

09

Keskon vuosi

KESKO

09

Sisältö

Keskon vuosi 2009

- 2 Kesko lyhyesti
- 3 Visio ja arvot
- 4 Pääjohtajan katsaus
- 6 Vuosi 2009 lyhyesti
- 8 Strategiset tavoitteet
- 12 K-Plussa
- 14 Ruokakauppa
- 20 Käyttötavarakauppa
- 26 Rautakauppa
- 34 Auto- ja konekauppa
- 40 Kauppapaikkatoiminta
- 42 Henkilöstö
- 47 K-kauppiasura
- 48 Vastuullisuus
- 54 Keskon hallinnointiperiaatteet
 - Corporate Governance
- 66 Hallitus
- 68 Konsernijohtoryhmä

Tilinpäätös

- 70 Sisällysluettelo
- 71 Hallituksen toimintakertomus
- 78 Konsernin tunnusluvut
- 85 Konsernitilinpäätös (IFRS)
- 89 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
- 136 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)
- 146 Osakkeet ja osakkeenomistajat
- 154 Tietoa osakkeenomistajille
- 155 Tietoa Keskosta sijoituskohteena
- 156 Yhteystietoja
- 158 Sanasto

Kesko lyhyesti

Kesko on johtava kaupan alan palveluyritys ja arvostettu pörssiyritys. Kesko tuo kauppajensa kautta elämisen laatua kuluttajien jokaiseen päivään. Keskon ketjutoimintaan kuuluu noin 2 000 kauppaa Pohjoismaissa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

Vahvimmat osaamisalueemme

- Kaupakonseptien ja brändien kehittäminen ja johtaminen
- Kauppapaikkaverkoston kehittäminen, omistaminen ja hallinta
- Kansainvälinen vähittäiskauppa-osaaminen
- Kauppiasyrittäjyyden ja ketjutoiminnan tehokas yhdistäminen
- Keskitettyjen voimavarojen ja suuruuseten hyödyntäminen

Keskon toimialat

Ruokakauppa | Sivu 14

Ruokakesko on vahva toimija Suomen päivittäistavarakaupassa. Yli 1 000 K-ruokakaupan asiakastytytyvyydestä vastaa-
vat K-kauppiasliiketoimintamallilla toimi-
vat K-ruokakauppiat.

Ruokakesko johtaa K-citymarketin ruokakauppaa sekä K-supermarket-, K-market- ja K-extra-ketjuja. Ruokakeskon keskeisinä tehtävinä ovat tuotteiden keskitetty hankinta, valikoimanhallinta, logistiikka sekä ketjukonseptien ja kaupapaikkaverkoston kehittäminen. Ketju-toiminnalla varmistetaan toiminnan tehokkuus ja kilpailukyky.

Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro Oy on hotelli-, ravintola- ja catering-toimialan johtava tukkukauppa Suomessa. Se tarjoaa asiakkailleen alan parhaat hankintaratkaisut.

Käyttötavarakauppa | Sivu 20

Keskon käyttötavarakauppa toimii pukeutumisen, kodin, vapaa-ajan, kodintekniikan, viihteen ja huonekalukaupan tavara-aloilla. Käyttötavarakauppa sisältää Anttila Oy:n, K-citymarket Oy:n, Intersport Finland Oy:n, Indoor Group Oy:n, Musta Pörssi Oy:n sekä Kenkäkesko Oy:n. Käyttötavarakauppaan kuuluu yhteensä 450 kauppaa.

Rautakauppa | Sivu 26

Rautakesko harjoittaa rauta- ja sisustus-tarvikkeiden kauppaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä sekä Suomessa maataloustarvikekauppaa. Rautakesko johtaa ja kehittää K-rauta-, Rautia-, K-maalous-, Byggnakker-, Senukai- ja OMA-vähittäiskauppakettuja sekä yrityspalvelu-myyntiä toiminta-alueellaan. Rautakesko vastaa ketjujen konsepteista, markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, kaupapaikkaverkostosta ja kauppiasresursseista. Rautakauppoja on yhteensä 330 kahdeksassa toimintamaassa ja maatalouskauppoja Suomessa 90.

Auto- ja konekauppa | Sivu 34

VV-Auto ja Konekesko tytäryhtiöineen muodostavat auto- ja konekaupan toimialan.

VV-Auto toimii Volkswagen-, Audi- ja Seat-henkilöautojen sekä Volkswagen-hyötyautojen maahantuojana ja markkinoijana Suomessa ja Seatin osalta myös Virossa ja Latviassa. VV-Auto harjoittaa autojen vähittäiskauppaa ja tarjoaa jälki-markkinointipalveluja omissa liikkeissään pääkaupunkiseudulla ja Turussa.

Konekesko on maarakennus-, ympäristö- ja maatalouskoneiden, kuorma- ja linja-autojen sekä vapaa-ajankoneiden maahantuontiin ja kauppaan erikoistunut palveluyritys. Konekesko toimii Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä. Konekesko valmistaa ja myy Yamarin-veneitä Suomessa ja vie niitä useisiin Euroopan maihin ja Venäjälle.

Visio

Kesko on johtava kaupan alan palveluyritys ja arvostettu pörssiyritys.

Arvot

ARVOT OHJAAVAT TOIMINTAA:

Ylitämme asiakkaamme odotukset

Tunnetta asiakkaidemme tarpeet ja odotukset. Haluamme luoda heille myönteisiä kokemuksia toimintamme jatkuvan uudistamisen ja yrittäjyyden avulla.

Olemme alamme paras

Tarjoamme asiakkaillemme markkinoiden parhaat tuotteet ja palvelut varmistaaksemme kilpailukykyämme ja menestyksemme.

Luomme hyvän työyhteisön

Toimimme avoimessa, vuorovaikutteisessa ja ihmisiä arvostavassa työyhteisössä, jossa jokainen voi toimia täysipainoisesti ja aloitteellisesti.

Kannamme yhteiskunnallisen vastuun

Toimimme vastuullisesti ja noudatamme eettisesti hyväksyttäviä periaatteita kaikissa teoissamme niin työyhteisössämme kuin yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Pääjohtajan katsaus

Sopeutumisen vuosi

Taantuma vaikutti voimakkaasti kaupan toimintaympäristöön ja asiakkaiden kulu- tushalukkuuteen Keskon kaikilla toimi- aloilla ja kaikissa toimintamaissa.

Vuoden 2009 aikana karsimme kus- tannuksia ja sopeutimme toimintaamme vallitsevaan markkinatilanteeseen. Jou- duimme vähentämään henkilöstöä erityi- sesti rauta-, auto- ja konekaupassa.

KAIKKIEN TOIMIALOJEMME TULOS POSITIIVINEN

K-ruokakauppojen päivittäistavaramyynti kasvoi 5,6 % eli selvästi yli markkinakehi- tyksen. Pirkka-tuotteiden suosio jatkui. Syksyllä 2009 voimaan tullut ruuan arvonlisäveron alennus alensi K-ruoka- kauppojen hintoja täysimääräisesti. Ruo- kakeskon pääomantuotto oli kaikkien aikojen paras.

Käyttötavarakaupan loppuvuoden kehitys oli selvästi edellistä vuotta parempi. K-citymarketin ja Intersportin myynti ja kannattavuus paranivat koko vuoden ajan. Anttilankin joulumyynti kävi vilkkaana ja ylitti odotukset.

Rautakaupan vuosi oli taantumana ja rakentamisen pysähtymisen vuoksi vaikea kaikissa toimintamaissa ja erityisesti ammattiasiakaskaupassa. Rautakauppa pystyi alentamaan kustannuksia ja varas- toja ja on pitänyt asiakassaamiset hallin- nassa. Tämän ansiosta rautakaupan tulos oli taantumasta huolimatta selvästi posi- tiivinen.

Auto- ja konekaupan myynti ja tulos alenivat kysynnän heikentyessä. VW-Auton maahantuomien Audin, Volkswagenin ja Seatin markkinaosuus vahvistui vuoden

aikana ja loppuvuodesta uusien tilauksien määrä kasvoi selvästi.

TAVOITTEENAMME KANNATTAVA KASVU

Keskon vakavaraisuus, kassavirta ja likvi- diteetti ovat erinomaisella tasolla. Vahva tase ja hyvä rahoitusasema antavat Kes- kolle mahdollisuuden investoida taantu- mankin aikana.

Otamme investoinneissa huomioon kunkin toimintamaan markkinatilanteen ja asiakaskysynnän. Jatkamme aktiivista kauppapaikkaverkoston kehittämistä.

Kartoitamme edelleen ruokakaupan laajentamista kansainvälisille markki- noille, erityisesti Venäjälle.

K-PLUSSA ANTAA ASIAKKAALLE MONIPUOLISIA ETUJA

K-Plussa-kanta-asiakasohjelma on pal- velukokonaisuus, jonka avulla K-ryhmän jokainen K-kauppias ja kauppa sekä ketju voivat parantaa asiakkaidensa huomioi- mista ja tyytyväisyyttä.

K-Plussa-kanta-asiakaskortti on yli 3,6 miljoonalla suomalaisella. K-Plussa- kanta-asiakasohjelma saavutti vuonna 2009 kahden miljoonan talouden rajan. Yli 100 000 uutta taloutta liittyi mukaan ohjelmaan. K-Plussa-verkostoon kuuluu yli 3 500 ostospaikkaa eri puolilla Suomea.

Keskittämällä ostoksensa K-Plussa- asiakas saa monipuolisia etuja. Hyödyn- nämme kortin kautta saatavaa asiakastie- toa kauppakohtaisten valikoimien suun- nittelussa, markkinoinnin kohdistami- sessa ja kauppaverkoston suunnittelussa.

HALUAMME OLLA KAUPAN ALAN HOUKUTTELEVIN TYÖPAIKKA

Kesko ja sen ketjujen K-kauppiasyrittäjät työllistivät noin 45 000 kaupan alan ammattilaista ja asiantuntijaa. Henkilöstön hyvinvointi, osaaminen ja työn tuottavuuden parantaminen on meille tärkeää. Jatkamme eri yhtiöissä pitkäkestoisia työhyvinvointihankkeita. Parannamme työn tuottavuutta ensisijaisesti tehostamalla toimintatapoja.

Oman koulutuskeskuksemme K-instituutin järjestämä Mestari-myymäläkoulutus on Suomen suurimpia vuosittaisia ammatillisia aikuiskoulutuksia. Mestari-myymäläkoulutukseen osallistui yli 17 000 opiskelijaa vuonna 2009.

JATKAMME VASTUULLISUUSTYÖTÄMME JA SITOUDEMME SÄÄSTÄMÄÄN ENERGIAA

Kesko on vakiinnuttanut huippuasemansa kansainvälisten pörssi-yhtiöiden vastuullisuutta mittaavissa vertailuissa.

Kesko on mukana Dow Jonesin kestävä kehityksen indekseissä DJSI World ja DJSI STOXX sekä muun muassa FTSE4Good-indeksissä. Jatkamme myös World Economic Forumin julkaisemalla The Global 100 Most Sustainable Corporations -listalla.

Olemme ylpeitä siitä arvostuksesta, jota vastuullisuuden kansainväliset puolueettomat asiantuntijat ja eri arviointilaitokset ovat työtämme kohtaan osoittaneet.

Työmme jatkuu edelleen: olemme laatineet kattavan vastuullisuusohjelman vuosiksi 2008–2012. Ohjelma asettaa konkreettiset tavoitteet mm. ilmaston-

muutoksen torjunnalle, hävikin vähentämiselle, kuljetuksille, vastuulliselle hankinnalle ja henkilöstön hyvinvoinnille.

Osana vastuullisuusohjelman toteuttamista allekirjoitimme kaupan alan energiatehokkuussopimuksen ja sitouduimme säästämään runsaat 65 GWh vuoden 2016 loppuun mennessä.

KIIITOS HENKILÖKUNNALLE, OSAKKEENOMISTAJILLE, K-KAUPPIAILLE JA KAIKILLE YHTEISTYÖKUMPPANEILLE

Kiitän lämpimästi kaikkia keskolaisia ahkeruudesta ja hyvin tehdystä työstä. Kiitän myös kaikkia osakkeenomistajia, K-kauppiaita ja heidän henkilökuntaansa sekä kaikkia yhteistyökumppaneitamme yhteistyöstä vuonna 2009.

Matti Halmesmäki
pääjohtaja
vuorineuvos

*Fiskars Orange Thumb – hyväntekeväisyystapahtumassa lokakuussa 2009 istutettiin 12 vuotta vanha geneettisesti suomalainen punatammi Katajanokan puistoon, Keskon päätoimitalon kupeeseen. Lapion varressa ahersivat Keskon pääjohtaja **Matti Halmesmäki**, Helsingin kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** sekä päivän isäntä, Fiskars-konsernin toimitusjohtaja **Kari Kauniskangas**.*

Vuosi 2009 lyhyesti

- Konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 8 447 milj. euroa (9 591 milj. euroa)
- Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 155,4 milj. euroa (217,0 milj. euroa)
- Voitto ennen veroja oli 216,6 milj. euroa (288,5 milj. euroa)
- Koko konsernin tulos osaketta kohden oli 1,27 euroa (2,24 euroa)
- Tulos osaketta kohden ilman kertaluonteisia eriä oli 0,71 euroa (1,44 euroa)
- Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle vuoden 2009 osingoksi 0,90 euroa osakkeelta

Liikevaihto ja tulos

Vuonna 2009 yleisen taloustilanteen heikentyminen vaikutti erityisesti Keskon auto- ja konekaupan sekä rautakaupan myynnin kehitykseen. Ruokakaupan myynnin kehitys oli katsauskaudella vakaata.

Liikevaihto laski 11,9 % edellisestä vuodesta. Kotimaassa liikevaihto laski 7,5 % ja ulkomailla 28,1 %.

K-ryhmän vähittäis- ja yritysasiakasmyynti (sis. alv) oli 12 614 milj. euroa ja se laski 9,1 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Ruokakaupan liikevaihto kasvoi 2,4 % edellisestä vuodesta. K-ruokakauppojen päivittäistavaramyynti kasvoi 5,6 % (alv 0 %) edellisestä vuodesta. Erityisesti Pirkka-tuotteiden ja K-citymarketin myynti kehittyi hyvin. K-citymarketin elintarvikkeiden vähittäismyynti kasvoi 14,3 %.

Käyttötavarakaupan liikevaihto laski 3,0 %. Erityisesti kodinelektroniikan ja sisustustavarakaupan myynti kärsi heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta ja työttömyyden kasvusta. Loppuvuodesta myynnissä nähtiin kuitenkin piristymistä. Erityisesti pukeutumisen ja urheilukaupan myynti kasvoi ja joulumyynti onnistui hyvin.

Rautakaupan liikevaihto laski 22,4 %. Suomessa rautakaupan liikevaihto laski erityisesti ammattiasiakaskaupan heikentymisen myötä. Rautakaupan ulkomaan toimintojen liikevaihto laski kysynnän heikentymisen, Ruotsin ja Norjan kruunun sekä Venäjän ruplan arvon heikkenemisen seurauksena. Rakennusmarkkinat supistuivat voimakkaasti Pohjoismaissa, Baltiassa ja Venäjällä.

Auto- ja konekaupassa markkinat olivat edelleen vaikeat ja liikevaihto laski 36,0 %. Autokaupassa kysyntä heikkeni. Audin, Volkswagenin ja Seatin markkinaosuus kuitenkin kasvoi 18,5 %:iin (17,1 %). Tilauskanta kasvoi vuoden loppua kohti. Konekeskon liikevaihto laski konemarkkinoiden heikkenemisestä ja Baltian vilja- ja maataloustarvikekaupan lopettamisesta johtuen.

Liikevoitto jäi edellisvuotta pienemmäksi

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 155,4 milj. euroa (217,0 milj. euroa). Kertaluonteiset erät olivat yhteensä 77 milj. euroa. Niihin sisältyi kiinteistöjen myyntivoittoja 93 milj. euroa. Kertaluonteisiin kuluihin sisältyy kiinteistöjen arvonalennuksia 14,4 milj. euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä jäi edellistä vuotta pienemmäksi, koska kysyntä heikentyi erityisesti rautakaupassa sekä auto- ja konekaupassa.

Kesko siirtämässä lakisääteisen työeläkevakuuttamisen Ilmariselle

Kesko päätti siirtää lakisääteisen eläketurvan hoitamisen ja vakuutuskannan Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle kahdessa vaiheessa 1.6.2010 alkaen. Keskon Eläkekassan lakisääteisen työeläkevakuuttamisen (B-osasto) piirissä on noin 8 700 henkilöä ja ensimmäisessä vaiheessa siirto koskee noin 3 600 henkilöä. Siirrolla arvioidaan olevan positiivinen kassavirtavaikutus Keskolle. Siirto edellyttää Finanssivalvonnan ja Kilpailuviraston hyväksyntää. Siirron toinen vaihe toteutuu aikaisintaan vuoden 2012 alussa.

Osakkeenomistajien määrä kasvoi

Osakkeenomistajien määrä oli vuoden 2009 lopussa 38 888. Se nousi vuoden 2009 aikana 808 osakkaalla. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus B-osakkeista oli vuoden 2009 lopussa 30 %.

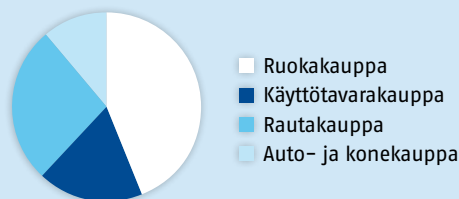
Tunnuslukuja vuodelta 2009

Avainluvut

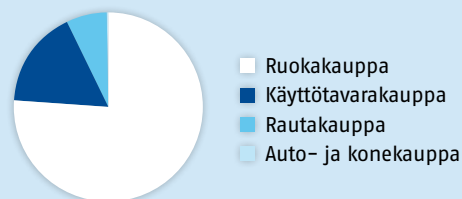
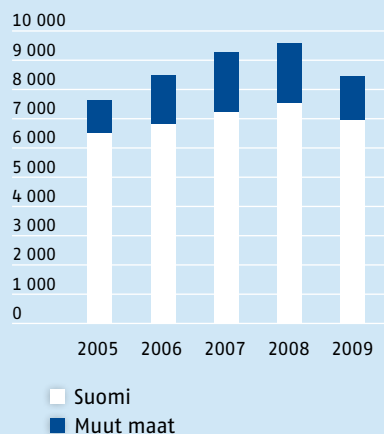
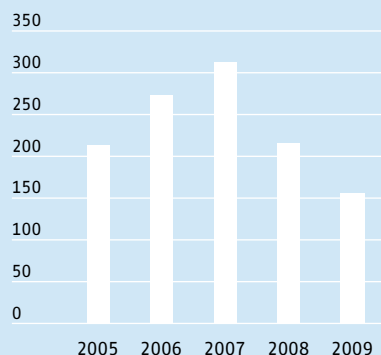
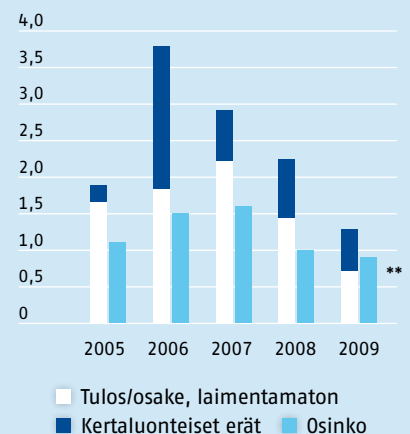
		2009	2008	Muutos
Liikevaihto*	milj. €	8 447	9 591	-11,9 %
Liikevoitto*	milj. €	232	286	-18,7 %
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä*	milj. €	155	217	-28,4 %
Voitto ennen veroja*	milj. €	217	289	-24,9 %
Sidotun pääoman tuotto	%	11,0	15,2	-4,2 %-yks.
Oman pääoman tuotto	%	6,6	12,1	-5,5 %-yks.
Liiketoiminnan rahavirta	milj. €	379	131	(..)
Investoinnit*	milj. €	198	338	-41,5 %
Omavaraisuusaste	%	54,1	52,4	1,8 %-yks.
Nettovelkaantumisaste	%	-12,5	2,3	-14,8 %-yks.
Osinko/osake	€	0,90**	1,00	-10,0 %
Tulos/osake, laimennettu	€	1,27	2,24	-43,1 %
Oma pääoma/osake, oikaistu	€	20,39	20,09	1,5 %
Henkilökunta, (keskimäärin)*		19 184	21 327	-10,0 %

*jatkuvat toiminnot **ehdotus yhtiökokoukselle (..) muutos yli 100 %

Liikevaihto toimialoittain*

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä toimialoittain*

Konsernin liikevaihto*
milj. euroaKonsernin liikevoitto*
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroaTulos/osake ja osinko/osake
euroa

* jatkuvat toiminnot ** ehdotus yhtiökokoukselle

09

Strategiset tavoitteet

Kesko on arvostettu kaupan alan pörssi-yhtiö. Se johtaa asiakkaiden arvostamia vähittäiskauppaketjuja ja tuottaa tehokkaasti vähittäiskauppaketjujen ostotoiminnan, logistiikan, verkostokehityksen ja tiedonhallinnan palvelut. Kesko toimii ruoka-, käyttötavara-, rauta- sekä auto- ja konekaupassa. Sen toimialayhtiöt ja ketjut toimivat tiiviissä yhteistyössä kauppiasyrittäjien sekä muiden kumppaneiden kanssa. Toimintamaita ovat Pohjoismaat, Baltian maat, Venäjä ja Valko-Venäjä.

Strategiset tavoitteet

TERVE, KANNATTAVA KASVU

- Tavoitteenamme on markkinoita parempi myynnin kehitys
- Lisäämme osakasarvoa tulosta kasvattamalla
- Toteutamme selektiivistä kansainvälistymisen strategiaa
- Laajennamme kauppapaikka-verkostoamme

KULUTTAJA-ASIAKASKAUPPA JA -PALVELUT

- Asiakastytyväisyytemme on kilpailijoita parempi
- Kilpailuetumme ovat K-kauppiat, jotka tuntevat paikalliset asiakkaat ja heidän tarpeensa
- Hyödynnämme kanta-asiakastietoa tehokkaasti asiakasohjelmissamme
- Kehitämme sähköistä kauppaa ja palveluita

VASTUULLISET JA KUSTANNUS-TEHOKKAAT TOIMINTAMALLIT

- Toimintatapamme ovat vastuulliset
- Yhdistämme tehokkaasti kauppiasyrittäjyyden ja ketjutoiminnan
- Hyödynnämme suuruusetumme ja osaamisen asiakkaiden hyväksi
- Ohjaamme liiketoimintaa tehokkaalla tiedonhallinnalla

Asiakaslähtöiset liiketoimintamallit

Tavoitteena kilpailijoita parempi asiakastytyväisyys

Liiketoimintamallien osuudet Keskon liikevaihdosta, %

- Kauppiasryttäjien vähittäiskauppa 51 %
- Keskon oma vähittäiskauppa 27 %
- Yritysiasiakkauskauppa 22 %

Terve, kannattava kasvu

TAVOITTEINA KILPAILIJOITA PAREMPI ASIAKASTYTYVÄISYYS JA OSAKASARVON KASVATTAMINEN

Keskon keskeisinä strategisina tavoitteina ovat kilpailijoita parempi asiakastytyväisyys ja myynnin kehitys kaikissa kauppaketjuissa. Osakasarvoa lisätään pitkäjänteisellä kannattavalla kasvulla. Lisäksi tavoitteena on säilyttää hyvä vakavaraisuus ja likviditeetti kaikissa markkinaolosuhteissa. Oman pääoman tuottotavoite on 12 % ja sidotun pääoman tuottotavoite 14 %.

KESKO TOTEUTTAA SELEktiivistä KANSAINVÄLISTYMISEN STRATEGIAA

Tavoitteena on investoida terveeseen, kannattavaan kasvuun markkinatilanteen ja asiakaskysyntä huomioon ottaen.

Ruokakaupassa investoidaan kotimaan kauppapaikkaverkoston laajentamiseen ja uudistamiseen. Lisäksi tutkitaan liiketoiminnan laajentamista Venäjän markkinoille.

Rautakaupan kansainvälistä verkostoa laajennetaan lähivuosina pääasiassa Venäjällä, missä painopistealueina ovat Pietarin ja Moskovan alueiden rautakaupamarkkinat. Kauppapaikkainvestointien lisäksi myös yritysostot ovat mahdollisia. Rautakeskon markkina-alueista erityisesti Venäjän markkinoilla nähdään pidemmällä aikavälillä merkittäviä kasvumahdollisuuksia kodin rakentamisen ja sisustamisen kaupassa. Rautakaupassa synergiaetuja saavutetaan yhteisellä tavararyhmähallinnalla ja ostotoimin-

nalla, joita tukevat investoinnit yhteiseen toiminnanohjausjärjestelmään ja keskitysti ohjattuun logistiikkaverkostoon.

Kuluttaja-asiakaskauppa ja -palvelut

KILPAILIJOITA PAREMPI ASIAKASTYTYVÄISYYS

Strategisena painopisteenä on kuluttaja-asiakaskauppa. Tavoitteena on kilpailijoita parempi asiakastytyväisyys ja myynnin kehitys. Kuluttaja-asiakaskaupassa menestyminen edellyttää selkeitä asiakas- ja brändilupauksia sekä lupauksen lunastamista jokaisella kauppakäynnillä.

Asiakaslupaukset lunastetaan laadukkailla ja hinnaltaan kilpailukykyisillä tuotteilla, kattavalla kauppapaikkaverkostolla sekä hyvällä palvelulla.

Keskolla on kymmeniä hyvin menestyviä ketju- ja tuotebrändejä, joita johdetaan ja kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti. Brändien kehittämisessä tavoitteena on kasvattaa brändien arvoa ja parantaa markkinoinnin tehoa.

Asiakaslähtöistä valikoimien muodostamista ja kohdennettua markkinointia tukee K-Plussa-kanta-asiakasjärjestelmä, jonka palkitsemis- ja maksukorttiominaisuuksia on uudistettu viime vuosina. K-Plussa-kanta-asiakasohjelma toimii kolmella tasolla: asiakas saa kauppakoh- taisia, ketjukohtaisia ja K-Plussa-verkoston yhteisiä etuja. Järjestelmän tavoitteena on tarjota asiakkaille merkittäviä tuote- ja palveluetuja ja näin kannustaa asiakkaita keskittämään ostonsa K-ryhmään. Asiakastiedon hyödyntämistä on

Taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

5.2.2009 julkistetut tavoitteet	Tavoitetaso	Toteutuma 2009	Toteutuma 2008
Liikevaihdon kasvu	Markkinoita nopeampi kasvu	Toteutunut*: Ruokakauppa, urheilukauppa, rautakauppa (Suomi), auto- ja konekauppa	Toteutunut: VW-Auto, Intersport Finland, Kenkäkesko
Oman pääoman tuotto	12 %	6,6 %, ilman kertaluonteisia eriä 3,8 %	12 %, ilman kertaluonteisia eriä 8,1 %
Sidotun pääoman tuotto	14 %	11,0 %, ilman kertaluonteisia eriä 7,3 %	14 %, ilman kertaluonteisia eriä 10,0 %
Korolliset nettovelat/käyttökate	< 3	-0,7	0,1
Omavaraisuusaste	40–50 %	54 %	52 %
Taloudellinen lisäarvo	Sisäisenä mittarina kasvava positiivinen taloudellinen lisäarvo	Ei toteutunut	Ei toteutunut

* Keskon oma arvio

kehitetty liiketoiminnan keskeisillä osa-alueilla. Ketjut ja kaupat hyödyntävät asiakastietoa mm. valikoimasuunnittelussa, hinnoittelussa, markkinoinnissa ja kauppapaikkaverkoston suunnittelussa.

ASIAKASLÄHTÖISET LIIKETOIMINTAMALLIT

Keskon kuluttaja-asiakaskaupan liiketoimintamallit ovat kauppiasyrittäjien vähittäiskauppa sekä Keskon oma vähittäiskauppa. Lisäksi Kesko harjoittaa yritysasiakaskauppaa.

1) Kauppiasyrittäjien vähittäiskauppa

Pääasiallinen liiketoimintamalli Suomen markkinoilla on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon johtamissa vähittäiskauppaketjuissa. Suomessa kaikissa K-ryhmän ruoka- ja rautakaupoissa toimii kauppiasyrittäjä. Kauppiasliiketoiminnassa Kesko luo ketjutoiminnallaan kauppiasyrittäjilleen ensiluokkaiset puitteet palvella asiakkaitaan mahdollisimman hyvin. K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa asiakastytyväisyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta. Hyvä palvelu ja asiakkaiden tarpeiden tunteminen tuovat K-ryhmälle kilpailuetua.

Vuoden 2009 lopussa yhteistyökumppanina oli 1 302 K-kauppiasyrittäjää ja lisäksi noin 250 muuta kauppiasyhteistyökumppania Asko-, Sotka-, Bygghälsan- ja Senukai-ketjuissa. Keskon myynti kauppiasyhteistyökumppaneille oli 51 % liikevaihdosta vuonna 2009.

2) Keskon oma vähittäiskauppa

Kesko harjoittaa itse vähittäiskauppaa niissä liiketoiminnoissa, joissa kilpailuetu perustuu keskitetysti johdettuun ketju-konseptiin ja isoihin yksiköihin. Suomessa omia vähittäiskauppoja ovat esimerkiksi Anttila- ja Kodin Ykkönen -tavaratalot sekä K-citymarket-ketjun käyttötavara-kauppa. Oma vähittäiskauppa on liiketoimintamallina pääsääntöisesti ulkomaan liiketoimintojen laajentamisessa. Vuonna 2009 Keskon oman vähittäiskaupan osuus liikevaihdosta oli 27 %.

3) Yritysasiakaskauppa

Kesko harjoittaa yritysasiakaskauppaa (B2B) niissä liiketoiminnoissa, joissa se tukee kuluttaja-asiakaskauppaa. Tyypillisiä

yritysasiakkaita ovat rakennusliikkeet, maatalousyrittäjät ja teollisuus, suurkeittiöt ja julkiset laitokset. Vuonna 2009 yritysasiakaskaupan osuus liikevaihdosta oli 22 %.

SÄHKÖINEN ASIAKASKOMMUNIKAATIO JA SÄHKÖINEN KAUPPA

Sähköisen asiakaskommunikaation merkitys kaupankäynnissä on kasvanut jatkuvasti. Kesko kehittää sähköistä asiakaskommunikaatiota sekä ketjujen sähköisiä kauppapaikkoja. Tavoitteena on parantaa asiakastytyväisyyttä ja kasvattaa myyntiä. Kesko on saavuttanut vahvan aseman käyttötavaroiden verkkokaupassa NetAnttila, Kodin1.com, Konebox.fi sekä Budget Sport -verkkokaupoilla.

Vastuulliset ja kustannustehokkaat toimintamallit

KESTÄVÄ KEHITYS JA VASTUULLISET TOIMINTATAVAT

Kestävän kehityksen periaatteet ja vastuulliset toimintatavat ovat keskeinen osa Keskon ja sen ketjujen jokapäiväistä toimintaa. Kuluttaja-asiakkaat edellyttävät, että kauppa kantaa vastuun tuotteiden turvallisuudesta ja terveellisyydestä sekä yritystoiminnan ympäristö- ja sosiaalisista vaikutuksista. Vastuullisen toiminnan tulokset raportoidaan vuosittain Keskon yhteiskuntavastuun raportissa.

KAUPPIASYRITTÄJYYDEN JA KETJUTOIMINNAN TEHOKAS YHDISTÄMINEN JA SUURUSETUJEN HYÖDYNTÄMINEN

Strategisena tavoitteena on K-kauppiasyrittäjyyden ja ketjutoiminnan tehokas yhdistäminen. K-kauppias vastaa asiakaspalvelusta, paikallisesta valikoimasta ja asiakaslupauksen lunastamisesta omassa kaupassaan.

Kauppiaan toimintaa tukevat Keskon tehokas ketjutoiminta ja yhteiset prosessit. Ketjutoiminta tarjoaa kauppiaille yhteisen toimintakonseptin, joka sisältää muun muassa ketjuvalikoimaan, hinnoitteluun ja markkinointiin liittyvää ketju-ohjausta sekä liikkeenjohdollista tukea. Kauppioiden ja Keskon yhteistä ketjutoimintaa tehostetaan edelleen kehittämällä kauppoille nykyistä parempia työkaluja ja toimintamalleja. Tärkeimmät näistä ovat alueellinen ja kauppa-kohtainen valikoima- ja hinnoittelun ohjaus, työkalut

asiakkuuksien hoitamiseen ja kaupan henkilöstön johtamiseen.

Kesko on mukana eri tavara-alojen kansainvälisessä ostoyhteistyössä, jolla saavutetaan suurempia ostovolyyumeja ja tehokkuutta. Tärkeimpiä yhteistyöliittymiä, joissa Kesko on mukana, ovat AMS Sourcing B.V. päivittäistavara-kaupassa, tooMax-x rautakaupassa, Intersport International Corporation urheilukaupassa ja Electronic Partner International kodintekniikkakaupassa.

TYÖ JA TUOTTAVUUS -OHJELMA

Kustannustehokkaalla toiminnalla rakennetaan vähittäiskaupan hintakilpailukykyä ja asiakastytyväisyyttä. Kustannustehokkuus on myös perusedellytys Keskon kannattavuuden ja osakasarvon kasvattamiselle.

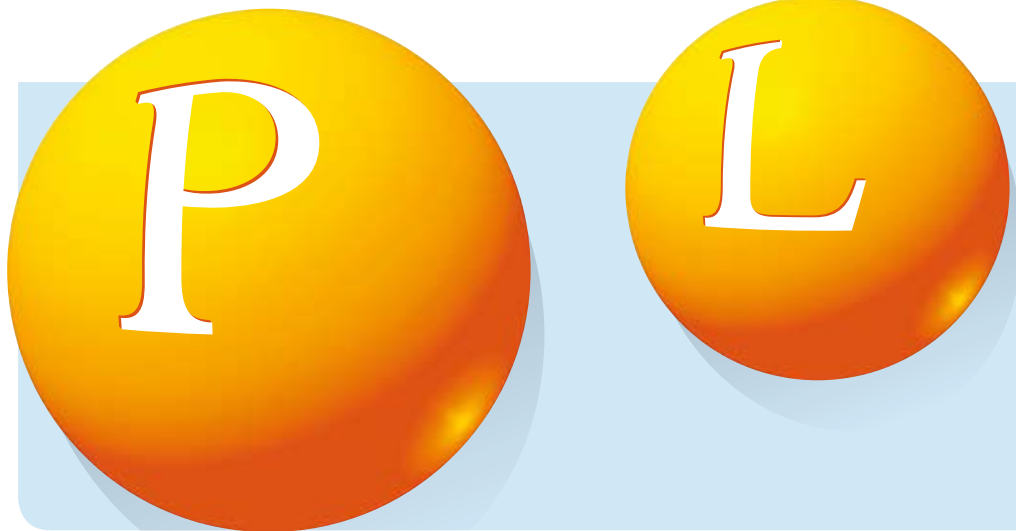
Keskossa käynnistetyn Työ ja tuottavuus -ohjelman keskeisin tavoite on henkilöstön työn tuottavuuden parantaminen Keskossa ja ketjujen kaupoissa. Tärkeimpiä keinoja tuottavuuden parantamiseksi ovat henkilöstön osaamisen kehittäminen ja toimintatapojen tehostaminen. Myös henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen on noussut entistä tärkeämmäksi tekijäksi. Vähittäiskaupoissa painopistealueiksi on nostettu myös tilan ja vaihtomaisuuden tuottavuuden parantaminen.

PROSESSIEN SÄHKÖISTÄMINEN JA AUTOMATISOINTI

Kustannustehokkuuden parantamiseksi Keskossa on käynnissä prosessien ja rutiinien automatisoinnin projekti. Keskeisiä osa-alueita prosessien automatisoinnissa ovat logistiikan automatisointihankkeet, kauppojen tuotteiden saatavuutta parantavat ennustejärjestelmät ja automaattilaukset, siirtyminen sähköisiin osto- ja myyntilaskuihin sekä taloushallinnon rutiinien automatisointi konsernin yhteisessä talouspalvelukeskuksessa.

Kunkin toimialan strategisia painopisteitä ja hankkeita kuvataan tarkemmin toimialakohtaisissa esittelyissä alkaen sivulta 14.

K-Plussa on Suomen laajin kanta-asiakas-ohjelma

Suomen laajin ja monipuolisin kanta-asiakasohjelma tarjoaa K-Plussa-asiakaille etuja yli 3 500 ostospaikasta ja yli 40 yhteistyökumppanilta. Paikalliset K-kauppiaat ja K-ryhmän ketjut tarjoavat K-Plussa-asiakkailleen kohdistettuja erityisetuja ja -palveluita. K-Plussa-asiakkaat saavat myös tarjousetuja, jotka ovat aina vähintään 10 % normaali-hinnasta. Lisäksi K-Plussa-pisteistä saatava etu on jopa 5 %. Vuonna 2009 K-Plussa-kanta-asiakasohjelmaan liittyi 190 596 uutta kanta-asiakasta ja ohjelma saavutti kahden miljoonan talouden rajan.

Keskittämällä ostoksensa K-Plussa-asiakas saa omiin tarpeisiinsa ja ostokäyttäytymiseensä perustuvia etuja ja palveluita.

K-Plussa-kanta-asiakasohjelma toimii kolmella tasolla: asiakas saa kauppakohtaisia, ketjukohtaisia ja K-Plussa-verkoston yhteisiä etuja. Markkinointiviestinnän ja tarjouksien kohdistaminen asiakkaalle sekä sähköisten kanavien merkitys kasvatti vuonna 2009 merkitystään K-Plussa-kanta-asiakasohjelman kaikilla kolmella tasolla.

Kauppiaas huomioi asiakkaansa

K-Plussa-asiakkaille kohdistetut kaupan erityisedut ja -palvelut lisäävät tutkitusti asiakastytyvyyttä ja asiointia.

K-Plussa-kortin kautta saatavaa asiakastietoa käytetään kaupakohtaisten valikoimien ja palveluiden suunnittelussa sekä kaupan markkinointiviestinnän kohdistamisessa. Kohdistettu markkinointi niin sähköisissä kuin perinteisissä välineissä on kustannustehokkaampaa ja saavuttaa usein suuremman huomioarvon. Esimerkiksi asiakkaille suunnatuista erityiseduista ja -tapahtumista saadut tulokset ovat olleet erittäin hyviä.

K-ryhmän ketjujen toiminta perustuu asiakastietoon

K-Plussan kautta saatavaa asiakastietoa hyödynnetään ketjutasolla muun muassa verkoston suunnittelussa ja konseptien kehittämisessä. Lisäksi ketjutasoisesta asiakastiedosta on hyötyä rakennettaessa ketjujen valikoimia ja palveluja, jotta ne täyttäisivät mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeet. Useat ketjut ovat rakenta-

neet tärkeille asiakasryhmille suunnatut asiakasohjelmat, kuten esimerkiksi Kodin Ykkösen Ykköisasiakas-ohjelma.

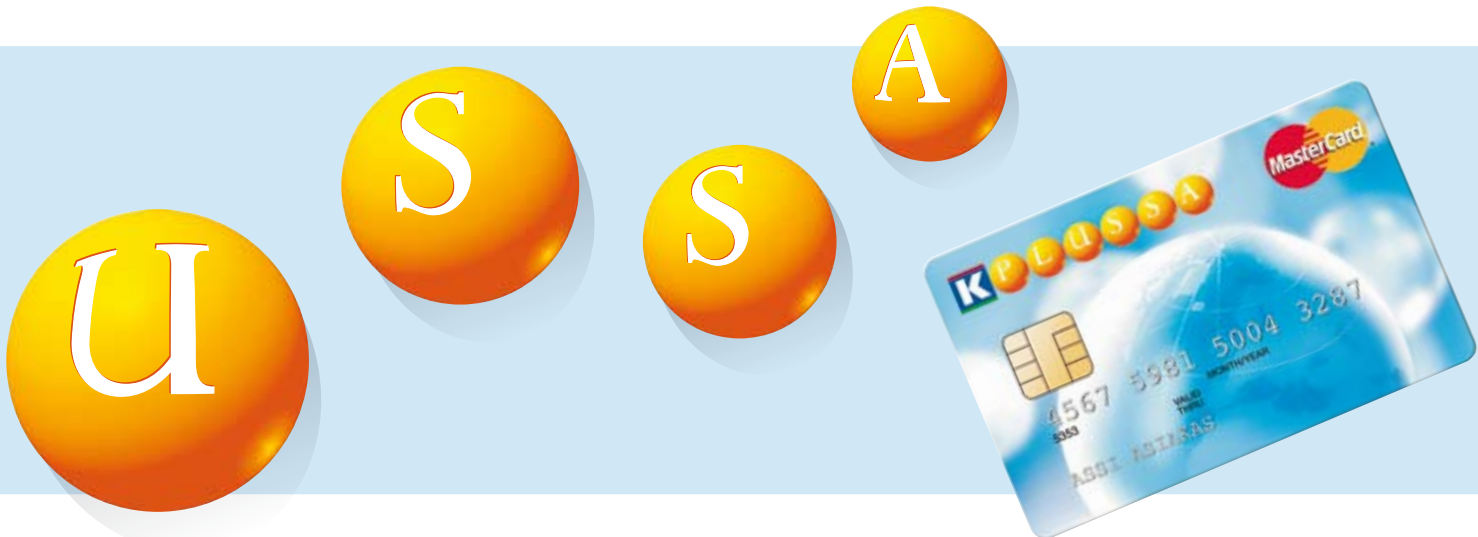
K-Plussa-asiakkaat saavat yhteisiä etuja

K-Plussa tarjoaa kaikille kanta-asiakkaille yhteisiä merkittäviä etuja. Asiakkaille on tarjolla joka kuukausi satoja ajankohtaisia K-Plussa-tarjouksia, jotka palkitsevat asiakkaat heti kassalla aina vähintään 10 prosentilla. Lisäksi keskittämällä ostokset K-Plussa-verkostoon asiakas saa K-Plussa-piste-etua jopa 5 %.

Yhteisenä etuna K-ruokakaupoissa asioivat K-Plussa-asiakkaat saivat vuonna 2009 käyttöönsä uuden sähköisen Ravintokoodi-palvelun, jonka avulla asiakas voi seurata maksutta ostoksensa terveellisyttä. Sähköinen palvelu rekisteröi K-ruokakaupoissa tehdyt ostokset talouskohtaisesti ja tarjoaa käyttäjilleen tietoa ja vinkkejä omien ruokaostosten sisältämistä ravitsemusarvoista.

Kohdistetun sähköisen viestinnän merkitys kasvaa jatkuvasti. Sähköisen markkinointiluvan antaneet asiakkaat saavat kerran kuukaudessa K-Plussan sähköisen tarjouskirjeen. Lisäksi K-ryhmän ketjut ja kaupat lähestyvät asiakkaitaan sähköpostitse henkilökohtaisilla tarjouksilla. K-Plussa-pisteet on mahdollista tallettaa omalle pankkitilille missä tahansa pankissa.

K-Plussa-asiakkaat saavat kanta-asiakasetuna Suomen luetuimman aikakauslehen Pirkkan. Vuonna 2009 Pirkka-lehti kasvatti lukijamääräänsä entisestään (lähde: Kansallinen Mediatutkimus).

Vuonna 2009 lanseerattiin Andiamo Clubin sähköinen kanta-asiakaskortti. Andiamo Clubin jäsenet voivat ladata jäsenkortin sähköisenä kännykkäänsä. Kortti toimii samalla tavalla kuin normaali muovinen kanta-asiakaskortti ja siihen voi yhdistää henkilökohtaiset K-Plussa-tiedot. Uudet edut ja tarjoukset saa myös suoraan kännykkään.

K-Plussa-verkostoon uusia kumppaneita

K-Plussa-verkosto monipuolistui entisestään vuoden 2009 aikana. Huhtikuussa K-Plussa-verkostoon liittyi yli 100 Instrumentarium-liikettä eri puolilla Suomea. K-kauppojen ja K-ryhmän ketjujen lisäksi K-Plussa-verkostoon kuuluu yli 40 alansa johtavaa toimijaa. Vuoden aikana K-Plussa-asiakkaiden kokonaisedut ovat parantuneet merkittävästi. Yhteistyökumppaneiden määrää kasvatetaan edelleen.

Vuosi 2009 toi K-Plussa-kortilla lisää etuja koko perheen vapaa-ajanviettoon. K-Plussa-pisteitä saa Suomen kaikista HopLop-sisäseikkailupuistoista. HopLop on Pohjoismaiden suurin ympäri vuoden avoinna oleva lasten sisäseikkailupuisto-ketju.

Lokakuussa 2009 käynnistyi yhteistyö K-Plussan ja Elämyskylpylä Flamingo Span välillä. Pääkaupunkiseudulla sijaitsevassa kylpylässä yhdistyivät koko perheen suuri vesipuisto sekä aikuisille suunniteltu Spa & Wellness -maailma. Vuoden 2009 alusta lähtien K-Plussa-pisteitä voi keräyttää pääkaupunkiseudulla myös ruoasta

ja juomasta, kun Center Inn -ravintolat liittyivät mukaan K-Plussa-verkostoon.

Yli 100 000 uutta K-Plussa-taloutta

Vuoden 2009 aikana K-Plussan kanta-asiakasohjelma rikkoi kahden miljoonan talouden rajan. K-Plussa-kortteja on yli 3,6 miljoonalla suomalaisella. K-Plussa-yhteistyökortteja OP-Pohjolan ja Nordean kanssa on jo lähes 850 000 kappaletta. Vuonna 2009 ohjelmaan liittyi 190 596 uutta K-Plussa-kanta-asiakasta.

Jotta palkitsemista ja asiakasohjelmia voidaan kehittää, tarvitaan riittävästi tietoa asiakkuuksista ja osaamista tiedon analysointiin ja hyödyntämiseen. Tietoa K-ryhmässä kerää ja analysoi K-Plus Oy.

Asiakkaan tietosuojasta huolehditaan asiakastietoa kerätessä ja hyödynnettäessä. K-Plus Oy:ssä asiakkaan ostotietoja käsitellään loppusumma- tai tuoteryhmitasolla. Myös anonymia kuittirivitoista tietoa voidaan hyödyntää. Asiakastieto ja asiakasohjelmat ovat keskeisessä roolissa liiketoiminnan suunnittelussa.

Hyvinvointia mukaan K-Plussa-verkostoon

K-Plussa-verkosto monipuolistui entisestään huhtikuussa 2009, kun kuluttaja-asiakkaat alkoivat saada K-Plussa-pisteitä yli sadasta Instrumentarium-liikkeestä eri puolilta Suomea. Yhteistyön myötä K-Plussa-edut laajenivat optiikan ja hyvinvointin tuotteisiin ja asiantuntemukseen.

Ruokakesko on vahva toimija Suomen päivittäistavarakaupassa. Yli 1 000 K-ruokakaupan asiakastytytyväisyydestä vastaavat K-ruokakauppiaat. Ruokakesko johtaa K-citymarketin ruokakauppaa sekä K-supermarket-, K-market- ja K-extra-ketjuja. Ruokakeskon keskeisinä tehtävinä ovat tuotteiden keskitetty hankinta, valikoiman hallinta, logistiikka ja ketjukonseptien sekä kauppapaikkaverkoston kehittäminen. Ketjutoiminnalla varmistetaan toiminnan tehokkuus ja kilpailukyky. Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro Oy on hotelli-, ravintola- ja catering-toimialan johtava tukku-kauppa Suomessa. Se tarjoaa asiakkailleen alan parhaat hankintaratkaisut.

09

Ruoka- kauppa

Keskon ruokakaupan brändit

Ruokakaupan liikevaihto

3 798 M€

Ruokakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä

133,1 M€

K-ruoka- kauppa on ruokaisin ja palvelevin

Asiakastieto osana laadukasta toimintaa

Asiakastieto ja -ymmärrys ovat Ruokakeskon liiketoiminnan kehittämisen pohja. Asiakastiedon hyödyntäminen perustuu K-Plus Oy:n tuottamaan tietoon, jota kerätään paikallisella sekä asiakas- ja tuoteryhmitasolla. Tiedon pohjalta rakennetaan kauppa- ja ketjukohdattaiset sekä yhteiset asiakasohjelmat, joiden avulla varmistetaan asiakkaalle mahdollisimman sopiva valikoima ja hyvä palvelukokemus. Asiakastieto toimii mm. valikoimien, konseptien, verkostosuunnittelun ja markkinoinnin kehittämisen pohjana.

K-ruokakauppa on laatukauppa, josta asiakas saa parhaat ruokaideat ja ateriaratkaisut edullisesti. K-ruokakaupat toimivat tehokkaasti ja tarjoavat laajimmat ja elämyksellisimmät valikoimat sekä parhaimmat tuoreosastot. Asiakkaiden arvostamia, laadukkaita ja pysyvästi edullisia Pirkka-tuotteita on laaja valikoima jokaisessa K-ruokakaupassa. K-Plussa-kanta-asiakasohjelma palkitsee ostosten keskittämistä ja K-Plussa-kortilla saa myös monipuolisia etuja. Asiakasohjelmien avulla K-Plussan kanta-asiakkaita huomioidaan yksilöllisesti. Asiakasohjelmien ytimenä on tarjota asiakkaalle paikallisesti juuri hänen tarvitsemansa valikoimat ja palvelut.

Markkinat

Suomen päivittäistavarakaupan markkinat olivat vuonna 2009 noin 14,7 mrd. euroa ja kasvua vuodesta 2008 oli 3–4 % (oma arvio). Eniten kasvoivat suurimman kokoluokan (yli 2 500 m²) hypermarket-kaupat.

K-ruokakauppojen lisäksi markkinoiden päätoimijoita ovat Prisma, S-market ja Alepa/Sale (S-ryhmä), Valintatalo, Siwa ja Euromarket (Suomen Lähikauppa Oy) sekä Lidl. Arvio K-ruokakauppojen markkinaosuudesta on 34 % (oma arvio).

HoReCa-markkinoiden (hotellit, ravintolat ja catering) kokonaisostot Suomessa olivat vuonna 2009 noin 2,4 mrd. euroa (oma arvio). Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro Oy on Suomen johtava HoReCa-toimialan tukkukauppa. Kespron pääkili-pailijoita ovat Meiranova Oy, Metro-tukku ja Heinon Tukku Oy. Vuonna 2009 Kespro vahvisti asemaansa ja saavutti historiansa parhaan asiakastytyvyyden.

Tavoitteena tyytyväinen asiakas

K-ruokakaupoissa käy päivittäin lähes 900 000 asiakasta. Onnistuminen jokaisen asiakkaan kohtaamisessa on menestymisen edellytys. Onnistuminen varmistetaan:

- Laajimmilla ja elämyksellisimmillä valikoimilla ja uutuustuotteiden laajalla tarjonnalla.
- Parhaimmilla hedelmä- ja vihannes-, liha- ja kala- sekä leipäosastoilla.
- Laadukkailla ja turvallisilla, pysyvästi edullisilla Pirkka-tuotteilla. Sarjaan kuuluu jo yli 1 800 tuotetta.

- Parhaalla ruokaosaamisella, monipuolisella reseptitarjonnalla sekä ruuanlaittoon liittyvällä neuvonnalla.
- K-Plussa-kanta-asiakasohjelmalla, joka palkitsee ostosten keskittämisestä. K-Plussa-kortilla saa monipuolisia tarjouksia.
- Asiakasohjelmilla, joiden avulla K-Plussa-asiakkaalle tarjotaan paikallisesti juuri hänen tarvitsemansa valikoimat ja palvelut.
- Vastuullisella toiminnalla kuten aktiivisella Pirkka Reilun kaupan tuotevalikoiman kehittämällä.

Edulliset hinnat ovat kasvun ja asiakastytyvyyden edellytys. Perusta edullisille hinnoille rakennetaan ketjun yhteisen valikoiman, pysyvästi edullisten Pirkka-tuotteiden, ketjun kampanjoiden ja kauppakohtaisten toimenpiteiden avulla. Pysyvää edullisuutta vahvistavat tehokkaat toimintatavat asiakkaasta tavarantoimittajaan, ketjutoiminta ja pitkäaikaiset yhteistyömallit valittujen kumppaneiden kanssa.

Ostovolyymien yhdistämisellä saavutetaan merkittäviä hyötyjä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Ruokakesko on osa voimakkaasti laajentunutta kansainvälistä hankintayhteisliittymää (AMS). AMSin merkittävimpiin jäseniin Ruokakeskon lisäksi kuuluvat Ahold, Dansk SG, ICA, Migros ja Système U.

K-kauppias vastaa asiakkaidensa tyytyväisyydestä

Paikallisesti toimiva K-kauppias huolehtii oman kauppansa asiakkaiden palvelusta, henkilökunnan osaamisesta, laadusta ja liiketoiminnan tulokellisuudesta. Kauppias rakentaa asiakkaiden tarpeita vastavaan valikoiman ja palvelun asiakastietoa hyödyntäen ja ottaa valikoimiinsa muun muassa lähiruokaa paikallisilta tuottajilta lisänä ketjun yhteiselle valikoimalle.

Laadun varmistamiseksi K-ruokakaupoilla on oma laatujärjestelmä. Sen tavoitteena on varmistaa kaupan ja koko ketjun toiminnan jatkuva kehittäminen asiakkaita parhaiten palvelevaksi. Laatu-järjestelmä koostuu muun muassa asiakastytyvyyden ja kaupan kunnon mittaamisesta sekä hintahallinnan ja johtamisen arvioinnista. Parasta vähittäiskauppaosaamista ylläpidetään jatkuvalla valmentamisella yhteistyössä K-ryhmän

valmennuskeskuksen K-instituutin kanssa.

Ruokakeskon ja K-ruokakauppiaan tehokas yhteistoiminta perustuu ketjuso-pimuksessa määriteltyyn ketjutoimintaan. Ketjutoiminnalla taataan asiakaslähtöisyys, toiminnan tehokkuus ja kilpailukyky sekä kilpailuettujen toteutuminen.

Laadukkaat Pirkka-tuotteet ovat K-ruokakauppojen vahvuus

Pirkka-tuotteissa yhdistyvät laatu ja edullisuus. Pirkka-tuotteita oli vuoden 2009 lopussa 1 826 kpl. Kuluttajatutkimusten mukaan asiakas kokee, että Pirkka-tuote on hyvän laadun ja edullisuuden vuoksi helppo ja turvallinen ostaa.

Pirkka-sarjaan kuuluvat Pirkka Luomu- ja Pirkka Reilun kaupan tuotteet. Pirkka Luomu -tuotteita on jo yli 40 ja Pirkka Reilun kaupan tuotteita lähes 30.

Pirkka-tuotteiden laatu varmistetaan Ruokakeskon omassa Pirkka-tuotetutkimuksessa, jossa kaikki uudet Pirkka-tuotteet tutkitaan huolellisesti. Pirkka-tuotetutkimuksen laboratoriolta on kansainvälinen pätevyystunnustus, ISO 17025 -akkreditointi. Se on Suomen ainoa kaupan omien merkkituotteiden laadunvarmistuksesta vastaava laboratorio, joka on saanut kyseisen tunnustuksen.

Kaikki omat reseptit on kehitetty ja testattu Pirkka-tuotetutkimukseen kuuluvassa Pirkka-koekiekkiossa. Monipuolisia ruokareseptejä julkaistaan K-ryhmän kanta-asiakkaille jaettavassa Pirkka-lehdessä, sähköisessä keittokirjassa Pirkka.fi:ssä, K-ruokakaupoista saatavassa, keran kuussa ilmestyvässä K-RuokaPirkka-lehdessä, Mitä tänään syötäisiin? -televisio-ohjelmassa sekä Pirkka-tuotteiden pakkauksissa.

K ja ketjukonseptit laadun takeena

Vahvat ketjukonseptit ovat K-ruokakauppojen laadun tae. Ketjutoiminnalla Ruokakesko varmistaa K-kauppiaalle vahvat edellytykset tavaroiden hankintaan, valikoiman muodostamiseen, markkinointiin ja hintakilpailuun.

K-citymarketit tarjoavat asiakkaille laajimmat valikoimat päivittäis- ja käyttötavaroita. Vahvuuksina ovat erityisesti tuore leipä, hedelmät ja vihannekset, monipuolinen ruokatarjonta sekä elämyk-

selliset osastot esittelyineen. K-citymarketit tarjoavat asiakkaalle edullisen ostoskorin ja parhaat tarjoukset – joka päivä.

Suomessa on 69 K-citymarketia 51 paikkakunnalla. Vuonna 2009 avattiin 5 uutta K-citymarketia.

K-supermarketin vahvuus on erinomainen palvelu. Kaupoissa palvelee kauppiaan ja muun henkilökunnan ohella yli 160 ruokamestaria, jotka ovat liha- ja kalatuotteiden asiantuntijoita ja neuvovat asiakkaita ruoanvalmistuksessa. K-supermarketit ovat tavallista parempia ruokakauppoja, jotka tarjoavat laajat ruokatuotteiden valikoimat kilpailukykyiseen hintaan.

Ketjuun kuuluu 170 kauppaa. Vuonna 2009 avattiin 4 uutta K-supermarketia.

K-market on luotettava, palveleva ja paikallinen, asiakasta lähellä oleva lähikauppa. K-marketeista asiakas löytää hyvien perusvalikoiden lisäksi omassa uunissa paistettua lähileivä, tuoreita ja laadukkaita hedelmiä ja vihanneksia sekä parhaat lähipalvelut.

Ketjuun kuuluu 487 kauppaa. Vuonna 2009 avattiin 15 uutta K-marketia.

K-extra on henkilökohtaisen palvelun lähikauppa, josta asiakas saa päivittäin tarvitsemansa tuotteet. Monilla maaseudulla sijaitsevilla K-extra-kaupoilla on nimensä mukaisesti lisäpalveluja, kuten maatalous- ja rautamyyntiä, polttoainejakelua sekä Veikkauksen ja Postin palveluja.

Ketjuun kuuluu 189 kauppaa.

Kauppaverkoston kehittäminen jatkuu

K-ruokakauppoja oli vuoden 2009 lopussa 1 030. Tarjonta kattaa kuluttajien erilaiset tarpeet päivittäisistä lähipalveluista vaatteita ja muita käyttötavaroita laajasti tarjoaviin suuryksiköihin. K-ruokakauppaverkosto on Suomen kattavin. 51 % suomalaisista asuu alle kilometrin päässä K-ruokakaupasta. K-ryhmän lähikauppaverkosto on Suomen kattavin. K-market- ja K-extra-kauppoja on yhteensä 676.

Ruokakesko kehittää K-ruokakauppaverkostoa investoimalla kaiken kokoisiin kauppaihin. Kauppapaikkojen ikääntymisen, valikoiden laajentuminen, uudet palvelutarpeet ja muuttoliike vaativat jatkuvaa verkoston kehittämistä.

Monipuolisesta Pirkka-sarjasta löytyy oma suosikki

Pirkan "Minä tykkään" -kampanja innosti suomalaiset elokuussa 2009 äänestämään omaa Pirkka-suosikkiaan. Kampanjasivustolla vierailtiin yli 500 000 kertaa ja Pirkka-suosikkia äänestettiin yli 190 000 kertaa. Lämminhenkinen kampanja toi esiin Pirkka-sarjan monipuolisuutta arjen ruokaratkaisuihin. Sarjassa on jo yli 1 800 tuotetta. Suosikikseen suomalaiset äänestivät Pirkka AB rukiisen pähkinäjogurtin.

Laadukkaat Pirkka-tuotteet ovat tutkittuja ja turvallisia

Kaikki uudet Pirkka-tuotteet tutkitaan huolellisesti Ruokakeskon omassa Pirkka-tuotetutkimuksessa. Tuotetutkimukselle myönnettiin maaliskuussa 2009 merkittävä kansainvälinen pätevyystunnustus, ISO 17025 -akkreditointi, ainoana kaupan omien merkituotteiden laadunvarmistuksesta vastaavana laboratoriona Suomessa. Pirkka-tuotetutkimukseen kuuluva Pirkka-koekeittiö laatii ja testaa ruokareseptejä niin arkeen kuin juhlaan.

Vuosi 2009

Ruokakaupan liikevaihto vuonna 2009 oli 3 798 milj. euroa ja se kasvoi 2,4 %. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 133,1 milj. euroa ja se kasvoi 10,5 milj. euroa.

Lokakuun alussa astui voimaan ruuan arvonlisäveron alennus. Ruokakesko ja K-ruokakauppiaat sitoutuivat viemään alennuksen täysimääräisenä ruuan hintoihin. Marraskuussa julkaistussa Kuluttajatutkimuskeskuksen hintaseurantatutkimuksessa todettiin, että K-ruokakaupoissa ruuan hinta laski jopa arvonlisäveron alennusta enemmän. Ruuan arvonlisäveron alennuksen myötä K-ruokakaupoissa toteutettiin yli 6 000 000 hintamuutosta. Perhe, joka ennen veronalennusta käytti ruokaan vuodessa noin 5 000 euroa, säästää 215 euroa vuosittaisissa ruokakustannuksissaan.

Vähittäiskaupassa astui joulukuun alussa voimaan laki entistä laajemmista aukioloajoista. Lakimuutoksen myötä laajennetun sunnuntaiaukiolon piiriin tulee noin 400 K-ruokakauppaa lisää. K-ruokakauppoja on yhteensä 1 030. Asiakkaalle tämä tarkoittaa aiempaa huomattavasti parempaa kauppapalveluiden saavutettavuutta. Yhden välipäivän jääminen pois parantaa myös kaupan tehokkuutta ja vähentää hävikkiä, sillä menekki voidaan ennustaa paremmin.

Vuoden aikana avattiin 5 uutta K-city-marketia, 4 K-supermarketia ja 15 K-marketia. Yhteensä avattiin 25 uutta

K-ruokakauppaa, näistä 1 oli korvaava kauppa. Vuoden 2009 aikana K-ruokakauppoja myös laajennettiin ja uudistettiin.

Tavoitteet ja strategiset painopisteet

Ruokakeskon keskeinen tavoite on lisätä markkinaosuutta. Ruokakeskon strategian toteuttamisella haetaan markkinoita nopeampaa myynnin kasvua, parempaa asiakastytyväisyyttä ja kilpailukykyä. Ruokakeskon kansainvälistymismahdollisuuksia selvitetään aktiivisesti. Erityisesti kartoitetaan mahdollisuuksia Venäjällä.

Ruokakeskon keskeisiä strategisia painopisteitä ovat toiminnan tehokkuuden lisääminen sekä sähköisen asiakaskommunikaation edistäminen. Toiminnan tehostamisessa erityisesti automatisoinnilla on keskeinen rooli. Sähköisen asiakaskommunikaation myötä asiakkaille tarjotaan yhä kohdennetummin tietoa K-ruokakauppojen tuotteista ja palveluista sekä tarjotaan uusia mahdollisuuksia hoitaa omaan asiakkuuteen liittyviä asioita sähköisesti. Myös ruuan verkko-kaupan mahdollisuuksia selvitetään. Lähellä on, että kaupan ja sähköisen asioinnin pitää tukea asiakkaiden tarpeita ja helpottaa ostamista.

Kilpailijat

Suomi, markkinaosuus 34 %

(oma arvio)

Kilpailijat: Prisma, S-market ja Alepa/Sale (S-ryhmä), Valintatalo, Siwa ja Euromarket (Suomen Lähikauppa Oy) sekä Lidl

HoReCa, Suomi, Kespro

Kilpailijat: Meiranova Oy, Metro-tukku, Heinon Tukku Oy

K-ryhmän ruokakauppa, vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2009	2008	2009	2008
K-citymarket, päivittäistavara	69	64	1 412	1 249
K-supermarket	170	163	1 633	1 580
K-market (sis. liikenneasemat)	487	490	1 502	1 494
Muut	304	338	344	362
K-ruokakaupat vähittäismyynti			4 891	4 685
Kespro			811	837
Ruokakauppa yhteensä	1 030	1 055	5 703	5 521

Ruokakaupan avainluvut, jatkuvat toiminnot

		2009	2008
Liikevaihto	milj.€	3 798	3 707
Liikevoitto	milj.€	170,6	185,5
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	milj.€	133,1	122,5
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	3,5	3,3
Investoinnit	milj.€	69,4	139,7
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	20,9	19,3
Henkilökunta keskimäärin		3 035	3 440

* kumulatiivinen keskiarvo

Ruokakaupan liikevaihto, jatkuvat toiminnot

	milj. €	muutos %
K-citymarket	854	12,1
K-supermarket	1 001	3,7
K-market ja K-extra	1 067	-2,5
Kespro	677	-2,6
Muut	199	4,1
Liikevaihto yhteensä	3 798	2,4

Ruokakaupan sidottu pääoma 31.12, milj. euroa

	2009	2008
Pitkäaikaiset varat	632	704
Vaihto-omaisuus	90	91
Lyhytaikaiset saamiset	371	380
.I. Koroton vieras pääoma	-489	-510
.I. Pakolliset varaukset	-8	-8
Sidottu pääoma**	596	657

** sidottu pääoma kuukauden lopussa

Keskon käyttötavarakauppa toimii pukeutumisen, kodin, vapaa-ajan, kodintekniikan, viihteen ja huonekalukaupan tavara-aloilla. Käyttötavarakauppa sisältää Anttila Oy:n, K-citymarket Oy:n, Intersport Finland Oy:n, Indoor Group Oy:n, Musta Pörssi Oy:n sekä Kenkäkesko Oy:n. Käyttötavarakaupassa on yhteensä 450 kauppa, joista 199 on Keskon omistamia.

Keskon käyttötavarakaupan brändit

ANTTILA

NETANTTILA.COM

INTERSPORT

K CITYMARKET

KODINYKKÖNEN 1

kesport

K-KENKÄ

Käyttötavarakaupan
liikevaihto

1 558 M€

Käyttötavarakaupan liikevoitto
ilman kertaluonteisia eriä

29,5 M€

09

**Käyttötavara-
kauppa**

Monipuoliset valikoimat ja tunnetut merkit

Markkinat ja toimintaympäristö

Keskon käyttötavarakauppaan kuuluu tunnettuja vahvan aseman saavuttaneita kauppakonsepteja hypermarket-, tavara-talo-, erikois- ja verkkokaupassa. Käyttötavarakaupan kokonaismarkkinoiden Suomessa arvioidaan olevan noin 10 miljardia euroa.

Talouden taantuma on lisännyt hinnan merkitystä. Asiakkaat haavevat säästömahdollisuuksia ja kampanjoiden merkitys on kasvanut. Käyttötavarakaupan eri tavara-alojen markkinakehityksessä oli eroja vuonna 2009. Kulutuskysyntä kasvoi urheilukaupassa ja laski erityisesti kodin-elektroniikka- ja sisustuskaupassa.

Kodin sisustamisen ja huonekalukaupan markkinat ovat arvion mukaan 1 800 milj. euroa ja ne laskivat edellisestä vuodesta 5–10 %.

Kodinelektroniikan ja viihteen markkinoiden arvioidaan olevan noin 2 000 milj. euroa. Alan markkinamuutos oli noin -13 %.

Urheilukaupan markkinat ovat arvion mukaan 900 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta noin 5 %.

Jalkinekaupan markkinoiden arvo laski noin 3–4 % edellisvuodesta.

Vuosi 2009

Vuoden 2009 alusta käyttötavarakaupan segmentissä on raportoitu Anttila Oy, K-citymarket Oy, Intersport Finland Oy, Indoor Group Oy, Musta Pörssi Oy sekä Kenkäkesko Oy. Vuoden aikana Anttila, K-citymarketin käyttötavara ja muut Kesko-konsernin käyttötavarayhtiöt tiivistivät yhteistoimintaansa. Yhteistoiminnan tavoitteena on parantaa yhtiöiden kilpailukykyä määrittelemällä yhteinen strate-

gia, kehittämällä vähittäiskauppaosamista keskitettyä ja varmistamalla konseptien kiinnostavuus asiakkaille. Synergiaetuja haetaan erityisesti hankinnassa, kauppapaikkaverkoston kehittämisessä ja yhtenäisissä tehokkaissa liiketoimintaprosesseissa.

Keskon käyttötavarakaupan liikevaihto vuonna 2009 oli 1 558 milj. euroa ja se laski 3,0 % johtuen heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta ja työttömyyden kasvusta. Käyttötavarakauppojen yhteenlaskettu vähittäismyynti oli 2 050 milj. euroa ja se laski 3,1 %.

Käyttötavarakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 29,5 milj. euroa ja se pieneni 1,7 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Tavoitteet ja strategiset painopisteet

Taloudellisen tilanteen kehittyminen ja kulutustottumusten muutokset heijastuvat voimakkaasti käyttötavarakauppaan. Kansainvälistyvä ja ketjuuntuva kilpailu voimistuu ja menestyvät ketjut toimivat tehokkailla toimintamalleilla. Sesongit ja mallistot vaihtuvat entistä nopeammin ja tuotteiden sarjat pienenevät ja elinkaaret lyhenevät.

Vuonna 2009 aloitettua Kesko-konsernin käyttötavarayhtiöiden yhteistoimintaa tiivistetään edelleen.

K-ryhmän käyttötavarakaupan tavoitteena on olla markkinajohtaja valituilla tavara-aloilla. Tavoite saavutetaan kehittämällä kauppakonsepteja ja valikoimia, parantamalla toimintoketjujen kustannustehokkuutta ja henkilökunnan myynti- ja palvelusaamista.

Hypermarket-kauppa – K-citymarket

K-citymarket on monipuolinen ja edullinen hypermarket-ketju, joka tarjoaa asiakkaille laajat valikoimat elintarvikkeita ja käyttötavaroita. K-citymarketin käyttötavaraliiketoiminnasta vastaa K-citymarket Oy ja ruokakaupasta K-kauppiaasyrittäjä. Suomessa on 69 K-citymarkettia.

K-citymarket tarjoaa asiakkaalle ajan-kohtaiset ja uudistuvat arjen valikoimat nopeasti ja edullisesti. Keskeiset menestystekijät ovat ketjuohjaus, markkinointi sekä tehokas, keskitetty hankinta ja logistiikka. K-citymarket Oy:n toiminta perustuu pitkäjänteiseen strategiaan ja systemaattiseen asiakastiedon hyödyntämiseen toiminnan ohjauksessa.

K-citymarket-ketjussa on vuosittain noin 60 miljoonaa asiakaskäyntiä ja asiakaspalvelutehtävissä työskentelee noin 5 700 henkilöä.

Vuosi 2009

K-citymarketin käyttötavarakaupan liikevaihto vuonna 2009 oli 595 milj. euroa ja se kasvoi 5,1 %. K-citymarket Oy:n vähittäismyynti oli 699 milj. euroa.

Vuonna 2009 avattiin 5 uutta K-citymarkettia: Ylöjärvelle, Turun Skanssiin, Kirkkonummelle, Tampereen Linnainmaalle ja Vantaan Koivukylään.

Tavaratalokauppa – Anttila

Anttila toimii viihteen, muodin ja kodin tavarat-alueilla. Monikanavaisella Anttilalla on Suomessa 29 Anttila-tavarataloa ja 2 pienempää erikoisliikettä. Kodin Ykkönen -sisustustavarataloja on 9 ja lisäksi Kodin1.com -verkkokauppa.

Etäkauppaa tekevä NetAnttila toimii Suomessa, Virossa ja Latviassa.

Anttila-tavaratalot tarjoavat monipuolisia vapaa-ajan, pukeutumisen ja kodin valikoimia yhdistettynä edulliseen hintatasoon ja ystävälliseen palveluun. TopTen-osasto on Suomen suurin musiikin, elokuvien ja multimedian myyjä sekä merkittävä tietotekniikan ja elektroniikan kauppapaikka.

Kodin Ykkönen tarjoaa ylivoimaisen valikoiman ja palvelut kodin sisustamiseen.

NetAnttila on jo useamman vuoden ollut tunnetuin ja suosituin verkkotavaratalo Suomessa. Se tarjoaa ostamisen edellävijyyttä, helppoutta ja luotettavuutta sekä edullisen ja laajan valikoiman.

Vuosi 2009

Vuonna 2009 Anttilan liikevaihto oli 513 milj. euroa ja se laski 8,0 %. Anttila-tavaratalojen vähittäismyynti vuonna 2009 oli 368 milj. euroa ja se laski 6,1 %. Kodin Ykkönen -sisustustavaratalojen myynti oli 161,2 milj. euroa ja se laski 10,7 %. NetAnttilan myynti oli 97,3 milj. euroa ja se laski 14,3 %. NetAnttilan myynnin laskuun vaikutti erityisesti Latvian markkinoiden lasku.

Vuonna 2009 avattiin uusi Anttila-tavaratalo kauppakeskus Skanssiin Turkuun ja uusi Kodin Ykkönen -sisustustavaratalo Tampereen Lielähteen.

Urheilukauppa – Intersport Finland

Intersport Finlandin vähittäiskauppaketjuja ovat Intersport, Budget Sport ja Kesport. Intersport Finland vastaa ketjujen

markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, kauppapaikkaverkostosta ja kauppiasresursseista. Intersport-kauppoja on Suomessa 57, Budget Sport kauppoja 5 ja Kesport-kauppoja 37. Kaupoista 91 on kauppiasyrittäjien ja 8 Intersport Finlandin omistamia.

Intersport on osa kansainvälistä urheiluketjua. Intersport-ketju on urheilukaupan markkinajohtaja Suomessa. Intersportin vahvuuksia ovat ketjun luotettavuus ja tunnettuus, laajat ja monipuoliset valikoimat sekä asiantunteva ja palveleva henkilökunta.

Budget Sport on edullisiin hintoihin ja kustannustehokkaaseen toimintaan perustuva urheilukauppa, jolla on ulkoiluun liittyvissä tuoteryhmissä alueensa laajin valikoima.

Kesport-kaupat sijaitsevat pienemmissä taajamissa ja ovat alueensa johtavia urheilukauppoja.

Kesko on osakkaana Intersport International Corporationissa.

Vuosi 2009

Intersport Finlandin liikevaihto vuonna 2009 oli 165 milj. euroa ja se kasvoi 4,3 %. Intersport-, Budget Sport- ja Kesport-kauppojen yhteenlaskettu vähittäismyynti oli 305,8 milj. euroa ja se kasvoi 5,7 %.

Vuonna 2009 avattiin uudet Intersport-kaupat Ylöjärvellä ja Skanssin kauppakeskuksessa Turussa. Oulussa avattiin uusi Budget Sport -kauppa. Budget Sport -verkkokauppa avattiin täydentämään verkostoa.

Kenkäkeskolle ja Andiamolle kansainvälistä tunnustusta

Kenkäkesko ja Andiamo saivat kansainvälistä tunnustusta ja huomiota nuorille suunnatun kenkien suunnittelukilpailun, The K.E.N.K.Ä 09:n ympärille rakennetulla kokonaisuudella. Kenkäkesko ja Andiamo sijoituivat ECHO Awardsissa, DMA:n suoramarkkinointikilpailussa, Retail/Direct Sales/Consumer-sarjassa neljänneksi ja saivat ECHO LEADER AWARD 2009 -palkinnon.

Huonekalukauppa – Indoor

Indoor on Asko- ja Sotka-ketjuillaan Suomessa ja Baltiassa toimiva huonekalu- ja sisustusalan vähittäiskauppayritys. Myymälöitä on Suomessa yhteensä 83, Latviassa 2 ja Virossa 7. Suomessa omia myymälöitä on 56 ja franchising-myymylöitä 26.

Asko tarjoaa laatu- ja merkkitietoisille kodin sisustajille ajankohtaisen ja kilpailukykyisen malliston, johon liittyy alan paras palvelu, helppo ostaminen ja toimitusvarmuus.

Sotkassa on edullisuutta arvostavalle kuluttajalle kilpailukykyinen mallisto, johon liittyy hyvä toimitusvarmuus sekä vaivaton ja nopea asiointi.

Vuosi 2009

Indoorin liikevaihto vuonna 2009 oli 155 milj. euroa ja se laski 12,4 %. Asko- ja Sotka-ketjujen yhteenlaskettu vähittäismyynti Suomessa oli 190 milj. euroa ja se laski 5,9 %.

Kotimaassa avattiin uudet Asko-myymylät Tampereen Lielahteen ja Savonlinnaan. Mäntsälän ja Valkeakosken Sotka-myymylät suljettiin. Latvian Riiassa suljettiin Alfian kauppakeskuksessa sijainneet Asko- ja Sotka-myymylät.

Kummassakin ketjussa toteutettiin koko henkilöstöä koskevat mittavat myynti- ja asiakaspalvelutaitoja kehittävä koulutukset. Ketjujen kustannustehokkuutta parannettiin ja logistisia toimituksia tehostettiin keskittämällä kaikki varastointi- ja terminaalitoiminnot ulkopuoliselle toimittajalle.

Kodintekniikkakauppa – Musta Pörssi

Kodintekniikkatuotteita ja -palveluita tarjoavat Musta Pörssi ja Konebox -ketjut.

Musta Pörssi -erikoiskauppakettu tarjoaa asiakkailleen kodintekniikkatuotteet kotitöiden helpottamiseen, kommunikation ja viihtymiseen. Lisäksi Musta Pörssi tarjoaa kattavat tuotteisiin liittyvät palvelut. Asiakas saa halutessaan kaikki kodintekniikkatuotteet käyttövalmiiksi asennettuna. Vuonna 2009 Musta Pörssi -ketju täytti 30 vuotta.

Ketjuun kuuluu yhteensä 53 kodintekniikan erikoisliikettä. Näistä 50 on kauppiasyrittäjien ja 3 Musta Pörssi Oy:n omistamia.

Konebox.fi-verkkokauppa kilpailee kodintekniikkamarkkinoilla laatutuotteilla, tuotteiden hyvällä saatavuudella, halvalla hinnalla ja ympärivuorokautisella aukiololla. Hinnat perustuvat tehokkaan logistiikkaan ja varastointiin sekä nettikaupan itsepalveluun.

Vuosi 2009

Musta Pörssi Oy:n liikevaihto oli 107 milj. euroa ja se laski 12,5 %. Musta Pörssi ja Konebox -kauppojen yhteenlaskettu vähittäismyynti oli 154 milj. euroa ja se laski 15 % edellisestä vuodesta.

Kulutusksynän heikkenemisen lisäksi alenevaan myynnin kehitykseen vaikuttivat kulutuselektronikan keskihintojen lasku sekä yhtiön omistamien kauppojen siirtäminen kauppiasvetoisiksi.

Vuoden aikana avattiin uudet Musta Pörssi -kaupat Tampereen Lielahteen sekä Kittilän Levi -keskukseen. Lisäksi Vantaan Porttipuistoon avattiin uusi Konebox-myymylä.

Kenkäkauppa – Kenkäkesko

Kenkäkeskon vähittäiskauppakettuja ovat K-kenkä ja Andiamo.

K-kenkä on koko perheen kenkäkauppa, joka tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman merkkijalkineita sekä asiantuntevan palvelun.

Andiamon pääkohderyhmän ovat trendi- ja muotitietoiset shoppailijat, joille tarjotaan jatkuvasti uudistuva ja muodikas kenkävalikoima.

Lisäksi K-ryhmän kenkäerikoiskauppoihin kuuluvat Kenkäexpertti-liikkeet, jotka ovat pienempien paikkakuntien kenkäkauppoja.

Ketjukauppoja on yhteensä 55, K-kenkiä 35, Andiamoja 16 ja Andiamo/K-kenkä-yhdistelmäkauppoja 4. Ketjutoimintaan kuulumattomia Kenkäexperttejä on 34.

Vuosi 2009

Vuonna 2009 Kenkäkeskon liikevaihto oli 24 milj. euroa ja se laski 7,9 %. Andiamo ja K-kenkä-kauppojen vähittäismyynti laski 3,0 %. K-ryhmän kaikkien kenkäerikoiskauppojen yhteenlaskettu vähittäismyynti oli 58,3 milj. euroa.

Vuonna 2009 avattiin 2 uutta K-kenkää, toinen kauppakeskus Eloon Ylöjärvelle ja toinen kauppakeskus Skanssiin Turkuun.

Markkinaosuudet ja kilpailijat

Hypermarket ja tavaratalokauppa

K-citymarket, Anttila, Kodin Ykkönen ja NetAnttila

Markkinaosuutta ei voida luotettavasti laskea

Kilpailijat: tavaratalot, hypermarketit, erikoisliikeketjut ja verkkokaupat

Urheilukauppa

Intersport, Budget Sport ja Kesport

Markkinaosuus 34 % (oma arvio)

Kilpailijat: Sportia, Top Sport, Stadium, tavaratalot ja hypermarketit sekä muut urheilun erikoisliikkeet

Huonekalukauppa

Asko ja Sotka

Markkinaosuus Suomessa noin 17 % (oma arvio)

Kilpailijat: huonekalu- ja sisustusliikkeet

Kodintekniikkakauppa

Musta Pörssi ja Konebox

Markkinaosuus 9 % (oma arvio)

Kilpailijat: kodintekniikan erikoisliikkeet, hypermarketit ja verkkokaupat

Kenkäkauppa

K-kenkä, Andiamo, Kenkäexpertti

Markkinaosuus 10,5 % (Tekstiili- ja jalkinetoimittajat ry, oma arvio)

Kilpailijat: muut erikoisliikkeet, tavarat, hypermarketit, urheilukaupat ja verkkokaupat

K-ryhmän käyttötavarakauppa, vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2009	2008	2009	2008
Anttila-tavaratalot	31	30	370	393
Kodin Ykkönen -sisustustavaratalot*	10	9	161	181
Etäkauppa (postimyynti ja NetAnttila)	1	1	86	93
K-citymarket, käyttötavara	69	64	699	666
Asko	33	32	91	94
Sotka	50	52	99	109
Intersport	57	57	243	233
Budget Sport*	6	5	32	26
Kesport	37	38	31	31
Musta Pörssi	53	54	145	180
Konebox*	3	2	10	3
Kenkäkaupat	89	94	58	62
Käyttötavarakaupat, Suomi	439	438	2 026	2 070
Anttila, Baltia	2	2	11	17
Indoor, Baltia	9	13	13	26
Käyttötavarakaupat, Baltia	11	15	24	43
Käyttötavarakauppa yhteensä	450	453	2 050	2 113

* sisältää verkkokaupan

Käyttötavarakaupan avainluvut, jatkuvat toiminnot	2009	2008
Liikevaihto	milj.€	1 558
Liikevoitto	milj.€	66,5
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	milj.€	29,5
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	1,9
Investoinnit	milj.€	29,6
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	5,8
Henkilökunta keskimäärin		5 666

* kumulatiivinen keskiarvo

Käyttötavarakaupan liikevaihto, jatkuvat toiminnot

	milj. €	muutos %
K-citymarket, käyttötavara	595	5,1
Anttila	513	-8,0
Intersport	165	4,3
Indoor	155	-12,4
Musta Pörssi	107	-12,5
Kenkäkesko	24	-7,9
Yhteensä	1 558	-3,0

Käyttötavarakaupan sidottu pääoma 31.12, milj. euroa	2009	2008
Pitkäaikaiset varat	304	345
Vaihto-omaisuus	223	257
Lyhytaikaiset saamiset	174	156
./. Koroton vieras pääoma	-260	-246
./. Pakolliset varaukset	-8	-7
Sidottu pääoma**	434	504

** sidottu pääoma kuukauden lopussa

Rautakesko harjoittaa rauta- ja sisustustarvikkeiden kauppaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä sekä Suomessa maataloustarvikekauppaa. Rautakesko johtaa ja kehittää K-rauta-, Rautia-, K-maatalous-, Byggnaker-, Senukai- ja OMA-vähittäiskauppaketjuja sekä yrityspalvelumyyntiä toiminta-alueellaan. Rautakesko vastaa ketjujen konsepteista, markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, kauppapaikkaverkostosta ja kauppiasresursseista. Rautakauppoja on yhteensä 330 kahdeksassa toimintamaassa ja maatalouskauppoja Suomessa 90.

09

Rauta- kauppa

Keskon rautakaupan brändit

Rautakaupan liikevaihto

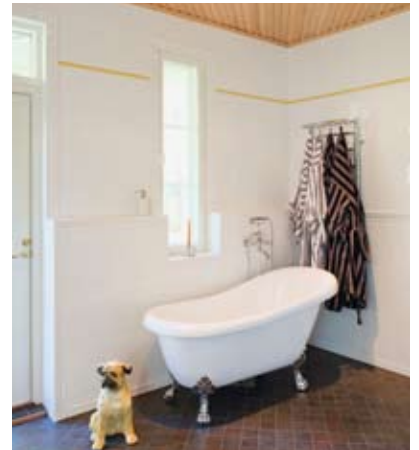
2 312 M€

Rautakaupan liikevoitto
ilman kertaluonteisia eriä

11,9 M€

Tuotteet ja palvelut rakentamiseen, sisustamiseen ja maatalouteen

Rauta- ja sisustuskaupan markkinat

Rautakeskon tavoitteena on olla johtava rauta- ja sisustuskaupan palveluyritys. Rautakeskon rauta- ja sisustuskauppaketjut K-rauta, Rautia, Bygghälsan, Senukai ja OMA palvelevat kuluttaja- ja ammatti-asiakkaita. Kuluttaja-asiakkaat ovat pääasiassa kodin, vapaa-ajan asunnon ja pihan rakentajia, remontoijia ja sisustajia. Tärkeitä ammatti-asiakkaita ovat rakennusliikkeet, teollisuus ja julkiset yhteisöt.

Ketjujensa vähittäismyyntillä mitattuna Rautakesko on viiden suurimman yrityksen joukossa Euroopan rakentamisen ja kodin kunnostamisen markkinoilla. Rautakeskon markkina-alueella toimivat eurooppalaiset pääkilpailijat ovat Castorama (Kingfisher Group), Leroy Merlin (Groupe Adeo), DT Group, Bauhaus, Hornbach ja OBI. Rautakesko on osakkaana hankintayhteistyötä tekevässä tooMax-x:ssä. Osakkuuden myötä tooMax-x on ostovoimaltaan Euroopan kolmanneksi suurin kodinrakentamisen ja sisustamisen tuotteiden hankintakanava.

Rautakeskon toimialueella alan vähittäiskaupan markkinat ovat noin 28 mrd. euroa. Rautakaupan yleiseksi markkinamuutokseksi vuonna 2009 arvioidaan Baltiassa -30 %, Norjassa -10 %, Ruotsissa -5 %, Suomessa -15 % ja Venäjällä -25 %. Suurin syy kysynnän laskuun on talouden taantuman aiheuttama rakennusmarkkinoiden voimakas supistuminen.

Rautakeskon ketjujen vähittäismyynti vuonna 2009 oli 3 778 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 18,0 % edellisestä vuodesta.

Suomessa rauta- ja sisustuskaupan vähittäiskaupan markkinat ovat noin 3,4 mrd. euroa (RaSi ry) ja vuonna 2009 ne laskivat 14,8 % (RaSi ry). K-ryhmän rautakaupan markkinaosuus on noin 38 % (RaSi ry, oma arvio).

Suomessa Rautakeskolla on K-rauta- ja Rautia-vähittäiskauppaketjut sekä rakennusliikkeitä, teollisuutta ja muita yritys-asiakkaita palveleva Rautakesko Yrityspalvelu. Lisäksi Rautakesko palvelee 33 ketjuihin kuulumattomassa asiakassopimuskaupassa.

K-rauta-ketjuun kuuluu 42 kauppa, joiden myynnistä noin 70 % on kuluttaja-asiakasmyyntiä. Rautia-ketjuun kuuluu 107 kauppa, joista 50 on samalla myös K-maatalous-kauppoja. Rautiassa myynnin rakenne painottuu enemmän perusrakentamisen tuotteisiin. Kaikissa Suomen ketjukaupoissa on kauppiasyrittäjä.

K-rauta- ja Rautia-ketjujen, Rautakesko Yrityspalvelun sekä K-asiakassopimuskauppojen yhteenlaskettu vähittäismyynti Suomessa oli 1 423 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 9,7 % edellisestä vuodesta. Pääkilpailijat Suomessa ovat Starkki, Terra, S-rauta ja Agrimarket ja Bauhaus.

Ruotsissa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 3,8 mrd. euroa (SCB).

Vuonna 2009 markkinat laskivat noin 5 % (SCB).

Ruotsissa Rautakeskolla oli vuoden 2009 lopussa 19 omaa K-rauta-kauppaa ja yksi K-kauppiaan omistama K-rauta. K-rauta-kauppojen vähittäismyynti Ruotsissa oli 235 milj. euroa (sis. alv) ja se kasvoi 0,7 % edellisestä vuodesta. Rautakeskon markkinaosuus on noin 6 % (oma arvio).

K-raudan asiakkaista on kuluttaja-asiakkaita noin 85 %. Keskeiset kilpailijat ovat Bauhaus, Bygghaus, DT Group ja paikalliset erikoisliikkeet.

Norjassa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 4,7 mrd. euroa (TBF). Vuonna 2009 markkinat laskivat 10 % (oma arvio).

Rautakeskon omistama Bygghaus Norge AS johtaa Bygghaus-rautakaup-paketjua. Ketjuun kuuluu 113 kauppaa, joista 15 on Bygghaus-omien kauppoja. Ketjun muut kaupat ovat kauppias-yrittäjien omistuksessa. Kauppiasyrittäjillä on ketjusopimus Bygghaus-omien kanssa. Ketjun kauppojen vähittäismyynti vuonna 2009 oli 963 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 13,8 %. Rautakeskon markkinaosuus Norjassa on noin 17 % (TBF). Yli puolet myynnistä on ammattiasiakasmyyntiä. Rautakeskon kilpailijat ovat Monter/Optimera (Saint Gobain), Maxbo ja Coop.

Viron rautakaupparakennat ovat noin 0,4 mrd. euroa (oma arvio). Vuonna 2009 markkinat laskivat 20 % (oma arvio). Virossa Rautakeskolla on 9 rautakauppaa.

Rautakauppojen vähittäismyynti vuonna 2009 oli 76 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 21,4 % edellisestä vuodesta. Ammattiasiakaskokoon osuus asiakkaista on noin 59 %. Rautakeskon markkinaosuus Virossa on noin 20 % (oma arvio). Rautakeskon kilpailijat ovat Ehitus ABC (Saint Gobain), Bauhof ja Espak.

Latviassa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 0,4 mrd. euroa (CSB). Vuonna 2009 markkinat laskivat 30–40 % (CSB). Rautakeskolla on Latviassa 9 omaa K-rauta-kauppaa. K-rauta-kauppojen vähittäismyynti vuonna 2009 oli 61 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 30,3 %. Rautakeskon markkinaosuuden Latviassa arvioidaan olevan 16 % (oma arvio). Rautakeskon kilpailijat ovat Depo DIY ja Kursi.

Liettuassa rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 0,4 mrd. euroa (oma arvio). Vuonna 2009 markkinat laskivat 40–50 % (oma arvio). Liettuassa Rautakesko omistaa osake-enemmistön UAB Senuku prekybos centrasista, joka on Lietuan rauta- ja sisustuskaupan markkina-johtaja noin 25 %:n markkinaosuudella. Sekä kuluttaja- että ammattiasiakaskaupassa mukana olevaan Senukai-ketjuun kuuluu 16 omaa kauppaa, logistiikkakeskus ja 60 partnerikauppaa. Senukain vähittäismyynti vuonna 2009 oli 311 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 41,6 % edellisestä vuodesta. Sen kilpailijat ovat paikalliset rakennustarvike- ja erikoisliikkeet.

Venäjällä rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 14 mrd. euroa (oma

Omat merkituotteet jatkavat kasvuun

Rautakeskon omien kansainvälisten tuotemerkkien kehitys jatkui vahvana. Cello, Prof, Fiorin ja FXA tarjoavat sekä kuluttaja- että ammattiasiakaskokoon luotettavan ja edullisen ratkaisun rakentamisen ja remontoimisen tarpeisiin. Merkittäviä lanseerauksia olivat vuonna 2009 Cello-ulkomaalit sekä Cello-säilytysjärjestelmät.

Omien merkkien painopisteitä vuonna 2010 ovat valikoimien tehostaminen ja kansainvälisen kattavuuden lisääminen. Cello-tuotemerkin internet-palvelua kehitetään asiakkaita entistä paremmin palvelevaksi kanavaksi.

Rautakesko on tooMax-x-yhteistyön kautta mukana hankintatoimisto Eurogroupin hyväntekeväisytyössä. Vuonna 2009 Etelä-Kiinassa avattiin yhteistyöprojektina yli tuhannen oppilaan koulu. Eurogroupin organisaatio myös kouluttaa ja konsultoi eri toimijoita sekä auditoi Kaukoidän tehtaita.

Rautakesko teki lokakuussa 2009 linjauksen puutavaran sekä puutuotteiden alkuperän ja jäljitettävyyden varmistamisesta. Rautakesko hyväksyy FSC- ja PEFC-sertifiointiperheeseen kuuluvat järjestelmät ja sitoutuu vastuulliseen hankintamalliin. Rautakeskon tavoitteena on aina varmistaa Rautakeskon hankkimien puutavaran ja myytävien puutuotteiden alkuperä ja jäljitettävyys.

arvio). Vuonna 2009 markkinat laskivat noin 25 % (Ros Business Consulting ja oma arvio). Venäjällä on 10 K-rauta-kauppaa. Niiden vähittäismyynti vuonna 2009 oli 200 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 16 % edellisestä vuodesta. Rautakeskon markkinaosuus Venäjällä on noin 2,0 % (oma arvio). Rautakeskon kilpailijat ovat Leroy Merlin, OBI, Castorama, Maxidom ja Metrica.

Valko-Venäjällä rautakaupan kokonaismarkkinat ovat noin 1,0 mrd. euroa (oma arvio). Senukain Valko-Venäjältä heinäkuussa 2007 hankkimalla OMA:lla on 4 kauppaa. Niiden vähittäismyynti vuonna 2009 oli 62 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 26,6 %. OMA-yhtiön markkinaosuus on noin 5 % kokonaismarkkinasta (oma arvio).

Maatalouskaupan markkinat

Maatalouskesko Oy:n liiketoiminnot järjestettiin uudestaan vuoden 2009 alussa. Rautakeskoon siirtyivät K-maatalousketju ja maatalouskauppa (työkoneet, tuotanto- ja maataloustarvikkeet sekä vilja- ja siemenkauppa). Auto- ja konekaupan siirtyivät traktori- ja puimurikauppa sekä Maatalouskeskon tytäryhtiöt Baltiassa.

K-maatalous-ketjuun kuuluu Suomessa 90 K-maatalous-kauppaa. Ketjun kaupoista 52 on yhdistettyjä Rautia-K-maatalous- tai K-rauta-K-maatalous-kauppoja. Tärkeimmät asiakasryhmät ovat maatalousyrittäjät ja -urakoitsijat. K-maatalous tarjoaa maatalousyrittäjille ratkaisuja, joilla tuotetaan tehokkaasti kuluttajien arvostamia turvallisia ja puhdaita elintarvikkeita.

Vuonna 2009 Rautakeskoon siirtyneen maatalouskaupan liikevaihto Suomessa laski 32,6 %. Syyt myynnin supistumiseen olivat talouden taantuma ja hintojen lasku.

Vahvat ketjukonseptit

Rautakeskon toiminta perustuu vahvoihin ketjukonsepteihin, tehokkaaseen hankintaan ja kansainvälisesti monistettuihin parhaisiin käytäntöihin. Rautakesko toimii ketjujen taustalla yhdistäen ketjujen tavararyhmähallinnan, ostotoiminnan,

logistiikan, tietojärjestelmäohjauksen ja verkostokehityksen. Näin syntyvien synergia- ja mittakaavaetujen avulla asiakkaalle pystytään tarjoamaan tuotteita ja palveluja kilpailukykyiseen hintaan.

K-rauta on Rautakeskon kansainvälinen konsepti. K-rauta toimii Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Venäjällä. K-rauta-konseptin painopistealueita ovat laajat valikoimat, asiakkaan elämää helpottavat kokonaisratkaisut sekä hyvä hinta-laatusuhde. Konseptissa yhdistyvät kuluttajien, rakentajien ja ammattiasiakaiden palvelu, valikoimat ja toimintamallit. K-rauta-ketjun kilpailuetuna ovat kilpailijoita keskimääräisesti suuremmat myymälät ja noutopihat.

Rautia-ketju on Suomen laajin rauta-kauppaketju. Sen valikoima palvelee erityisesti rakentajia, remontoijia ja rakennusalan ammattilaisia. Keskeisiä kilpailuetuja ovat kokonaisvaltainen asiakaspalvelu, paikallinen asiakastuntemus ja yhteistyöverkosto. Useat Rautia-kaupat täydentävät lisäksi tarjontaansa maatalouskaupalla.

K-maatalous-ketjun vahvuutena ovat paikalliset asiakkaat ja olosuhteet tuntevat K-maatalous-kauppiaat, laaja tuotevalikoima sekä palveluiden ja verkoston kattavuus. Aktiivinen yhteydenpito, myynti sekä tiedon ja tietotekniikan hyödyntäminen luovat edellytykset maatalousyrittäjän ja K-maatalouden tiiviille yhteistyölle.

Bygghakker-ketju on Norjan laajin rautakauppaketju. Ketjun toiminta perustuu kauppiasyrittäjyyteen. Erityisiä vahvuuksia ovat rakennustarvikemyynti ja ammattiasiakasosaaminen. Norjan konseptia on uudistettu uudentyypeisillä täyden palvelun Bygghakker-suurmyymälöillä.

Senukai-ketju on Liettuan markkinajohtaja. Ketjuun kuuluu Mega Store -konsepti, joka tarjoaa asiakkailleen lähes kaikki rakentamisen ja asumisen tuotteet yli 20 000 m²:n myymälöissä.

Rautakesko Yrityspalvelu toimii Suomessa. Yrityspalvelun asiakkaita ovat mm. valtakunnalliset rakennusliikkeet, teollisuus ja muut alan yritysasiakkaat. Rautakesko Yrityspalvelun vahvuutena on kiin-

teä yhteistyö Suomen K-rauta- ja Rautia-verkoston kanssa. Suuri osa Yrityspalvelun toimituksista kulkee tämän verkoston toimipisteiden kautta.

Vuosi 2009

Rautakaupan liikevaihto oli 2 312 milj. euroa ja se laski 22,4 %. Kotimaassa liikevaihto oli 1 041 milj. euroa ja se laski 21,1 %. Suomen liikevaihdosta rauta-kauppa oli 744 milj. euroa ja maatalous-tarvikekauppa 297 milj. euroa. Ulkomais-ten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 1 271 milj. euroa ja se laski 23,4 %. Rautakeskon liikevaihdosta 55,0 % tuli ulkomailta.

Rautakaupan liikevoitto ilman kerta-luonteisia eriä oli 11,9 milj. euroa ja se laski 44,4 milj. euroa. Rautakeskon investoinnit olivat 84,7 milj. euroa, joista ulkomaisten investointien osuus oli 82,8 %.

Vuonna 2009 avattiin kaksi uutta K-rautaa Ruotsissa sekä yksi Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Lisäksi kauppapaikka-verkostoa vahvistettiin muilla uusilla sekä korvaavilla kaupoilla. Vuoden aikana suljettiin yksi K-rauta Ruotsissa ja Norjassa seitsemän Byggnakker-kauppaa, joista viisi oli kauppiasyrittäjien omistuksessa.

Vuonna 2009 Rautakesko jatkoi synergia- ja tehokkuusetujen hakemista kansainvälisessä toiminnassa. Rautakesko teki sopimuksen hankintayhteistyötä tekevän tooMax-x Handels GmbH -yhtiön kanssa. Ostoyhteistyö takaa asiakkaille entistä kattavamman ja hinnaltaan kilpailukykyisemmän tuotevalikoiman.

Keskittetty tavararyhmähallinta ja toimitusketjun ohjaus olivat eräitä vuoden tärkeimmistä painopistealueista. Tuote-linjat vastaavat keskitetysti yhteisten valikoiden luomisesta kaikissa maissa.

Kansainvälisen logistiikkaverkoston rakentaminen jatkui. Norjassa ja Ruotsissa solmittiin keskusvarastotoimintojen palvelusopimus Rautakeskon logistiikkakumppanin Itellan kanssa.

K-rauta-konseptin näyttelyalueen rakennetta uudistettiin. Asiakkaan asiointia ja ostamista helpotetaan esittämällä tyyliuunnat ja hintavaihtoehdot selkeästi ja kootusti. K-rauta-ketju pilotoi uutta

suunnittelu- ja palvelualue -toimintamallia K-rauta Vantaanportissa.

Rautia-konseptissa selkeytettiin palvelutarjontaa lisäämällä asiakasta helpottavaa tuote- ja käyttöinformaatiota.

Rautakeskon henkilöstön osaamista kehitettiin vuonna 2009 muun muassa kansainvälisellä vähittäiskaupan johtamisen koulutusohjelmalla. Sen tavoitteena on luoda yhtenäinen strateginen vähittäiskaupan ajattelumalli ja varmistaa parhaiden käytäntöjen jakaminen.

Vähittäiskauppojen johtamiseen liittyvän SMS-projektin (Store Management System) Master Training -koulutus aloitettiin kaupan henkilökunnalle Virossa, Latviassa, Norjassa ja Ruotsissa.

Tavoitteet ja strategiset painopisteet

Rautakeskon tavoitteena vuonna 2010 on markkinoita parempi myynnin kasvu.

Rautakaupassa näkyy edelleen selvä taantuma. Korjausrakentamisessa ja sisustustavarakaupassa kysynnän uskotaan pysyvän hyvällä tasolla ja piha- ja puutarhatuotteiden myynti kasvaa selvästi. Erilaisten palveluiden, kuten suunnittelun, kuljetusten ja asennustöiden kysynnän ennakoidaan voimistuvan edelleen asiakkaiden kiireen ja yksilöllisten ratkaisuvaatimusten vuoksi.

Asiakkaiden ostokäyttäytyminen ja kulutustottumukset monipuolistuvat. Energiatehokkuuden, ympäristöarvojen ja vastuullisuuden merkitys kuluttajien päätöksenteossa kasvaa. Perinteisen myymäläasioinnin rinnalla internetin käyttö tieto- ja hankintakanavana korostuu. Markkinoille tulee uusia kansainvälisiä palveluntarjoajia ja syntyy uusia liiketoimintamalleja.

Uudessa K-raudan myymäläkonseptissa painottuvat sisustaminen ja puutarha. Tuotekokonaisuudet esitellään keskitetyllä näyttelyalueella, jonka yhteyteen on sijoitettu palvelu- ja suunnittelupisteet. Kattavammalla tuoteinformaatiolla ja opasteilla helpotetaan itsepalvelua.

Rautia-ketjussa painottuvat erityisesti Kotipiha-konsepti ja talokauppa.

Maatalouskaupassa tavoitteena on kehittää K-maatalous-konseptia ja

Tehokkaasti turvallisia ja puhtaita elintarvikkeita

K-maatalouden koetila Hauholla tekee urauurtavaa tutkimus- ja kehitystyötä maatalouden hyväksilajike-, lannoitus- ja kasvinsuojelukokeilla. K-maatalouden Viljely-ohjelma sisältää ohjeet mm. kylvösiemenen valintaan, lannoitukseen, kasvinsuojeluun ja kalkitukseen.

Vastuullisuus on osa valittua strategiaa

Rautakeskon ketjujen tavoitteena on edistää energiatehokasta ja terveellistä asumista. Energiatehokkuus, ympäristöarvot ja vastuullisuus vaikuttavat jatkossa entistä enemmän sekä yksityiseen että julkiseen päätöksentekoon.

K-ympäristökauppa vietiin osaksi toimintakonseptia kaikissa Suomen ketju-kaupoissa. K-ympäristökaupoissa keskitytään muun muassa ympäristömyönteisten tuotteiden valikoimiiin ja tuotemerkintöihin, kaupan omien jätteiden synnyn vähentämiseen ja kierrätykseen, kaupan energiankäytön hallintaan ja siivouskäytäntöihin.

Rautia-ketjun lämpösaneerausrekka esitteli taloudellisia lämmitysmenetelmiä ja energiatehokkaita ratkaisuja saneeraukseen ja uudisrakentamiseen ja kannusti asiakkaita vähentämään asumiseen liittyvää ympäristön kuormitusta.

Valtakunnallisella K-rautojen energiansäästölamppukampanjalla ohjattiin asiakkaita kohti energiatehokkaampia ja vastuullisempia valaistusratkaisuja.

Rautakesko on mukana Sitran rahoittamassa ja Demos Helsingin vetämässä Peloton-hankkeessa, joka tukee ihmisiä arkisissa energiavalinnoissa.

parantaa markkina-asemaa asiakkaiden odotusten mukaan. Päämäärinä ovat aktiivisin myynti ja maatalouskaupan paras tuote- ja palvelutarjontakokonaisuus, esimerkkinä K-maatalous viljelyohjelma.

Myymläverkostoa vahvistetaan. Vuoden 2010 aikana avataan Suomessa yksi uusi K-rauta, kaksi uutta myymälää Venäjällä sekä yksi myymälä Valko-Venäjällä. Ruotsissa avaa ovensa yksi uusi K-rauta-myymlä.

Rautakeskon tärkein yhtenäiseen liike-toimintamalliin tähtäävä Best Practise Retail Solution -hanke etenee. Hankkeen avulla yhtenäistetään toimintamallit ja

vähittäiskaupan tietojärjestelmät eri toimintamaissa.

Vuonna 2010 jatketaan sähköisen asiakasinformaation kehittämistä. Tavoitteena on avata ketjujen uudet internet-sivut ensin Suomessa ja myöhemmin muissa maissa.

Kansainvälistä tavarakaupan yhteistyötä tiivistetään entisestään. Rautakeskon kansainvälinen logistiikkaverkosto laajenee Itella Logistiikan kanssa.

Tavoitteena on, että vuoden 2010 loppuun mennessä kaikki Kaukoidän ostot tehdään tooMax-x -ostoyhteistyön kautta.

Markkinaosuudet ja kilpailijat

Rautakauppa

Suomi, markkinaosuus 38 % (Rasi, oma arvio)

Kilpailijat: Starkki, Terra, S-rauta, Agri-market, Bauhaus

Ruotsi, markkinaosuus 6 % (HUI, oma arvio)

Kilpailijat: Bauhaus, Bygghuset, DT Group ja paikalliset erikoisliikkeet

Norja, markkinaosuus 17 % (TBF)

Kilpailijat: Monter/Optimera (Saint Gobain), Maxbo ja Coop

Viro, markkinaosuus 20 % (oma arvio)

Kilpailijat: Ehitus ABC (Saint Gobain), Bauhof ja Espak

Latvia, markkinaosuus 16 % (oma arvio)

Kilpailijat: Depo DIY ja Kursi

Liettua, markkinaosuus 25 %

(oma arvio)

Kilpailijat: paikalliset rakennustarvike- ja erikoisliikkeet

Venäjä, markkinaosuus 2,0 %

(Ros Business Consulting, oma arvio)

Kilpailijat: Leroy Merlin, OBI, Castorama, Maxidom, Metrica

Valko-Venäjä, markkinaosuus 5 % (oma arvio)

Maatalouskauppa

Suomi, K-maatalousketju

Pääkilpailija: Agrimarket-ketju

K-ryhmän rautakauppa, vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2009	2008	2009	2008
K-rauta*	42	42	617	669
Rautia*	107	102	541	556
Rautakesko Yrityspalvelu			197	279
K-maatalous*	90	91	448	629
K-asiakassopimuskaupat	33	34	68	72
Suomi yhteensä	272	269	1 871	2 206
K-rauta, Ruotsi	20	19	235	233
Bygghuset, Norja	113	118	963	1 118
Rautakaupat, muut Pohjoismaat yhteensä	133	137	1 198	1 351
K-rauta, Viro	9	8	76	96
K-rauta, Latvia	9	8	61	87
Senukai, Liettua	16	16	311	532
Rautakaupat, Baltia yhteensä	34	32	447	715
K-rauta, Venäjä	10	9	200	240
OMA, Valko-Venäjä	4	3	62	84
Rautakaupat, muut maat yhteensä	14	12	262	324
Rautakauppa ulkomaat yhteensä	181	181	1 907	2 391
Rautakauppa yhteensä	453	450	3 778	4 597

* v. 2009 K-raudoista 2 ja Rautioista 50 oli samalla K-maatalouskauppoja

* v. 2008 K-raudoista 2 ja Rautioista 47 oli samalla K-maatalouskauppoja

Rautakaupan avainluvut, jatkuvat toiminnot	2009	2008
Liikevaihto	milj.€	2 312
Liikevoitto	milj.€	19,6
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	milj.€	11,9
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	0,5
Investoinnit	milj.€	84,7
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	1,8
Henkilökunta keskimäärin		8 789

* kumulatiivinen keskiarvo

Rautakaupan liikevaihto, jatkuvat toiminnot	milj. €	muutos %
Rautakauppa, Suomi	1 041	-21,1
K-rauta AB, Ruotsi	187	0,6
Bygghuset, Norja	477	-16,4
Rautakesko, Viro	63	-22,1
Rautakesko, Latvia	48	-32,9
Senukai	260	-42,1
OMA	53	-25,5
Stroy-master-konserni, Venäjä	169	-16,8
Yhteensä	2 312	-22,4

(..) Muutos yli 100 %

Rautakaupan sidottu pääoma 31.12, milj. euroa	2009	2008
Pitkäaikaiset varat	494	459
Vaihto-omaisuus	196	273
Lyhytaikaiset saamiset	222	220
.I. Koroton vieras pääoma	-284	-299
.I. Pakolliset varaukset	-4	-5
Sidottu pääoma**	624	649

** sidottu pääoma kuukauden lopussa

VV-Auto ja Konekesko muodostavat auto- ja konekaupan toimialan.

VV-Auto toimii Volkswagen-, Audi- ja Seat-henkilöautojen sekä Volkswagen-hyötyautojen maahantuojana ja markkinoijana Suomessa ja Seatin osalta myös Virossa ja Latviassa. VV-Auto harjoittaa myös autojen vähittäiskauppaa ja tarjoaa jälkimarkkinointipalveluja omissa liikkeissään pääkaupunkiseudulla ja Turussa.

Konekesko on maarakennus-, ympäristö- ja maatalouskoneiden, kuorma- ja linja-autojen sekä vapaa-ajankoneiden maahantuontiin ja kauppaan erikoistunut palveluyritys, joka toimii Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä. Konekesko valmistuttaa ja myy Yamarin-veneitä Suomessa ja vie niitä useisiin Euroopan maihin ja Venäjälle.

09

Auto- ja konekauppa

Keskon tärkeimmät auto- ja konekaupan brändit

Hyötyautot

Audi

KONEKESKO

YAMAHA

YAMARIN

MUULI

CASE
CONSTRUCTION

Kubota

CLAAS

NEW HOLLAND
CONSTRUCTION

MANITOU

Auto- ja konekaupan
liikevaihto

947 M€

Auto- ja konekaupan liikevoitto
ilman kertaluonteisia eriä

0,3 M€

Johtavat merkit ja kattavat palvelut

VV-Auton markkinat

Vuonna 2009 Suomessa ensirekisteröitiin 90 574 henkilöautoa, 8 677 pakettiautoa ja 3 173 kuorma-autoa. Henkilöauto-markkinat laskivat edellisvuodesta 35,2 %. Pakettiautojen ensirekisteröinnit jäivät edellisvuodesta 44,1 % ja kuorma-autojen 39,1 %.

VV-Auton maahantuomien merkkien asema markkinoilla vahvistui. Volkswagen kasvatti markkinaosuuttaan ja oli sekä henkilö- että pakettiautojen rekisteröintitilaston kakkosena. Audi säilytti asemansa premium-merkkien ykkösenä. Seatin markkinaosuus laski hieman edellisvuodesta. CO₂-päästöihin pohjautuva autoverotus lisäsi pienempipäästöisten henkilöautojen osuutta ja ympäristöä vähemmän kuormittavien TSI-, TFSI- ja TDI-moottorien suosiota.

Volkswagen-mallisto laajeni edelleen. Markkinoille tulivat uudistunut Golf Plus, uusi Polo ja Golf Variant. Maakaasua polttoaineena käyttävä EcoFuel-mallisto täydentyi Passat Variant, Touran ja Caddy Maxi -malleilla. Uudistunut Transporter-mallisto esiteltiin loppuvuodesta. Audi-mallisto täydentyi uusilla Audi A5 Sportback ja Cabriolet -malleilla. Seatin vuoden uutuuksia olivat Seat Exeo ja Exeo ST sekä uudistuneet Altea, Altea XL, Leon ja Ibiza SC.

Vuonna 2009 Volkswagen-henkilöautojen markkinaosuus Suomessa oli 12,6 %. Volkswagen Golf oli Suomen ostetuin henkilöautomalli. Volkswagen-pakettiautojen markkinaosuus oli 20,9 %,

Audi-henkilöautojen 4,7 % ja Seatin 1,0 %. Seatin markkinaosuus Virossa oli 1,0 % ja Latviassa 0,5 %.

Konekeskon markkinat Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä

Konekeskon vapaa-ajankonekauppa perustuu tiiviiseen ja pitkäaikaiseen yhteistyöhön Yamaha Motor Co:n kanssa. Laatua arvostavia kuluttajia palvelee kattava Yamaha-jälleenmyyjäverkosto. Vapaa-ajankoneiden markkinat olivat Suomessa vuonna 2009 noin 300 milj. euroa.

Konekeskon raskaskonekaupan tärkeimmät asiakasryhmät ovat maanviljelijät, maarakennus-, materiaalinkäsittely-, kuljetus- ja palvelualan yritykset sekä julkisyhteisöt.

Maarakennus- ja ympäristökoneita markkinoidaan Suomessa, Baltiassa ja Pietarissa Venäjällä Konekeskon oman myyjäverkon kautta. Maarakennusmarkkinat supistuivat huomattavasti vuonna 2009 ja olivat Suomessa noin 200 milj. euroa, Baltiassa noin 50 milj. euroa ja Pietarissa noin 50 milj. euroa.

Konekesko myy maanviljelijöille traktoreita, puimureita ja niiden varaosia Suomessa ja Baltiassa. Konekeskon valikoimaan kuuluvat Baltiassa myös maatalouden työkoneet. Tunnetuimpia Konekeskon edustamista merkeistä ovat Massey Ferguson -traktorit ja Claas-leikkuupuimurit. Maatalouskoneiden markkinat ovat Suomessa noin 400 milj. euroa ja Baltiassa noin 200 milj. euroa.

Suomessa Konekesko myy MAN-kuorma-autoja sekä MAN- ja Neoplan-linja-autoja oman myyjäverkoston kautta. Kuorma-automarkkinat (yli 6 t:n painoluokka) ovat noin 300 milj. euroa. MAN-kuorma-autoja rekisteröitiin 146 ja linja-autoja 14 kappaletta vuonna 2009.

Vahvuudet

VW-Auto ja Konekesko yhdistettiin auto- ja konekaupan toimialaksi vuoden 2009 alusta. Uudella toimialarakenteella tavoitellaan synergiaetuja sekä myynti- että huoltopalveluiden kehittämiseksi.

Konekesko ja VW-Auto edustavat markkina-alueellaan johtavia merkkejä ja vastaavat niiden myynnistä ja markkinoinnista. Lisäksi ne tarjoavat asiakkailleen monipuolisia jälkimarkkinointipalveluja joko oman tai sopimushuoltoverkostonsa kautta.

Vahvuuksia ovat laaja tuotevalikoima, korkealaatuiset tuotteet ja palvelut, kattava verkosto useassa maassa, tehokkaat toimintatavat, ammattitaitoinen ja palvelava henkilöstö sekä autokaupassa oma vähittäismyyntiketju.

Vuosi 2009

Auto- ja konekaupan liikevaihto vuonna 2009 oli 947 milj. euroa ja se laski 36,0 %. Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 0,3 milj. euroa ja se oli 30,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna.

VW-Auton liikevaihto oli 598 milj. euroa, ja laskua edellisvuoteen oli 32,3 %. Autokaupan markkinoiden las-

kun lisäksi liikevaihdon kehitykseen vaikutti huhtikuussa voimaan tullut auto-verolaki, jonka seurauksena 1.4.2009 jälkeen verotettujen autojen autovero ei sisälly liikevaihtoon. Vertailukelpoinen liikevaihdon lasku veromuutos huomioon otettuna oli 24,3 %.

VW-Auton pääkaupunkiseudulla ja Turussa sijaitsevien autoliikkeiden osuus uusien Volkswagen-, Audi- ja Seat-ajoneuvojen kappalemääräisestä vähittäismyynnistä oli noin kolmannes.

VW-Auton jälleenmyyntiverkostossa Volkswagen-henkilöautoilla on 40 myynti- ja 59 huoltotoimipaikkaa ja Volkswagen-hyötyautoilla 41 myynti- ja 58 huoltotoimipaikkaa. Audilla on vastavasti 17 myynti- ja 39 huoltotoimipaikkaa. Seatia myydään 23 ja huolletaan 40 toimipaikassa Suomessa ja 3 toimipaikassa Baltiassa.

Kaikissa omissa jälleenmyyntiliikkeissä otettiin käyttöön keskitetty asiakkuudenhallintajärjestelmä. VW-Auton uuden toimitalon rakennustyöt aloitettiin Vantaan Veromiehessä. Toimitalon yhteyteen tulee myös uusi Audi-autotalo korjaamo-, huolto- ja varastotiloineen. Samalla uudistetaan ja laajennetaan myös viereisellä tontilla sijaitseva Volkswagen-autotalo korjaamoineen.

Konekeskon liikevaihto oli 350 milj. euroa ja se laski 41,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku johtuu konekaupan markkinoiden laskusta ja Baltian vilja- ja tuotantotarvikekaupan supistamisesta.

BlueMotion

Kokoluokkansa pienikulutuksisimmat Volkswagen-mallit tunnistaa mallimerkinnästä BlueMotion. Polo BlueMotion on maailman taloudellisin viisipaikkainen: yhdistelmäkulutus 3,3 l/100 km ja CO₂-päästöt 87 g/km.

Yamaha Suomessa

Yamaha on noussut Suomessa myös moottoripyörien markkinajohtajaksi kaudella 2009. Perämoottoreissa Yamaha on ollut markkinajohtaja Suomessa jo vuodesta 1977.

Yleisen taloudellisen tilanteen heikentymisen johdosta vapaa-ajankoneiden myynti laski Suomessa yleisesti noin 30 %. Veneiden myynti tärkeimmillä vientimarkkinoilla (Norja, Ruotsi) laski myös huomattavasti edellisvuodesta. Konekesko aloitti Linder-veneiden maahantuonnin ja myynnin joulukuussa 2009.

Suomessa ja Baltiassa maarakennus- ja ympäristökonemarkkinat laskivat alle puoleen edellisvuodesta, mutta Konekeskon markkina-asema kuitenkin vahvistui. Konekesko palasi varastotekniikkaliiketoimintaan Still-trukeilla ja BITO-varastokaluksilla ja aloitti Dynapac-tierakennuskoneiden maahantuonnin ja myynnin Baltiassa.

Maatalouskonemarkkinat laskivat Suomessa noin 30 % ja puolittuivat Baltiassa. Konekesko kasvatti markkinaosuuttaan puimureissa 26,3 %:iin, mutta traktori-kaupassa markkinaosuus laski 14,0 %:iin.

Suomessa MAN-kuorma-autojen myynti laski markkinoita voimakkaammin markkinaosuuden jäädessä 5,7 %:iin.

Tavoitteet ja strategiset painopisteet

Auto- ja konekaupan tavoitteena on vuoden 2010 aikana kasvattaa edustamiensa merkkien markkinaosuutta, kehittää edelleen jälleenmyyntiverkostoaan ja parantaa kannattavuuttaan. Painopisteitä ovat tuote- ja palveluvalikoiman laajentaminen sekä sähköisen asiakaskommunikation parantaminen. Autokaupan puolella keskitytään myös jatkossa oman vähittäismyyntiketjun kehittämiseen sekä keskitetyn asiakkuudenhallintajärjestelmän käytön laajentamiseen. Konekesko keskittyy myös Baltiassa strategiansa mukaisesti konekauppaan ja luopuu vilja- ja tuotantotarvikekaupasta.

Markkinaosuudet

VW-Auto

Suomi:

Volkswagen-henkilöautot 12,6 %

Audi-henkilöautot 4,7 %

Seat-henkilöautot 1,0 %

Volkswagen-pakettiautot 20,9 %
(Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi,
ajoneuvoliikennerekisteri)

Viro:

Seat-henkilöautot 1,0 %

Latvia:

Seat-henkilöautot 0,5 %

(Viron ja Latvian autokauppiaiden liitto)

Konekesko

Suomi: markkinaosuus 6–41 % tuote-
ryhmästä riippuen (oma arvio)

Viro: markkinaosuus 20 % (oma arvio)

Liettua: markkinaosuus 20 % (oma arvio)

Latvia: markkinaosuus 30 % (oma arvio)

K-ryhmän auto- ja konekauppa, vähittäis- ja yritysasiakasmyynti

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2009	2008	2009	2008
VW-Auto, vähittäiskauppa	6	6	374	489
VW-Auto, maahantuonti	1	1	372	605
Konekesko, Suomi	2	1	230	351
Suomi yhteensä	9	8	977	1 445
Konekesko, Viro			38	69
Konekesko, Latvia			102	152
Konekesko, Liettua			35	55
Konekesko, Baltia			175	276
Auto- ja konekauppa yhteensä	9	8	1 152	1 721

Auto- ja konekaupan avainluvut, jatkuvat toiminnot		2009	2008
Liikevaihto	milj. €	947	1 480
Liikevoitto	milj. €	-5,1	30,5
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	milj. €	0,3	30,4
Liikevoitto liikevaihdosta ilman kertaluonteisia eriä	%	0,0	2,1
Investoinnit	milj. €	13,4	15,6
Sidotun pääoman* tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	0,1	10,8
Henkilökunta keskimäärin		1 291	1 451

* kumulatiivinen keskiarvo

Auto- ja konekaupan liikevaihto, jatkuvat toiminnot

	milj. €	muutos %
VW-Auto-konserni	598	-32,3
Konekesko, Suomi	185	-31,9
Konekesko, Baltia	165	-49,3
Yhteensä	947	-36,0

Auto- ja konekaupan sidottu pääoma 31.12, milj. euroa

	2009	2008
Pitkäaikaiset varat	96	99
Vaihto-omaisuus	157	255
Lyhytaikaiset saamiset	67	89
./. Koroton vieras pääoma	-83	-127
./. Pakolliset varaukset	-15	-15
Sidottu pääoma**	222	302

** sidottu pääoma kuukauden lopussa

Kauppapaikka-toiminta

Kauppapaikkaverkosto on Keskon strateginen kilpailutekijä, joka luo mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseksi sekä myynnin ja asiakastytyvyyden kasvattamiselle.

Keskon toimialayhtiöt vastaavat omista kauppapaikoistaan koko niiden elinkaaren ajan. Ne hoitavat kauppapaikkaverkostonsa suunnittelun sekä tekevät verkosto- ja liiketoimintasuunnitelmiinsa perustuvat investoinnit konsernin kiinteistöstrategian mukaisesti. Toimialayhtiöt kehittävät ja rakennuttavat sekä ylläpitävät, hallinnoivat, vuokraavat ja myyvät omat kauppapaikkansa.

Kiinteistöomaisuuden hallinta

Keskon kiinteistöomaisuuden ja -vastuiden hallintaa ohjataan luokittelemalla kauppapaikat ja muut kiinteistöt seuraavasti:

- Strategiset kohteet ovat vähittäiskaupan suuryksiköitä. Niihin liittyy liiketoiminnan kannalta merkittäviä tilojen hallinnan jatkuvuuteen, muutosjoustavuuteen ja taloudelliseen arvoon liittyviä intressejä, joiden vaalimiseksi Kesko haluaa pääsääntöisesti omistaa nämä kohteet.
- Peruskohteet ovat konsernin omistamia tiloja, jotka voidaan myydä ja vuokrata takaisin konsernin liiketoiminnan käyttöön.
- Realisointikohteet ovat tiloja, joille Keskon liiketoiminnalla ei ole enää käyttöä.
- Kehityskohteet ovat kiinteistöjä, joiden suunniteltu käyttö edellyttää kiinteistökehitystoimintaa.

Investoinnit

Keskon kiinteistöinvestointien tavoitteena on luoda edellytykset asiakkaiden arvostamille kauppapalveluille ennakoimalla asiakaskäyttämisen ja toimintaympäristön muutoksia sekä ylläpitämällä kiinteistöjen teknistä kuntoa.

Kesko investoi vain tiloihin, joita tarvitaan sen omaan liiketoimintaan. Keskon kansainvälistymisen myötä ulkomaille suuntautuvien investointien merkitys on kasvanut.

Elinkaarietäinen ja ekotehokas kiinteistötoiminta

Keskon rakennuttamisen lähtökohtana on elinkaarietäisyys ja ekotehokkuus. Tällä tarkoitetaan kauppapaikan koko elinkaaren aikaisten kustannusten optimointia ja samalla ympäristökuormitusten vähentämistä.

Tavoitteena ovat liiketilat, joiden elinkaarikustannukset ovat kaupan alan alhaisimmat.

Olemassa olevan kiinteistökannan ekotehokkuuden kehittämisessä on keskitetty energiankulutuksen seurantaan ja sen käytön tehostamiseen tavoitteena kulutuksen ja kustannusten vähentäminen.

Kiinteistöjen ylläpito

Periaatteena kiinteistöjen ylläpidossa on suunnitelmallisuus ja ennakoivuus. Korjaukset ajoitetaan samanaikaisiksi liiketoiminnan edellyttämien muutosten kanssa.

Keskon omistamien ja vuokraamien kiinteistöjen hoito ja ylläpito on ulkoistettu. Niistä vastaavat ISS Palvelut Oy, Oventia Oy ja YIT Kiinteistötekniikka Oy Keskon asettamien vaatimusten mukaisesti. Keskon omistama Kestra Kiinteistöpalvelut Oy vastaa K-ryhmän sähkönhankinnasta.

Keskon energiaryhmä seuraa kiinteistöjen energiankulutusta

Kiinteistöjen käyttämän sähkö- ja lämpöenergian tuotannossa syntyvät päästöt edustavat merkittävää osaa K-ryhmän ympäristövaikutuksista. K-ryhmän ympäristöpolitiikka velvoittaa Keskon kiinteistötoimintaa yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa kehittämään kiinteistöjen uudisrakentamiseen, korjaamiseen, konseptimuutoksiin, ylläpitoon ja käyttöön ratkaisuja, jotka vähentävät kiinteistöjen elinkaaren aikaista materiaalien ja energian kulutusta.

Keskon kiinteistöjen sähkö-, lämmön ja veden kulutusta on seurattu tarkasti vuodesta 1995 alkaen. Kiinteistöjen hoidosta ja huollosta vastaavat managerit raportoivat Keskon kiinteistötoimintojen energiaryhmälle kulutuksissa tapahtuneet poikkeamat. Syyt poikkeamiin tutkitaan ja korjaavat toimenpiteet tehdään välittömästi. Tarkan energiaseurannan avulla pidetään kiinteistöjen tekniset järjestelmät kunnossa ja ylläpidetään kiinteistöjen arvoa.

Kauppapaikkatoiminnan tunnuslukuja vuodelta 2009

Omistuskohteet

Pääomat*, milj. €	2009	2008
Suomi	656	776
Muut Pohjoismaat	70	57
Baltia	32	41
Venäjä	112	77
Yhteensä	870	951

Pinta-ala m ²	2009	2008
Suomi	629 000	756 000
Muut Pohjoismaat	80 000	62 000
Baltia	103 000	103 000
Venäjä	46 000	34 000
Yhteensä	858 000	955 000

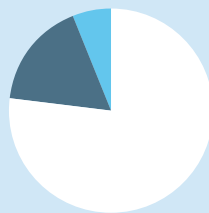
Vuokrakohteet

Vuokravastuu, milj. €	2009	2008
Suomi	2 036	1 767
Muut Pohjoismaat	118	110
Baltia	171	183
Venäjä	32	45
Yhteensä	2 357	2 105

Pinta-ala m ²	2009	2008
Suomi	2 358 000	2 191 000
Muut Pohjoismaat	202 000	205 000
Baltia	429 000	431 000
Venäjä	25 000	25 000
Yhteensä	3 014 000	2 852 000

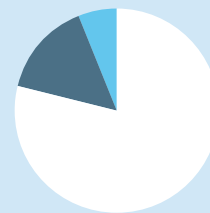
*Kirjanpitoarvot

Omistuskohteiden jakauma 2009

- Strategiset kohteet 77 %
- Peruskohteet 17 %
- Realisointikohteet 0 %
- Kehityskohteet 6 %

Omistuskohteiden jakauma 2008

- Strategiset kohteet 79 %
- Peruskohteet 15 %
- Realisointikohteet 0 %
- Kehityskohteet 6 %

Kesko ja sen ketjujen kaupat tarjoavat motivoivia ja palkitsevia tehtäviä asiakkaiden arvostamien tuotteiden ja palveluiden parissa. Kesko on hyvä ja vastuullinen työyhteisö, jossa työntekijöitä kohdellaan tasa-arvoisesti ja reilusti.

Vuoden 2009 lopussa Keskon henkilöstön kokonaismäärä oli yhteensä 22 220 henkilöä kahdeksassa eri toimintamaassa. Keskon kansainvälinen toimiala on Rautakesko. Sen 8 789 työntekijästä 95,6 % on Suomen ulkopuolella. Kesko ja sen ketjujen kauppiaasyrittäjät työllistävät yhteensä noin 45 000 henkilöä. Mahdollisuus monipuoliseen sisäiseen tehtäväkiertoon ja urakehitykseen on yksi Keskon vahvuuksista. Vuoden 2009 aikana uusiin tehtäviin konsernin sisällä siirtyi noin 2 000 henkilöä.

09 Henkilöstö

Keskon henkilöstö
keskimäärin

19 184 hlöä

Henkilöstö muissa
toimintamaissa

8 900 hlöä

Henkilöstö Suomessa

10 284 hlöä

Kesko ja kauppiaasyrittäjät
työllistävät yhteensä

noin 45 000 hlöä

Kesko on hyvä työpaikka

Tavoitteena kaupan alan houkuttelevin työpaikka

Kaupallisen alan opiskelijat ovat kiinnostuneita Keskosta ja sen ketjuista työpaikkana. Kaupan alan toisen asteen koulutettujen parissa Kesko sijoittui Universumin tutkimuksessa edellisvuoden tapaan kuudenneksi. Universumin Nuoret ammattilaiset 2009 -tutkimuksessa Kesko nousi sadan yrityksen joukossa kärkeen yrityksenä, jolla on monipuolisimmat työmahdollisuudet. Keskon kokonaissijoitus tutkimuksessa oli 18.

Kesko tekee tiivistä yhteistyötä eri alojen opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Esimerkiksi Suomessa kaupallisten ja teknisten alojen opettajien työelämälähtöisyyttä edistetään Keskon toteuttamissa opettajakoulutuksissa. Koulutuksia uudistetaan vuoden 2010 aikana.

Kaupan alan osaavin ja innostunein henkilökunta

Henkilöstön osaamisen systemaattinen kehittäminen on yksi keskeisistä kilpailueduista Keskon ja sen kauppojen toiminnassa sekä henkilöstön työn tuottavuuden parantamisessa.

K-ryhmän koulutuspalveluiden suunnittelu-, toteutus- ja osto-organisaationa toimii keskitetysti Keskon tytäryhtiö K-instituutti. Sen keskeisenä tehtävänä on varmistaa K-ryhmän osaamisen kehittäminen parhaalla hinta-laatusuhteella. Liiketoimintaa tukevat osaamisen kehittämiskäytännöt suunnitellaan yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa ja toteutetaan yhteistyössä valikoidun ja auditoidun

koulutuskumppaniverkoston kanssa.

K-instituutin roolina on myös parhaiden käytäntöjen nopea ja tehokas monistaminen ja jakaminen K-ryhmän sisällä.

Mestari-myjäkoulutukseen osallistui vuoden 2009 aikana yli 17 000 opiskelijaa 12 eri tuotelinjalla. Tavoitteena on jatkuvasti kehittää erityisesti myyjän palveluasennetta, myyntitaitoja ja tuotetuntemusta yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa. Koulutus toteutettiin myös yli 100 ammatillisessa oppilaitoksessa ja ammatikorkeakoulussa. Koulutusta hyödynsi noin 5 000 opiskelijaa.

K-ruokakaupoissa ikärajavalvottavia tuotteita myyvistä kassahenkilöistä ja heidän esimiehistään noin 99 % (tavoite 100 %) suoritti ikärajapassin vuonna 2009. Ikärajapassitesti sisältää kysymyksiä ikärajavalvottavien tuotteiden myynnistä.

Johtaminen ja esimiestoiminta

Keskossa johtaminen on vastuullista ja yhtiön arvojen mukaista. Innostava ja kannustava esimiestyö ja työyhteisö ovat edellytyksiä ihmisten erinomaiselle suoriutukselle ja työssä jaksamiselle.

Vuosittaisella henkilöstötutkimuksella on keskeinen rooli työyhteisön toiminnan, esimiestoiminnan laadun sekä sisäisen työnantajakuvan mittaamisessa. Tutkimus toteutetaan samansisältöisenä koko Keskoissa ja sen ketjujen kaupoissa. Vuonna 2009 tutkimukseen vastasi 72,3 % siihen osallistuneiden yhtiöiden henkilöstöstä. Keskeistä on tutkimustulosten aktiivinen hyödyntäminen käytännön esimiestyössä

ja konkreettisten kehittämistoimenpiteiden tehokas läpivienti.

Henkilöstötutkimuksella selvitetään myös henkilöstön kokemaa ikään, synty-perään ja sukupuoleen kohdistuvaa tasa-arvoisuutta. Tasa-arvo koetaan tutkimuk-sen jokaisella alueella hyväksi.

Tehokkaan suorituksen johtamisen ja innostavan lähiesimiestoiminnan keskei-senä työkaluna on tavoite- ja kehityskes-kustelu, jonka onnistumista mitataan henkilöstötutkimuksessa. Henkilöstöstä 72 % on käynyt viimeisen vuoden aikana kehityskeskustelun ja tyytyväisyys käytyi-hin keskusteluihin oli 4,0 (asteikko 1–5). Lisäksi koko konsernin avainhenkilöiden suorituksen arviointia laajennettiin yhti-öissä edelleen.

Johtamistaitoja sekä uralla etenemistä tuetaan Keskon omalla kolmiportaisella esimies- ja johtamisvalmennuksella. Vuo-desta 2004 on Keskona toteutettu pitkä-jänteistä johdon ja johtopotentialin kehittämisohjelmaa, jossa on mukana noin 200 henkilöä. Tavoitteena on var-mistaa laadullisesti ja määrällisesti riittä-vät johtoresurssit. Vuonna 2009 avain-henkilöt osallistuivat Työ ja tuottavuus -ohjelman läpivientiä tukevaan valmen-nukseen.

Yhteisiä valmennuksia täydentävät ketjujen omat valmennukset. Vuonna 2009 aloitettiin kansainvälisen vähittäis-kaupan johtamisen valmennus, Rauta-kaupan Master-ohjelma, jonka tavoit-teena on yhdenmukaistaa rautakaupan konseptien toteutuminen kaikissa toimin-tamaissa. Anttila- ja Kodin Ykkönen

-tavarataloissa 190 esimiestä osallistui tavaratalokohtaisiin Esimiesten henkilös-töasiat -koulutukseen. Sen tavoitteena oli lisätä osaamista henkilöstö- ja työsuhte-asioissa sekä tehostaa ja tarkentaa henki-löstöprosessien toteutumista arjessa.

Kohti alan parasta henkilöstön työn tuottavuutta

Käynnissä olevan Työ ja tuottavuus -ohjelman keskeinen tavoite on parantaa henkilöstön työn tuottavuutta, osaamista, hyvinvointia ja henkilöstöjohtamista. Ohjelma painottuu myynti- ja asiakaspal-velutaitojen kehittämiseen, työhyvinvoin-tia edistäviin hankkeisiin, työtuntien tehokkaaseen johtamiseen sekä markki-natilanteesta johtuvaan henkilöstön määrän sopeuttamiseen. Ohjelma kattaa myös toimintojen sähköistämiseen liitty-viä toimenpiteitä. Työ ja tuottavuus -ohjelma koskee Keskoa ja kaikkia sen ketjujen kauppiaita.

Kulutuskysynnän heikkenemisestä joh-tuen konsernin eri liiketoiminnoissa jat-kettiin henkilöstömäärän ja -kustannus-ten sopeuttamista. Konsernin henkilöstö-kulut laskivat 7,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Työn tuottavuutta on parannettu myös erilaisten työaikamallien käyttöönotolla sekä työtuntien systemaattisella johtami-sella. Esimerkiksi K-ruokakaupoissa toteutettiin mittava työaikasuunnittelu-hanke, jonka tavoitteena oli työaikasuun-nittelun parantaminen, työaikasuunnitte-luohjelmien käytön lisääminen sekä

Volkswagen Retail Sales Excellence (RSE) -ohjelma on Volkswagenin myynnin johtamisen valmennusoh-jelma myyntipäälliköille Suomessa. Ohjelman tavoitteena on parantaa myynnin tuloksellisuutta myyjien val-mentamista ja myyntiprosessia tuke-vien työkalujen avulla. RSE-ohjelma käynnistyi vuoden 2009 aikana kai-kissa VW-Auton omissa Volkswagen-jälleenmyyntipisteissä ja sitä laajen-netaan koskemaan kaikkia Suomen Volkswagen-jälleenmyyjiä.

Työmahdollisuudet Keskossa kaikkein monipuolisimmat

Universumin Nuoret ammattilaiset 2009 -tutkimuksessa Kesko nousi sadan yrityksen joukosta ykköseksi yrityksenä, jossa on kaikkein monipuolisimmat työmahdollisuudet. Tutkimukseen vastasi noin 6 000 kaupallisen, teknisen ja IT-alan nuorta ammattilaista.

"Kesko on onnistuneesti tuonut esille tarjoamiaan monipuolisia uravaihtoehtoja ja mahdollisuuksia nuorille ammattilaisille ja opiskelijoille", sanoo Universumin maajohtaja Michaela von Wendt.

tuntitietojen sähköinen välittäminen palkanlaskentaan.

Yhtiöissä jatketaan pitkäkestoisia työhyvinvointihankkeita. Puheeksi ottaminen -mallin käyttö on laajentunut entisestään vuoden aikana. Tavoitteena on parantaa työn tuottavuutta vähentämällä sairauspoissaoloja ja nostamalla eläkkeellesiirtymiskäytäntöä. Sairauspoissaolojen yhtenäinen seuranta- ja raportointimalli käynnistettiin vuoden 2009 alussa. Kaikissa yhtiöissä laadittiin konkreettinen toimenpidesuunnitelma sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Suomessa Keskon työterveyshuollon painopisteenä on työkykyä ylläpitävä toiminta ja työyhteisön hyvinvoinnin edistäminen. Työterveyshuollon kokonaiskustannuksista käytetään tähän toimintaan 35–45 %. Muissa toimintamaissa työterveyshuolto on järjestetty paikallisen käy-

tännön ja lainsäädännön mukaisesti.

Henkilökunnan virkistystoimintaa kehitetään sekä yhteisen kerhotoiminnan kautta että yhtiökohtaisilla toimenpiteillä.

Suurin osa Keskon henkilökunnasta kuuluu jonkin kannustinjärjestelmän piiriin. Johdon kannustinjärjestelmät on kuvattu sivulla 59–60.

Keskon sisäinen viestintä tehostui vuonna 2009, kun uusi intranet otettiin käyttöön kaikissa toimintamaissa.

Henkilöstöasioita esitellään myös vuoden 2009 yhteiskuntavastuun raportissa.

Kilpailuetua ketju-toiminnasta ja K-kauppiaasyrittäjyydestä

K-ryhmän pääasiallinen toimintamalli Suomessa on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon johtamissa vähittäiskauppaketjuissa. Vuoden 2009 lopussa Keskona oli yhteistyökumppaneina 1 302 K-kauppiaasyrittäjää ja lisäksi noin 250 muuta kauppiasyhteistyökumppania.

K-kauppioiden ja Keskon yhteistyö, ketju-toiminta, perustuu tasavertaisuuteen, avoimuuteen ja haluun kehittää yhteistä toimintaa. Ketjutoiminnan tavoitteena on parempi kilpailukyky ja asiakastytyväisyys sekä korkeampi, tasainen laatu ja alemmat kustannukset.

K-kauppioiden ja Keskon velvoitteet ja oikeudet on määritelty ketjusopimuksessa.

Kilpailuetua saadaan yhdistämällä systemaattinen ketjutoiminta ja yrittäjyyteen perustuva K-kauppiatoiminta. Kesko vastaa toimintamallin ja kauppakonseptien jatkuvasta kehittämisestä, ketjutoiminnan ohjauksesta sekä ketjuvalikoimiin kuuluvien tuotteiden hankinnasta. K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa asiakastytyväisyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.

Kauppiaasyrittäjän onnistumisen kannalta on tärkeää, että aloittavan kauppiaan ammatilliset ja muut valmiudet kauppiasuran alkaessa ovat parhaat mahdolliset. K-ryhmässä kauppiasvaihtoja on vuosittain noin 200 kauppapaikassa. Uusia, uransa aloittavia K-kauppiaasyrittäjiä tarvitaan vuosittain yli 100. Aloittavien K-kauppioiden määrän ja ammattitaidon turvaamiseksi K-ryhmässä tehdään määrätietoista kauppiaskasvatustyötä. Uusia K-kauppiasurasta kiinnostuneita henkilöitä haetaan eri kanavien kautta. Yhteydenottoja on vuosittain noin 500. Aloittavien kauppioiden tarve ja määrä arvioidaan 1–3 vuoden päähän.

K-kauppiastrainee-ohjelmassa on kolme vaihtoehtoista polkua, laaja ohjelma, intensiiviohjelma ja Kauppiaasyrittäjyyspolku ammattikorkeakouluissa. Ohjelman aloittaneista noin 50 %:lla on taustanaan vankka vähittäiskaupan kokemus, mutta viime vuosina on alaa vaihtavien ja suoraan opintielästä siirtyneiden määrä kasvanut. Ennen K-kauppiastrainee-ohjelmaan valintaa suoritetaan arviointi. Siinä kiinnitetään huomiota hakijoiden kehityspotentiaaliin, arvo-maailmaan, työkokemukseen ja peruskoulutukseen. Valinnan jälkeen tulevat K-kauppiat aloittavat K-kauppiastrainee-ohjelman, joka koostuu kolmesta osiosta: kauppiastyön käytännön harjoittelusta vähittäiskaupassa kasvattajakauppiaan ohjauksessa, K-instituutissa tai verkko-oppimisympäristössä järjestettävästä teoriaopetuksesta sekä alueellisia K-trainee-teemapäivistä.

K-kauppiastrainee-ohjelmasta valmistuu vuosittain noin sata henkilöä. Ohjelmasta valmistuttuaan on traineella valmiudet aloittaa ura itsenäisenä K-kauppiaasyrittäjänä.

K-ryhmä tarjoaa toimiville kauppiaille vahvan taustatuen sekä mahdollisuudet jatkokoulutukseen ja etenemiseen K-kauppiasuralla.

Lue lisää K-kauppiasurasta:
www.kauppiasura.fi

Tie K-ruokakauppiaksi

Tarve

- Noin 50–100 aloittavaa kauppiasta/vuosi

Markkinointi

Seulonta

- K-kaupat ja Kesko
- Teollisuus
- Kilpailijat
- Eri alojen yrittäjät
- Oppilaitokset
- Muut

Arviointi

- Asenne
- Arvomaailma
- Kokemus/kehittämistarpeet
- Soveltuvuusarvio

Valinta

- Henkilökohtaisen kehittymisen painopisteet
- Henkilökohtaisen valmennusohjelman suunnittelu
- Oppisopimusarvio

K-kauppiastrainee-ohjelma

- Tarvittava teoriakoulutus K-instituutissa (Ruokakauppiasvalmennus) tai verkko-oppimisympäristössä
- Kauppiastyön harjoittelu kauppiaan ohjauksessa
- Alueellinen valmennus (teemapäivät)

YAT – Yrittäjän ammattitutkinto

K-kauppiasreservi

- (persoona, tiedot, taidot)

K-kauppiasura

Vastuullisuuden periaatteet ja mittarit johdon tukena

Keskossa yhteiskuntavastuu on sisällytetty konsernin normaaliin johtamiseen täydentämällä johtamismallia vastuullisuutta ohjaavilla politiikoilla ja periaatteilla, toimintaohjeistuksilla ja Global Reporting Initiative (GRI) –raportointisuositusten mukaisilla tulostittareilla. Yhteiskuntavastuutyö käsittää muun muassa hyvän hallintotavan, sidosryhmäyhteistyön, riskienhallinnan, taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun sekä toimenpiteet tuoteturvallisuuden ja kuluttajansuojan hyväksi.

Keskon hallituksen tai konsernijohtoryhmän hyväksymät politiikat ja periaatteet sekä niihin liittyvät kansainväliset sitoumukset on julkaistu osoitteessa www.kesko.fi/vastuullisuus.

Keskon vastuullisuusohjelma 2008–2012

Vastuullisuusohjelmamme asettaa konkreettiset tavoitteet mm:

- ilmastonmuutoksen torjunnalle
- hävikin vähentämiselle
- kuljetuksille
- vastuulliselle hankinnalle
- henkilöstön hyvinvoinnille.

09

Vastuullisuus

Vastuullisuus

Pirkka Luomu –sarja kasvaa

Pirkka Luomu –sarjassa on jo noin 40 tuotetta, joista osa on myynnissä kaukusiunneisesti. Suosituimpia Pirkka Luomu –tuotteita ovat tomaatti, porkkana ja kananmuna. Pirkka Luomu –sarjaan etsitään

koko ajan aktiivisesti uusia tuotteita. Viimeisimpiä uutuuksia ovat mm. Pirkka Reilun kaupan Luomu kaakaojauhe ja Pirkka Reilun kaupan Luomu suklaat. Näissä tuotteissa yhdistyvät Reilun kaupan sertifiointi sekä luomu.

Vastuullisuus on jokapäiväistä työtä

Yhteiskuntavastuuta koskevat suunnitelmat ja toimenpiteet sisältyvät Keskon johtamismallin eri vaiheisiin samalla tavoin kuin muukin toiminta. Yhteiskuntavastuun yleiset periaatteet antavat johtamiselle suuntaviivat, ja tarkemmat toimintatavat ja päämäärät on määritelty toiminnan eri osa-alueita koskevissa politiikoissa ja periaatteissa. Koko henkilöstön – myös K-kauppojen – kouluttamista varten on laadittu Vastuulliset toimintatapamme –opas ja sitä tukeva verkkokoulutusohjelma.

Linjaorganisaatiossa tehtävän yhteiskuntavastuutyön kehittämistä, koordinoinnista ja tulosten raportoinnista vastaa konsernin viestintä ja yhteiskuntavastuu –yksikössä toimiva yhteiskuntavastuutiimi. Sen tueksi konsernijohtoryhmä on nimennyt toimialayhtiöiden johtohenkilöistä koostuvan yhteiskuntavastuun ohjausryhmän. Ryhmä kehittää vastuullisuuden strategiaa ja sen toteuttamiseen tarvittavia toimintaperiaatteita ja –malleja sekä seuraa työn tuloksia. Vuonna 2009 ohjausryhmä paneutui erityisesti vastuullisuuden viestintäsuunnitelman laatimiseen. Tavoitteena on käynnistää suunnitelman mukainen viestintä ja muun muassa uudistaa kesko.fi-sivujen vastuullisuusosio vuonna 2010.

Ympäristöasioiden kehittämistä ja koordinoinnista eri toimialoilla ja toimintamaisissa vastaa ympäristötoimintojen ohjausryhmä. Sen painopisteinä olivat EU:n akku- ja paristodirektiivin tuoman vastaanottovelvoitteen vaatimat toimenpiteet sekä REACH-kemikaalilainsäädännön toimeenpanon eteneminen.

Vastuullista hankintaa koordinoi toimialayhtiöiden ostojohtajista koottu ohjausryhmä. Vuonna 2009 ryhmässä käsiteltiin muun muassa tavarantoimittajien riskiluokitusta ja monitorointia sekä riskimaatoimittajien tietokannan käyttöönottoa.

Kesko maailman kärkeä kestävä kehityksen indekseissä

Kesko valittiin seitsemännen kerran Dow Jonesin kestävä kehityksen indekseihin DJSI World ja DJSI STOXX. Vuoden 2009 arvoinnissa Kesko oli toimialansa paras innovaatioiden johtamisessa, riskienhal-

linnassa, tavarantoimittajien valvonta-käytännöissä, ympäristöraportoinnissa, toiminnan ekotehokkuudessa sekä toimintatavoissa korruption ja lahjonnan estämiseksi.

Maaliskuussa 2009 Kesko hyväksyttiin EIRIS-tutkimuslaitoksen tekemän arvioinnin perusteella vastuullisen sijoitustoiminnan indekseihin FTSE4Good Global ja FTSE4Good Europe. EIRISin arvioon sisältyvät ympäristövastuu, ihmisoikeuksien vaaliminen, lahjonnan vastustaminen, työolosuhteet hankintaketjussa ja ilmastomuutoksen hillintä. FTSE:n omistavat puoliksi Financial Times ja Lontoon pörssi.

Vuonna 2009 Keskon listaukset uusittiin myös ASPI Eurozone®, Ethibel Pioneer & Excellence ja Kempen/SNS Smaller Europe SRI –indekseissä.

World Economic Forum on julkaissut vuodesta 2005 lähtien aina tammikuussa maailman 100 vastuullisimman yrityksen listan. Kesko on joka vuosi ollut mukana – vuoden 2010 listalla Keskon sijoitus on 33:s.

DJSI-indeksiä laativan SAM Groupin julkaisemassa Sustainability Yearbook 2010 –kirjassa Kesko luokiteltiin päivit-täistavarakaupan sarjassa ryhmään Silver Class edellisvuoden tapaan. Korkeinta Gold Class –luokitusta ei tässä sarjassa myönnetty. Kesko sai myös Sector Mover –maininnan, joka annetaan suhteellisesti eniten vastuullista suorituskykyään parantaneelle yritykselle.

Keskon sijoittuminen eri indekseissä on luettavissa osoitteessa www.kesko.fi/vastuullisuus.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen vastuu näkyy hyvänä taloudenhoitona, tehokkaana resurssien käytönä ja taloudellisen hyödyn tasaisena ja pitkäjänteisenä tuottamisena eri sidosryhmille. Taloudellista tulosta tavoitellaan vastuullisin keinoin – hyvän hallintotavan, avoimen viestinnän ja toimivan sidosryhmävuorovaikutuksen tukemana, ympäristö- ja sosiaalinen vastuu huomioidaan ottaen. Yhteiskuntavastuun raportissa Kesko erittelee tuottamaansa taloudellista hyötyä eri sidosryhmien, markkina-alueiden ja yhdyskuntien kannalta.

TEOLLISUDELLE SUURIN OSUUS

Keskon tuottamasta taloudellisesta hyödyistä pääosan – lähes 83 % Keskon liike-

vaihdosta – saavat tavaroiden toimittajat, joilta vuonna 2009 ostettiin 7,0 miljardilla eurolla. Suomalaisten toimittajien osuus oli tästä 70 %. Kaikkiaan Keskona oli vuonna 2009 aktiivisia tavaroiden ja palveluiden toimittajia (Keskon ostot yli 1 000 euroa vuodessa) noin 29 500, joista Suomessa toimivia yrityksiä oli 16 300. Kesko investoi Suomeen 128 miljoonalla eurolla ja muihin maihin 70 miljoonalla eurolla.

ASIAKKAILLE KATTAVA KAUPPAVERKKO

Kesko vastaa yhdessä K-kauppiaiden kanssa Suomessa koko maan kattavasta kauppaverkosta, jota postimyynti ja verkkokauppa täydentävät.

Vuoden 2009 lopussa K-ruokakauppoja oli 1 030 eli 25 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kauppaverkko kattoi Suomen 348 kunnasta 311. Suomen kotitalouksista 51 % asui alle kilometrin säteellä K-ruokakaupasta. Uusia K-kauppiain aloitti vuoden aikana 97.

Muita K-ryhmän kauppiaita oli Suomessa kaikkiaan 720. Kauppiain luku on eritelty kunkin toimialan kohdalla olevassa taulukossa sivuilla 14–39.

Muissa Pohjoismaissa oli 133 rautakauppaa. Baltian maissa oli 34 rautakauppaa, 9 huonekalukauppaa, Venäjällä 10 rautakauppaa ja Valko-Venäjällä 4 rautakauppaa.

Keskon myynnistä 51 % oli myyntiä K-kauppiaille. Keskon omien vähittäiskauppiain osuus kokonaisymynnistä oli 27 %.

YLEISHYÖDYLLINEN TUKI

Kesko ja sen tytäryhtiöt tukivat vuoden aikana noin 150 yleishyödyllistä yhteisöä ja järjestöä yhteensä noin 2 miljoonalla eurolla.

Lahjoitusvaroilla tukemisen painopisteenä on lapsiperheiden hyvinvointi. Vuonna 2009 lahjoitusvaroja ohjattiin erityisesti nuorten mielenterveyteen edistämiseen. Nuori Suomi ry:n kanssa Kesko on tehnyt yli 10 vuoden ajan yhteistyötä lasten ja nuorten liikunnan ja terveellisten elämäntapojen edistämiseksi. Lahjakkaille nuorille urheilijoille, taideaineiden opiskelijoille ja ammattikorkeakouluopiskelijoille myönnettiin stipendejä jo 22. kerran. Kesko lahjoitti varoja myös UNICEFin kautta Vietnamin lasten koulutukseen.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Suomen Punaisen Ristin, YLE Radio Suomen, Ykkösen aamu-tv:n ja Keskon järjestämä Hyvä joulumieli –keräys kotimaan vähävaraisten lapsiperheiden hyväksi toteutettiin 13. kerran ja se tuotti ennätyssumman 950 000 euroa. K-ruokakauppiain ja Chiquitan Elämä lapselle –kampanja tuotti 160 000 euroa, joilla hankittiin keskosvauvojen tehohoitolaitteita Helsingin, Turun, Tampereen, Kuopion ja Oulun lastenklinoille. Procter&Gamblen ja K-ruokakauppiain Pampers-kampanjassa kerättiin UNICEFille varoja jäykkäkouristusrokotteiden hankkimiseen vastasyntyneille. K-ruokakauppiain täydensivät kampanjaa lähes 600 000 lisärokotteen lahjoituksella.

Ympäristövastuu

Konsernin sertifioitu ISO 14001 –ympäristöjohtamisjärjestelmä kattaa toimintojen merkittävimmät ympäristövaikutukset. Vuoden aikana Keskon kuljetus- ja varastotoimintojen sertifiointi uudistettiin ja Anttila Oy:ssä järjestelmään liitettiin Rovaniemen uusi tavaratalo sekä Nummelan Anttila Store. Kiinteistöjen rakentamis-, ylläpito- ja jätehuoltopalveluja Keskon tuottavilla yhteistyökumppaneilla on vastaavat ympäristöjärjestelmät. VV-Autotalot Oy ja Turun VV-Auto Oy noudattavat Autoalan Keskusliiton laatu- ja ympäristöohjelmaa ja Volkswagen-konsernin laatuvaatimuksia.

K-kauppiain ympäristöjohtaminen perustuu K-ympäristökauppadiplomin vaatimuksiin, joiden täyttämisen tarkastaa Bureau Veritas Quality International (BVQI). Diplomi oli vuoden lopussa 457 K-ruokakaupalla. Kaikki K-citymarketit ja K-supermarketit täyttävät vaatimukset ketjukonseptin mukaisesti. 138 K-rauta- ja Rautia-kaupalla ja 29 K-maatalouskaupalla on diplomi.

ENERGIA JA PÄÄSTÖT

Keskon ja sen hallinnoimissa kiinteistöissä toimivien K-kauppiain yhteenlaskettu sähkönkulutus Suomessa oli 766 GWh. Sähkönkulutus lisääntyi 2,0 %, kun samanaikaisesti kiinteistöjen kokonaispinta-ala kasvoi 2,6 %:lla. Lämpöenergiaa kului 329 GWh (288 GWh vuonna 2008). Koko kiinteistökannan ominaiskulutus väheni sähköenergian osalta 0,6 % ja lisääntyi lämpö-

Kesko noudattaa raportoinnissaan Global Reporting Initiative (GRI) laatimaa kestävän kehityksen raportointisuositusta ja on GRI:n tukijayritys (Organizational Stakeholder). Keskon hallitus käsittelee yhteiskuntavastuuraportin vuosittain sen ilmestymisen jälkeen. Raportointi on vuodesta 2002 alkaen ollut riippumattoman osapuolen varmentamaa. Vuoden 2009 raportti julkaistaan toukokuussa 2010 ja sen varmennuksesta vastaa PricewaterhouseCoopers Oy.

Kesko on sitoutunut YK:n pääsihteerin Global Compact -haasteeseen. Kesäkuussa 2009 Global Compact -toimisto kiitti Keskoa erinomaisesta vastuullisuusraportoinnista ja esitteli Keskon raporttia internet-sivuillaan luokituksella Notable (Merkittävä).

Porkkanamafia haastoi K-marketit energian- säästötoimiin

Kuluttajaliike Porkkanamafia järjesti lokakuussa 2009 tempaukset K-market Kotikontuun Helsingissä ja K-market Tullintorille Tampereella. Porkkanamafia tarjoaa kuluttajille konkreettisen tavan toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Tempausten tavoitteena oli haastaa ruokakauppa energiansäästötoimiin. "Jokainen lisämyynnin tuoma euro sijoitetaan kaupan energiatehokkuuden kehittämiseen", kauppiat lupaavat.

Energiatehokkuuteen on K-ruoka-kaupoissa kiinnitetty huomiota jo pitkään. K-ruokakauppojen uudet pakastealtaat on hankittu kansilla varustettuina vuoden 2008 alusta alkaen.

energian osalta kylmien säiden takia 11,1 %.

Kesko osti sähköstä keskitetysti 75 %, mikä oli kaikki hiilivapaata ydinvoimalla ja uusiutuvilla energialähteillä tuotettua sähköä. Vuodesta 2001 koko K-ryhmän Suomessa käyttämän sähkön hiilidioksidipäästöt ovat alentuneet 93 %.

Keslogin kauko- ja runkokuljetusten ajokilometrejä kertyi 12,0 miljoonaa, jakelukuljetusten 17,0 miljoonaa ja ulkoistettujen kuljetusten 9,9 miljoonaa. Näistä aiheutui hiilidioksidipäästöjä Suomessa noin 46 025 tonnia eli kuljetettua kiloa kohti noin 0,0252 kiloa. Suhteutettut CO₂ -päästöt lisääntyivät 3,7 % edellisvuoteen verrattuna.

Suomessa ostetun sähkö- ja lämpöenergian päästöt sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden energia- ja päästötillastot esitellään yhteiskuntavastuun raportissa.

JÄTEHUOLTO JA KIERRÄTYS

Jätteen hyötykäyttöaste laski hieman edellisvuodesta. Ruokakeskon varastointimintojen kokonaisjättemäärä oli 6 539 tonnia ja hyötykäyttöaste 86 %. Paluulogistiikassa kerättiin muun muassa 74 miljoonaa tölkkiä ja 28 miljoonaa kierrätysmuovipulloa. Anttilan jakelukeskuksen kokonaisjättemäärä oli 651 tonnia (740 tonnia) ja hyötykäyttöaste 97 % (96 %). Tavaratalojen hyötykäyttöasteet vaihtelivat alueellisista kierrätysmahdollisuuksista riippuen 68–100 %.

Intersport järjesti syksyllä Suomen Punaisen Ristin ja Haltin kanssa kierrätyskampanjan, jossa otettiin vastaan asiakkaiden tuomia käytettyjä ulkoilutakkeja. Takkeja tuotiin runsaat 2 200 kpl. Tarkastetuista takeista kertyi 64 paalia, jotka toimitettiin kylmyydestä ja köyhyydestä kärsiville alueille Kirgisiaan, Mongoliaan ja Tadjikistaniin.

Sosiaalinen vastuu

Keskon sosiaalinen vastuu jakautuu välittömään eli omaa henkilökuntaa koskevaan vastuuseen ja välilliseen eli myytävien tuotteiden tuotantoon osallistuvaa henkilökuntaa koskevaan vastuuseen.

Omaa henkilöstöä koskevia sosiaalisen vastuun ydinalueita ovat hyvä työyhteisö, tasa-arvo, osaamisen kehittäminen sekä terveys ja turvallisuus. Työyhteisön vahvuuksista ja kehittämistarpeista saadaan

tietoa vuosittaisella henkilöstötutkimuksella, joka toteutetaan samansisältöisenä kaikkialla Keskoissa sekä sen ketjujen kaupoissa.

Edellisenä vuonna käynnistetty Työ ja tuottavuus -ohjelma jatkui vuonna 2009. Ohjelmassa on muun muassa edistetty erilaisten työaikamallien käyttöönottoa ja työtuntien systemaattista johtamista sekä tarkennettu sairauspoissaolojen seurantaa. Myös osaamisen, hyvinvoinnin ja henkilöstöjohtamisen kehittämiseen on panostettu, samoin työterveyshuoltoon, jonka painopisteinä Suomessa ovat työkykyä ylläpitävä toiminta ja työyhteisön hyvinvoinnin edistäminen.

Henkilöstöasioita esitellään tarkemmin sivuilla 44–46 sekä yhteiskuntavastuun raportissa.

Vastuullinen hankinta

Shanghaiin lokakuussa 2008 perustettu Keskon oma kahden hengen monitorointitiimi teki vuonna 2009 Kiinassa 161 tehdaskäyntiä 50 tavarantoimittajan tehtailla. Tavarantoimittajat ja niiden käyttämät tehtaot täyttivät aluksi Keskon itsearviointilomakkeen, joka vastaa BSCI-auditoinnin käytäntöjä. Monitoroijat vertaavat paikan päällä tehtaiden vastuullisuuskäytäntöjä Keskon vaatimuksiin, määrittävät tarvittavat korjaustoimenpiteet ja tukevat tehtaita näiden toimenpiteiden toteuttamisessa. Käyntien yhteydessä tarkastetaan myös Keskon määrittämien kemikaalisäännösten noudattaminen.

Monitoroinnin tavoitteena on aina riippumaton auditointi, joka toteutetaan joko BSCI-auditointimallin tai SA8000-standardin mukaisesti. Keskona kuten kaikilla BSCI:n jäsenillä on tavoitteena tehdä ns. riskimaissa kauppaa vain auditoinnin läpäisseiden tavarantoimittajien kanssa. Vuoden 2009 lopussa Keskon riskimaatoimittajien tehtaista 107:ssä oli tehty BSCI-auditointi, kun vuotta aiemmin niitä oli 32. Yli 40 Keskon tavarantoimittajaa osallistui BSCI:n järjestämään koulutukseen Kiinassa, Vietnamsissa, Bangladeshissa ja Turkissa.

Tehtaiden auditointitiedot kerätään Keskon kehittämään riskimaatoimittajatietokantaan. BSCI-auditoidujen tehtaiden lisäksi Keskolle toimitti tavaraa 30 SA8000-sertifioitua tehdasta ja 112 Reilun kaupan toimittajaa. Kaiken kaikkiaan Kesko

on ollut varmistamassa kehitysmaissa noin 250 yrityksen työntekijöille kunnolliset työolot ja -ehdot.

Vastuullisuus tuotekaupassa

Keskon toimialayhtiöissä on voimassa useita tuotteiden alkuperää ja tuotantotapaa koskevia vastuullisuuslinjauksia, jotka vaikuttavat valikoimien muodostamiseen ja edistävät kyseisten tuotteiden myyntiä.

Luomu-, ympäristömerkittyjen ja Reilun kaupan tuotteiden valikoima- ja markkinointilinjaukset sisältyvät K-ruoka-kaupan ketjukonsepteihin. Kala- ja äyriäistuotteiden hankintaan on oma linjauksensa, jossa lähialueiden hankinnoissa tukeudutaan WWF:n kalaoppaan ja kaukoalueiden kaloissa Marine Conservation Societyn ohjeistuksiin.

Pirkka-tuotteiden kehittämisessä panostetaan terveellisten elämäntapojen edistämiseen kuten markkinoinnissa muutenkin. K-citymarket-ketju on tuonut markkinoille niin luomutekstiliistandardiin kuin kierrätysmuoviraaka-aineeseen perustuvia vaatemallistoja.

Rautakeskon valikoimissa on runsaasti ympäristö-, energia- ja päästöluokamerkittyjä tuotteita, ja sertifioidun puutavaranoosuus on yli 90 % koko puutavaramyynnistä. Kaikkien K-ryhmän kauppojen puutarhakalusteet ovat joko FSC-sertifioituja tai kestävästi viljeltyistä trooppisista puulajeista valmistettuja.

Tuoteturvallisuus

Ruokakeskon Pirkka-tuoteturvallisuuden tehtäviä ovat hankinnan laadunvarmistus, elintarvikelainsäädännön seuranta, lainsäädännön edellyttämien omavalvontasuunnitelmien ylläpito sekä omien merkituotteiden kehittäminen yhdessä ostojen ja markkinointiyksiköiden kanssa.

Laadunvalvontaa toteutetaan auditoidulla tuotteilla valmistavien yritysten toimintaa sekä analysoimalla tuotteiden koostumusta ja laatua. Pirkka-tuoteturvallisuuden laboratorio sai vuonna 2008 ensimmäisenä kaupan alan laboratoriona ISO 17025-akkreditoinnin.

Vuonna 2009 tuoteturvallisuus auditoi 41 tavarantoimittajaa, joista 9 oli suomalaisia. Pääosa auditoitavista yrityksistä oli Keskon omien merkituotteiden valmistajia. Elintarvikkeiden uutuus- ja tuoteke-

hitysnäytteitä tutkittiin 5 702 kappaletta, erävalvonta- ja muita omavalvontanäytteitä 1 393 kappaletta.

Tuoteturvallisuudella on keskeinen rooli poikkeustilanteissa, jolloin markkinoille saatettu tuote poikkeaa laatu- tai turvallisuusvaatimuksista. Tuotteiden takaisin- vetoja oli vuoden aikana 61 (edellisenä vuonna 66), joista suurin osa johtui laatu-, maku-, valmistus- tai pakkausvirheestä. Näistä omia merkkejä oli 21, ja lopuissa tuoteturvallisuus avusti valmistavaa teollisuutta. Kolme takaisin- vetoa oli ns. julkisia, jolloin tuotevirheellä voi olla terveydellisiä vaikutuksia.

Tuoteturvallisuusyksikössä toimiva K-koekeittiö, joka muutti 50-vuotisen toimintansa kunniaksi nimensä Pirkka-koekeittiöksi, tuotti vuoden aikana 620 reseptiä sekä K-ryhmän yksiköille että suoraan kuluttajille. Ruokakeskon kuluttajapalvelu vastaa kuluttajien kyselyihin ja ottaa vastaan palautetta. Vuonna 2009 näitä yhteydenottoja oli 20 999 kappaletta.

K-ruokakauppojen uudet valomainokset palavat led-valoilla

Led-valaistustekniikka korvaa neon- ja loisteputket K-ruokakauppojen valomainoksissa. Led-valojen etuja ovat:

- 60–80 % alhaisempi energiankulutus
- Vähentynyt valomainosten huoltotarve ja sen myötä vähentynyt matkustaminen
- Led-valojen käyttöikä on yli 10 vuotta
- Ledit himmenevät käyttöikänsä aikana huomattavasti vähemmän kuin neon- ja loisteputket
- Led-valaistut mainokset eivät sisällä ongelmajätettä.

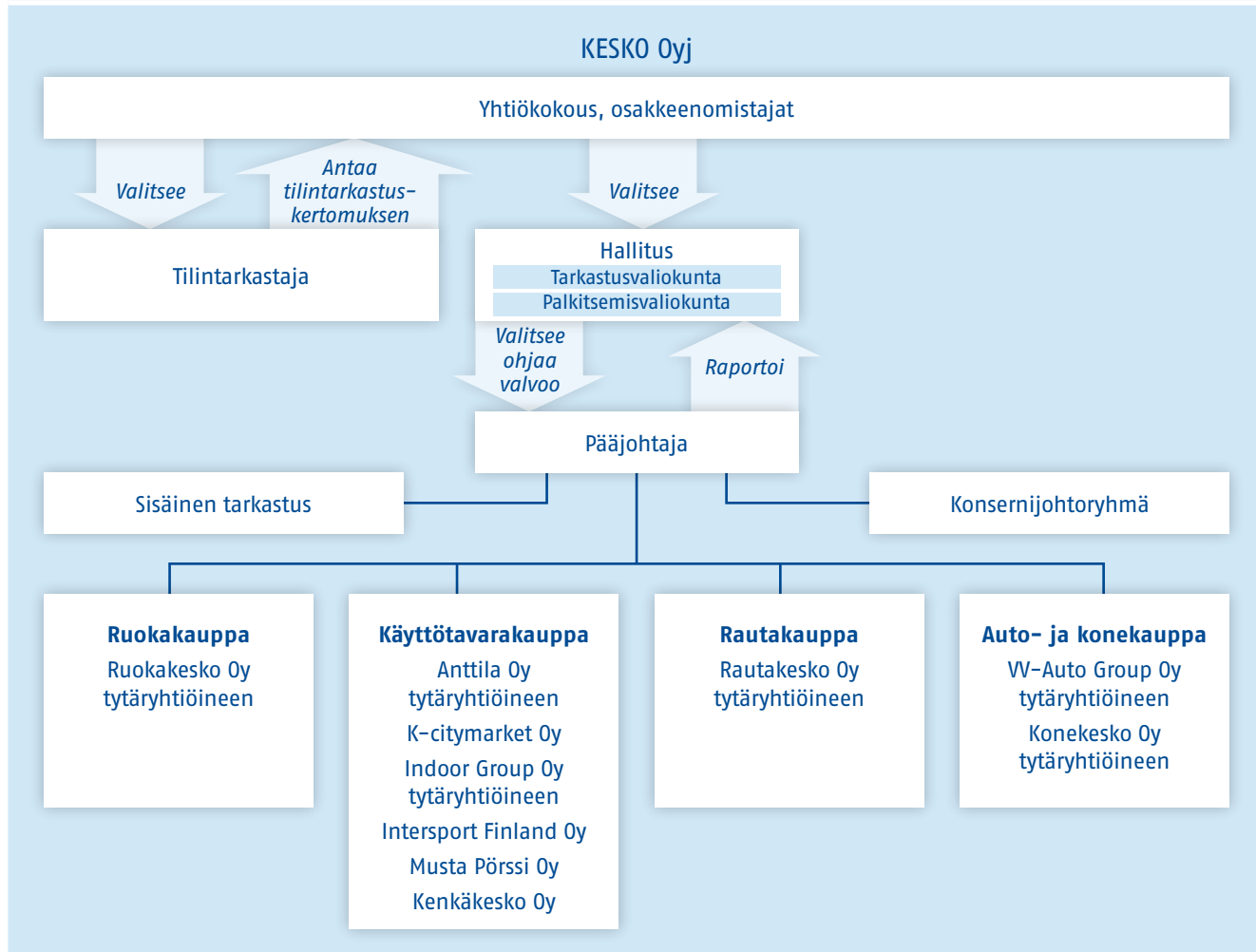
Monitorointitiimi valvoo kiinalaisten tavarantoimittajien vastuullisuutta

Kiinan Shanghaissa toimiva Keskon monitorointitiimi ohjaa, kouluttaa ja valvoo Keskon toimialayhtiöiden kiinalaisia tavarantoimittajia. Monitoroijat, Angel Yang ja Buick Bie, auttavat tavarantoimittajia korjaamaan havaittuja puutteita. Monitorointi myös auttaa tavarantoimittajia kehittämään toimintaansa ja hakemaan BSCI-auditointia tai SA8000-sertifiointia.

Monitorointitoiminta Kiinassa aloitettiin lokakuussa 2008. Monitorointitiimi teki 161 tehdaskäyntiä 50 tavarantoimittajan tehtaalla vuonna 2009.

Keskon hallinnointiperiaatteet

Kesko-konsernin Corporate Governance -rakenne

Keskon noudattamat säännökset ja Hallinnointikoodi

Kesko Oyj (Kesko tai yhtiö) on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtovelvollisuus ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien mukaisesti. Emoyhtiö Kesko ja sen tytäryhtiöt muodostavat kansainvälisen Kesko-konsernin. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Keskon ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkeenomistajat yhtiön yhtiökokouksessa. Yhtiön osakkeenomistajat valitsevat yhtiökokouksessa yhtiön hallituksen ja tilintarkastajan. Kesko-konsernia johtavat hallitus ja pääjohtajana toimiva toimitusjohtaja. Yhtiöllä on ns. yksitasoinen hallintomalli.

Keskon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä, Kesko Oyj:n yhtiöjärjestyksiä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Yhtiö noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ("Hallinnointikoodi"). Hallinnointikoodi on luetavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.cgfinland.fi. Yhtiö

poikkeaa Hallinnointikoodin noudata tai selitä -periaatteen mukaisesti jäljempänä mainituin tavoin Hallinnointikoodin hallituksen jäsenen toimikautta koskevasta suosituksesta.

POIKKEAMINEN HALLINNOINTIKOODIN SUOSITUKSESTA

Keskon hallituksen jäsenten toimikausi poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksen nro 10 mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta. Yhtiön hallituksen toimikausi määräytyy yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää yhtiöjärjestyksestä koskevista muutoksista. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukainen hallituksen jäsenen toimikausi on kolme (3) vuotta siten, että toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi (3.) seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Osakkeenomistaja, joka edustaa lähiyhteisöineen yli 10 % kaikkien Keskon osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on ilmoittanut yhtiön hallitukselle pitävänsä yhtiön pitkäjänteisen

kehittämisen kannalta kolmen (3) vuoden toimikautta hyvänä eikä ole nähnyt tarvetta yhtiöjärjestyksen mukaisen toimikauden lyhentämiselle.

SELVITYS HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnan kokouksessaan 4.2.2010 käsittelemä Hallinnointikoodin tarkoittama erillinen selvitys Keskon hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on osoitteessa www.kesko.fi.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana kesäkuun loppuun mennessä ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat ja mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Keskon varsinainen yhtiökokous on yleensä pidetty maalis-huhtikuun aikana. Lisäksi yhtiöllä voi tarvittaessa olla ylimääräinen yhtiökokous.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle yhtiön hallitus. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä myös, mikäli osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään 10 % osakkeista, vaativat sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelyä varten. Pääsääntöisesti yhtiökokous käsittelee yhtiön hallituksen yhtiökokoukselle esittämiä asioita.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokoukseen. Osakkeenomistajan tulee toimittaa mahdollinen pyyntö saada asia yhtiökokouksen esityslistalle perusteluineen tai päätösehdotuksineen kirjallisesti osoitteeseen Kesko-konsernin lakiasiat, Kesko Oyj, 00016 KESKO tai sähköpostitse cg@kesko.fi.

MERKITTÄVIMMÄT YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAAN KUULUVAT ASIAT

Merkittävimmät yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvia asioita ovat:

- hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen
- hallituksen jäsenten valinta
- hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten palkkioista ja taloudellisista etuuksista päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja tilintarkastajan palkkiosta päättäminen
- tilinpäätöksen hyväksyminen
- hallituksen ja toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- osakepääoman korottamisesta päättäminen
- yhtiön varojen jaosta, kuten voitonjaosta päättäminen.

YHTIÖKOKOUKSEN KOOLLE KUTSUMINEN

Osakkeenomistajat kutsutaan yhtiökokoukseen vähintään kahdessa valtakunnallisessa sanomalehdessä julkaistavalla yhtiökokouksella, jossa mainitaan mm:

- kokousaika ja -paikka
- ehdotus yhtiökokouksen asialistaksi
- ehdotukset hallituksen jäsenten lukumääräksi ja hallituksen jäseniksi sekä jäsenehdokkaan henkilötiedot
- tarkastusvaliokunnan valmisteleva ehdotus tilintarkastajaksi
- muut ehdotukset yhtiökokoukselle
- asiat, jotka on otettu yhtiökokouksen asialistalle, mutta joista päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi
- kuvaus menettelyistä, joita osakkeenomistajan on noudatettava voidakseen osallistua yhtiökokoukseen ja äänestää siinä
- yhtiökokoukseen osallistumisoikeus ja äänestys-oikeuden määrittävä ns. täsmäytyspäivä
- paikka, jossa yhtiökokousasiakirjat ja päätösehdotukset ovat saatavilla
- yhtiön internet-sivujen osoite
- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouksutun päivänä.

Kokoukset toimitetaan aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ja viimeistään kaksikymmentäyksi (21) päivää ennen yhtiökokousta. Kokoukset ja yhtiön hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan pörssitiedotteena. Samoin julkistetaan pörssitiedotteena sellaisten osakkeenomistajien, jotka omistavat vähintään 10 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, ehdotus hallituksen jäsenten lukumääräksi, palkkioiksi ja jäseniksi.

Yhtiökokoukset ja seuraavat tiedot asetetaan osakkeenomistajien saataville yhtiön internet-sivuilla vähintään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotukset.

OSALLISTUMISOIKEUS YHTIÖKOKOUKSEEN

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on merkittynä osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon yhtiön erikseen ilmoittamana täsmäytyspäivänä. Yhtiökokoukseen ilmoittaudutaan ennakoon yhtiökokouksutussa ilmoitettuun määräpäivään mennessä, joka päivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Asiamiehen on esitettävä valtakirja tai muutoin luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Osakkeenomistaja tai asiamies voi käyttää yhtiökokouksessa yhtä avustajaa.

YHTIÖKOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Yhtiökokouksesta laaditaan pöytäkirja, joka asetetaan äänestystuloksineen ja yhtiökokouksen päätöksiin liittyvine liitteineen osakkeenomistajien nähtäville yhtiön internet-sivuilla kahden (2) viikon kuluessa yhtiökokouksesta. Yhtiökokouksen tekemän päätöksen liitteet ovat nähtävillä yhtiön internet-sivuilla ainoastaan siltä osin kuin ne kuvaavat päätöksen suoranaista sisältöä.

Lisäksi yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörsstitiedotteella.

HALLINTOELINTEN LÄSNÄOLO YHTIÖKOKOUKSESSA

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki Keskon hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja ovat läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa ovat läsnä yhtiön hallituksen puheenjohtaja, riittävä määrä hallituksen jäseniä sekä pääjohtaja. Hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla oleva henkilö on läsnä valinnasta päättävässä yhtiökokouksessa, jollei hänen poissaololleen ole painavia syitä.

Osakesarjat

Yhtiöllä on A- ja B-osakesarjat, jotka eroavat toisistaan ainoastaan osakkeiden tuottaman äänimäärän suhteen. A-osake tuottaa yhtiökokouksessa kymmenen (10) ääntä ja B-osake yhden (1) äänen. Äänestettäessä yhtiökokouksen päätökseksi tulee osakeyhtiölain mukaisesti tavallisesti se esitys, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä. Osakeyhtiölain mukaan on kuitenkin useita asioita, mm. yhtiöjärjestyksen muutos ja päätös suunnatusta osakeannista, jolloin päätöksen syntyminen edellyttää lain vaatiman korotetun määränemmistön suhteessa osakkeiden lukumäärään ja osakkeiden tuottamiin ääniin.

Keskon yhtiöjärjestyksessä ei ole lunastusmääräyksiä eikä äänileikkureita. Yhtiöllä ei ole tiedossa osakassopimuksia äänivallan käytöstä yhtiössä eikä sopimuksia yhtiön osakkeiden luovuttamisen rajoittamisesta.

Hallitus ja sen valiokunnat

HALLITUKSEN TOIMIKAUSI, KOKOONPANO JA RIIPPUMATTOMUUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi on kolme (3) vuotta siten, että toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi (3.) seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Keskon hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi (5) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä. Yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Keskon varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2009 valitsemaan hallitukseen kuuluu seitsemän (7) jäsentä; kauppaneuvos, diplomikauppias Heikki Takamäki (pj.), vuorineuvos Seppo Paatelainen (vpj.), kauppatieteiden maisteri Maarit Näkyvä, vuorineuvos Ilpo Kokkila, kauppias Esa Kiiskinen, yliasiamies, kauppatieteiden tohtori Mikko Kosonen ja kauppias Rauno Törrönen. Heidän toimikautensa päättyy yhtiöjärjestyksen mukaan vuonna 2012 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Keskon kaikki hallituksen jäsenet ovat ulkopuolisia yhtiöön nähden (non-executive directors). Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta säännöllisesti. Hallituksen jäsen on velvollinen toimittamaan riippumattomuuden arviointia varten tarpeelliset tiedot hallitukselle. Keskon hallituksen jäsenten enemmistö on

riippumattomia yhtiöstä ja kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenistä Takamäen, Kiiskisen ja Törrösen kunkin määräysvalta-yhteisöllä on ketjusopimus Kesko-konserniin kuuluvan yhtiön kanssa.

KESKEISET TEHTÄVÄT

Keskon hallitus huolehtii yhtiön hallinnon, toiminnan ja kirjanpidon sekä varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen hallituksen tehtävistä, käsiteltävistä asioista, kokouskäytännöstä ja päätöksentekomenettelystä. Hallitus käsittelee ja päättää konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävät asiat.

Hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat mm:

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa toimialastrategiat
- vahvistaa konsernin rullaava suunnitelma, joka sisältää investointisuunnitelman
- hyväksyä konsernin rahoitus- ja sijoituspolitiikka
- vahvistaa konsernin riskienhallintaperiaatteet sekä käsitellä konsernin merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät
- vahvistaa konsernin vakuutuspolitiikka
- käsitellä ja hyväksyä konsernitilinpäätös, osavuositarkastukset ja näitä koskevat pörsstitiedotteet sekä toimintakertomus
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritysostoista, -myynneistä tai -järjestelyistä sekä vastuusitoumuksista
- päättää johdon valtuutussäännökset
- päättää keskeisestä konsernirakenteesta ja -organisaatiosta
- nimittää ja erottaa yhtiön pääjohtaja, hyväksyä hänen toimitusjohtajasopimuksensa ja päättää hänen palkkauksestaan ja muista taloudellisista etuuksistaan
- hyväksyä liiketoiminta-alueesta vastaavien konsernijohtoryhmän jäsenten nimitykset, heidän palkkauksensa ja taloudelliset etuutensa
- päättää Keskon palkitsemisjärjestelmästä, mukaan lukien mahdollisten optioiden antamisesta yhtiökokouksen päättämien ehtojen puitteissa
- laatia osinkopolitiikka ja vastata osakasarvon kehittämisestä
- vahvistaa yhtiön arvot
- käsitellä yhteiskuntavastuun raportti.

PÄÄTÖKSENTEKO, TOIMINTA JA KOKOUKSET

Keskon hallituksen tehtävänä on edistää Keskon ja sen kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja. Hallituksen jäsen on esteellinen osallistumaan hallituksen jäsenen ja yhtiön välisen asian käsittelyyn. Äänestystilanteessa hallituksen päätökseksi tulee enemmistön mielipide ja tasatilanteissa päätökseksi tulee se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Henkilöväälissä äänten mennessä tasan ratkaistaan valinta arvalla.

Vuonna 2009 hallitus kokoontui 10 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen läsnäoloprosentti kokouksissa oli 98,6 %.

Vuoden aikana hallituksen uusille jäsenille järjestettiin perehdytys Keskon toimintaan.

Hallitus on käsitellyt kokouksissaan erityisesti Kesko-konsernin ja sen toimialojen strategiaa. Pääjohtaja esittelee säännöllisesti katsauksensa hallituksen kokouksissa. Hallitus käsittelee taloudelliset raportit ja seuraa konsernin rahoitusilannetta aktiivisesti. Hallitus hyväksyy myös merkittävimmät investoinnit, kuten kauppapaikkainvestoinnit. Hallitus käsittelee ja hyväksyy osavuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen tarkastusvaliokunnan suositusten perusteella ennen niiden julkistamista. Hallitus käsittelee myös tarkastus- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan raportit valiokuntien kokouksista. Tilintarkastaja esittelee havaintonsa hallitukselle kerran vuodessa.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekee niitä koskevan itsearvioinnin kerran vuodessa. Viimeksi hallitus teki toimintaansa ja työskentelytapojaan koskevan itsearvioinnin joulukuussa 2009. Toiminnan itsearviointi perustui kyselytutkimukseen, jota seurasi hallituksen keskustelu itsearvi-

oinnin tuloksista ja jatkotoimista. Arvioinnin perusteella hallitus päätti edelleen keskittyä erityisesti strategiatyöhön.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Keskolla on hallituksen tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta, joihin kumpaankin kuuluu kolme (3) hallituksen jäsentä. Hallitus valitsee varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet keskuudestaan vuodeksi kerrallaan. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Palkitsemisvaliokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista ja sen enemmistö myös yhtiöstä. Valiokunnat arvioivat säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekevät niitä koskevan itsearvioinnin kerran vuodessa. Hallitus on vahvistanut valiokunnille kirjalliset työjärjestykset, jotka sisältävät valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Kesko Oyj:n hallituksen ja sen valiokuntien jäsenet sekä jäsenten läsnäolo kokouksissa 2009

	Valiokuntajäsenyys	Hallitus	Osallistuminen	
			Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta
Heikki Takamäki (pj.)	Palkitsemisvaliokunta (pj.)	10/10	–	3/3
Esa Kiiskinen**		8/8	–	–
Ilpo Kokkila	Palkitsemisvaliokunta**	10/10	–	3/3
Mikko Kosonen**	Tarkastusvaliokunta	8/8	4/4	–
Maarit Näkyvä	Tarkastusvaliokunta (pj.)	10/10	5/5	–
Seppo Paatelainen (vpj. 30.3.2009 alk.)	Tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta**	9/10	4/5	3/3
Rauno Törrönen**		8/8	–	–
Keijo Suila (vpj. 30.3.2009 asti)*	Tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta	2/2	1/1	–
Pentti Kalliala*	Palkitsemisvaliokunta	2/2	–	–
Jukka Säilä*	–	2/2	–	–

Hallituksen jäsenten riippumattomuus 2009

	Yhtiöstä riippumaton	Merkittävästä osakkeenomistajasta riippumaton
Heikki Takamäki (pj.)	Ei***	Kyllä
Esa Kiiskinen**	Ei***	Kyllä
Ilpo Kokkila	Kyllä	Kyllä
Mikko Kosonen**	Kyllä	Kyllä
Maarit Näkyvä	Kyllä	Kyllä
Seppo Paatelainen (vpj. 30.3.2009 alk.)	Kyllä	Kyllä
Rauno Törrönen**	Ei***	Kyllä
Keijo Suila (vpj. 30.3.2009 asti)*	Kyllä	Kyllä
Pentti Kalliala*	Ei***	Kyllä
Jukka Säilä*	Ei***	Kyllä

* 30.3.2009 asti

** 30.3.2009 alkaen

*** Kallialan, Kiiskisen, Säilän, Takamäen ja Törrösen kunkin määräysvalta-yhtiöillä on ketjusopimus Kesko-konserniin kuuluvan yhtiön kanssa.

Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokuntien valmistelun pohjalta. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi valiokunnan työstä valiokunnan kokousta seuraavassa hallituksen kokouksessa. Valiokuntien pöytäkirjat toimitetaan hallituksen jäsenille tiedoksi.

Keskon hallitus ei ole perustanut tarkastus- ja palkitsemisvaliokunnan lisäksi muita valiokuntia.

Tarkastusvaliokunta ja sen toiminta

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Maarit Näkyvä (pj), Seppo Paatelainen ja Mikko Kosonen.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaisia tehtäviä ovat:

- Kesko-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitustilanteen seuranta
- yhtiön tilinpäätösraportoinnin prosessin seuranta
- yhtiön taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden arviointi
- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä antaman selvityksen (Corporate Governance Statement) käsittely sisältäen kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- yhtiön sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely
- tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta
- yhtiön tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi
- yhtiön tilintarkastusyhteisön ja sen kanssa samaan ketjuun kuuluvien tilintarkastusyhtiöiden Keskolle tarjoamien oheispalvelujen arviointi
- yhtiön tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu
- yhteydenpito yhtiön tilintarkastajaan.

Vuonna 2009 tarkastusvaliokunta kokoontui viisi (5) kertaa. Sen jäsenten keskimääräinen läsnäolo prosentti kokouksissa oli 93,3 %. Valiokunnan kokouksissa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja, talousjohtaja, tarkastusjohtaja ja lakiasiainjohtaja esittelevät säännöllisesti vastuualueistaan valiokunnalle. Valiokunnalle raportoidaan myös Kesko-konsernin rahoitustilanteesta, riskienhallinnasta ja vakuutuksista. Tilintarkastaja on läsnä valiokunnan kokouksissa ja esittää tarkastussuunnitelmansa ja raporttinsa tarkastusvaliokunnalle.

Valiokunta käsitteli vuoden aikana konsernin taloudellista tilannetta koskevat raportit ml. tilinpäätöstiedotteen ja osavuosi-katsaukset ennen niiden julkistamista ja esitti suosituksen hallitukselle osavuosi-katsausten ja tilinpäätöstiedotteen käsittelystä. Se käsitteli konsernin ulkoisen tarkastuksen, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan raportit. Lisäksi se teki yhtiökokoukselle ehdotuksen Keskolle valittavasta tilintarkastajasta.

Palkitsemisvaliokunta ja sen toiminta

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat Heikki Takamäki (pj), Seppo Paatelainen ja Ilpo Kokkila. Palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaisia tehtäviä ovat:

- yhtiön pääjohtajan palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien valmistelu hallitukselle
- liiketoiminta-alueesta vastaavien konsernijohtoryhmän jäsenten palkkauksen ja muiden taloudellisten etuuksien valmistelu
- pääjohtajan ja liiketoiminta-alueesta vastaavien konsernijohtoryhmän jäsenten nimitysasioiden valmistelu ja heidän seuraajensa kartoittaminen
- palkitsemisjärjestelmien valmistelu ja kehittäminen mukaan lukien mahdollisten optioiden antamiseen liittyvien asioiden valmistelu hallitukselle yhtiökokouksen päättämien ehtojen puitteissa.

Vuonna 2009 palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme (3) kertaa. Sen jäsenten keskimääräinen läsnäolo prosentti kokouksissa oli 100 %. Valiokunta valmisteli hallitukselle ehdotuksen konsernin johdon ja muiden avainhenkilöiden pidemmän aikavälin kannustinjärjestelmään kuuluvien optio-oikeuksien jaosta ja hyväksyi konsernin tulospalkkiojärjestelmän periaatteet. Lisäksi se seurasi konsernin Työ ja tuottavuus -ohjelman etenemistä.

Katso Keskon hallituksen jäsenistä tarkemmin sivuilta 66–67 tai osoitteesta www.kesko.fi.

Pääjohtaja

Keskon pääjohtaja on vuorineuvos, kauppatieteiden maisteri, varatuomari Matti Halmesmäki. Hän on toiminut Keskon pääjohtajana 1.3.2005 alkaen.

Pääjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa yhtiön hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä. Hän vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja valvoo, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti. Pääjohtaja toimii myös konsernijohtoryhmän puheenjohtajana sekä konsernin keskeisten tytäryhtiöiden, kuten Ruokakesko Oy:n ja Rautakesko Oy:n, hallitusten puheenjohtajana.

Pääjohtajan valitsee hallitus. Hallitus on päättänyt pääjohtajan toimitusuhteen ehdot. Yhtiön ja pääjohtajan välillä on solmittu kirjallinen toimitusjohtajasopimus.

Katso Keskon pääjohtajasta tarkemmin sivulta 68 tai osoitteesta www.kesko.fi.

Konsernijohtoryhmä

Kesko-konsernissa on konsernijohtoryhmä, jonka puheenjohtaja on Keskon pääjohtaja.

Konsernijohtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa. Konsernijohtoryhmän tehtävänä on konsernilaajuisten kehityshankkeiden sekä konsernitaseisten periaatteiden ja menettelytapojen käsittely. Lisäksi konsernijohtoryhmässä käsitellään mm. konsernin ja toimialayhtiöiden liike-toimintasuunnitelmia, tuloskehitystä ja Keskon hallituksessa käsiteltäviä asioita, joiden valmisteluun se myös osallistuu. Konsernijohtoryhmä kokoontuu 8–10 kertaa vuodessa.

Katso Keskon konsernijohtoryhmästä tarkemmin sivuilta 68–69 tai osoitteesta www.kesko.fi.

Palkitseminen

HALLITUKSEN JA SEN VALIOKUNTIEN JÄSENTEN PALKKIOT JA MUUT TALOUDELLISET ETUUDET

Varsinainen yhtiökokous päättää Keskon hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten kaikki palkkiot sekä muut taloudelliset etuudet vuosittain. Hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten palkkiot

Konsernijohtoryhmän jäsenet ja vastualueet 2009

	Nimitetty konserni- johtoryhmään	Vastuualue
Matti Halmesmäki, pj	1.1.2001	Keskon pääjohtaja
Terho Kalliokoski		
Ruokakeskon Oy:n toimitusjohtaja	17.3.2005	Ruokakauppa
Jari Lind		
Rautakeskon Oy:n toimitusjohtaja	1.3.2005	Rautakauppa
Matti Leminen		Käyttö- tavara- ja
Anttila Oy:n toimitusjohtaja	1.1. 2007	tavarakauppa
Pekka Lahti		
VV-Auto Group Oy:n toimitusjohtaja	1.3.2005	Auto- ja konekauppa
Arja Talma, Keskon talous- ja rahoitusjohtaja, CFO	17.3.2005	Talous ja rahoitus
Riitta Laitasalo		
Keskon henkilöstöjohtaja	1.1.2001	Henkilöstö
		Viestintä ja yhteiskunta- vastuu
Paavo Moilanen		
Keskon viestintäjohtaja	13.10.2005	

Varsinaisen yhtiökokouksen päättämät hallituksen vuosi- ja kokouspalkkiot vuosina 2006–2009

Vuosipalkkio	2009	Palkkio/v, € 2006–2008
hallituksen puheenjohtaja	80 000	60 000*
hallituksen varapuheenjohtaja	50 000	42 000*
hallituksen jäsen	37 000	30 000*

Kokouspalkkiot	2009	Palkkio/kokous, € 2006–2008
palkkio hallituksen kokouksesta	500	500
palkkio valiokuntien kokouksesta	500	500
valiokunnan puheenjohtajan palkkio valiokunnan kokouksesta, jos hän ei ole myös hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja	1 000	1 000

* Vuosina 2006–2008 päätetyt kuukausipalkkiot on muutettu vuosipalkkioksi.

Hallituksen jäsenille 2009 maksetut vuosi- ja kokouspalkkiot hallitus- ja valiokuntatyöstä

	Vuosipalkkiot	Kokouspalkkiot			Yhteensä euroa
		Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemis- valiokunta	
Heikki Takamäki (pj.)	75 000	5 000	–	1 500	81 500
Esa Kiiskinen**	27 750	4 000	–	–	31 750
Ilpo Kokkila	35 250	5 000	–	1 500	41 750
Mikko Kosonen**	27 750	4 000	2 000	–	33 750
Maarit Näkyvä	35 250	5 000	5 000	–	45 250
Seppo Paatelainen (vpj. 30.3.2009 alk.)	45 000	4 500	2 000	1 500	53 000
Rauno Törrönen**	27 750	4 000	–	–	31 750
Keijo Suila (vpj. 30.3.2009 asti)*	10 500	1 000	500	–	12 000
Pentti Kalliala*	7 500	1 000	–	–	8 500
Jukka Säilä*	7 500	1 000	–	–	8 500
Yhteensä	299 250	34 500	9 500	4 500	347 750

* 30.3.2009 asti ** 30.3.2009 alkaen

maksetaan rahakorvauksina. Hallituksen jäsenillä ei ole osake-palkitsemisjärjestelmiä tai osakesidonnaisia palkitsemisjärjestelmiä.

PÄÄJOHTAJAN JA MUUN JOHDON PALKITSEMINEN

Pääjohtajan ja muun Keskon johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, vuosittain päätettävien tulospalkkiokriteerien perusteella määräytyvästä tulospalkkiosta, johdon eläke-eduista sekä optiojärjestelmästä. Yhtiössä ei ole käytössä osakepalkitsemisjärjestelmää.

Keskon hallitus päättää pääjohtajan ja liiketoiminta-alueista vastaavien konsernijohtoryhmän jäsenten henkilökohtaisesta palkkauksesta, muista taloudellisista etuuksista sekä tulospalkkiojärjestelmän perusteista ja maksettavista tulospalkkioista. Muun johdon osalta Keskon hallitus päättää tulospalkkioperiaatteista. Muiden kuin edellä mainittujen konsernijohtoryhmän jäsenten palkkauksesta ja palkitsemisesta sekä muun johdon tulospalkkiojärjestelmien yksityiskohdista päättää pääjohtaja yksi yli yhden-periaatteella. Keskon pääjohtajan ja yhtiön muun johdon tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella tehtävän tulosvaikutuksen perusteella henkilön 3–8 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konser-

nin voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja, johtajan oman vastualueen EP-tulos ja liikevoitto sekä liikevaihdon kehitys, asiakas- ja henkilöstömittarit sekä arvionvarainen osuus. Tulospalkkion perusteena olevat tulokset ovat ilman kertaluonteisia eriä. Tulospalkkiokriteerien painoarvot vaihtelevat tehtävien mukaan. Vuosittain määräytyvät tulospalkkiot maksetaan vuositilinpäätöksen valmistumisen jälkeen maaliskuun lopussa. Johdon tulospalkkiojärjestelmän piirissä on noin 100 Kesko-konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä.

Tulospalkkiojärjestelmän lisäksi Keskolla on voimassa oleva Kesko-konsernin johdolle suunnattu vuoden 2003 optio-ohjelma, joka päättyy 30.4.2010, sekä konsernin johdolle ja muille avainhenkilöille suunnattu vuoden 2007 optio-ohjelma. Vuoden 2007 optio-ohjelmaan liittyy Keskon hallituksen option-saajille asettama velvoite hankkia 25 %:lla optio-oikeuksista saaduista myyntituloista yhtiön osakkeita pysyväisluonteiseen omistukseen. Optio-oikeuksien jaosta päättää Keskon hallitus palkitsemisvaliokunnan esityksestä ja yhtiön yhtiökokouksen päättämien optio-ohjelman ehtojen puitteissa.

Katso Keskon optio-ohjelmien ehdoista tarkemmin sivuilta 147–148 tai osoitteesta www.kesko.fi.

Pääjohtajan ja konsernijohtoryhmän palkat, tulospalkkiot ja luontoisedut 2008–2009

	Kiinteä rahapalkka		Tulospalkkiot		Luontoisedut		Yhteensä	
	2009	2008	2009**	2008***	2009	2008	2009	2008
Matti Halmesmäki	569 300	541 100	152 250	280 000	23 014	17 460	744 564	838 560
Konsernijohtoryhmä*	1 415 291	1 359 636	93 650	346 910	112 441	101 085	1 621 382	1 807 631
Yhteensä	1 984 591	1 900 736	245 900	626 910	135 455	118 545	2 365 946	2 646 191

* Poislukien pääjohtaja Halmesmäki. ** Vuoden 2008 tuloksen perusteella *** Vuoden 2007 tuloksen perusteella

Konsernijohtoryhmän jäsenille 2007–2009 annetut optio-oikeudet sekä jäsenten eläkeikä ja -edut sekä irtisanomisaika ja -korvaus

	Annetut optio-oikeudet			Eläke-edut*		Irtisanomisaika	Irtisanomisajan-palkan lisäksi maksettava irtisanomiskorvaus
	2009 (2007C)	2008 (2007B)	2007 (2007A)	Eläkeikä	% eläkepalkasta		
Matti Halmesmäki, pj	50 000 kpl	50 000 kpl	50 000 kpl	60	66	6 kk	12 kk:n palkka
Terho Kalliokoski	30 000 kpl	25 000 kpl	25 000 kpl	62	66	6 kk	6 kk:n palkka
Jari Lind	25 000 kpl	25 000 kpl	25 000 kpl	62	66	6 kk	6 kk:n palkka
Matti Leminen	20 000 kpl	20 000 kpl	20 000 kpl	60	66	6 kk	12 kk:n palkka
Pekka Lahti	20 000 kpl	20 000 kpl	20 000 kpl	62	66	6 kk	6 kk:n palkka
Arja Talma	25 000 kpl	25 000 kpl	25 000 kpl	TyEL:n muk.	TyEL:n muk.	6 kk	6 kk:n palkka
Riitta Laitasalo	15 000 kpl	15 000 kpl	15 000 kpl	60	66	6 kk	12 kk:n palkka
Paavo Moilanen	15 000 kpl	15 000 kpl	15 000 kpl	60	66	6 kk	12 kk:n palkka
Yhteensä	200 000 kpl	195 000 kpl	195 000 kpl				

* Lisäeläke-edut myöntää sääntöjensä mukaisesti Keskon Eläkekassan A-osasto.

Konsernin taloudelliseen raportointiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

KESKON JOHTAMISMALLI

Keskon taloudellinen raportointi ja suunnittelu perustuvat Kesko-konsernin johtamismalliin (Kuva 1). Konsernin yksiköiden taloudelliset tulokset raportoidaan ja analysoidaan konsernissa sisäisesti kuukausittain ja julkistetaan osavuositarkastuksina vuosineljänneksittäin. Taloudelliset suunnitelmat laaditaan vuosineljänneksittäin, minkä lisäksi merkittävät muutokset huomioidaan kuukausittain raportoitavassa tulosennusteessa. Konsernin ja sen yksiköiden strategiat ja niihin liittyvät pitkän aikavälin taloussuunnitelmat päivitetään vuosittain.

ROOLIT JA VASTUUT

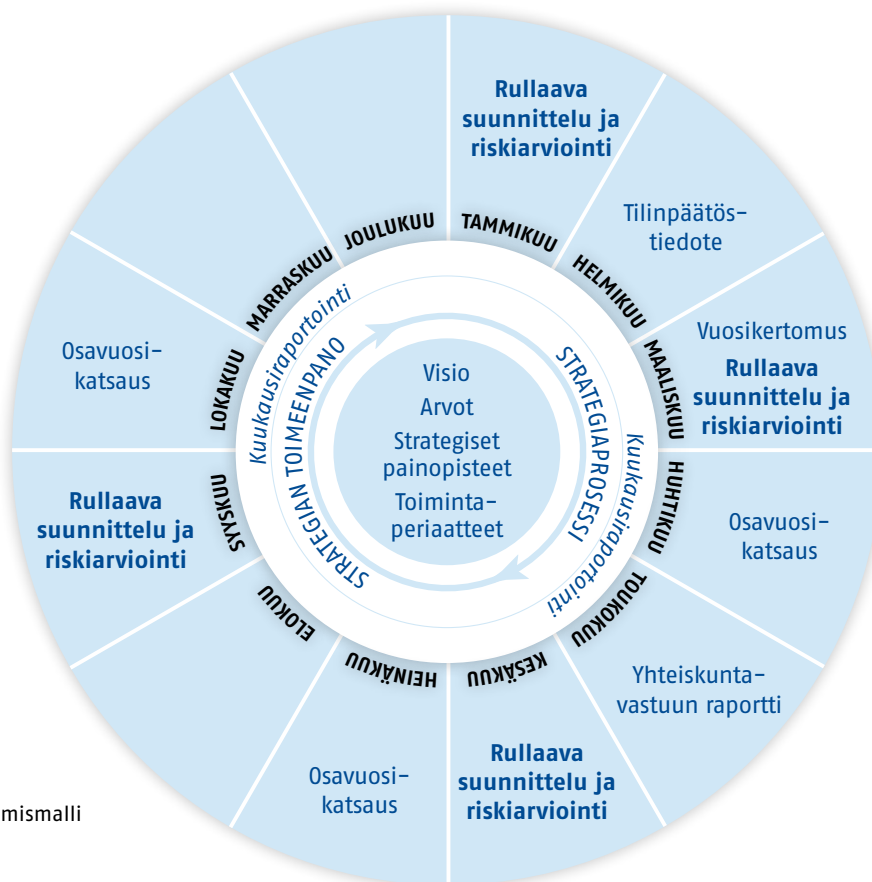
Kesko-konsernin taloudellinen raportointi ja sen valvonta on jaettu organisatorisesti kolmeen portaaseen. Tytäryhtiöt analysoivat ja raportoivat lukunsa toimialalle, joka raportoi toimialakohtaiset luvut edelleen konsernitaloudelle. Kaikki kolme raportointiporrasta sisältävät analysointi- ja kontrollipisteitä raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi.

Raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi kaikilla raportointitasoilla on erilaisia automatisoituja ja manuaalisia kontrol-

leja. Lisäksi controllerit analysoivat tulosta ja tasetta tytäryhtiö-, toimiala- ja konsernitasolla kuukausittain. Analysoinnin ja kontrollien toteuttamista valvotaan kuukausittaisen seurannan avulla yhtiö-, toimiala- ja konsernitasoisesti.

SUUNNITTELU JA TULOSRAPORTOINTI

Konsernin taloudellista kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Kuukausittaiseen tulosraportointiin sisältyvät konserni-, toimiala- ja tytäryhtiökohtaiset toteumatiedot, kehitys edelliseen vuoteen verrattuna, vertailu taloussuunnitelmiin sekä ennusteet seuraavalle 12 kuukaudelle. Konsernin lyhyen aikavälin taloussuunnittelu perustuu vuosineljänneksittäin laadittaviin taloussuunnitelmiin, jotka ajallisesti ulottuvat seuraaville 15 kuukaudelle. Taloudellisina avaintunnuslukuina käytetään kasvun osalta myynnin kehitystä ja kannattavuuden osalta taloudellisen lisäarvon kertymistä, jota seurataan kuukausittain sisäisellä raportoinnilla. Taloudellisen lisäarvon laskennassa käytettävät pääoman tuottovaatimukset määritetään vuosittain markkinaehtoisesti, ja tuottovaatimuksissa on huomioitu riskeihin liittyvät toimiala- ja maakohtaiset erot. Konsernin taloudellisesta tilanteesta tiedotetaan osavuositarkastuksilla ja tilinpäätöstiedotteella. Konsernin myynti julkistetaan kuukausittain pörssitiedotteella.

Kuva 1.
Kesko-konsernin johtamismalli

Taloudellinen suunnittelu toteutetaan tytäryhtiö-, toimiala- ja konsernitasolla rullaavana suunnitelmana. Rullaava suunnitelma käsittää 15 kuukauden ajanjakson. Suunnitelmat päivitetään vuosineljänneksittäin ja lisäksi merkittävät muutokset huomioidaan kuukausittain raportoitavassa tulosenusteessa. Poikkeamat suunnitelman ja toteuman välillä analysoidaan yhtiön, toimialan ja konsernitalouden toimesta ja niiden syistä raportoidaan toimialalle ja konsernitaloudelle kuukausittain.

Konsernin ylimmän johdon tulosraportointi käsittää tytäryhtiöiden, toimialojen ja konsernin tulos- ja tasetietojen kuukausittaisen raportoinnin. Taloudellisesta raportoinnista ja lukujen oikeellisuudesta vastaa ensisijaisesti tytäryhtiö. Toimialan talousjohto ja controlling-toiminnot analysoivat toimialaluvut ja konsernitalous koko konsernin luvut. Tuloslaskelma ja tase analysoidaan kuukausittain yhtiö-, toimiala- ja konsernitasoisesti dokumentoidun työnjaon ja ennalta määritettyjen raporttien pohjalta. Taloudellisesta tilanteesta ollaan siten selvillä jatkuvasti ja mahdollisiin epäkohtiin voidaan reagoida ajantasaisesti. Johdon tulosraportointi sisältää lisäksi konsernitasoisen myynnin seurannan viikoittain, kuukausittain ja kvartaaleittain.

Julkinen tulosraportointi käsittää osavuositarkastukset, vuosittain tilinpäätöksen ja myynnin kuukausittaisen raportoinnin. Julkinen tulosraportointi toteutetaan samoilla periaatteilla ja siihen sovelletaan samoja kontrollimenetelmiä kuin kuukausittaiseen tulosraportointiin. Tarkastusvaliokunta käsittelee osavuositarkastuksen ja tilinpäätöksen ja antaa suosituksensa niiden käsittelystä hallitukselle. Hallitus hyväksyy osavuositarkastuksen ja tilinpäätöksen ennen niiden julkistamista.

LASKENTAPERIAATTEET JA TALOUSHALLINNON IT-JÄRJESTELMÄT

Kesko-konserni noudattaa EU:ssa sovellettavaksi hyväksyttyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (International Financial Reporting Standards, IFRS). Konsernissa sovellettavat laskentaperiaatteet on kerätty standardimuutosten myötä päivitettävään laskentamanuaaliin. Manuaali sisältää ohjeet erillisyyhtiöille, emoyhtiöille sekä ohjeita konsernitalinpäätöksen laadintaan.

Kesko-konsernin taloushallinnon tiedot tuotetaan toimialakohtaisista toiminnanohjausjärjestelmistä keskitetyn ja valvotun yhteisen liittymän kautta konsernin keskitettyyn konsolidointijärjestelmään, josta tuotetaan konsernin keskeinen taloudellinen raportointi. Taloustiedon tuottamisen kannalta keskeiset järjestelmät on varmennettu ja turvattu varajärjestelmin ja niitä valvotaan ja tarkastetaan säännöllisesti luotettavuuden ja jatkuvuuden varmentamiseksi.

Riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

RISKIENHALLINTA KESKOSSA OLENNAINEN OSA JOHTAMISTA

Riskienhallinta on Keskossa ennakoivaa, oleellinen osa johtamista ja päivittäistä toimintaa. Riskienhallinnan päämääränä Keskossa on varmistaa konsernin strategian toteutumista, asiakasrupausten täyttämistä, osakasarvoa sekä liiketoiminnan jatkuvuutta. Hyvin toimiva riskienhallinta on Keskolle kilpailuetu.

Kesko-konsernin riskienhallintaa ohjaa hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet, vastuut sekä keskeiset toimitatavat. Riskit jaotellaan Keskossa strategisiin, taloudellisiin, operatiivisiin ja vahinkoriskeihin.

Keskossa riski on määritelty epävarmuustekijäksi, jonka vuoksi:

- liiketoimintamahdollisuuksia voi jäädä hyödyntämättä,
- tapahtuu asioita tai on syitä, jotka estävät tai vaikeuttavat tavoitteiden saavuttamista tai aiheuttavat muita haitallisia seuraamuksia.

Kesko-konsernissa riskejä arvioidaan ja hallitaan liiketoimintalähtöisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa että keskeisiä riskejä tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan järjestelmällisesti osana liiketoimintaa konserni-, toimiala-, yhtiö- ja yksikkötasoilla kaikissa toimintamaissa. Riskien tunnistamisella ja arvioinnilla on keskeinen rooli Keskon strategiatyössä ja rullaavassa suunnittelussa.

Keskossa on käytössä yhtenäinen riskien arviointi- ja raportointimalli. Riskit tunnistetaan ja ne priorisoidaan arvioimalla riskin toteutumisen vaikutuksia, todennäköisyyttä ja hallinnan tasoa. Riskeille määritellään omistaja ja merkittävimmät riskit analysoidaan tarkemmin riskin syiden ja seurausten selvittämiseksi. Kriittisiksi määritelty riskit otetaan johtoryhmätasolla säännölliseen käsittelyyn ja toimenpidesurantaan. Lisäksi arvioidaan riskitilanteen kehitystä toimenpiteiden edistymisen ja mm. ulkoisten tekijöiden muutoksen perusteella. Riskiarvioinneissa käytettävä aikajänne on vuosi, strategisia riskejä arvioitaessa aikajänne on 3–5 vuotta. Riskiarvioinnin lopputuloksena syntyy havainnollinen kuva, josta käy ilmi riskin suuruus, riskien keskinäiset suhteet ja kehitysmuutokset.

Rahoitusriskien hallinnassa noudatetaan Keskon hallituksen vahvistamaa konsernin rahoituspolitiikkaa. Konsernirahoitus vastaa keskitetysti rahoituksen hankinnasta, likviditeetin hallinnasta, rahoittajasuhteista ja rahoitusriskien hallinnasta.

Vakuuttaminen on osa Keskon riskienhallintaa ja Keskon hallituksen vahvistamassa vakuutuspolitiikassa määritellään vakuuttamisen periaatteet. Vakuuttamisen tavoitteena on varmistaa, että konsernin henkilöstö, omaisuus, liiketoiminta ja vastuut on vakuutettu tarkoituksenmukaisella ja taloudellisella tavalla lainsäädäntö, konsernin kulloisetkin riskit ja riskinkantokyky huomioidaan ottaen. Konsernin riskienhallinta vastaa konsernitasoisista vakuutusohjelmista, niiden kilpailuttamisesta sekä meklaripalveluista osana konsernin vahinkoriskien hallintaa.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET KESKO-KONSERNISSA

- Toimialoille ja toiminnoille määritellään tavoitteet riskien ja mahdollisuuksien suhteen.
- Otamme tietoisia ja arvioituja riskejä strategiaavainnoissa päätetyissä rajoissa esim. liiketoiminnan laajentamisessa, markkina-aseman ja -voiman kasvattamisessa sekä uuden

liiketoiminnan luomisessa. Riskinotto perustuu määriteltyyn riskinkantokykyyn.

- Vältämme tai pienennämme taloudellisia, operatiivisia ja vahinkoriskejä.
- Huolehdimme turvallisesta asiointista ja tuotteista asiakkaillemme.
- Luomme työntekijöille turvallisen työympäristön.
- Minimoimme epäterveiden ilmiöiden, rikosten tai väärinkäytösten mahdollisuudet toimintaperiaatteilla, kontrolleilla ja valvonnalla.
- Jatkuvuuden turvaamiseksi varmistetaan kriittiset toiminnot ja niiden tarvitsemat resurssit.
- Riskien realisoitumiseen varaudutaan kriisi-, jatkuvuus- ym. suunnitelmin.
- Riskienhallintaan käytettävät kustannukset ja resurssit ovat oikeassa suhteessa saavutettavissa oleviin hyötyihin.
- Riskeistä ja riskienhallinnasta tiedotetaan sidosryhmille Keskon hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

VASTUUT JA ROOLIT RISKIENHALLINASSA

Vastuu riskienhallinnan toteuttamisesta on liiketoimintajohtolla ja konsernitoimintojen johdolla. Kullakin toimialalla on johtoryhmään kuuluva riskienhallinnan vastuuhenkilö, yleensä talousjohtaja, joka vastaa riskienhallinnan ja turvallisuuden koordinoinnista ja ohjeistamisesta toimialalla ja riskienhallinta-toimenpiteiden raportoinnista. Lisäksi ruokakauppa-, rauta-kauppa- ja käyttötavaratoimialalla on kullakin oma riskienhallintapäällikkö, joka vastaa riskienhallinnan ja turvallisuuden kehittämisestä ja ohjaamisesta toimialallaan yhteistyössä liiketoimintajohtoon ja tukitoimintojen kanssa.

Konsernin riskienhallintatoiminto ohjaa ja koordinoi riskienhallinnan ja turvallisuuden yhteisten menettelyiden kehittämistä, parhaiden käytäntöjen käyttöönottoa konsernissa sekä vastaa riskiraportoinnista konsernin johdolle.

Keskossa toimii konsernitasoinen riskienhallinnan ohjausryhmä, jossa konsernin pääjohtaja on puheenjohtaja ja jäsenet ovat toimialojen ja konsernitoimintojen johtoa. Ohjausryhmä käsittelee riskienhallinnan ja turvallisuuden toimintaperiaatteet ja keskeiset linjaukset, sekä arvioi ja seuraa konsernin riskejä ja turvallisuustilannetta sekä hallintatoimenpiteiden toteutumista.

Keskon hallitus käsittelee merkittävimmät riskit, toimenpiteet niiden hallitsemiseksi sekä arvioi riskienhallinnan toimivuutta. Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnalle raportoidaan osavuosikatsauksen käsittelyn yhteydessä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, niiden muutoksista sekä hallintatoimenpiteistä. Lisäksi hallitus raportoi markkinoille merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä tilinpäätöksen yhteydessä osana toimintakertomusta.

Sisäinen tarkastus arvioi konsernin riskienhallinnan toimivuutta vuosittain ja raportoi siitä Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

RISKIENHALLINNAN TOTEUTTAMINEN 2009

Riskienhallinnan merkitys on korostunut globaalin talouskriisin seurauksena. Riskienhallintaa on yhtenäistetty Kesko-konsernissa ja toimialojen johdon rooli riskienhallinnassa on korostunut. Riskien arviointi- ja raportointimallia on kehitetty havainnollisemmaksi. Riskienhallintaprosessi kattaa entistä paremmin kaikki toimintamaat.

Toimialat ovat tehneet riskiarvioinnit ja päivittäneet ne strategiaprosessin ja rullaavan suunnittelun aikataulun mukaisesti. Toimialayhtiöiden riskejä ja niiden hallintaa on käsitelty toimialayhtiöiden ja konsernin johdossa. Myös konsernitoimintojen eriyksiköt ovat arvioineet omalla vastuualueellaan konsernin tavoitteita uhkaavia riskejä ja niiden hallintaa.

Konsernin riskienhallinta on laatinut toimialojen ja konsernitoimintojen riskianalyyysien perusteella yhteenvedot merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta neljännesvuosittain. Näin laadittu riskiraportti on käsitelty Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnassa. Keskeisistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä.

Jatkuvuutta on varmistettu mm. päivittämällä olemassa olevia jatkuvuus- ja varautumissuunnitelmia, pitämällä kriisiharjoituksia ja varmistamalla kriittisten tehtävien varahenkilöjärjestelyt. Keväällä aloitettiin varautuminen sikainfluenssapandemiaan. Lisäksi riskienhallinnassa on mm. kilpailutettu vakuutuksia sekä kehitetty hävikin hallintaa ja kauppakeskusten turvallisuutta. Ruotsista liikkeelle lähtenyt elintarvikkeisiin liittyvä 'lasinsirupakka' aiheutti myös Keskossa elintarvikkeisiin liittyvän ohjeistuksen tarkennusta.

RISKIENHALLINNAN PAINOPISTEITÄ 2010

Keskon riskienhallinnassa jatketaan työtä hävikin pienentämiseksi, väärinkäytösten ennaltaehkäisemiseksi, jatkuvuussuunnitelmien ylläpitämiseksi ja testaamiseksi sekä kustannustehokkaiden vakuutuspalveluiden hankkimiseksi. Johdon kriisiharjoituksia tullaan järjestämään entistä säännöllisemmin. Riskiraportointimallia kehitetään mm. sähköisten portaalien käyttöä tehostamalla.

Riskienhallinta tekee tiivistä yhteistyötä muiden konsernitoimintojen kanssa erityisesti, talous-, rahoitus- ja IT-toimintojen kanssa. Yhteistyötä tiivistetään sisäisen tarkastuksen ja vastuullisuustoiminnon kanssa mm. eettisten toimintapöytäkirjojen läpiviennin varmistamiseksi ja ympäristöriskien hallinnan parantamiseksi.

Keskon liiketoimintaan liittyviä merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä riskienhallintatoimenpiteitä on kuvattu Keskon hallituksen toimintakertomuksessa sivuilla 71–77, tilinpäätöksen liitteissä 44–45 sivuilla 133–135 ja osoitteessa www.kesko.fi.

SISÄINEN TARKASTUS

Keskon sisäinen tarkastus vastaa pörssiyhtiöltä edellytettävästä konsernin riippumattomasta arviointi- ja varmistustoiminnasta, joka selvittää ja todentaa järjestelmällisesti riskienhallinnan, valvonnan sekä johtamisen ja hallinnon tehokkuutta. Johtoa ja

organisaatiota tuetaan Keskon päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen varmistamisessa sekä valvontajärjestelmän kehittämisessä. Keskon hallituksen tarkastusvaliokunta on vahvistanut Keskon sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

Sisäinen tarkastus toimii Keskon pääjohtajan ja tarkastusvaliokunnan alaisuudessa ja raportoi havainnoistaan ja suosituksistaan tarkastusvaliokunnalle, pääjohtajalle, tarkastuskohteen johdolle sekä tilintarkastajille. Toiminto kattaa kaikki Keskon toimialat, yhtiöt ja toiminnot. Sisäinen tarkastus on organisoitu ulkomaan-, konserni- ja IT-tarkastukseen ja toiminnoissa työskentelee 11 henkilöä. Tarkastustoiminta perustuu riskianalyysiin ja konserni- ja toimialajohdon kanssa käytäviin valvontakusteluihin. Vuosittain laaditaan sisäisen tarkastuksen vuosiohjelma, jonka pääjohtaja ja tarkastusvaliokunta hyväksyvät. Sisäinen tarkastus voi suorittaa myös erikoistarkastuksia vuoden aikana. Sisäinen tarkastus hankkii tarvittaessa ulkoisia ostopalveluja tilapäiseen lisäresurssointiin ja erikoisosaamista vaativien arviointitehtävien suorittamiseen. Sisäinen tarkastus toimii yhteistyössä konsernin riskienhallintatoiminnon kanssa ja osallistuu riskienhallinnan ohjausryhmän työskentelyyn. Sisäinen tarkastus arvioi vuosittain Keskon riskienhallintajärjestelmän toimivuutta.

Toimintaohjeensa mukaisesti sisäisellä tarkastuksella tulee olla käytettävissään riittävät resurssit sekä tarvittavat tiedot ja taidot ja muu pätevyys tehtäviensä suorittamiseen. Tarkastajien ammatillista osaamista ylläpidetään mm. systemaattisella alan ammattitutkintojen opiskelulla. Tällä hetkellä Keskon sisäisessä tarkastuksessa työskentelee kuusi IIA:n (Institute of Internal Auditors) kansainvälisen Certified Internal Auditor -tarkastajatutkinnon suorittanutta henkilöä. Tarkastustoiminnan kattavuutta ja asiantuntemusta varmistetaan sekä koordinoidaan säännöllisellä yhteydenpidolla ja tiedonvaiholla konsernin muiden varmistustoimintojen ja tilintarkastajien kanssa.

Sisäisen tarkastuksen painopistealueita ovat olleet ulkomaan-toimintojen tarkastus ja IT-tarkastus. Ulkomaantoimintojen tarkastuksessa on keskitetty peruskontroleihin sekä tavara-varastojen ja myyntisaamisten hallintaan. IT-tarkastuksessa on kiinnitetty erityistä huomiota uusiin järjestelmähankkeisiin, IT-jatkuvuuteen ja -turvallisuuteen. Keskon laskentaperiaatteiden

ja raportointiohjeiden noudattamista on todennettu ja arvioitu sekä kotimaan- että ulkomaantoimintojen tarkastuksissa.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskona on yksi (1) tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokoukselle tehtävän ehdotuksen yhtiön tilintarkastajaksi valmistelee hallituksen tarkastusvaliokunta. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi ja tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Keskon yhtiökokouksen valitseman tilintarkastajan edustaman tilintarkastusyhteisön kanssa samaan ketjuun kuuluva tilintarkastusyhtiö toimii pääsääntöisesti konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden tilintarkastajana.

Vuoden 2009 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Johan Kronberg. PricewaterhouseCoopers toimii pääsääntöisesti kaikkien tytäryhtiöiden tilintarkastajana, koordinoi tarkastusta ja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle kootusti kaikkien konserniyhtiöiden tilintarkastajien osalta. Tilintarkastajat tarkastavat vuosittain sekä yksittäiset juridiset yhtiöt että konsernitilinpäätöksen.

Tilintarkastaja antaa Keskon osakkeenomistajille yhtiökokouksessa lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen yhtiön tilinpäätöksen yhteydessä. Tilintarkastaja osallistuu säännöllisesti tarkastusvaliokunnan kokouksiin ja raportoi havainnoistaan sille. Tarkastusvaliokunta arvioi säännöllisesti tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tilintarkastusyhteisön Keskolle tarjoamia oheispalveluja.

Sisäpiirihallinto

KESKON SISÄPIIRIOHJEET

Kesko noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n 9.10.2009 voimaantullutta sisäpiiriohjetta. Keskon hallitus on vahvistanut Keskon sisäpiiriohjeiston, joka sisältää ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille. Ohjeet vastaavat sisällöltään muun muassa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Yhtiön sisäpiiriohjeet on jaettu kaikille sisäpiiriläisille.

Tilintarkastajien palkkiot:

Tuhat €	2009				2008			
	PwC		Muut yhteisöt	Yhteensä	PwC		Muut yhteisöt	Yhteensä
	Kesko Oyj	Muut konserniyhtiöt			Kesko Oyj	Muut konserniyhtiöt		
Tilintarkastus	129	717	63	909	84	785	155	1 024
Veroneuvonta	16	48	50	114	122	49	46	216
IFRS-neuvonta	6	-	2	8	24	-	4	28
Muut palvelut	82	74	101	257	109	570	259	938
Yhteensä	233	839	216	1 288	339	1 404	464	2 006

KESKON PYSYVÄ SISÄPIIRI JA SISÄPIIRIREKISTERIT

Keskon julkiseen pysyvään sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinain mukaisesti Keskon hallituksen jäsenet, pääjohtaja (toimitusjohtaja) ja tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja. Lisäksi Keskon hallitus on määritellyt, että pääjohtajan ohella muut konsernijohtoryhmän jäsenet kuuluvat yhtiön julkiseen pysyvään sisäpiiriin. Julkiseen pysyvään sisäpiiriin kuuluvat henkilöt sekä lain edellyttämät tiedot heistä, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöistä on merkitty Keskon julkiseen sisäpiirirekisteriin.

Lisäksi Keskon pysyviä sisäpiiriläisiä ovat hallituksen määritlemissä tehtävissä kulloinkin toimivat henkilöt, jotka saavat tehtävässään tietoonsa säännöllisesti sisäpiirintietoa ja jotka siten merkitään yhtiön yrityskohtaiseen, ei-julkiseen sisäpiirirekisteriin. Keskon yrityskohtainen sisäpiirirekisteri jaetaan siihen merkittäviä pysyviä sisäpiiriläisiä sekä mahdollisia sisäpiirihankkeita ja niiden valmisteluun osallistuvia henkilöitä koskeviin osarekistereihin.

VALVONTA

Konsernin lakiasiat valvoo sisäpiiriohjeiden noudattamista ja pitää yllä yhtiön sisäpiirirekistereitä yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa. Lakiasiat mm. lähettää säännöllisin väliajoin julkisille pysyville sisäpiiriläisille tarkistettavaksi otteen sisäpiirirekisteriin merkityistä tiedoista ja seuraa pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäyntirajoitusten noudattamista. Keskon pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa hankkia tai luovuttaa yhtiön liikkeeseen laskemia arvopapereita ja niihin oikeuttavia arvopapereita tai johdannais-sopimuksia 21 vuorokauden aikana ennen osavuosikatsauksen julkistamista ja 28 vuorokauden aikana ennen tilinpäätöksen julkistamista. Nämä julkistamispäivät ilmoitetaan vuosittain etukäteen pörssitiedotteella. Lisäksi mahdollisissa sisäpiirihankkeissa mukana olevat henkilöt eivät saa hankkeen aikana käydä kauppaa Keskon arvopapereilla tai johdannais-sopimuksilla.

Katso Keskon julkisen pysyvän sisäpiirin omistuksista sivuilta 66–69 tai osoitteesta www.kesko.fi.

Muut asiat

PÖRSSITIEDOTTAMINEN JA PÖRSSITIEDOTTEET

Pörssitiedottamisen taloudellisesta sisällöstä ja sijoittajaviestinnästä vastaa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja. Konsernin viestintä ja yhteiskuntavastuu -yksikkö tuottaa konsernitason tiedotusmateriaalin ja vastaa pörssi- ja taloustiedottamisesta. Pörssitiedottamiseen liittyvien säännösten noudattamista valvoo Keskossa lakiasiaintojohtaja.

Kesko noudattaa sijoittajaviestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajatiedon internet-sivuillaan suomeksi ja englanniksi. Kesko noudattaa kahden (2) viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista.

Hallitus 31.12.2009

Heikki Takamäki

s. 1947, kauppaneuvos, diplomikauppias.
Kotipaikka: Tampere, Suomi.

Hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja.

Päätoimi: Kauppias, K-rauta Rauta-Otra Nekala.

Keskeinen työkokemus: Vuodesta 1979 K-rauta-kauppias. Kesport-Intersport-kauppias 1995–1999.

Hallituksen jäsenyyden alkamis-aika: 1.1.2001.

Keskeisimmät samanaikaiset

luottamustehtävät: –

Palkkiot vuonna 2009: 81 500 euroa.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 104 470 A-osaketta ja 68 120 B-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 104 470 A-osaketta ja 68 120 B-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

Seppo Paatelainen

s. 1944, vuorineuvos, maatalous-metsätieteiden maisteri
Kotipaikka: Seinäjoki, Suomi.

Hallituksen varapuheenjohtaja sekä tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Päätoimi: –

Keskeinen työkokemus: Itikka osuuskunta: tuotantojohtaja 1970–73, Luja-Yhtiöt: teollisuusosaston johtaja 1973–87, Itikka osuuskunta ja Itikka Lihabotnia Oy: toimitusjohtaja 1988–1991, Atria Yhtymä Oy: toimitusjohtaja 1991–2006.

Hallituksen jäsenyyden alkamis-aika: 27.3.2006.

Keskeisimmät samanaikaiset

luottamustehtävät: Alma Media Oyj: hallituksen varapuheenjohtaja, Ilkka-Yhtymä Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Finavia Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Seinäjoen seudun elinkeinokeskus: johtokunnan puheenjohtaja.

Palkkiot vuonna 2009: 53 000 euroa.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009:

Ei osakeomistuksia.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Ei osakeomistuksia.

Ei optio-oikeuksia.

Esa Kiiskinen

s. 1963, yo-merkonomi
Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: Kauppias, K-supermarket Kontumarket, Helsinki.

Keskeinen työkokemus: Vuodesta 1990 K-ruokakauppias.

Hallituksen jäsenyyden alkamis-aika: 30.3.2009.

Keskeisimmät samanaikaiset

luottamustehtävät: K-kauppiasliittory: hallituksen puheenjohtaja, Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö: hallituksen puheenjohtaja, Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy: hallituksen jäsen, Suomen Kaupan Liitto: hallituksen jäsen, Saija ja Esa Kiiskinen Oy: hallituksen puheenjohtaja.

Palkkiot vuonna 2009: 31 750 euroa.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

30.3.2009: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 102 350 A-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 102 350 A-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

Ilpo Kokkila

s. 1947, vuorineuvos, diplomi-insinööri.
Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Päätoimi: SRV Yhtiöt Oyj: hallituksen puheenjohtaja.

Keskeinen työkokemus: A-Betoni Oy: suunnittelija 1972–1974, Perusyhtymä Oy: johtaja 1974–1987, SRV Yhtiöt Oyj: hallituksen puheenjohtaja 1987–, Pontos Oy: hallituksen puheenjohtaja 2002–.

Hallituksen jäsenyyden alkamis-aika: 27.3.2006.

Keskeisimmät samanaikaiset

luottamustehtävät: Johtamistaidon Opisto JTO: hallituksen puheenjohtaja, Suomalais-Venäläinen kauppakamariyhdistys SVKK ry: hallituksen varapuheenjohtaja.

Palkkiot vuonna 2009: 41 750 euroa.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009: Omissa nimissä 16 100 B-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Omissa nimissä 16 100 B-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

Mikko Kosonen

s. 1957, kauppatieteiden tohtori.

Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Tarkastusvaliokunnan jäsen.

Päätoimi: Suomen Itsenäisyyden
Juhlarahasto Sitran ylläpitäjä.

Keskeinen työkokemus: Nokia Oyj:
yrityssuunnittelu- ja tietohallintojohtaja
1996–2005 ja Nokian johdon
neuvonantaja 2005–2007, Sitra:
asiamies 2007–2008 ja ylläpitäjä
2008–.

**Hallituksen jäsenyyden alkamis-
aika:** 30.3.2009.

**Keskeisimmät samanaikaiset
luottamustehtävät:** Itella Oyj: halli-
tuksen varapuheenjohtaja, Fifth
Element Oyj: hallituksen jäsen,
Kauppatieteellinen yhdistys:
hallituksen jäsen.

Palkkiot vuonna 2009: 33 750
euroa.

**Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
30.3.2009:**

Ei osakeomistuksia.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Ei osakeomistuksia.

Ei optio-oikeuksia.

Maarit Näkyvä

s. 1953, kauppatieteiden maisteri.

Kotipaikka: Kirkkonummi, Suomi.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja.

Päätoimi: –

Keskeinen työkokemus: Suomen
Yhdyspankki Oy: yksikönjohtaja
1990–1995, Merita Pankki Oy: yksi-
könjohtaja 1995–1996, Merita
Rahastoyhtiö Oy: toimitusjohtaja
1996–1997, Leonia Pankki Oyj:
johtokunnan jäsen 1998–2000,
Sampo Oyj:n varatoimitusjohtaja
2001–2006, Sampo Pankki Oyj:n
varatoimitusjohtaja 2007–2008.

**Hallituksen jäsenyyden alkamis-
aika:** 1.1.2001.

**Keskeisimmät samanaikaiset
luottamustehtävät:** –

Palkkiot vuonna 2009: 45 250
euroa.

**Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
1.1.2009:**

Ei osakeomistuksia.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Ei osakeomistuksia.

Ei optio-oikeuksia.

Rauno Törrönen

s. 1958, hotelli- ja ravintola-alan
työnjohdollinen koulutus.

Kotipaikka: Joensuu, Suomi.

Päätoimi: Kauppias, K-citymarket
Kauppakatu, Joensuu.

Keskeinen työkokemus: Pohjois-
Karjalan Osuuskauppa: johtoryhmän
jäsen 1986–98. Vuodesta 1998
K-ruokakauppias.

**Hallituksen jäsenyyden alkamis-
aika:** 30.3.2009.

**Keskeisimmät samanaikaiset
luottamustehtävät:** Joensuun kaup-
paopetuksen tukisäätiö: hallituksen
jäsen, Alepro Oy: hallituksen jäsen.

Palkkiot vuonna 2009: 31 750
euroa.

**Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
30.3.2009:** Omissa ja yhtiönsä

nimissä yhteensä 15 900 A-osaketta
ja 9 600 B-osaketta.

Ei optio-oikeuksia.

31.12.2009: Omissa ja yhtiönsä
nimissä yhteensä 15 900 A-osaketta
ja 9 600 B-osaketta. Ei optio-oikeuk-
sia.

Matti Halmesmäki

s. 1952, vuorineuvos, kauppa-
tieteiden maisteri, varatuomari.
Kesko Oyj:n pääjohtaja, konserni-
johtoryhmän puheenjohtaja.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Elinkeino-
elämän keskusliitto EK: hallituksen
varapuheenjohtaja, Suomen Messut:
hallituksen jäsen, Suomen Kaupan
Liitto: hallituksen jäsen, Keskinäinen
työeläkevakuutusyhtiö Varma: hallin-
toneuvoston jäsen, Luottokunta: hal-
lintoneuvoston puheenjohtaja, Liike-
sivistysrahaston kannatusyhdistys ry:
hallituksen jäsen, EVA: valtuuskunnan
jäsen, Helsingin seudun kauppaka-
mari: valtuuskunnan jäsen, Helsingin
kauppakorkeakoulu: neuvottelu-
kunnan jäsen, Maanpuolustuksen
Tuki ry: valtuuskunnan jäsen, Suomen
Kulttuurirahasto: kannatusyhdistyk-
sen jäsen, Keskuskauppakamari: hal-
lituksen jäsen, ICC Kansainvälinen
kauppakamari, Suomen osasto: halli-
tuksen jäsen, Savonlinnan Ooppera-
juhlien Kannatusyhdistys ry: valtuus-
ton jäsen.

Työhistoria: Kesko Oyj:n palveluksessa
vuodesta 1980: talousosaston johtaja
1985–1989, talousjohtaja 1989–
1993, maatalous- ja rautaryhmän
johtaja 1993–1995, erikoistavararyh-
män johtaja 1995–1996, Tuko Oy
toimitusjohtaja 1996–1997, erikois-
tavarakaupan johtaja 1997–2000.
Vuosina 1989–2000 Kesko Oyj:n hal-
lituksen jäsen. Rautakesko Oy:n ja
Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtaja
2001–2005. Kesko Oyj:n toimitusjoh-
taja ja Kesko-konsernin pääjohtaja
1.3.2005 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009: 2 000 A-osaketta ja 7 000
B-osaketta, 50 000 2007A-optio-
oikeutta ja 50 000 2007B-optio-
oikeutta.

31.12.2009: 2 000 A-osaketta,
7 000 B-osaketta, 50 000
2007A-optio-oikeutta, 50 000
2007B-optio-oikeutta ja 50 000
2007C-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä
60 vuotta. Täysimääräinen eläke on
66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus:
6 kuukautta. Irtisanomisaajan palkan
lisäksi maksettava erokorvaus vastaa
12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään:
1.1.2001.

Terho Kalliokoski

s. 1961, kauppatieteiden maisteri.
Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja.

Kotipaikka: Kirkkonummi, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Päivittäis-
tavarakauppa ry: hallituksen jäsen,
Mainostajien Liitto: hallituksen jäsen,
Suomalaisen Työn Liitto: johtokunnan
jäsen, Helsingin seudun kauppaka-
mari: hallituksen jäsen, 4H-säätiö:
hallintoneuvoston jäsen.

Työhistoria: Kesko Oyj:n palveluksessa
vuodesta 1985: Kauppapaikkatoimis-
ton hankesuunnittelija (Helsinki)
1985–1987, Kiinteistöosaston inves-
tointipäällikkö (Helsinki) 1988–1990,
Pohjois-Suomen Keskon talouspääl-
likkö (Oulu) 1990–1995, Pt-kenttä-
osaston kenttäpäällikkö (Oulu) 1995–
1996, Marketkeskon myyntijohtaja

(Oulu) 1996–1997, Pohjois-Suomen
alueen aluejohtaja (Oulu) 1998–
2002, Kiinteistökeskon johtaja 2002–
2005. Ruokakesko Oy:n toimitusjoh-
taja 1.5.2005 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009: 3 250 B-osaketta, 25 000
2007A-optio-oikeutta ja 25 000
2007B-optio-oikeutta.

31.12.2009: 3 250 B-osaketta,
25 000 2007A-optio-oikeutta,
25 000 2007B-optio-oikeutta ja
30 000 2007C-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläke
62 vuotta. Täysimääräinen eläke on
66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus:
6 kuukautta. Irtisanomisaajan palkan
lisäksi maksettava erokorvaus vastaa
6 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään:
17.3.2005.

Jari Lind

s. 1958, insinööri MTS.
Rautakesko Oy:n toimitusjohtaja.

Kotipaikka: Vantaa, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät:

Työhistoria: Kesko Oyj:n palveluksessa
vuodesta 1990: Rautakeskon osto-
logistiikkajohtaja 2000–2001,
K-rauta-ketjun ja Yrityspalvelun joh-
taja 2002–2005. Rautakesko Oy:n
toimitusjohtaja 1.3.2005 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009: 25 000 2007A-optio-
oikeutta ja 25 000 2007B-optio-
oikeutta.

31.12.2009: 25 000 2007A-optio-
oikeutta, 25 000 2007B-optio-oike-
utta ja 25 000 2007C-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä
62 vuotta. Täysimääräinen eläke on
66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus:
6 kuukautta. Irtisanomisaajan palkan
lisäksi maksettava erokorvaus vastaa
6 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään:
1.3.2005.

Matti Leminen

s. 1951, ekonomi.
Anttila Oy:n toimitusjohtaja.

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Muut keskeiset tehtävät: Tekstiili-
ja Muotialat TMA: hallituksen jäsen.

Työhistoria: Kesko Oyj:n palveluksessa
vuodesta 1982: Vaatehuone-ketjun
johtaja 1990–1991, Vapaa-aikaosas-
ton johtaja 1992–1995, Urheilukes-
kon johtaja 1995–1998, Keswell Oy:n
varatoimitusjohtaja 2005–2006.

Anttila Oy:n toimitusjohtaja
10.6.1998 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet

1.1.2009: 20 000 2007A-optio-
oikeutta, 20 000 2007B-optio-oike-
utta, 7 000 2003E-optio-oikeutta ja
12 000 2003F-optio-oikeutta.

31.12.2009: 20 000 2007A-optio-
oikeutta, 20 000 2007B-optio-oike-
utta, 20 000 2007C-optio-oikeutta ja
3 000 2003F-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä
60 vuotta. Täysimääräinen eläke on
66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus:
6 kuukautta. Irtisanomisaajan palkan
lisäksi maksettava erokorvaus vastaa
12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään:
1.1.2007.

Pekka Lahti

s. 1955, agronomi.
VV-Auto Group Oy:n toimitusjohtaja.
Kotipaikka: Vantaa, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Autotuojat ry: hallituksen varapuheenjohtaja, Suomen Autokierätyk Oy: hallituksen jäsen.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1981: Konekeskon johtaja 2000, Konekesko Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2001 ja Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2005. Maatalouskesko Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2005–2008. Konekesko Oy:n hallituksen puheenjohtaja 1.11.2005 alkaen. VV-Auto Group Oy:n toimitusjohtaja 1.2.2006 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
1.1.2009: 20 000 2007A-optio-oikeutta ja 20 000 2007B-optio-oikeutta ja 23 500 2003F-optio-oikeutta.

31.12.2009: 20 000 2007A-optio-oikeutta, 20 000 2007B-optio-oikeutta ja 20 000 2007C-optio-oikeutta ja 17 200 2003F-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 62 vuotta. Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 1.3.2005.

Riitta Laitasalo

s. 1955, kauppatieteiden maisteri.
Henkilöstöjohtaja.
Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Edita Oy: hallituksen jäsen, Johtamistaidon opisto JTO ry: hallituksen jäsen, Kansainvälisen Kaupan Koulutussäätiö, Fintra: hallituksen jäsen.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1979: henkilöstöjohtaja 1995–1997, talous- ja rahoitusryhmän tulosityhmäjohtaja 1997–1998, talous- ja hallintoryhmän tulosityhmäjohtaja 1998–1999, hallintojohtaja 2000–2005. Henkilöstöjohtaja 30.3.2005 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
1.1.2009: 5 000 B-osaketta, 15 000 2007A-optio-oikeutta, 15 000 2007B-optio-oikeutta ja 21 000 2003F-optio-oikeutta.

31.12.2009: 10 000 B-osaketta, 15 000 2007A-optio-oikeutta, 15 000 2007B-optio-oikeutta, 15 000 2007C-optio-oikeutta ja 16 000 2003F-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta. Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 1.1.2001.

Arja Talma

s. 1962, kauppatieteiden maisteri, eMBA.
Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO.
Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Sponda Oy: hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, VR-Yhtymä Oy: hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, Luotto-kunta: hallituksen jäsen.

Työhistoria: KPMG Wideri Oy Ab: KHT-tilintarkastaja 1992–2001, partner 2000–2001. Oy Radiolinja Ab: johtaja, vastuualueenaan talous ja hallinto 2001–2003. Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 2004: talousjohtaja 2004–2005. Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO 17.3.2005 alkaen.

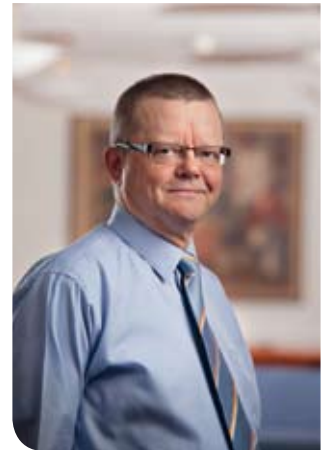
Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
1.1.2009: 1 000 B-osaketta, 25 000 2007A-optio-oikeutta ja 25 000 2007B-optio-oikeutta.

31.12.2009: 2 000 B-osaketta, 25 000 2007A-optio-oikeutta, 25 000 2007B-optio-oikeutta ja 25 000 2007C-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä ja eläkepalkka määräytyvät työntekijän eläkelain (TyEL) mukaisesti.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 17.3.2005.

Paavo Moilanen

s. 1951, yo-merkonomi.
Viestintäjohtaja.
Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva: hallinto-neuvoston jäsen, Suomalaisen Työn Liitto: viestintä- ja tutkimustoimikunnan jäsen, Suomen Kaupan Liitto: viestintävaliokunnan puheenjohtaja.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1974: aluejohtaja Kajaani 1986–1989; aluejohtaja Jyväskylä 1989–1991; aluejohtaja Seinäjoki 1991–1995; lähikauppakeskon ketjujohtaja 1995–1996; Erikoistavararyhmän johtaja 1996–1997; Rautamaatalous-ryhmän tulosityhmäjohtaja 1998–2000, K-kauppiasliiton toimitusjohtaja 2000–2005. Kesko-konsernin viestintäjohtaja 13.10.2005 alkaen.

Keskon osakkeet ja optio-oikeudet
1.1.2009: 500 A-osaketta, 1 312 B-osaketta, 15 000 2007A-optio-oikeutta ja 15 000 2007B-optio-oikeutta.

31.12.2009: 500 A-osaketta, 1 500 B-osaketta, 15 000 2007A-optio-oikeutta, 15 000 2007B-optio-oikeutta ja 15 000 2007C-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta. Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty konsernijohtoryhmään: 13.10.2005.

Toimintakertomus ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus

- 71** Toimintakertomus
- 77** Voitonjakoesitys
- 78** Konsernin tunnusluvut

Tilinpäätös

- 85** Konsernitilinpäätös (IFRS)
 - 85** Konsernin tuloslaskelma
 - 86** Konsernitase
 - 87** Konsernin rahavirtalaskelma
 - 88** Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
 - 89** Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
 - 89** Liite 1, Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet
 - 97** Liite 2, Segmentti-informaatio
 - 100** Liite 3, Yrityshankinnat
 - 100** Liite 4, Lopetetut toiminnot ja myydyt omaisuuserät
 - 101** Liite 5, Liiketoiminnan muut tuotot
 - 101** Liite 6, Liiketoiminnan muut kulut
 - 102** Liite 7, Kertaluonteiset erät
 - 102** Liite 8, Henkilöstökulut, henkilöstön määrä ja johdon palkat
 - 102** Liite 9, Rahoitustuotot ja -kulut
 - 103** Liite 10, Tuloverot
 - 103** Liite 11, Muut laajan tuloksen erät
 - 103** Liite 12, Osakekohtainen tulos
 - 104** Liite 13, Aineettomat hyödykkeet
 - 106** Liite 14, Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
 - 107** Liite 15, Osuudet osakkuusyrityksissä
 - 108** Liite 16, Pitkäaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat
 - 108** Liite 17, Pitkäaikaiset saamiset
 - 109** Liite 18, Rahoitusleasingsaamiset
 - 109** Liite 19, Laskennalliset verot
 - 111** Liite 20, Eläkesaamiset
 - 112** Liite 21, Vaihto-omaisuus
 - 112** Liite 22, Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset
 - 113** Liite 23, Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat
 - 113** Liite 24, Myytävissä olevat rahoitusvarat
 - 113** Liite 25, Rahavarat
 - 113** Liite 26, Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja niihin liittyvät velat
 - 114** Liite 27, Omaa pääomaa koskevat liitetiedot
 - 115** Liite 28, Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin
 - 117** Liite 29, Rahoitusleasingvelat
 - 117** Liite 30, Varaukset
 - 118** Liite 31, Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat
 - 118** Liite 32, Yhteisessä määräysvallassa olevat omaisuuserät
 - 118** Liite 33, Vastuusitoumukset
 - 118** Liite 34, Muut vuokrasopimukset
 - 119** Liite 35, Osakeperusteiset maksut
 - 122** Liite 36, Ei-kassavirtavaikutteiset investoinnit
 - 122** Liite 37, Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut
 - 122** Liite 38, Tytäryhtiömyynnit
 - 122** Liite 39, Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista
 - 122** Liite 40, Rahavirtalaskelman rahavarat
 - 123** Liite 41, Rahoitusriskien hallinta
 - 130** Liite 42, Riskienhallinta
 - 132** Liite 43, Lähipiiritapahtumat
 - 133** Liite 44, Muut liitetiedot
 - 134** Liite 45, Tytäryhtiöt ja osakkuusyritykset 31.12.2009
- 136** Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)
 - 136** Emoyhtiön tuloslaskelma
 - 137** Emoyhtiön tase
 - 138** Emoyhtiön rahoituslaskelma
 - 139** Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
- 145** Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset
- 145** Tilintarkastuskertomus

Hallituksen toimintakertomus

Tammi-joulukuu 2009

Jatkuvat toiminnot

LIKEVAIHTO JA TULOS

Konsernin liikevaihto tammi-joulukuussa 2009 oli 8 447 milj. euroa, mikä on 11,9 % vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana (9 591 milj. euroa). Liikevaihto laski kotimaassa 7,5 % ja ulkomailla 28,1 %. Viennin ja ulkomaisen toiminnan osuus liikevaihdosta oli 17,5 % (21,5 %). Yleisen taloustilanteen heikentyminen vaikutti erityisesti konsernin auto- ja konekaupan sekä rautakaupan myynnin kehitykseen. Ruokakaupan myynnin kehitys oli katsauskaudella vakaata.

K-ryhmän (Keskon ja ketjukauppojen) vähittäis- ja yritysasiakasmyynti (sis. alv) tammi-joulukuussa oli 12 614 milj. euroa ja se laski 9,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. K-ryhmän ketjujen K-Plussa-ostohyvitykseen oikeuttava myynti oli 6 181 milj. euroa ja myynti kasvoi 3,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. K-Plussa-kanta-asiakasohjelmaan liittyi vuoden 2009 aikana 101 608 uutta taloutta. K-Plussa-talouksien määrä oli vuoden lopussa 2 033 884.

Konsernin voitto ennen veroja tammi-joulukuussa oli 216,6 milj. euroa (288,5 milj. euroa). Liikevoitto oli 232,3 milj. euroa (285,6 milj. euroa). Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 155,4 milj. euroa (217,0 milj. euroa). Se oli 1,8 % liikevaihdosta (2,3 %). Kertaluonteisiin tuottoihin sisältyy Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalle sekä Keskon Eläkekassalle myydyistä kiinteistöistä syntyneitä myyntivoittoja 91,4 milj. euroa. Kertaluonteisiin kuluihin sisältyy kiinteistöjen arvonalennuksia 14,4 milj. euroa. Vertailukaudella kertaluonteiset myyntivoitot ja arvonalennukset olivat yhteensä 68,7 milj. euroa.

Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä jääminen edellistä vuotta pienemmäksi johtui kysynnän heikentymisestä erityisesti rautakaupassa sekä auto- ja konekaupassa. Kustannusten sopeuttamistoimenpiteiden tuloksena konsernin kiinteät kulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 69 milj. euroa huolimatta uusien kauppapaikkojen avauksista.

Konsernin jatkuvien toimintojen tulos osaketta kohden oli 1,27 euroa (1,81 euroa). Konsernin oma pääoma osaketta kohden oli 20,39 euroa (20,09 euroa).

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit tammi-joulukuussa olivat yhteensä 198,0 milj. euroa (338,4 milj. euroa) eli 2,3 % (3,5 %) liikevaihdosta. Kauppapaikkainvestoinnit olivat 161,2 milj. euroa (279,0 milj. euroa) ja muut investoinnit 36,7 milj. euroa (59,5 milj. euroa). Investoinnit ulkomaan liiketoimintaan olivat 35,5 % kokonaisinvestoinneista (29,0 %).

RAHOITUS

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa kasvoi vertailuvuodesta 247,4 milj. euroa ja oli 378,8 milj. euroa (131,4 milj. euroa). Liiketoiminnan rahavirtaa kasvatti erityisesti pääomien vapauttaminen varastoista. Investointien nettomääräinen rahavirta oli 31,0 milj. euroa positiivinen (-45,8 milj. euroa). Investointien rahavirtaan sisältyi tuloja käyttöomaisuuden myynneistä 252,0 milj. euroa (281,4 milj. euroa).

Konsernin likviditeetti ja vakavaraisuus pysyivät katsauskaudella erinomaisella tasolla. Likvidejä varoja oli kauden lopussa 715 milj. euroa (443 milj. euroa). Korolliset velat olivat katsauskauden lopussa 456 milj. euroa (491 milj. euroa) ja korolliset nettovelat -259 milj. euroa (47 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli kauden lopussa 54,1 % (52,4 %).

Konsernin nettorahoituskulut olivat tammi-joulukuussa 16,0 milj. euroa (nettorahoitustuotot 1,0 milj. euroa). Nettorahoituskuluja kasvattivat valuuttojen välisten korkoerojen levenemisen seurauksena Baltian ja Venäjän valuuttapositivoiden suojauskustannukset 17,9 milj. euroa. Korkotuotot likvideistä varoista laskivat markkinakorkotason laskun myötä.

VEROT

Konsernin verot tammi-joulukuussa olivat 82,4 milj. euroa (89,4 milj. euroa). Efektiivinen veroaste, johon vaikutti ulkomaisten yhtiöiden liiketoiminnan tappiollisuus, oli 38,0 % (30,9 %).

HENKILÖKUNTA

Kesko-konsernin henkilökuntamäärä oli tammi-joulukuussa kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna keskimäärin 19 184 (21 327) henkilöä. Suomessa keskimääräinen henkilömäärän vähennys oli 530 henkilöä ja Suomen ulkopuolella 1 613 henkilöä.

Joulukuun 2009 lopussa henkilömäärä oli 22 200 (24 668), joista Suomessa työskenteli 12 959 (13 651) ja Suomen ulkopuolella 9 241 (11 017) henkilöä. Henkilömäärän vähennys joulukuun 2008 loppuun verrattuna oli Suomessa 692 henkilöä ja Suomen ulkopuolella 1 776 henkilöä.

Kulutuskysynnän heikkenemisestä johtuen konsernin eri liiketoiminnoissa jatkettiin henkilöstömäärän ja -kustannusten sopeuttamista. Konsernin henkilöstökulut laskivat katsauskaudella 43,0 milj. euroa eli 7,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

Konsernin liiketoimintojen luonteeseen liittyy kausivaihtelua. Raportoitavien segmenttien liikevaihto ja -voitto eivät kerry tasaisesti, vaan ne vaihtelevat vuosineljänneksittäin kunkin segmentin ominaispiirteiden mukaisesti.

SEGMENTTIEN KEHITYS TAMMI-JOULUKUUSSA

Ruokakauppa

Ruokakauppa sisältää Suomessa K-kauppiasliiketoimintamallilla harjoitettavan ruokakaupan sekä Kespro Oy:n päivittäistavaroiden tukkukaupan.

Ruokakaupan liikevaihto tammi-joulukuussa oli 3 798 milj. euroa (3 707 milj. euroa) ja se kasvoi 2,4 %. K-ruokakauppojen päivittäistavaramyynti kehittyi samalla ajanjaksolla 5,6 % ilman arvonnalisäveromuutoksen vaikutusta (4,7 % sis. alv.). K-ruokakauppojen tammi-joulukuun kokonaisvähittäismyynti oli 4 891 milj. euroa (4 685 milj. euroa), jossa oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 5,3 % ilman arvonnalisäveromuutoksen vaikutusta (4,4 % sis. alv.). Myynti kehittyi hyvin erityisesti Pirkka-tuotteiden sekä K-citymarketin osalta, jonka elintarvikkeiden vähittäismyynti kasvoi ilman arvonnalisäveromuutoksen vaikutusta 14,3 %. Suomen päivittäistavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvioi-

daan kasvaneen tammi-joulukuussa 3–4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Hintojen keskimääräinen kuukausikehitys verrattuna edellisvuoteen oli tammi-joulukuussa 3,3 % (Tilastokeskus).

Ruokakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä tammi-joulukuussa oli 133,1 milj. euroa (122,5 milj. euroa), eli 10,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä suhteessa liikevaihtoon oli 3,5 % (3,3 %), eli 0,2 %-yksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna. Liikevoitto oli 170,6 milj. euroa (185,5 milj. euroa). Kertaluonteiset kiinteistöjen myyntivoitot olivat tammi-joulukuussa 46,4 milj. euroa. Vertailuvuonna liikevoittoa kasvattivat 68,5 milj. euron kertaluonteiset myyntivoitot kiinteistö- ja vuokrasopimusjärjestelyistä.

Ruokakaupan investoinnit tammi-joulukuussa olivat 69,4 milj. euroa (139,7 milj. euroa), josta kauppapaikkainvestoinnit olivat 56,2 milj. euroa (116,0 milj. euroa).

Vuoden 2009 aikana avattiin viisi uutta K-citymarketia, neljä K-supermarketia ja 15 K-marketia. Lisäksi tehtiin uudistuksia ja laajennuksia.

Käyttötavarakauppa

Käyttötavarakauppa sisältää Anttilan, K-citymarketin käyttötavarakaupan, Intersport Finlandin, Indoor Groupin, Mustan Pörssin sekä Kenkäkeskon.

Käyttötavarakaupan liikevaihto tammi-joulukuussa oli 1 558 milj. euroa (1 606 milj. euroa) ja se laski 3,0 %. Heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta ja työttömyyden kasvusta johtuen kulutuskysyntä käyttötavarakaupassa laski erityisesti kodinelektronikan ja sisustustavarakaupan osalta.

Käyttötavarakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli tammi-joulukuussa 29,5 milj. euroa (1,9 % liikevaihdesta). Se laski 1,7 milj. euroa edellisestä vuodesta myynnin heikkenemisen seurauksena. Liikevoitto tammi-joulukuussa oli 66,5 milj. euroa (63,6 milj. euroa). Kertaluonteiset kiinteistöjen myyntivoitot ja arvonalentumiset olivat tammi-joulukuussa 37,0 milj. euroa ja vertailukaudella 32,4 milj. euroa.

Käyttötavarakaupan investoinnit tammi-joulukuussa olivat 29,6 milj. euroa (60,5 milj. euroa).

Anttilan liikevaihto tammi-joulukuussa oli 513 milj. euroa (558 milj. euroa) ja se laski 8,0 %. Anttila-tavaratalojen myynti oli 303 milj. euroa ja se laski 5,7 %. Kodin Ykkönen -sisustustavaratalojen myynti oli 132 milj. euroa ja se laski 10,7 %. NetAnttilan myynti oli 80 milj. euroa ja se laski 12,5 %. NetAnttilan myynnin laskuun vaikutti erityisesti Viron ja Latvian heikentynyt taloudellinen tilanne.

K-citymarketin käyttötavarakaupan liikevaihto oli tammi-joulukuussa 595 milj. euroa (566 milj. euroa) ja se kasvoi 5,1 %. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat kauppapaikkaverkoston laajentaminen sekä erityisesti loppuvuoden hyvä myynnin kehitys.

Intersport Finlandin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 165 milj. euroa (158 milj. euroa) ja se kasvoi 4,3 %. Kehitykseen vaikutti erityisesti talviurheiluvälineiden myynnin kasvu. Indoorin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 155 milj. euroa (177 milj. euroa) ja se laski 12,4 %. Kehitykseen vaikutti Indoorin Ruotsin liiketoimintojen lopettaminen vuoden 2008 ensimmäisellä vuosineljänneksellä sekä Viron ja Latvian heikentynyt taloudellinen tilanne. Musta Pörssi Oy:n liikevaihto tammi-joulukuussa oli 107 milj. euroa (123 milj. euroa) ja se laski 12,5 %. Kenkäkesko Oy:n

liikevaihto tammi-joulukuussa oli 24 milj. euroa (26 milj. euroa) ja se laski 7,9 %.

Rautakauppa

Rautakauppa sisältää Rautakeskon lisäksi Suomen maataloustarvikekaupan.

Rautakaupan liikevaihto tammi-joulukuussa oli 2 312 milj. euroa (2 978 milj. euroa) ja se laski 22,4 %.

Suomessa liikevaihto oli tammi-joulukuussa 1 041 milj. euroa ja se laski 21,1 %. Suomen liikevaihdesta rautakauppa oli 744 milj. euroa ja maataloustarvikekauppa 297 milj. euroa. Suomen rautakaupan liikevaihto laski erityisesti ammattiasiakaskaupan heikentymisen myötä 15,4 %. Maataloustarvikekaupan liikevaihto laski 32,6 %. Rautakaupan ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 1 271 milj. euroa (1 659 milj. euroa) ja se laski 23,4 %. Ulkomaan toimintojen myynnin kehitykseen vaikutti kysynnän heikentymisen lisäksi Ruotsin ja Norjan kruunun sekä Venäjän ruplan arvon heikkeneminen. Ulkomaan toimintojen liikevaihto laski paikallisissa valuutoissa 17,2 %. Rautakaupan liikevaihdesta 55,0 % tuli ulkomaan toiminnoista.

Ruotsissa K-rauta AB:n liikevaihto tammi-joulukuussa kasvoi 0,6 % ja oli 187 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa K-rauta AB:n liikevaihto kasvoi 11,1 %. Norjassa Bygghälsan liikevaihto laski 16,4 % ja oli 477 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa Bygghälsan liikevaihto laski 11,2 %. Virossa Rautakeskon liikevaihto laski 22,1 % ja oli 63 milj. euroa. Latviassa Rautakeskon liikevaihto laski 32,9 % ja oli 48 milj. euroa. Liettuassa Senukain liikevaihto laski 42,1 % ja oli 260 milj. euroa. Venäjällä rautakaupan liikevaihto laski 16,8 % ja oli 169 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa liikevaihto kasvoi 0,8 %. Valkovenäläisen OMA:n liikevaihto laski 25,5 % ja oli 53 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa OMA:n liikevaihto pieneni 7,8 %.

Rautakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä tammi-joulukuussa oli 11,9 milj. euroa (0,5 % liikevaihdesta), mikä oli 44,4 milj. euroa ja 1,4 % -yksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tulonkehitykseen vaikutti rakennusmarkkinoiden voimakas supistuminen Pohjoismaissa, Baltiassa ja Venäjällä. Rautakaupparakennat laskivat tammi-joulukuussa Suomessa noin 15 %, Ruotsissa noin 5 %, Norjassa noin 10 % sekä Baltian maissa noin 30 – 40 % (Rautakeskon arvio). Henkilöstökulut laskivat vertailukaudesta 42,1 milj. euroa eli 21,9 %. Rautakaupan liikevoitto tammi-joulukuussa oli 19,6 milj. euroa (19,4 milj. euroa). Liikevoittoon sisältyy 7,7 milj. euron kertaluonteinen kiinteistön myyntivoitto. Vertailukauden liikevoittoon sisältyy kertaluonteinen 47,0 milj. euron arvonalentuminen Bygghälsan Norgin aineettomista hyödykkeistä sekä kertaluonteinen kiinteistön myyntivoitto 5,4 milj. euroa.

Rautakaupan investoinnit tammi-joulukuussa olivat 84,7 milj. euroa (122,7 milj. euroa). Ulkomaisten investointien osuus oli 82,8 % (79,1 %).

Tammi-joulukuussa avattiin kaksi uutta K-rautaa Ruotsissa sekä yksi Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Lisäksi kauppapaikkaverkostoa vahvistettiin muilla uusilla sekä korvaavilla kaupoilla.

K-rauta- ja Rautia-ketjujen vähittäismyynti laski Suomessa tammi-joulukuussa 5,5 % ja oli 1 158 milj. euroa (sis. alv). Yrityspalvelun myynti laski 29,5 %. K-maatalousketjun vähittäismyynti oli 448 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 28,8 %.

Auto- ja konekauppa

Auto- ja konekauppa sisältää VV-Auton ja Konekeskon. Konekesko sisältää konekaupan lisäksi myös traktori- ja puimurikaupan Suomessa sekä Baltian maatalous- ja konekauppayhtiöt.

Auto- ja konekaupan liikevaihto tammi-joulukuussa oli 947 milj. euroa (1 480 milj. euroa) ja se laski 36,0 %.

VV-Auton liikevaihto tammi-joulukuussa oli 598 milj. euroa (884 milj. euroa) ja se laski 32,3 %. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttivat autokaupan kysynnän heikentyminen sekä huhtikuun alussa voimaan tullut autoveron muutos, jonka seurauksena 1.4.2009 jälkeen verotettujen autojen autovero ei sisälly liikevaihtoon. Liikevaihdon lasku veromuutos huomioiden oli 24,3 %. VV-Auton maahantuomien henkilö- ja pakettiautojen yhteenlaskettu markkinaosuus nousi tammi-joulukuussa 18,5 %:iin (17,1 %).

Konekeskon liikevaihto tammi-joulukuussa oli 350 milj. euroa (597 milj. euroa) ja se laski 41,3 % edelliseen vuoteen verrattuna konemarkkinoiden heikkenemisestä ja Baltian vilja- ja maataloustarvikekaupan supistamisesta johtuen. Liikevaihto Suomessa oli 185 milj. euroa ja se laski 31,9 %. Konekeskon ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 165 milj. euroa ja se laski 49,3 %. Konekesko keskittyy strategiansa mukaisesti myös Baltiassa konekauppaan ja luopuu vilja- ja tuotantotarvikekaupasta.

Auto- ja konekaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä tammi-joulukuussa oli 0,3 milj. euroa (0,0 % liikevaihdosta), mikä oli 30,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloskehitykseen vaikutti erityisesti Konekeskon kannattavuuden heikentyminen konemarkkinoiden laskun sekä Baltian vilja- ja maataloustarvikekaupan lopettamisen seurauksena.

Auto- ja konekaupan investoinnit tammi-joulukuussa olivat 13,4 milj. euroa (15,6 milj. euroa).

LOPETETUT TOIMINNOT

Konsernin vertailuvuoden 2008 lopetettujen toimintojen tulos oli 41,5 milj. euroa. Lopetetuissa toiminnoissa esitettiin Kauko-Telko Oy sekä sen myynnistä syntynyt 31 milj. euron myyntivoitto ja Tähti Optikko Group Oy sekä sen myynnistä syntynyt noin 8,5 milj. euron myyntivoitto.

Loka-joulukuu 2009

Jatkuvat toiminnot

LIKEVAIHTO JA TULOS

Konsernin liikevaihto loka-joulukuussa 2009 oli 2 153 milj. euroa, mikä on 7,7 % vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana (2 333 milj. euroa). Liikevaihto laski kotimaassa 4,4 % ja ulkomailla 21,4 %. Viennin ja ulkomaisen toiminnan osuus liikevaihdosta oli 16,6 % (19,5 %). Ruokakaupassa liikevaihdon kehitys oli vakaata. Käyttötavarakaupan liikevaihto kääntyi katsauskaudella kasvuun. Heikon markkinatilanteen seurauksena rautakaupan sekä auto- ja konekaupan myynti laski vertailuvuoteen verrattuna.

K-ryhmän (Keskon ja ketjukauppojen) vähittäis- ja yritysasiakasmyynti (sis. alv) loka-joulukuussa oli 3 226 milj. euroa ja se laski 5,4 % edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna.

Konsernin voitto ennen veroja loka-joulukuussa oli 116,3 milj. euroa (7,7 milj. euroa). Liikevoitto oli 118,1 milj. euroa (6,9 milj. euroa). Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 68,0 milj. euroa (27,3 milj. euroa). Se oli 3,2 % liikevaihdosta (1,2 %). Kertaluonteisiin eriin sisältyy Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalle myydyistä kiinteistöistä syntyneitä myyntivoittoja 63,5 milj. euroa. Kertaluonteisiin kuluihin sisältyy kiinteistöjen arvonalennuksia 14,4 milj. euroa.

Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä kasvu edellisen vuoden vastaavaa jaksoa suuremmaksi johtui toiminnan tehostamisesta, toteutetuista kustannussäästöistä sekä vertailuvuoden kannattavuutta rasittaneista myyntisaamisten ja vaihto-omaisuuden arvonalennuksista. Liikevoiton kasvuun vaikutti myös hyvin onnistunut joulukauppa.

Konsernin jatkuvien toimintojen tulos osaketta kohden oli 0,73 euroa (-0,05 euroa). Konsernin oma pääoma osaketta kohden oli 20,39 euroa (20,09 euroa).

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit loka-joulukuussa olivat yhteensä 41,5 milj. euroa (105,2 milj. euroa) eli 1,9 % (4,5 %) liikevaihdosta. Kauppapaikkainvestoinnit olivat 30,0 milj. euroa (84,1 milj. euroa) ja muut investoinnit 11,5 milj. euroa (21,1 milj. euroa). Investoinnit ulkomaan liiketoimintaan olivat 40,1 % kokonaisinvestoinneista (37,8 %).

RAHOITUS

Liiketoiminnan rahavirta loka-joulukuussa oli 123,1 milj. euroa (15,1 milj. euroa), jota paransivat kustannusten ja vaihto-omaisuuden sopeuttamistoimenpiteet. Investointien nettomääräinen rahavirta oli 96,4 milj. euroa positiivinen (-95,7 milj. euroa). Investointien rahavirtaan sisältyi tuloja käyttöomaisuuden myynneistä 157,8 milj. euroa (3,7 milj. euroa). Tätä kasvatti joulukuussa toteutettu kiinteistökauppa, jonka velaton kauppahinta oli 156 milj. euroa.

Konsernin nettorahoituskulut olivat loka-joulukuussa 1,8 milj. euroa (nettorahoitustuotot 0,8 milj. euroa). Niitä kasvattivat valuuttapositivien suojauskustannukset sekä euribor-korkojen laskun myötä pienentyneet likvidien varojen tuotot.

VEROT

Konsernin verot loka-joulukuussa olivat 41,8 milj. euroa (5,5 milj. euroa). Efektiivinen veroaste, johon vaikutti ulkomaisten yhtiöiden liiketoiminnan tappiollisuus, oli 35,9 % (71,2 %).

HENKILÖKUNTA

Kesko-konsernin henkilökuntamäärä oli loka-joulukuussa koko-aikaisiksi työntekijöiksi muutettuna keskimäärin 18 126 (20 920) henkilöä. Suomessa keskimääräinen henkilömäärän vähennys oli 626 henkilöä ja Suomen ulkopuolella 2 168 henkilöä.

SEGMENTTIEN KEHITYS LOKA-JOULUKUUSSA

Ruokakauppa

Ruokakaupan liikevaihto loka-joulukuussa oli 970 milj. euroa (982 milj. euroa) ja se laski 1,2 %. K-ruokakauppojen päivittäistavaramyynti kehittyi samalla ajanjaksolla 3,6 % ilman arvon-

lisäveromuutoksen vaikutusta (0,7 % sis. alv.). Myynti kehittyi hyvin erityisesti K-citymarket-ketjun sekä Pirkka-tuotteiden osalta. Joulukuun lopussa K-ruokakauppoja oli yhteensä 1 030.

Ruokakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä loka-joulukuussa oli 33,7 milj. euroa (31,6 milj. euroa), eli 2,1 milj. euroa edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa enemmän. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä suhteessa liikevaihtoon oli 3,5 % (3,2 %), eli 0,3 %-yksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna. Ruokakaupan liikevoitto oli 58,7 milj. euroa (27,4 milj. euroa). Kertaluonteiset kiinteistöjen myyntivoitot olivat 33,1 milj. euroa.

Ruokakaupan investoinnit loka-joulukuussa olivat 9,9 milj. euroa (31,8 milj. euroa), josta kauppapaikkainvestoinnit olivat 6,4 milj. euroa (21,9 milj. euroa).

Ruokakesko jatkoi K-ruokakauppaverkoston kehittämistä. Lokakuussa avattiin K-citymarket Kirkkonummelle sekä K-supermarketit Eurajoelle ja Porvooseen. Marraskuussa avattiin K-citymarketit Tampereen Linnainmaalle ja Vantaan Koivukylään. Lisäksi avattiin useita uusia K-marketeja.

Merkittävimmät rakenteilla olevat kauppapaikat ovat K-supermarketit Kotkaan, Vantaan Koivuhakaan, Kangasalle, Rovaniemelle, Kouvolaan ja Helsingin Paloheinään. Jyväskylän Keljon K-citymarketissa on rakenteilla kauppakeskuslaajennus.

Käyttötavarakauppa

Käyttötavarakaupan liikevaihto loka-joulukuussa oli 500 milj. euroa (490 milj. euroa) ja se kasvoi 2,0 %. Kasvuun vaikutti pukeutumisen ja urheilukaupan hyvä kehitys sekä onnistunut joulukauppa.

Käyttötavarakaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli loka-joulukuussa 39,7 milj. euroa (7,9 % liikevaihdesta), mikä oli toiminnan tehostamisen ja kustannussäästöjen sekä hyvin onnistuneen joulukaupan seurauksena 12,0 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna (27,7 milj. euroa ja 5,7 % liikevaihdesta). Liikevoitto loka-joulukuussa oli 66,5 milj. euroa (10,6 milj. euroa). Kertaluonteiset kiinteistöjen myyntivoitot ja arvonalentumiset olivat loka-joulukuussa yhteensä 26,8 milj. euroa (-17,1 milj. euroa).

Käyttötavarakaupan investoinnit olivat loka-joulukuussa 6,8 milj. euroa (20,6 milj. euroa).

Anttilan liikevaihto oli loka-joulukuussa 179 milj. euroa (183 milj. euroa) ja se laski 2,0 %. Anttila-tavaratalojen myynti oli 110 milj. euroa ja se laski 2,5 %. Kodin Ykkönen -sisustustavaratalojen myynti oli 46 milj. euroa ja se kasvoi 0,9 %. NetAnttilan myynti oli 24 milj. euroa ja se laski 4,7 %. Lasku oli voimakasta Virossa ja Latviassa. Lokakuussa avattiin uusi Kodin Ykkönen Tampereen Lielahteen. Vuoden 2010 alussa suljetaan Helsingin Kaisaniemen Kodin Ykkönen vuokrasopimuksen päättymisen vuoksi. Jyväskylän Anttila-tavaratalo siirtyy uuteen kauppapaikkaan keväällä 2010.

K-citymarketin käyttötavarakaupan liikevaihto oli loka-joulukuussa 198 milj. euroa (187 milj. euroa) ja se kasvoi 5,5 %. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttivat kauppapaikkaverkoston laajennukset sekä asiakasmäärien kasvu. Lokakuussa avattiin K-citymarket Kirkkonummelle ja laajennettu K-citymarket Mikkeliin.

Marraskuussa avattiin K-citymarketit Vantaan Koivukylään ja Tampereen Linnainmaalle.

Intersport Finlandin liikevaihto oli loka-joulukuussa 46 milj. euroa (40 milj. euroa) ja se kasvoi 14,8 % hyvin kehittyneen talviurheiluvälinemyynnin seurauksena. Indoorin liikevaihto oli loka-joulukuussa 39 milj. euroa (42 milj. euroa) ja se laski 7,0 %. Indoorin liikevaihto Suomessa oli vertailukauden tasolla. Musta Pörssi Oy:n liikevaihto loka-joulukuussa oli 35 milj. euroa (35 milj. euroa) ja se kasvoi 0,7 %. Kenkäkesko Oy:n liikevaihto loka-joulukuussa oli 4 milj. euroa (4 milj. euroa) ja se laski 7,5 %.

Rautakauppa

Rautakaupan liikevaihto loka-joulukuussa oli 525 milj. euroa (617 milj. euroa) ja se laski 14,9 %.

Suomessa liikevaihto oli loka-joulukuussa 223 milj. euroa ja se laski 14,9 %. Suomen liikevaihdesta rautakauppa oli 159 milj. euroa ja maataloustarvikekauppa 63 milj. euroa. Suomen rautakaupan liikevaihto laski 3,6 % ja maataloustarvikekaupan 34,7 %.

Rautakaupan ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 302 milj. euroa (356 milj. euroa) ja se laski 15,0 %. Ulkomaan toimintojen myynnin kehitykseen vaikutti kysynnän heikentymisen lisäksi Venäjän ruplan arvon heikkeneminen. Ulkomaan toimintojen liikevaihto laski paikallisissa valuutoissa 14,9 %. Rautakaupan liikevaihdesta 57,6 % tuli ulkomaan toiminnoista.

Ruotsissa K-rauta AB:n liikevaihto loka-joulukuussa kasvoi 16,3 % ja oli 43 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa K-rauta AB:n liikevaihto kasvoi 14,7 %. Norjassa Bygghemmetin liikevaihto kasvoi 11,9 % ja oli 120 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa Bygghemmetin liikevaihto kasvoi 1,5 %. Virossa Rautakeskon liikevaihto laski 22,4 % ja oli 14 milj. euroa. Latviassa Rautakeskon liikevaihto laski 31,6 % ja oli 10 milj. euroa. Liettuassa Senkain liikevaihto laski 45,2 % ja oli 57 milj. euroa. Venäjällä rautakaupan liikevaihto laski 22,7 % ja oli 42 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa liikevaihto laski 6,5 %. Valkovenäläisen OMA:n liikevaihto laski 32,4 % ja oli 13 milj. euroa. Paikallisessa valuutassa OMA:n liikevaihto pieneni 2,9 %.

Rautakaupan liiketappio ilman kertaluonteisia eriä loka-joulukuussa oli 2,1 milj. euroa eli -0,4 % liikevaihdesta, kun se edellisenä vuonna oli 7,5 milj. euroa (-1,2 % liikevaihdesta). Liikevaihdon laskusta huolimatta kannattavuus parani, mihin vaikutti kustannusten sopeuttaminen sekä vertailuvuoden tulosta rasittaneet vaihto-omaisuuden ja myyntisaamisten arvonalennukset. Rautakaupan liikevoitto loka-joulukuussa oli 1,6 milj. euroa (-6,5 milj. euroa).

Rautakaupan investoinnit loka-joulukuussa olivat 19,4 milj. euroa (44,9 milj. euroa). Ulkomaisten investointien osuus oli 85,6 % (87,5 %).

K-rauta- ja Rautia-ketjujen vähittäismyynti nousi Suomessa loka-joulukuussa 0,2 % ja oli 266 milj. euroa (sis. alv). Yrityspalvelun myynti laski 14,1 %. K-maatalousketjun vähittäismyynti oli 96 milj. euroa (sis. alv) ja se laski 37,3 %.

Loka-joulukuussa avattiin uusi Rautia Kiiminkiin ja korvaava K-rauta Vaasaan.

Rautakeskolla on rakenteilla uudet K-rautat Suomessa Jyväskylässä ja Ruotsissa Tukholmassa sekä kaksi uutta K-rautaa Venä-

jällä, Tulassa ja Kalugassa. OMA:lla on rakenteilla uusi kauppa Minskissä Valko-Venäjällä.

Auto- ja konekauppa

Auto- ja konekaupan liikevaihto loka-joulukuussa oli 205 milj. euroa (295 milj. euroa) ja se laski 30,5 %.

VV-Auton liikevaihto loka-joulukuussa oli 125 milj. euroa (161 milj. euroa) ja se laski 22,2 %. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttivat autokaupan kysynnän heikentyminen sekä huhtikuun alussa voimaan tullut autoveron muutos, jonka mukaisesti auto-vero poistui liikevaihdosta 1.4.2009 jälkeen verotettujen autojen osalta. Veromuutoksen huomioiva vertailukelpoinen liikevaihto laski loka-joulukuussa 7,4 %. Uusien asiakastilauksien määrä kuitenkin kasvoi loka-joulukuussa selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. VV-Auton maahantuomien henkilö- ja pakettiautojen yhteenlaskettu markkinaosuus kasvoi loka-joulukuussa 18,8 %:iin (18,4 %).

Konekeskon liikevaihto loka-joulukuussa oli 80 milj. euroa (134 milj. euroa) ja se laski 40,5 % edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Liikevaihto laski konemarkkinoiden heikentymisestä ja Baltian vilja- ja maataloustarvikekaupan lopettamisesta johtuen. Liikevaihto Suomessa oli 36 milj. euroa ja se laski 29,5 %. Konekeskon ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 44 milj. euroa ja se laski 47,2 %.

Auto- ja konekaupan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä loka-joulukuussa oli 2,7 milj. euroa (1,3 % liikevaihdosta), mikä oli 19,8 milj. euroa ja 7,1 %-yksikköä parempi kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana. Tuloskehitykseen vaikuttivat kustannusten voimakas sopeuttaminen sekä vertailuvuoden kannattavuutta rasittaneet kone- ja maatalouskaupan vaihto-omaisuuden ja myyntisaamisten arvonalennukset.

Muutokset konsernin rakenteessa

Kesko-konsernin segmentit ovat 1.1.2009 lähtien ruokakauppa, käyttötavarakauppa, rautakauppa sekä auto- ja konekauppa (pörssitiedote 12.12.2008).

Varsinaisen yhtiökokouksen 2009 ja hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksiä

Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous 30.3.2009 vahvisti vuoden 2008 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti myös jakaa osinkoa hallituksen ehdotuksen mukaisesti 1,00 euroa osakkeelta eli yhteensä 97 851 050 euroa. Osingon maksupäivä oli 9.4.2009. Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Johan Kronberg sekä hyväksyi hallituksen ehdotukset yhtiöjärjestyksen kokouskutsuaikaa koskevan kohdan muuttamiseksi siten, että kutsu toimitetaan viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta, ja hallitukselle myönnettävästä osakeantivaltuudesta laskea liikkeeseen enintään 20 000 000 uutta B-osaketta. Osakeantivaltuus on voimassa 30.3.2012 asti.

Yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten lukumäärän ennallaan seitsemässä jäsenessä ja valitsi hallituksen jäseniksi yhtiöjärjestyksen mukaiselle kolmen vuoden toimikaudelle, joka päättyy varsinaisen yhtiökokouksen 2012 päättyessä, kauppaneuvos, diplomikauppias Heikki Takamäen, vuorineuvos Seppo

Paatelaisen, kauppatieteiden maisteri Maarit Näkyvän, vuorineuvos Ilpo Kokkilan, kauppias Esa Kiiskisen (uusi jäsen), yliasiamies, kauppatieteiden tohtori Mikko Kososen (uusi jäsen) ja kauppias Rauno Törrösen (uusi jäsen).

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu tarkemmin pörssitiedotteella 30.3.2009.

Yhtiökokouksen jälkeen 30.3.2009 pitämässään järjestäytymiskokouksessa Kesko Oyj:n hallitus valitsi puheenjohtajakseen Heikki Takamäen ja varapuheenjohtajakseen Seppo Paatelaisen. Hallituksen tarkastusvaliokuntaan valittiin Maarit Näkyvä (pj), Seppo Paatelainen ja Mikko Kosonen. Hallituksen palkitsemisvaliokuntaan valittiin Heikki Takamäki (pj), Seppo Paatelainen ja Ilpo Kokkila. Valiokuntien toimikausi päättyi valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksistä tiedotettiin pörssitiedotteella 30.3.2009.

Osake, osakemarkkinat ja hallituksen valtuudet

Kesko Oyj:n osakepääoma oli joulukuun 2009 lopussa 196 643 058 euroa. Kaikista osakkeista 31 737 007 eli 32,3 % oli A-osakkeita ja 66 584 522 eli 67,7 % B-osakkeita. Yhteensä osakkeita oli 98 321 529 kappaletta. Jokainen A-osake tuottaa kymmenen (10) ääntä ja jokainen B-osake yhden (1) äänen. Osakepääomaa on korotettu katsauskauden aikana neljä kertaa vuoden 2003 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti. Korotukset on tehty 11.2.2009 (52 392 euroa), 5.5.2009 (51 250 euroa), 5.6.2009 (673 146 euroa) ja 17.12.2009 (216 562 euroa) ja niistä on kerrottu samojen päivien pörssi-ilmoituksissa. Merkityt osakkeet on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin pälistalle yhdessä vanhojen B-osakkeiden kanssa 12.2.2009, 6.5.2009, 8.6.2009 ja 18.12.2009.

Keskon A-osakkeen pörssikurssi Nasdaq OMX Helsingissä (Helsingin Pörssi) oli vuoden 2008 lopussa 22,00 euroa ja vuoden 2009 lopussa 23,60 euroa, missä oli nousua 7,3 %. B-osakkeen kurssi oli vastaavasti vuoden 2008 lopussa 17,80 euroa ja vuoden 2009 lopussa 23,08 euroa, jossa oli puolestaan nousua 29,7 %. A-osakkeen ylin kurssi oli tammi-joulukuussa 25,00 euroa ja alin 18,73 euroa. B-osakkeen ylin kurssi oli 24,00 euroa ja alin 14,99 euroa. Helsingin Pörssin yleisindeksi (OMX Helsinki) nousi tammi-joulukuun aikana 19,5 % ja painotettu OMX Helsinki CAP-indeksi 36,2 %. Päivittäistavarat-toimialaindeksi nousi vastaavasti 30,8 %.

Vuoden 2009 lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 749 milj. euroa ja B-osakkeiden 1 537 milj. euroa. Näiden yhteinen markkina-arvo oli 2 286 milj. euroa ja se kasvoi vuoden 2008 lopusta 411 milj. euroa. Helsingin Pörssissä A-osakkeita vaihdettiin vuoden 2009 aikana 993 444 kpl ja vaihtoarvo oli 22 milj. euroa. B-osakkeita vaihdettiin 78,2 milj. kpl ja vaihtoarvo oli 1 501 milj. euroa.

Vuoden 2003 optio-ohjelman listatut optio-oikeudet 2003E olivat kaupankäynnin kohteina huhtikuuhun 2009 saakka ja niitä vaihdettiin yhteensä noin 116 000 kpl 981 000 euron arvosta. Optio-oikeuksia 2003F vaihdettiin katsauskaudella noin 153 000 kpl 1 122 000 euron arvosta.

Hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2009 myöntämä valtuus antaa enintään 20 000 000 uutta B-osaketta mak-

sua tai muuta vastiketta vastaan. Valtuutus sisältää oikeuden myös suunnattuun antiin. Valtuutta ei ole käytetty. Lisäksi yhtiöllä on vuoden 2003 optio-ohjelman ohella vuoden 2007 optio-ohjelma, johon perustuvien optio-oikeuksien 2007A, 2007B ja 2007C osakkeiden merkintäaika ei ole alkanut. Lisätietoja hallituksella olevista valtuuksista löytyy osoitteesta www.kesko.fi.

Osakkeenomistajien määrä oli vuoden 2009 lopussa 38 888. Se nousi vuoden 2009 aikana 808 osakkaalla. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus kaikista osakkeista oli vuoden 2009 lopussa 20 %. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus B-osakkeista oli vuoden 2009 lopussa 30 %.

Liputusilmoitukset

Kesko Oyj ei saanut liputusilmoituksia katsauskaudella.

Katsauskauden keskeisiä tapahtumia

Kesko Oyj:n hallitus hyväksyi konsernille uudistetut taloudelliset tavoitteet. Sijoitetun pääoman tuottotavoite on korvattu sidotun pääoman tuotolla. Oman pääoman uusi tuottotavoite on 12 % (aikaisemmin 14 %) ja sidotun pääoman tuottotavoite 14 %. Omavaraisuusasteen tavoitealue on laajennettu 40–50 %:iin (aikaisemmin 40–45 %). Hallitus uudisti myös Keskon 6.4.2005 julkistetun osinkopolitiikan. Uuden osinkopolitiikan mukaisesti Kesko Oyj jakaa osinkona vähintään 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä yhtiön rahoituksellinen asema ja toimintastrategia kuitenkin huomioon ottaen (Pörssitiedote 5.2.2009).

Kesko myi 31.3.2009 neljä kauppakiinteistöä Keskon Eläkekassalle. Velaton kauppahinta oli noin 50 milj. euroa. Kesko-konsernille syntynyt myyntivoitto oli 19,7 milj. euroa, joka on käsitelty kertaluonteisena eränä ensimmäisen vuosineljänneksen liikevoitossa (Pörssitiedote 31.3.2009).

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2009 (pörssitiedotteet 30.3.2009).

Korkein hallinto-oikeus päätti olla myöntämättä valituslupaa Helsingin hallinto-oikeuden aiemmasta päätöksestä olla hyväksymättä Rautakesko Oy:n vuoden 2001 verotuksessa ruotsalaisen tytäryhtiönsä K-rauta AB:n osakkeista tekemää 22,5 milj. euron arvonalennusta. Samalla Korkein hallinto-oikeus päätti olla myöntämättä valituslupaa Helsingin hallinto-oikeuden aiemmasta päätöksestä hylätä Kesko Oyj:n valitus sen vuosien 1997–1999 verotettavaan tuloon lisättyjen kulujen vähennyskelpoisuudesta (Pörssitiedote 11.6.2009).

Kesko myi 13 vähittäiskauppakiinteistöään eri puolilta Suomea Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalle. Kohteiden velaton kauppahinta oli 156 milj. euroa. Kesko-konsernille kaupasta syntynyt myyntivoitto oli 63 milj. euroa, joka on käsitelty kertaluonteisena eränä Keskon neljännen vuosineljänneksen liikevoitossa (Pörssitiedote 22.12.2009).

Kesko päätti siirtää lakisääteisen eläketurvan hoitamisen ja vakuutuskannan Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Ilmariselle kahdessa vaiheessa 1.6.2010 alkaen. Keskon Eläkekassan lakisääteisen työeläkevakuuttamisen (B-osasto) piirissä on noin 8 700 henkilöä ja ensimmäisessä vaiheessa siirto koskee noin 3 600 henkilöä. Siirrolla arvioidaan olevan positiivinen kassavirtavaikutus Keskolle. Siirto edellyttää Finanssivalvonnan ja Kilpai-

luviraston hyväksyntää. Siirron toinen vaihe toteutuu aikaisintaan vuoden 2012 alussa.

Eläkevastuiden siirron yhteydessä on sovittu toteutettavaksi Keskon Eläkekassan ja Keskon omistamien, arvoltaan noin 440 miljoonan euron kauppapaikkojen ja osakkeiden luovutus osin Ilmariselle ja osin Keskon, Keskon Eläkekassan ja Ilmarisen omistamalle yhteisyritykselle. Järjestelyllä on toteutuessaan positiivinen kertaluonteinen tulosvaikutus Keskolle ja Keskon Eläkekassalle. Aiesopimuksella sovittujen järjestelyjen toteuttaminen edellyttää vielä sopijapuolten toimielinten hyväksyntää (Pörssitiedote 30.12.2009).

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt tiedot

Konsernin henkilöstöä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 8.

Tiedot optio-oikeuksista ja niiden nojalla saatavista osakkeista ja ääniosuuksista on esitetty liitetiedossa 35.

Lähipiiritapahtumat on esitetty liitetiedossa 43.

Kesko-konsernilla ei ole merkittävää tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Kesko julkaisee toukokuussa 2010 erillisen yhteiskuntavastuun raportin, jossa esitellään tuloksia taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun alueella. Yhteiskuntavastuuraportti varmentetaan ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta.

Riskienhallinta

Kesko-konsernilla on käytössä vakiintunut riskienhallintaprosessi, jonka perustana on hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka. Toimialat ovat tehneet riskiarvioinnit ja päivittäneet ne strategiaprosessin ja rullaavan suunnittelun aikataulun mukaisesti. Toimialayhtiöiden riskejä ja niiden hallintaa on käsitelty toimialayhtiöiden ja konsernin johdossa. Myös konsernitoimintojen eri yksiköt ovat arvioineet omalla vastuualueellaan konsernin tavoitteita uhkaavia riskejä ja niiden hallintaa.

Konsernin riskienhallinta on laatinut toimialojen ja konsernitoimintojen riskianalysien perusteella yhteenvedot merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta neljännesvuosittain. Näin laadittu riskiraportti on käsitelty Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnassa. Keskeisistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä. Seuraavassa on kuvattu merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä.

MERKITTÄVIÄ RISKEJÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ

Yleiseen talouskehitykseen liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työllisyystilanteen kehittyminen, julkisen sektorin velkaantumisen aiheuttavat veron korotukset sekä kuluttajien luottamus tulevaisuuteen vaikuttavat oleellisesti kuluttajien ostovoimaan, kulutuskysyntään sekä yritysten investointihalukkuuteen. Suurin epävarmuus liittyy rauta-, auto- ja konekauppaan ja Keskon toimintamaista erityisesti Latvian, Liettuan, Viron ja Venäjän kulutuskysynnän kehittymiseen.

Keskon tavoitteena on kasvaa valituilla toimialoilla myös kansainvälistymällä, mihin liittyvissä hankkeissa epäonnistuminen voi vaarantaa kasvun ja kannattavuuden. Toisaalta yritysostot ja kauppapaikkahankinnat voivat olla helpommin ja paremmilla ehdoilla toteutettavissa. Laajentumiseen ja toimintaan Venäjällä liittyy sekä mahdollisuuksia että riskejä. Viranomastoiminnan ennakoimattomuus ja nopeat muutokset lakien tulkinnassa ja

soveltamisessa voivat vaikeuttaa liiketoimintaa tai hidastaa laajentumista Venäjällä.

Kuluttajakäyttäytymisen muutos, teknologian kehittyminen ja sähköisten palveluiden voimakas lisääntyminen muuttaa merkittävästi kaupan toimintamalleja. Keskon haasteena on yhdistää verkkokaupan tuomat mahdollisuudet, sähköinen asiakaskommunikaatio sekä kauppiasliiketoimintamalli tehokkaaksi kokonaisuudeksi.

Taloushallinnon rutiinien automatisointia voi hidastaa tavarantoimittajien ja kauppiaiden tekniset mahdollisuudet ja valmius uusien toimintamallien käyttöönottoon. Keskossa on meneillään lukuisia merkittäviä tietojärjestelmähankkeita. Riskinä on, että hankkeilla tavoiteltavat hyödyt viivästyvät tai että hankkeiden kustannukset ylitetään.

Kaupan alalle on ominaista toimitusketjun monimutkaistuminen, pidentyminen sekä kasvanut riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntoimittajista. Toimitusketjun häiriöt voivat aiheuttaa merkittäviä myynnin ja tuoton menetyksiä.

Epäonnistuminen korttimaksamisen ja henkilötietojen suojaamisessa voisi aiheuttaa menetyksiä, vahingonkorvausvaatimuksia ja maineen vaarantumisen.

Hävikki aiheuttaa merkittäviä taloudellisia tappioita kaupassa. Hävikkiä aiheuttavat mm. tavarantoimittajan pilaantuminen tai rikkoutuminen, varkaudet ja muut väärinkäytökset sekä epäonnistuminen ostotoiminnassa. Laman aikana taloudellisten väärinkäytösten riski on kasvanut.

Yksittäisistä päämiehistä ja tavarantoimittajista voimakkaasti riippuvaisilla toimialoilla kuten auto- ja konekaupassa voivat omistusjärjestelyt, päämiehen tai tavarantoimittajan strategia-muutokset tuotevalikoimissa, tuotteiden hinnoittelussa ja jake-lukanavaratkaisuissa merkitä kilpailukyvyyn heikkenemistä, myynnin vähenemistä tai liiketoiminnan menetystä.

Kauppakiinteistöihin sitoutuu huomattavia pääomia tai vuoravastuita vuosiksi. Laman seurauksena tai kilpailutilanteen muuttuessa riskinä on, että kauppapaikka muuttuu kannattamattomaksi ja toiminta päättyy pitkäaikaisten vastuiden säilyessä.

Mikäli tuotevalvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadun varmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen menettäminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen.

Lakien, sopimusten ja Keskon vastuullisuusohjeistuksen tai eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä voi seurata sakkoja, vahingonkorvauksia ja muita taloudellisia menetyksiä sekä luottamuksen ja maineen menetystä.

Laajemmin Keskon liiketoimintaan vaikuttavista riskeistä, epävarmuustekijöistä ja niiden hallintatoimenpiteistä sekä Keskon riskienhallinnan järjestämisestä ja periaatteista on kerrottu tilinpäätöksen liitteessä 42 sekä Keskon internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi.

Tuloskehitykseen liittyvät muut riskit ja epävarmuustekijät on kuvattu konsernin tulevaisuuden näkymissä.

Tulevaisuuden näkymät

Kesko-konsernin tulevaisuuden näkymiä arvioidaan liikevaihdon ja liikevoiton ilman kertaluonteisia erii osalta katsauskautta seuraavalta 12 kuukauden ajanjaksolta (1/2010–12/2010) verrattuna katsauskautta edeltävään 12 kuukauteen (1/2009–12/2009).

Konsernin liiketoimintojen kehitykseen vaikuttavat talouden näkymät sen eri markkina-alueilla sekä erityisesti yksityisen kulutuksen kasvuvauhti. Talouden lähiajan näkymiin ja reaalityyppisen kehitykseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä. Työttömyyden kasvun Suomessa ennakoitavan jatkuvan, mistä johtuen yksityisen kulutuskysynnän kehityksen ei seuraavan kahdentoista kuukauden aikana ennakoita kääntyvän kasvuun.

Päivittäistavarakaupassa kehityksen ennakoitavan jatkuvan edelleen vakaana huolimatta siitä, että päivittäistavaroiden hintojen ennakoitavan kääntyvän laskuun. Markkinatilanteen ennakoitavan pysyvän vaikeana rakentamisessa sekä auto- ja konekaupassa.

Talousnäkymät ja työttömyyden kasvu vaikuttavat edelleen konsernin tulevaisuuden näkymän muodostamiseen. Kesko-konsernin vuoden 2010 jatkuvien toimintojen liikevaihdon ja liikevoiton ilman kertaeriä ennakoitavan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2009. Konsernin likviditeetin ja vakavaraisuuden ennakoitavan pysyvän erinomaisina.

Voitonjakoesitys

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1 051 861 023,07 euroa, joista tilikauden voitto on 138 776 973,11 euroa. Hallitus esittää 29.3.2010 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti: Osinkona jaetaan 0,90 euroa osakkeelta, eli yhteensä 88 547 166,90 euroa. Hallituksen käyttöön varataan yleishyödyllisiin tarkoituksiin lahjoituksina jaettavaksi 1 300 000,00 euroa. Omaan pääomaan jätetään 962 013 856,17 euroa.

Varsinainen yhtiökokous

Hallitus päätti kutsua koolle varsinaisen yhtiökokouksen 29.3.2010 klo 13.00 alkaen Helsingin Messukeskukseen. Kesko Oyj julkistaa yhtiökokoukseen myöhempänä ajankohtana.

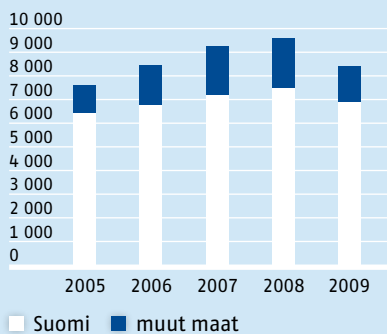
Vuosikertomus 2009 ja selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä

Kesko julkistaa vuoden 2009 vuosikertomuksen, joka sisältää Keskon toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2009, ja erillisen selvityksen Keskon hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) viikolla 9 internet-sivuillaan osoitteessa www.kesko.fi.

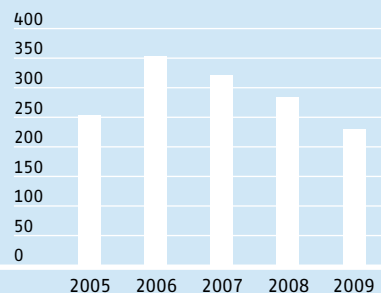
Konsernin tunnusluvut

Keskeisiä tunnuslukuja

Liikevaihto*, milj. €

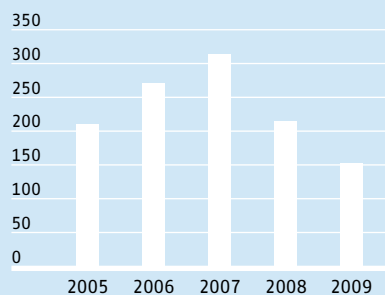

Liikevoitto*, milj. €

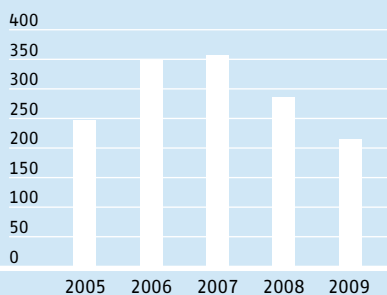

Liikevoitto

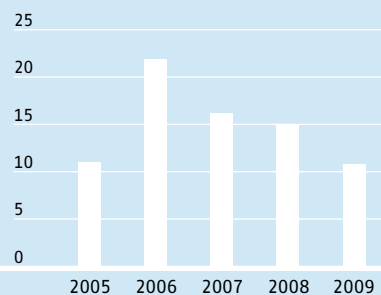
ilman kertaluonteisia eriä*, milj. €

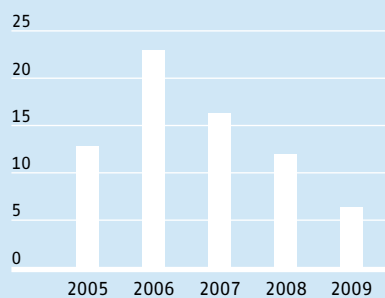
Tulos ennen veroja*, milj. €

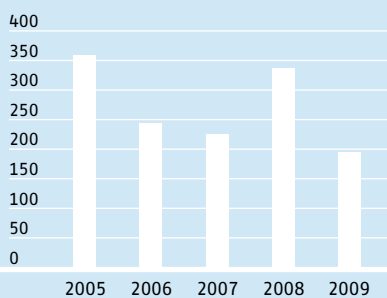
Sidotun pääoman tuotto, %

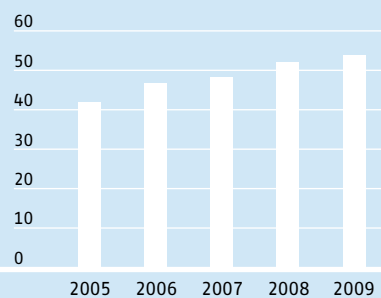
Oman pääoman tuotto, %

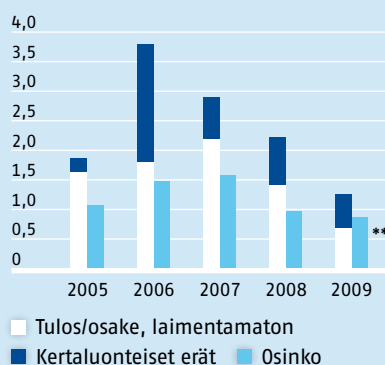
Investoinnit*, milj. €

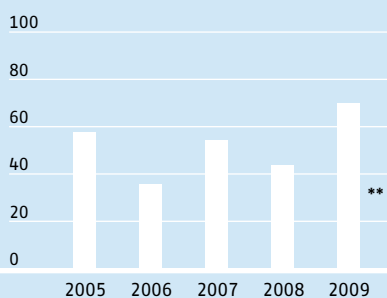
Omavaraisuusaste, %

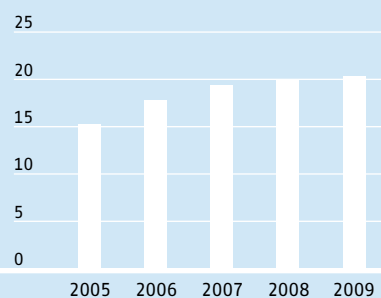
Tulos/osake ja osinko/osake, €

Osinko/tulos, %

Oma pääoma/osake, € 31.12., oikaistu

* jatkuvat toiminnot ** ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin tunnusluvut

Jatkuvat toiminnot		2006	2007	2008	2009
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	milj. €	8 493	9 287	9 591	8 447
Liikevaihdon muutos	%	11,1	9,4	3,4	-11,9
Henkilöstökulut	milj. €	515	547	578	535
Henkilöstökulut liikevaihdosta	%	6,1	5,9	6,0	6,3
Poistot ja arvonalentumiset	milj. €	129	116	178	131
Liikevoitto	milj. €	355	322	286	232
Liikevoitto liikevaihdosta	%	4,2	3,5	3,0	2,8
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	milj. €	273	315	217	155
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä liikevaihdosta	%	3,2	3,4	2,3	1,8
Rahoitustuotot ja -kulut	milj. €	-5	36	1	-16
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	milj. €	1	0	2	0
Voitto ennen veroja	milj. €	351	358	289	217
Voitto ennen veroja %	%	4,1	3,9	3,0	2,6
Tuloverot	milj. €	105	87	89	82
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	milj. €	235	248	178	125
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	milj. €	133	37	42	-
Investoinnit	milj. €	246	228	338	198
Investoinnit liikevaihdosta	%	2,9	2,5	3,5	2,3
Henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana		18 937	20 520	21 327	19 184
Henkilökunta, 31.12.		23 052	25 208	24 668	22 200
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu	€	2,39	2,52	1,81	1,27
Tulos/osake, laimentamaton	€	2,41	2,54	1,82	1,28

Koko konserni		2006	2007	2008	2009
Tilikauden voitto (sis. vähemmistöosuuden)	milj. €	379	307	241	134
Tilikauden voitto liikevaihdosta	%	4,2	3,2	2,5	1,6
Emoyhtiön omistajille	milj. €	369	285	220	125
Vähemmistölle	milj. €	10	22	21	9
Liiketoiminnan rahavirta	milj. €	328	248	131	379
Investointien rahavirta	milj. €	203	-85	-46	31
Kannattavuus					
Oman pääoman tuotto	%	23,1	16,4	12,1	6,6
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	11,4	12,7	8,1	3,8
Sidotun pääoman tuotto	%	22,0	16,3	15,2	11,0
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä	%	12,3	14,7	10,3	7,3
Korolliset nettovelat / käyttökate		0,3	0,6	0,1	-0,7
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Nettovelkaantumisaste	%	11,9	14,0	2,3	-12,5
Omavaraisuusaste	%	47,0	48,5	52,4	54,1
Muut tunnusluvut					
Investoinnit	milj. €	282	228	340	198
Investoinnit liikevaihdosta	%	3,1	2,5	3,5	2,3
Henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana		23 756	20 520	21 327	19 184
Henkilökunta, 31.12.		23 755	25 890	24 668	22 200
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Konserni yhteensä					
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu	€	3,76	2,90	2,24	1,27
Tulos/osake, laimentamaton	€	3,80	2,92	2,25	1,28
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton	€	1,83	2,21	1,44	0,71
Oma pääoma/osake, oikaistu	€	17,94	19,53	20,09	20,39
Osinko/osake	€	1,50	1,60	1,00	0,90*
Osinko tuloksesta	%	39,5	54,8	44,5	70,5*
Osinko tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä	%	82,0	72,4	69,4	126,8*
Liiketoiminnan rahavirta/osake, oikaistu	€	3,35	2,52	1,37	3,86
Hinta/voitto-suhde (P/E), A-osake, oikaistu		10,22	13,07	9,84	18,54
Hinta/voitto-suhde (P/E), B-osake, oikaistu		10,64	13,02	7,96	18,13
Efektiivinen osinkotuotto, A-osake	%	3,9	4,2	4,6	3,8*
Efektiivinen osinkotuotto, B-osake	%	3,8	4,2	5,6	3,9*
Osakkeen kurssi 31.12.					
A-osake	€	38,43	37,85	22,00	23,60
B-osake	€	40,02	37,72	17,80	23,08
Osakkeen keskimurssi					
A-osake	€	30,10	43,85	28,30	21,92
B-osake	€	31,34	43,36	23,51	19,18
Osakekannan markkina-arvo, A-osake	milj. €	1 220	1 201	698	749
Osakekannan markkina-arvo, B-osake	milj. €	2 632	2 491	1 176	1 537
Pörssivaihto					
A-osake	milj. kpl	2	4	1	1
B-osake	milj. kpl	77	122	121	78
Suhteellinen vaihto					
A-osake	%	6,4	11,5	4,5	3,1
B-osake	%	117,1	185,3	183,3	117,4
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	98 027	98 395	98 256	98 382
A-osakkeen tuotto viideltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	29,3	26,6	10,9	9,2
B-osakkeen tuotto					
Viideltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	42,8	36,1	12,9	10,3
Kymmeneltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	22,7	18,7	11,7	14,9

* ehdotus yhtiökokoukselle

Liikevaihto segmenteittäin, jatkuvat toiminnot (milj. e)	1-12/2009	1-12/2008	Muutos-%
Ruokakauppa Suomi	3 790	3 696	2,6
Ruokakauppa muut maat*	7	11	-33,1
Ruokakauppa yhteensä	3 798	3 707	2,4
Käyttötavarakauppa Suomi	1 530	1 560	-1,9
Käyttötavarakauppa muut maat*	28	46	-39,6
Käyttötavarakauppa yhteensä	1 558	1 606	-3,0
Rautakauppa Suomi	1 041	1 319	-21,1
Rautakauppa muut maat*	1 271	1 659	-23,4
Rautakauppa yhteensä	2 312	2 978	-22,4
Auto- ja konekauppa Suomi	773	1 137	-32,0
Auto- ja konekauppa muut maat*	175	343	-49,1
Auto- ja konekauppa yhteensä	947	1 480	-36,0
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-168	-178	-5,7
Suomi yhteensä	6 966	7 533	-7,5
Muut maat yhteensä*	1 481	2 059	-28,1
Konserni yhteensä	8 447	9 591	-11,9

* Vienti ja liikevaihto muissa maissa kuin Suomessa.

Liikevoitto segmenteittäin, jatkuvat toiminnot (milj. e)	1-12/2009	1-12/2008	Muutos
Ruokakauppa ¹	170,6	185,5	-14,9
Käyttötavarakauppa ²	66,5	63,6	3,0
Rautakauppa ³	19,6	19,4	0,2
Auto- ja konekauppa	-5,1	30,5	-35,6
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-19,3	-13,3	-6,0
Yhteensä	232,3	285,6	-53,3

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä segmenteittäin, jatkuvat toiminnot (milj. e)	1-12/2009	1-12/2008	Muutos
Ruokakauppa	133,1	122,5	10,5
Käyttötavarakauppa	29,5	31,2	-1,7
Rautakauppa	11,9	56,4	-44,4
Auto- ja konekauppa	0,3	30,4	-30,1
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-19,4	-23,6	4,1
Yhteensä	155,4	217,0	-61,6

- 1) Sisältää kertaluonteisia kiinteistöjen myyntivoittoja 46,4 milj. euroa. Vertailuvuonna liikevoittoon sisältyi 68,5 milj. euroa kertaluonteisia myyntivoittoja kiinteistö- ja vuokrasopimusjärjestelyistä.
- 2) Sisältää kertaluonteisia kiinteistöjen myyntivoittoja ja arvonalentumisia 37,0 milj. euroa (32,4 milj. euroa).
- 3) Sisältää 7,7 milj. euron kertaluonteisen kiinteistön myyntivoiton. Vertailukauteen sisältyy kertaluonteinen 4,7,0 milj. euron arvonalentuminen Bygghälsan Norge aineettomista hyödykkeistä sekä kertaluonteinen kiinteistön myyntivoitto 5,4 milj. euroa.

Konsernin tunnusluvut vuosineljänneksittäin

	1-3/ 2008	4-6/ 2008	7-9/ 2008	10-12/ 2008	1-3/ 2009	4-6/ 2009	7-9/ 2009	10-12/ 2009
Liikevaihto, milj. €	2 277	2 547	2 435	2 333	2 018	2 143	2 133	2 153
Liikevaihdon muutos, %	6,8	6,1	3,0	-2,4	-11,4	-15,9	-12,4	-7,7
Liikevoitto, milj. €	150,1	84,8	43,8	6,9	23,2	42,7	48,3	118,1
Liikevoitto, %	6,6	3,3	1,8	0,3	1,1	2,0	2,3	5,5
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	36,6	81,1	72,0	27,3	3,4	36,4	47,5	68,0
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	1,6	3,2	3,0	1,2	0,2	1,7	2,2	3,2
Rahoitustuotot/kulut, milj. €	-1,4	-0,2	1,8	0,8	-5,1	-4,4	-4,7	-1,8
Voitto ennen veroja, milj. €	148,6	84,3	48,0	7,7	18,2	38,2	43,8	116,3
Voitto ennen veroja, %	6,5	3,3	2,0	0,3	0,9	1,8	2,1	5,4
Sidotun pääoman tuotto, %	30,1	22,2	8,2	1,4	4,2	8,0	9,4	22,9
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,3	15,6	13,6	4,9	0,6	6,8	9,2	13,2
Oman pääoman tuotto, %	25,1	19,1	4,2	0,6	2,4	4,6	5,2	14,7
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	5,6	12,3	10,4	4,3	-0,6	3,7	5,0	7,7
Omavaraisuusaste, %	46,3	49,0	50,2	52,4	49,8	51,0	52,3	54,1
Investoinnit, milj. €* Tulos/osake, laimennettu, €* Oma pääoma/osake, €	60,3 1,11 19,13	83,0 0,58 20,17	89,9 0,17 20,29	105,2 -0,05 20,09	51,5 0,12 19,16	55,8 0,19 19,36	49,2 0,24 19,60	41,5 0,73 20,39

* Jatkatut toiminnot

Liikevaihto segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

Milj. €	1-3/ 2008	4-6/ 2008	7-9/ 2008	10-12/ 2008	1-3/ 2009	4-6/ 2009	7-9/ 2009	10-12/ 2009
Ruokakauppa	853	939	933	982	888	974	966	970
Käyttötavarakauppa	364	355	396	490	346	331	381	500
Rautakauppa	695	870	795	617	529	643	614	525
Auto- ja konekauppa	402	426	357	295	296	233	213	205
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-37	-44	-46	-51	-41	-39	-41	-47
Konserni yhteensä	2 277	2 547	2 435	2 333	2 018	2 143	2 133	2 153

Liikevoitto segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

Milj. €	1-3/ 2008	4-6/ 2008	7-9/ 2008	10-12/ 2008	1-3/ 2009	4-6/ 2009	7-9/ 2009	10-12/ 2009
Ruokakauppa	81,3	31,5	45,3	27,4	42,3	33,8	35,8	58,7
Käyttötavarakauppa	40,1	3,7	9,2	10,6	-3,3	-3,6	7,0	66,5
Rautakauppa	7,3	34,6	-16,1	-6,5	-5,2	14,8	8,5	1,6
Auto- ja konekauppa	15,8	21,3	10,4	-17,0	-6,0	1,9	1,7	-2,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	5,6	-6,3	-4,9	-7,6	-4,6	-4,3	-4,5	-5,9
Konserni yhteensä	150,1	84,8	43,8	6,9	23,2	42,7	48,3	118,1

Liikevoitto segmenteittäin ilman kertaluonteisia eriä, jatkuvat toiminnot

Milj. €	1-3/ 2008	4-6/ 2008	7-9/ 2008	10-12/ 2008	1-3/ 2009	4-6/ 2009	7-9/ 2009	10-12/ 2009
Ruokakauppa	25,0	31,5	34,4	31,6	33,8	30,1	35,5	33,7
Käyttötavarakauppa	-6,8	3,5	6,8	27,7	-10,7	-6,0	6,5	39,7
Rautakauppa	7,3	31,0	25,5	-7,5	-9,1	14,8	8,4	-2,1
Auto- ja konekauppa	15,8	21,3	10,4	-17,1	-6,0	1,9	1,7	2,7
Yhteiset toiminnot ja eliminoinnit	-4,8	-6,2	-5,1	-7,5	-4,6	-4,4	-4,5	-6,0
Konserni yhteensä	36,6	81,1	72,0	27,3	3,4	36,4	47,5	68,0

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kannattavuus

Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{(\text{Voitto/tappio ennen veroja} - \text{tuloverot})}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	=	$\frac{(\text{Voitto/tappio oikaistuna kertaluonteisilla erillä ennen veroja} - \text{tuloverot oikaistuna kertaluonteisten erien verovaikutuksella})}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{(\text{Pitkäaikaiset varat} + \text{Vaihto-omaisuus} + \text{Saamiset} + \text{Muut lyhytaikaiset varat} - \text{Korottomat velat})}$	x 100
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä}}{(\text{Pitkäaikaiset varat} + \text{Vaihto-omaisuus} + \text{Saamiset} + \text{Muut lyhytaikaiset varat} - \text{Korottomat velat})}$	x 100
Käyttökate	=	Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset	

Rahoitus ja taloudellinen asema

Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{(\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Korolliset nettovelat/käyttökate	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Käyttökate}}$	

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake, laimennettu	=	$\frac{\text{Tulos} - \text{vähemmistöosuus}}{\text{Keskimääräinen optioiden laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$	
Tulos/osake, laimentamaton	=	$\frac{\text{Tulos} - \text{vähemmistöosuus}}{\text{Keskimääräinen osakkeiden lukumäärä}}$	
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä, laimentamaton	=	$\frac{\text{Tulos oikaistuna kertaluonteisilla erillä} - \text{vähemmistöosuus}}{\text{Keskimääräinen osakkeiden lukumäärä}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{(\text{Osinko/osake})}{\text{Tulos/osake}}$	x 100
Hinta/voitto-suhde, (P/E)	=	$\frac{\text{Tilinpäätöspäivän osakekurssi}}{(\text{Tulos/osake})}$	
Efektiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{(\text{Osinko/osake})}{\text{Tilinpäätöspäivän kurssi}}$	x 100
Osakekannan markkina-arvo	=	Tilinpäätöspäivän kurssi x osakkeiden lukumäärä	
Liiketoiminnan rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	
A-osakkeen ja B-osakkeen tuotto	=	Osakkeen kurssimuutos + osinkotuotot vuosituohtona	

Osakeomistuksen jakautuminen

Osakeomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2009

Kaikki osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	25 624 351	26,06
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 101 976	6,21
Julkisyhteisöt	11 342 495	11,54
Kotitaloudet	28 889 275	29,38
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6 238 327	6,34
Ulkomaiset	772 696	0,79
Hallintarekisteröidyt	19 352 409	19,68
Yhteensä	98 321 529	100,00

10 suurinta osakkeenomistajaa osakelukumäärän perusteella 31.12.2009

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %
1. Keskon Eläkekassa	4 438 885	4,51	35 388 850	9,22
2. K-Kauppiasliitto ry	3 400 724	3,46	33 639 590	8,76
3. Vähittäiskaupan Takaos Oy	2 991 771	3,04	26 648 568	6,94
4. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 938 980	1,97	3 916 838	1,02
5. Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,36	13 404 390	3,49
6. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 210 986	1,23	1 210 986	0,32
7. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 019 858	1,04	1 019 858	0,27
8. Oy The English Tearoom Ab	1 008 400	1,03	1 008 400	0,26
9. Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	936 085	0,95	7 989 898	2,08
10. Valtion Eläkerahasto	850 000	0,86	850 000	0,22

10 suurinta osakkeenomistajaa äänimäärän perusteella 31.12.2009

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %
1. Keskon Eläkekassa	4 438 885	4,51	35 388 850	9,22
2. K-Kauppiasliitto ry	3 400 724	3,46	33 639 590	8,76
3. Vähittäiskaupan Takaos Oy	2 991 771	3,04	26 648 568	6,94
4. Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,36	13 404 390	3,49
5. Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	936 085	0,95	7 989 898	2,08
6. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 938 980	1,97	3 916 838	1,02
7. Ruokacity Myyrmäki Oy	389 541	0,40	3 895 410	1,01
8. K-Ruokakauppiasyhdistys ry	351 822	0,36	3 518 220	0,92
9. Heimo Välinen Oy	313 707	0,32	2 961 570	0,77
10. Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	350 000	0,36	2 150 000	0,56

JOHDON OSAKEOMISTUS

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet, pääjohtaja sekä edellä mainittujen määräysvallassa olevat yhteisöt omistivat joulukuun 2009 lopussa 224 720 kpl Kesko Oyj:n A-osaketta ja 100 820 kpl Kesko Oyj:n B-osaketta, eli yhteensä 325 540 kpl, mikä edustaa 0,33 % yhtiön koko osakekannasta ja 0,61 % äänistä.

Pääjohtajalla oli 31.12.2009 Kesko Oyj:n A-osakkeita 2 000 kappaletta ja Kesko Oyj:n B-osakkeita 7 000 kappaletta, mitkä edustavat 0,01 % yhtiön koko osakekannasta ja 0,01 % äänistä. Lisäksi pääjohtajalla on optio-oikeuksia 150 000 kappaletta, joista vuonna 2009 annettiin 2007C optio-oikeuksia 50 000 kappaletta. Jos pääjohtajan optio-oikeuksilla merkittäisiin osakkeita, olisi optio-osuuk-
sien osuus 0,15 % osakkeista ja 0,04 % kaikista äänistä.

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	Liite	1.1.–31.12.2009	%	1.1.–31.12.2008	%
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	2	8 446,8	100,0	9 591,5	100,0
Myytujen tuotteiden hankintameno		-7 297,6	-86,4	-8 292,7	-86,5
Bruttokate		1 149,2	13,6	1 298,7	13,5
Liiketoiminnan muut tuotot	5, 7	710,4	8,4	730,3	7,6
Henkilöstökulut	8, 35	-535,2	-6,3	-578,2	-6,0
Poistot ja arvonalentumiset	13, 14	-131,2	-1,6	-178,1	-1,9
Liiketoiminnan muut kulut	6, 7	-960,8	-11,4	-987,1	-10,3
Liikevoitto		232,3	2,8	285,6	3,0
Korkotuotot ja -kulut	9	0,7	0,0	4,7	0,0
Valuuttakurssierot ja muut rahoitustuotot ja -kulut	9	-16,7	-0,2	-3,8	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9	-16,0	-0,2	1,0	0,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,2	0,0	1,9	0,0
Tulos ennen veroja		216,6	2,6	288,5	3,0
Tuloverot	10	-82,4	-0,9	-89,4	-0,9
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		134,2	1,6	199,1	2,1
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	4	-	-	41,5	0,4
Tilikauden tulos		134,2	1,6	240,6	2,5
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille		125,2		219,7	
Vähemmistölle		9,0		20,9	
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvat toiminnot					
Laimentamaton €	12	1,28		1,82	
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	12	1,27		1,81	
Lopetetut toiminnot					
Laimentamaton €	12	-		0,43	
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	12	-		0,43	
Kesko yhteensä					
Laimentamaton €	12	1,28		2,25	
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	12	1,27		2,24	

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tilikauden tulos		134,2	240,6
Muut laajan tuloksen erät			
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	11	-2,5	-6,3
Rahavirran suojauksen arvomuutos	11	-3,9	-12,8
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos	11	-1,9	2,2
Muut erät	11	-0,3	-0,3
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	11	1,5	2,8
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		-7,1	-14,5
Tilikauden laaja tulos		127,1	226,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		123,0	204,8
Vähemmistölle		4,1	21,3

Konsernitase, IFRS

Milj. €	Liite	31.12.2009	%	31.12.2008	%
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	13	184,8		169,6	
Aineelliset hyödykkeet	14	1 110,6		1 209,5	
Osuudet osakkuusyrityksissä	15, 45	33,0		31,2	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	16	3,0		3,0	
Pitkäaikaiset saamiset	17, 18	67,5		69,2	
Laskennalliset verosaamiset	19	3,2		6,5	
Eläkesaamiset	20	315,2		300,3	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 717,4	44,7	1 789,3	46,0
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	21	665,5		871,0	
Korolliset saamiset	22	32,1		14,9	
Myyntisaamiset	22, 41	593,6		633,1	
Muut korottomat saamiset	22	117,6		137,4	
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	23	213,1		94,4	
Myytavissä olevat rahoitusvarat	24	427,7		291,0	
Rahavarat	25	73,9		57,8	
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 123,5	55,3	2 099,6	53,9
Myytäväenä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	4, 26	0,9	0,0	3,0	0,1
Varat yhteensä		3 841,8	100,0	3 891,9	100,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	27	196,6		195,6	
Osakeanti	27	-		0,1	
Ylikurssirahasto	27	194,2		190,6	
Muut rahastot	27	242,8		242,9	
Muuntoerot	27	-7,1		-9,5	
Arvonmuutosrahasto	27	-2,7		1,6	
Kertyneet voittovarot		1 381,0		1 344,4	
		2 004,9	52,2	1 965,7	50,5
Vähemmistön osuus		64,5	1,7	60,7	1,6
Oma pääoma yhteensä		2 069,4	53,9	2 026,4	52,1
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset pitkäaikaiset velat	28, 29, 41	262,0		196,9	
Korottomat pitkäaikaiset velat		5,7		11,8	
Laskennalliset verovelat	19	127,7		132,0	
Eläkevelvoitteet	20	1,8		1,8	
Varaukset	30	14,5		20,1	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		411,6	10,7	362,7	9,3
Lyhytaikaiset velat					
Lyhytaikaiset korolliset velat		194,2		293,6	
Ostovelat	31	703,5		755,6	
Muut korottomat velat	31	179,9		181,6	
Verovelat	31	37,0		2,9	
Siirtovelat	31	217,1		245,5	
Varaukset	30	29,2		23,5	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 360,9	35,4	1 502,9	38,6
Velat yhteensä		1 772,5	46,1	1 865,5	47,9
Oma pääoma ja velat yhteensä		3 841,8	100,0	3 891,9	100,0

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Liite	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulos ennen veroja		216,6	330,8
Oikaisut:			
Suunnitelman mukaiset poistot		116,9	118,1
Rahoitustuotot ja -kulut		16,0	-1,1
Muut oikaisut	37	-74,0	-130,1
		58,9	-13,2
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		39,4	-10,3
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		206,6	2,3
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-83,9	-78,4
		162,2	-86,4
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-37,5	-32,6
Saadut korot		23,0	31,6
Saadut osingot		0,1	0,1
Maksetut verot		-44,5	-99,0
Liiketoiminnan nettorahavirta		378,8	131,4
Investointien rahavirta			
Tytäryrityksen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-16,4	-35,0
Osakkuusyrityksen hankinta		-0,2	0,0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-205,2	-284,7
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin		-0,8	-0,3
Tytäryrityksen myynti vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	4, 38	52,3	121,3
Osakkuusyrityksen myynti		0,1	1,5
Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista	39	1,2	0,2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		198,3	158,4
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys		0,0	-7,3
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys		1,6	0,0
Investointien nettorahavirta		31,0	-45,8
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-33,1	-47,1
Rahoitusleasingvelkojen maksut		0,2	-5,6
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-13,7	216,5
Maksetut osingot		-98,4	-172,5
Osakeannista saadut maksut		4,6	0,4
Lyhytaikaisten rahamarkkinasijoitusten lisäys (-) / vähennys (+)		-97,6	-17,3
Muut erät		3,6	11,3
Rahoituksen nettorahavirta		-234,4	-14,3
Rahavarojen ja lyhytaikaisten myytävissä olevien rahoitusvarojen muutos		175,4	71,4
Rahavarat ja lyhytaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat 1.1.	40	319,3	245,3
Muuntoero-oikaisu ja arvomuutos		-3,2	-0,7
Myytävissä oleviin varoihin liittyvät rahavarat		0,0	-1,8
Rahavarat ja lyhytaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat 31.12.	40	491,4	319,3

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								Vähem- mistö- osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Osakeanti	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2009	195,6	0,1	190,6	242,9	-9,5	1,6	1 344,4	1 965,7	60,7	2 026,4
Optioilla merkityt osakkeet	1,0	-0,1	3,7					4,6		4,6
Optio-ohjelmien kulukirjaus							8,1	8,1		8,1
Tytäryhtiöiden myynnit								0,0		0,0
Osingonjako							-97,9	-97,9	-0,5	-98,4
Muut muutokset				-0,2			1,5	1,3	0,2	1,6
Tilikauden laaja tulos					2,4	-4,3	124,9	123,0	4,1	127,1
Oma pääoma 31.12.2009	196,6	0,0	194,2	242,8	-7,1	-2,7	1 381,1	2 004,9	64,4	2 069,4
Oma pääoma 1.1.2008	195,5	0,0	190,4	247,1	-2,7	9,5	1 269,2	1 909,1	55,3	1 964,4
Optioilla merkityt osakkeet	0,1	0,1	0,2					0,4		0,4
Optio-ohjelmien kulukirjaus							5,6	5,6		5,6
Tytäryhtiöiden myynnit				-4,2			4,2	0,0	0,1	0,1
Osingonjako							-156,4	-156,4	-16,1	-172,5
Muut muutokset							2,3	2,3		2,3
Tilikauden laaja tulos					-6,8	-7,9	219,6	204,8	21,3	226,1
Oma pääoma 31.12.2008	195,6	0,1	190,6	242,9	-9,5	1,6	1 344,4	1 965,7	60,7	2 026,4

Lisätietoja osakepääomasta ja rahastoista on esitetty liitetiedossa 27.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

LIITE 1

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Kesko on johtava kaupan alan palveluyritys ja arvostettu pörssi-yhtiö. Keskon ketjutoimintaan kuuluu noin 2 000 kauppa Pohjoismaissa, Baltiassa, Venäjällä sekä Valko-Venäjällä.

Keskon liiketoiminta jakautuu neljään raportoitavaan segmenttiin. Kesko-konsernin raportoivat segmentit muodostuvat konsernin toimialoista, joita ovat ruokakauppa, käyttötavara-kauppa, rautakauppa sekä auto- ja konekauppa.

Konsernin emoyhtiö Kesko Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka Y-tunnus on 0109862-8. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Satamakatu 3, 00016 KESKO. Kesko Oyj:n ja konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Kesko Oyj:stä, Satamakatu 3, 00016 KESKO sekä Internet -osoitteesta www.kesko.fi.

Keskon hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi 4.2.2010.

YLEISTÄ

Keskon konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa sovellettavaksi hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2009 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksessä ei ole sovellettu vapaaehtoisesti tilinpäätösstandardeja ennen niiden voimaantuloa. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaisia vaatimuksia.

Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina ja se on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta jäljempänä mainittuja, standardien edellyttämällä tavalla käypään arvoon arvostettuja eriä.

Konserni on soveltanut 1.1.2009 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja:

- IFRS 8 Toimintasegmentit: IFRS 8:n käyttöönotto ei ole muuttanut konsernin raportoitavia segmenttejä, sillä konsernin segmentti-informaatio on perustunut aikaisemminkin johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. Kesko-konsernin raportoivat segmentit muodostuvat konsernin toimialoista, joita ovat 1.1.2009 lähtien ruokakauppa, käyttötavara-kauppa, rautakauppa sekä auto- ja konekauppa. Muutos raportoitavissa segmenteissä aiheutui konsernin organisaatorakenteen muutoksesta. Tilikauden 2008 segmentti-informaatio on oikaistu vastaamaan uutta segmenttijakoa.
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen: Uudistetun IAS 1 -standardin myötä tilinpäätöksessä esitetään laaja tuloslaskelma, jossa eritellään ne suoraan omaan pääomaan

kirjatut erät, jotka eivät liity liiketapahtumiin omistajien kanssa. Samalla laskelmaa oman pääoman muutoksista on muutettu vastaamaan uudistetun standardin vaatimuksia.

- IAS 23 Vieraan pääoman menot, ehdot täyttävän hyödykkeen vieraan pääoman menojen aktivointi: Muutettu standardi poistaa mahdollisuuden kirjata kuluksi vieraan pääoman menot, jotka johtuvat ehdot täyttävän hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta. Nämä vieraan pääoman menot on aktivoitava osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Konserni on kirjannut aiemmin vieraan pääoman menot kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tilikaudella ei ole aktivoitu korkomenoja osaksi hyödykkeen hankintamenoa.
- IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat: Vuoden 2009 alusta Kesko-konserni on soveltanut uutta IFRIC-tulkintaa, IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat. Tulkinnan mukaan K-Plussa -kanta-asiakasjärjestelmään liittyvät asiakashyvitykset kirjataan myynnin oikaisueriin käyvin arvoin osana myyntitapahtumaa. Kanta-asiakashyvitykset on huomioitu niiden konsernin vähittäiskappatoimintaa harjoittavien yritysten liikevaihdossa, jotka myöntävät K-Plussa kanta-asiakashyvityksiä. Myös vuoden 2008 vertailuluvut on oikaistu vastaamaan uutta tulkintaa. Tulkinnan soveltamisella ei ole vaikutusta konsernin liikevoittoon, sillä K-Plussa -kanta-asiakasjärjestelmästä aiheutuvat hyvitykset on esitetty tuloslaskelmassa käyvin arvoin niiden aiheutumishetkellä jo ennen tulkinnan soveltamistakin.

Lisäksi konserni on soveltanut seuraavia EU:n hyväksymiä uudistettuja tai muutettuja IFRS-standardeja ja IFRIC-tulkintoja 1.1.2009 alkaen:

- IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa ja IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – Lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkauessa syntyvät velvoitteet (muutos)
- IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös – Tytäryrityksen, yhteisessä määräysvallassa olevan yksikön ja osakkuusyrityksen hankintameno (muutos)
- IFRS 2 Osakeperusteiset maksut – Oikeuden syntymisehdot ja niiden peruuttaminen (muutos)
- Vuosittaiset IFRS-standardien muutokset 2007 (Annual Improvements 2007)
- IFRIC 16 Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

Seuraavat standardit ovat tulleet voimaan 1.1.2009, mutta EU ei ole vielä hyväksynyt niitä sovellettavaksi:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (muutos)
- IFRIC 9 Kytettyjen johdannaisten uudelleenarviointi (muutos) ja IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen (muutos)
- IFRIC 15 Kiinteistöjen rakentamissopimukset

Edellä mainituilla standardimuutoksilla ja tulkinnoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta raportoituun tuloslaskelmaan, taseeseen tai liitetietoihin.

ARVIOIDEN KÄYTTÖ

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisten tilinpäätös-käytäntöjen mukaisesti joudutaan tekemään tulevaisuuteen liittyviä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat omaisuus- ja velkakerien, vastuiden sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja olettamuksista. Lisäksi johto on joutunut käyttämään harkintaa myös tilinpäätöksen laatimis-periaatteiden soveltamisessa mm. omaisuuserien luokittelussa sekä määrittäessään, ovatko rahoitusvarojen ja vuokrattujen hyödykkeiden omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyneet olennaisilta osin toiselle osapuolelle. Merkittävimmät tilanteet, joissa arvioita on käytetty, on kuvattu alla.

Hankintamenon kohdistus

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut varat ja velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Hankintamenon kohdistuksen perusteena olevat käyvät arvot määritetään mahdollisuuksien mukaan saatavilla olevien markkina-arvojen mukaisesti. Jos markkina-arvoja ei ole saatavilla, arvostus perustuu omaisuuserän arvioituun tulontuottamiskykyyn ja sen tulevaan käyttötarkoitukseen Keskon liiketoiminnassa. Erityisesti aineettomien hyödykkeiden arvostaminen perustuu tulevien kassavirtojen nykyarvoihin ja edellyttää johdon arvioita tulevista kassavirroista sekä omaisuuserien käytöstä.

Arvon alentumistestaus

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat 3 vuoden ajanjakson. (Liitetieto 13)

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin liittyvien erien laskennassa käytetään useita harkintaa vaativia tekijöitä. IAS 19 mukainen etuuspohjainen eläkelaskenta perustuu muun muassa seuraaviin johdon arvioita vaativiin tekijöihin (Liitetieto 20):

- järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto
- tilikauden eläkekulun ja eläkevelvoitteen laskemisessa käytettävä diskonttauskorko
- tuleva palkkatasokehitys
- henkilöstön palvelusajan pituus

Muutokset näissä olettamissa voivat merkittävästi vaikuttaa eläkevastuun ja tulevien eläkekulujen määriin. Lisäksi merkittävä osa eläkejärjestelyjen varoista on sijoitettu kiinteistöihin ja osakeisiin, joiden arvonmuutokset vaikuttavat myös vastuiden ja eläkekulun määrään.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Konserni tarkastelee säännöllisesti vaihto-omaisuuden epäkuranttiutta ja kiertonopeutta sekä markkina-arvojen mahdollista pienentymistä alle hankintamenon ja kirjaa tarvittaessa epäkuranttiuskirjauksia. Nämä tarkastelut edellyttävät arvioita tuotteiden tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä arvioissa voivat aiheuttaa muutoksia vaihto-omaisuuden arvostukseen tulevana kautena.

Myyntisaamiset

Konserniyhtiöt noudattavat yhtenäistä menettelyä erääntyneiden saamisten arvostamisessa. Mahdolliset muutokset asiakkaiden maksukykyisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia myyntisaamisten arvostukseen tulevana kautena.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Kesko Oyj:n lisäksi tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet tytäryhtiön äänivallasta tai sillä muutoin on määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen siitä ajankohdasta lähtien, jona konserni on saanut määräysvallan ja siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen määräysvalttaan oikeuttavat instrumentit ovat toteutettavissa tarkasteluajankohtana. Tytäryhtiöt on lueteltu liitteessä 45.

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintameno-menetelmää käyttäen. Hankintameno perustuu hankittujen varojen hankintahetken käypään arvoon, liikkeeseen laskettuihin oman pääoman ehtoihin instrumentteihin ja velkoihin, jotka ovat syntyneet tai otettu vastattavaksi kaupan toteutumisaikana, lisättynä hankintaan liittyvillä välittömillä kuluilla. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon, josta ei ole vähennetty vähemmistön osuutta.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, mikäli tappio aiheutuu omaisuuserän arvonalentumisesta. Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana.

Osakkuusyrietykset

Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrietysten välillä eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaavasti. Osakkuusyrietyksiltä saatu osinko vähennetään konsernin tuloksesta ja osakkeiden hankintamenosta. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Liikearvoa ei poisteta. Osakkuusyrietykset on lueteltu liitteessä 45.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää sopimuksen perusteella toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Konsernin osuudet yhteisyrietyksistä yhdistellään suhteellisesti rivi riviltä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernin osuuden yhteisyrietyksen varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Tilikauden päättyessä konsernilla ei ole yhtään yhteisyrietyttä.

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt on IAS 31 –standardin periaatteita noudattaen yhdistelty yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuserinä omistusosuuden mukaan suhteellisesti rivi riviltä.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toimintaympäristön valuutta ja esittämisvaluutta. Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut on käsitelty alun perin kunkin yrityksen toimintaympäristön valuutassa. Venäjällä Pietarissa ja Moskovassa toimivien kiinteistöyhtiöiden toimintavaluutta on määritetty euroksi, minkä vuoksi näiden yhtiöiden taseista ei realisoitu konsernille merkittäviä kurssieroja.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroiksi käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista sekä saamisista ja veloista syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan lukuun ottamatta niitä lainojen kurssimuutoksia, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaista nettoinvestointia ja ovat siinä tehokkaita. Nämä kurssierot on kirjattu suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti omaan pääomaan ja niiden muutokset esitetään muina laajan tuloksen erinä. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoituksellisia tapahtumia suojaavien valuuttatermiinien ja -optioiden sekä valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Euroalueen ulkopuolisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Eri muuntokurssien käytöstä syntyvä kurssiero sekä euroalueen ulkopuolisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot ja niihin tehtyjen nettosijoitusten suojaustulos kirjataan omaan pääomaan ja muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tytäryrityksen myynnin yhteydessä muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntynyt liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden hankinnan yhteydessä tehtyjen varojen ja velkojen käyvän arvon oikaisu on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin 1.1.2004 alkaen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käyvän arvon oikaisu on kirjattu euromääräisenä.

RAHOITUSVARAT

Konserni luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- myytävissä olevat rahoitusvarat
- lainat ja muut saamiset

Ryhmä valitaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä sen mukaan, mihin tarkoitukseen kyseinen rahoitusvara on hankittu.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit huomioidaan kirjanpidossa selvityspäiväkäytännön mukaisesti. Rahoitusvarat luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi, jos niiden eräpäivä on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen. Mikäli rahoitusvarat on tarkoitus pitää

alle 12 kuukautta, ne luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahoitusvaran kassavirtaan on erääntynyt tai siirtynyt pois konsernilta ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernista.

Konserni arvioi rahoitusvarojen arvonalentumista jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan rahoitusvaroista kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on markkinahintaan tai kassavirtojen nykyarvomenetelmiin perustuva käypä arvo. Sijoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu maturiteetin mukaiseen korkonoteeraukseen. Arvonalentumistappio kirjataan, jos rahoitusvarojen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan instrumentit, jotka on määritetty alkuperäisen luokittelun yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi (käyvän arvon option soveltaminen). Näitä instrumentteja hallinnoidaan käypään arvoon perustuen ja niihin kuuluvat konsernin rahoituspolitiikan mukaan määritellyt sijoitukset korkorahastoihin sekä muihin yli kolmen kuukauden korkopapereihin tehdyt sijoitukset. Näiden rahoitusvarojen korkotuotot ja käyvän arvon muutokset sekä rahastojen mahdolliset palkkionpalautukset on esitetty tuloslaskelmassa kyseisen luokan korkotuotoissa nettona.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat lisäksi kaikki johdannaiset, jotka eivät täytä IAS 39 suojauslaskennan kriteerejä. Johdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen toimivilla markkinoilla käytettyjä hintanoteerauksia. Ostoja ja myyntejä suojaavien johdannaisten tulos kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Rahoituseriä suojaavien johdannaisten tulos kirjataan rahoituseriin, ellei johdannainen ole nimenomaan määritetty suojauslaskennan mukaiseksi suojausinstrumentiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaismuuttamattomia varoja, jotka on alkuperäisen hankinnan yhteydessä nimenomaisesti määritetty tähän ryhmään. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöshetkellä ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan ja käyvän arvon muutos esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvarojen käypä arvo määrittyy niiden markkina-arvon perusteella. Julkisesti noteeraamattomat rahoitusvarat arvostetaan hankintamenuon, jos niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvien oman pääoman ehtoisten sijoitusten osingot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Myytävissä olevien rahoitusvarojen korkotuotot kirjataan kyseisen luokan mukaan rahoituseriin. Kun myytävissä oleviksi luokiteltu rahoitusvara myydään, omaan pääomaan kirjatut kertyneet käyvän arvon muutokset sisällytetään tuloslaskelmaan riville "Muut rahoitustuotot/-kulut".

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joiden maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainoihin ja muihin saamisiin sisältyvät myös myyntisaamiset ja muut saamiset. Nämä kirjataan jaksettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

RAHAVARAT

Rahavarat sisältävät käteisen rahan ja pankkitalletukset. Konsertaseen rahavarat sisältävät myös toimialayhtiöiden harjoittamaan vähittäiskauppatoimintaan liittyviä rahoja, jotka ovat myymälöiden pohjakassoina tai matkalla tilitettäviksi yhtiöille.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat on kirjattu alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon transaktiokustannuksilla vähennettynä. Tilinpäätöksessä rahoitusvelat arvostetaan jaksettuun hankintameno-
noo käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Rahoituslimiittien järjestelypalkkiot jaksetetaan limiitin voimassaoloajalle. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi, jos niiden eräpäivä on yli 12 kuukautta tilikauden päättymisen jälkeen ja jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöksestä, ne luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaisopimukset merkitään hankintahetkellä taseeseen käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisien arvonmuutosten kirjauksiin vaikuttaa se, kuuluuko johdannaisinstrumentti suojauslaskennan piiriin vai ei, sekä se, mitä johdannaisella on suojattu. Kun johdannaisopimuksia solmitaan, ne käsitellään joko saamisten tai velkojen käyvän arvon suojauksina, koron ja sähkön hintariskin osalta rahavirran suojauksina, itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen suojauksina tai johdannaisopimuksina, jotka eivät täyty suojauslaskennan kriteerejä. Jos suojauslaskennan kriteerit eivät täyty, kaupallista valuuttariskiä suojattaessa suojausinstrumenttien tulos kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Rahoitustapahtumia suojaavat johdannaiset esitetään tuloslaskelmaan kirjattavalta osin rahoituserissä.

Suojauslaskentaa aloitettaessa dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suhde sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet. Suojaussuhteen tehokkuutta testataan säännöllisesti ja tehokas osuus kirjataan suojauskohteen mukaisesti suojattavan kohteen arvonmuutosta vastaan oman pääoman muuntoeroihin tai arvonmuutosrahastoon. Tehoton osuus kirjataan luonteensa mukaisesti joko rahoituseriin tai muihin liiketoiminnan tuottoihin tai kuluihin. Rahavirran suojaukseen, kuten pitkäaikaiseen luottojärjestelyyn, liittyvien suojausinstrumenttien arvonmuutos kirjataan tehokkaalta osaltaan oman pääoman suojausrahastoon. Luottojärjestelyyn liittyvien valuuttajohdannaisien arvonmuutos kirjataan lainatilille ja korkojohdannaisien arvonmuutos muihin korottomiin saamisiin tai velkoihin.

Suojauslaskenta lopetetaan kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan. Tällöin suojaus-

instrumenteista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu.

Arvostusperiaatteet

Korkoterminien käypä arvo määritellään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Valuuttaoptioiden arvostamisessa käytetään vastapuolen hintanoteerausta, mutta konserni laatii myös oman tarkistusravostuksen Black&Scholes -menetelmää käyttäen. Sähkö- ja viljajohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia.

Itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen suojaus

Konserni soveltaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen valuuttamääräisten nettosisjoitusten suojaukseen. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä tai valuuttamääräisiä lainoja. Valuuttatermiinien spot-hinnan muutos kirjataan oman pääoman muuntoeroihin ja esitetään laajan tuloslaskelman erissä. Termiinien korkoerot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Valuuttamääräisten lainojen kurssiero kirjataan oman pääoman muuntoeroihin. Suojausinstrumenttien kertynyt voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osittain tai kokonaan tai se puretaan.

Kytkeytyt johdannaiset

Konserni on laatinut menetelmäkuvaukset kytkeytyneiden johdannaisien tunnistamiseksi ja soveltaa niihin käyvän arvon laskentaa. Kytkeytyjä johdannaisia sisältyy Kesko-konsernissa sellaisiin sitoviin kaupallisiin sopimuksiin, jotka on määritelty valuutassa, joka ei ole kummankaan osapuolen toimintavaluutta ja jota ei yleisesti käytetä siinä taloudellisessa ympäristössä, jossa liiketoimi toteutuu. Kytkeytyneiden johdannaisien käyvän arvon määrittämisessä käytetään arvostushetken markkinahintoja ja arvonmuutos kirjataan tuloslaskelmaan.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo ja tavaramerkit

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankintahetkellä. Ennen 1.1.2004 hankittujen yritysten liikearvo vastaa aikaisemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintameno-
nana. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintameno-
nana.

Liikearvoja ei poisteta, vaan ne testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä arvonalentumisesta. Liikearvojen arvonalentumisen testaamista varten liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvot arvostetaan alkuperäiseen hankintameno-
nna ja ennen 1.1.2004 hankituilta osin oletushankintameno-
nna vähennettynä arvonalentumi-

silla. Mahdollinen negatiivinen liikearvo tuloutetaan välittömästi IFRS 3 -standardin edellyttämällä tavalla.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja. Ne testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Näihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy yrityshankintojen yhteydessä aktivoituja tavaramerkkejä.

Muut aineettomat hyödykkeet

Määriteltävissä olevan taloudellisen vaikutusajan omaavien aineettomien hyödykkeiden hankintamenot merkitään taseeseen ja kirjataan kuluksi niiden taloudellisen vaikutusajan. Tällaisia aineettomia hyödykkeitä ovat ohjelmistolisenssit ja asiakassuhteet, joille yritysohjelmien yhteydessä on kohdistettu hankintamenoa sekä vuokraoikeudet, jotka poistetaan niiden todennäköisen vuokrauden aikana. Arviodut taloudelliset vaikutusajat ovat:

ATK-ohjelmistot ja -lisenssit	3–5 vuotta
Asiakas- ja toimittajasuhteet	10 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Konsernilla ei ole ollut sellaisia kehittämismenoja, jotka IAS 38 -standardin mukaan tulisi tiettyjen edellytysten täytyessä aktiivoida ja kirjata poistoina kuluksi taloudellisen vaikutusajan. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot on siten kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan niiden syntymishetkellä.

Tietokoneohjelmistot

Uusien tietokoneohjelmistojen kehitysprojekteihin osallistuvien konsernin palveluksessa olevien henkilöiden palkkamenot ja muut välittömät menot aktivoidaan osaksi ohjelmistojen hankintamenoa. Tietokoneohjelmistot sisältyvät taseessa aineettomiin hyödykkeisiin ja niiden hankintameno poistetaan ohjelmistojen taloudellisen vaikutusajan. Ohjelmistojen ylläpitomenot kirjataan kuluksi syntymishetkellä.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet muodostuvat pääosin maa-alueista, rakennuksista sekä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Hankittujen tytäryhtiöiden aineelliset hyödykkeet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon.

Rakennusten koneita ja laitteita käsitellään erillisinä hyödykkeinä ja näiden uusimiseen liittyvät merkittävät menot aktivoidaan. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myöhemmin syntyvät menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Muiden aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden korjaus-, huolto- ja ylläpitomenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arviodun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Tavallisimmat arviodut taloudelliset vaikutusajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–33 vuotta
Rakennusten ainesosat	8–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
Autot ja kuljetuskalusto	5 vuotta

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa. Mikäli arvioissa taloudellisesta vaikutusajasta tai taloudellisen hyödyn jakautumisesta on tapahtunut muutoksia aikaisempiin arvioihin verrattuna, otetaan arvion muutoksen vaikutus huomioon IAS 8 -standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot lopetetaan silloin kun hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 -standardin mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynneistä ja luovutuksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan ja esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja kuluina.

SIIJOITUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita yritys pitää hallussaan ensisijaisesti hankkiakseen niistä vuokratuottoja tai arvonnousuja. Konsernilla ei ole hallussaan sijoituskiinteistöiksi luokiteltavia kiinteistöjä.

RAHOITUSVAROIHIN KUULUMATTOMIEN OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISET

Konsernissa arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on saattanut alentua. Mikäli tällaisia viitteitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta sekä rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavista aineettomista hyödykkeistä kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain riippumatta siitä, onko viitteitä arvonalentumisesta olemassa. Lisäksi arvonalentumistesti tehdään aina kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Kerrytettävissä olevalla rahamäärällä tarkoitetaan omaisuuserän käypää arvoa luovutuksesta aiheutuvilla menoilla vähennettynä tai sitä korkeampaa käyttöarvoa. Kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei useinkaan voida arvioida omaisuuseräkohtaisesti. Tällöin, kuten myös liikearvon osalta, kerrytettävissä oleva rahamäärä määritellään sille rahavirtaa tuottavalle yksikölle, johon liikearvo tai muu omaisuuserä kuuluu.

Arvonalennustappio kirjataan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalennustappio kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserästä aikaisemmin kirjattu arvonalennustappio peruutetaan, jos uudelleen arvioitaessa kerrytettävissä oleva rahamäärä on kasvanut. Omaisuuserän arvonalennustappiota ei kuitenkaan peruuteta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ollut ennen arvonalennustappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyä arvonalennustappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

VOUKRASOPIMUKSET

IAS 17 -standardin periaatteiden mukaan vuokrasopimukset, joissa konsernille on siirtynyt olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella vuokrattu hyödyke merkitään

taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsoimusten vuokravelvoitteet merkitään taseen korollisiin velkoihin. Maksettavat vuokrat jaetaan rahoituskuluksi ja velan vähennykseksi. Rahoitusleasinghyödykkeistä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja edut ovat olennaisilta osin siirtyneet vuokralle ottajalle, luokitellaan vastaavasti rahoitusleasingsoimuksiksi. Tällaisiin sopimuksiin vuokratut hyödykkeet kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsoimusten rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuottoprosentin vuokra-ajan kuluessa.

Sellaiset vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut eivät siirry vuokralaiselle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Näihin liittyvät vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Myynti- ja takaisinvuokraustilanteissa myyntihinta ja tuleva vuokrameno ovat yleensä sidoksissa toisiinsa. Mikäli myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasingsoimus, kirjanpitoarvon ylittävää myyntituloa ei tulouteta välittömästi, vaan se merkitään velaksi taseeseen ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa. Mikäli myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy muu vuokrasopimus ja myynti on tehty käypään arvoon, mahdollinen voitto tai tappio kirjataan välittömästi.

Jos myyntihinta alittaa käyvän arvon, voitto tai tappio kirjataan välittömästi, elleivät vastaiset markkinahintaa pienemmät vuokrat kompensoi tappiota, jolloin tappio aktivoidaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti hyödykkeen odotetun käyttöajan kuluessa. Jos myyntihinta ylittää käyvän arvon, käyvän arvon ylittävä osuus merkitään taseeseen velaksi ja kirjataan tulosvaikutteisesti hyödykkeen odotetun käyttöajan kuluessa. Mikäli käypä arvo myynnin ja takaisinvuokrauksen tapahtumahetkellä alittaa hyödykkeen kirjanpitoarvon, kirjataan kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotuksen suuruinen tappio välittömästi.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisoituihin. Nettoarvostus tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa saatavaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty arvioidut myynnistä aiheutuvat välttämättömät menot. Hankintameno määritetään pääsääntöisesti painotetun keskihankintahinnan mukaan. Eräiden vaihto-omaisuusryhmien hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintameno luetaan kaikki ostomenot hankintarahteineen. Itse valmistettujen tuotteiden hankintameno luetaan kaikki valmistusmenot sisältäen välittömät menot ja osuudet valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista.

MYNTISAAMISET

Myyntisaamiset on kirjattu kirjanpitoon alkuperäisen laskutuksen määräisenä. Arvon alentuminen kirjataan, kun on objektiivista näyttöä siitä, että arvonalentumistappio on syntynyt. Myyntisaamisten arvonalentuminen on konsernissa määritelty yhtenäisin

perustein saamisten erääntymisen perusteella. Lisäksi arvonalentuminen kirjataan, jos on muutoin näyttöä velallisen maksukyvyttömyydestä, konkurssista tai selvitystilasta. Luottotappiot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan erään "Muut liiketoiminnan kulut".

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Omaisuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuserät (tai luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuserät) ja lopetettavaan toimintoon liittyvät omaisuserät ja niihin liittyvät velat arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon arvioituilla myynnistä syntyvillä menoilla vähennettynä. Kun omaisuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuseräksi tai kuuluu luovutettavien erien ryhmään, siitä ei tehdä poistoja. Mikäli luokittelukriteeri ei täyty, perutaan luokittelu ja omaisuserä arvostetaan luokittelua edeltäneeseen tasearvoon vähennettynä poistoilla ja arvonalennuksilla tai sitä alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuserä sekä myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuserät esitetään taseessa erillään muista omaisuseristä. Samoin velat, jotka sisältyvät myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään, esitetään taseessa erillään muista veloista. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään tuloslaskelmassa omalla rivillään.

Tuloslaskelman vertailutietoja oikaistaan niiden toimintojen osalta, jotka on luokiteltu lopetetuiksi viimeisimmän esitettävän tilinpäätöskauden aikana. Lopetettujen toimintojen tulos siirretään siten omalle rivilleen myös vertailutietojen osalta.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta ja että velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus alun perin on kirjattu. Konsernin varaukset liittyvät merkittävimmiltä osin konsernin myyntien tuotteiden osalta annettuihin takuusitoumuksiin sekä tappiollisiin vuokrasopimuksiin.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdot täyttävä tuote myydään. Varauksen määrä perustuu kokemukseräiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta. Vuokrasopimuksista muodostuu tappiollisia, mikäli vuokratila jää tyhjäksi tai se vuokrataan edel-

leen maksettua vuokraa alemmalla vuokralla. Tyhjen vuokratilojen arvioidusta tappiosta jäljellä olevalta vuokrakaudelta sekä edelleen vuokratuista tiloista syntyvistä tappioista kirjataan varaus.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjaan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, jota veloitusta koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä konsernille voi jäädä järjestelystä velvoitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Eläkevelvoite kuvaa tulevien maksettavista etuuksista johtuvien kassavirtojen nykyarvoa. Eläkevelvoitteiden nykyarvo on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvaa menetelmää (The Projected Unit Credit Method) käyttäen. Eläkemenot kirjaan kuluksi työntekijöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseenlaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Näiden maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Eläkejärjestelyn eläkevelvoitetta vastaavat varat on arvostettu tilinpäätöshetkellä käypiin arvoihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana siltä osin kuin ne ylittävät 10 prosenttia järjestelyn etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta.

Suomalaisen TyEL-järjestelmän rahastoitu osuus ja työkyvyttömyyssuus on käsitelty etuuspohjaisena järjestelynä Keskon omassa Eläkekassassa hoidettavien järjestelyjen osalta. Lisäksi konsernilla on Norjassa eläkejärjestely, joka käsitellään etuuspohjaisena eläkejärjestelynä. Järjestely ei ole konsernin kannalta merkittävä. Muut eläkejärjestelyt on käsitelty maksupohjaisina.

Osakeperusteiset maksut

Osana konsernin johdon ja muiden avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää myönnetty osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden sitouttamisajanjakson aikana. Kulukirjauksen vastaerä on kirjattu voittovaroihin. Optioiden myöntämishetkellä määritelty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus sitouttamisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset merkitään tuloslaskelmaan. Optioiden käypä arvo on laskettu Black-Scholes -optiohinnoittelumallilla.

Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset mahdollisilla transaktiomenoilla oikautuna kirjataan omaan pääomaan. Ennen uuden osakeyhtiölain voimaantuloa (1.9.2006) myönnettyihin optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu järjestely-

jen ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Uuden osakeyhtiölain voimaantulon jälkeen päätetyissä optiojärjestelyissä osakemerkinnöistä saadut varat kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihtoon luetaan tavaroiden ja palveluiden sekä energian myynti. Palveluiden ja energian myynnin osuus liikevaihdosta ei ole merkittävä. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikautaan välillisillä veroilla, myynnin oikaisueroilla sekä valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Myynnin oikaisueroissa huomioidaan IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat mukaisesti tuloutetut kanta-asiakasohjelmat. Tulkinnan mukaan K-Plussa -kanta-asiakasjärjestelmään liittyvät asiakashyvitykset kirjataan myynnin oikaisu-eriin käyvin arvoin osana myyntitapahtumaa. Kanta-asiakashyvitykset vaikuttavat niiden vähittäiskappatoimintaa harjoittavien yritysten liikevaihtoon, jotka myöntävät K-Plussa -kanta-asiakashyvityksiä.

Konserni myy tuotteita kauppiaille ja muille vähittäismyymälille sekä harjoittaa omaa vähittäismyyntiä. Tuotot tavaroiden mynnistä tuloutetaan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle ja on todennäköistä, että myyntiin liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernille. Pääsääntöisesti tavaroiden myynti on tuloutettavissa tavaran luovutushetkellä. Myynti kauppiaille ja muille jälleenmyyjille on laskutusmyyntiä. Vähittäismyynti on pääosin käteistä tai luottokorttimyyntiä.

Konsernilla ei ole pitkäaikaishankkeita, joita tuloutettaisiin valmistusasteen perusteella.

Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Korot kirjataan tuotoiksi ajan kulumisen perusteella efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Osingot tuloutetaan, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, kaupapaikka- ja ketjumaksut sekä muut erilaiset palvelukorvaukset ja provisiot. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä ja luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään myös kaupallisten valuuttariskien suojaukseen käytettyjen johdannaisien realisoituneet ja realisointumattomat voitot ja tappiot.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

IAS 23 Vieraan pääoman menot -standardimuutos (voimaan 1.1.2009) poisti mahdollisuuden kirjata kuluksi vieraan pääoman menot, jotka johtuvat ehdot täyttävän hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta. Nämä vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Konserni on kirjannut aiemmin vieraan pääoman menot kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tilikaudella ei ole aktivoitu korkomenoja osaksi hyödykkeiden hankintamenoja. Standardimuutosta ei ole sovellettu takautuvasti.

Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jakotettuun hankintamenoon ja jaksotetaan korkoluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

TULOVEROT

Konsernin tuloslaskelman veroihin on kirjattu konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Konserniyhtiöiden verot on laskettu perustuen konsernin yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaan määräytyvään verotettavaan tuloon.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista väliaikaisista eroista varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Liikearvoista ei ole laskettu laskennallista verovelkaa siltä osin, kun liikearvot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa, ellei voitonjako ole todennäköinen ja aiheuta siten veroseuraamuksia.

Laskennallinen vero on laskettu tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään saakka, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Samaa veronsaajaa koskevat konsernin laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä (poistoero, rahoitusleasing) sekä yrityshankintojen yhteydessä suoritetuista tase-erien käypiin arvoihin arvostuksista.

OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle esittämää osinkoa ei ole vähennetty omasta pääomasta, vaan osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

UUDET IFRS-STANDARDIT JA IFRIC-TULKINNAT

Niiden standardien ja tulkintojen lisäksi, jotka on esitetty vuoden 2008 tilinpäätöksessä, konserni ottaa käyttöön seuraavat vuonna 2009 julkaistut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin vuoden 2010 tilinpäätöksensä. Muilla 2009 julkaistuilla standardeilla, tulkintoilla ja muutoksilla olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin kuin tässä esitetyillä, ei oleteta olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 2 (muutos) Osakeperusteiset maksut – käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset liiketoimet konsernissa. Muutos selventää tuotteita tai palveluita vastaanottavan yhteisön velvollisuutta noudattaa IFRS 2:n määräyksiä, vaikka yhteisö ei olisi velvollinen luovuttamaan käteisvaroja osakeperusteisesti. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 9 ja IAS 39 (muutos) Kytkettyjen johdannaisten uuden arviointi luokittelun muutoksen yhteydessä. Muutokset selventävät, että siirrettäessä rahoitusvaroja pois käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien ryhmästä, tulee kaikki kytketyt

johdannaiset arvioida uudelleen ja tarvittaessa käsitellä tilinpäätöksessä erillään pääsopimuksesta. Konsernin johto arvioi, että muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IASB julkaisi vuonna 2009 useita parannuksia voimassa oleviin standardeihin osana vuosittaisia parannuksia standardeihin. Seuraavassa on esitetty ne muutokset, jotka konserni ottaa käyttöön vuonna 2010 ja joilla konsernin johto arvioi voivan olla vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Nämä muutokset on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 2 (muutos) IFRS 2 Osakeperusteiset maksut –soveltamisala. Muutos vahvistaa, että IFRS 2:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät uudistetussa IFRS 3 –standardissa määriteltyjen liiketoimintojen yhdistämisen lisäksi liiketoiminnasta annetut vastikkeet yhteisyrityksen muodostamisessa sekä saman määräysvallan alaisia yksiköjä koskevat liiketoimet. Konsernin johto arvioi, että muutoksella voi olla vaikutusta yrityskauppatilanteissa.

IFRS 5 (muutos) Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot. Muutos selventää, että IFRS 5 sisältää vaatimukset tiedoista, jotka on esitettävä myytävänä olevaksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä (tai luovutettavien erien ryhmistä) tai lopetettavista toiminnoista. Siinä myös selvennetään, että IAS 1:n mukaisia yleisiä vaatimuksia on kuitenkin noudatettava, erityisesti IAS 1:n kappaletta 15 (oikean kuvan antaminen) ja kappaletta 125 (arvioihin liittyvät epävarmuustekijät). Konsernin johto arvioi, että muutoksella voi olla vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tilanteissa, joissa omaisuuserä on luokiteltu myytävissä olevaksi tai lopetetuksi toiminnoksi.

IAS 38 (muutos) Aineettomat hyödykkeet. Muutos selkeyttää liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun aineettoman hyödykkeen käyvän arvon määrittämistä koskevaa ohjeistusta, ja sen mukaan aineettomien hyödykkeiden yhdistäminen yhdeksi omaisuuseräksi on sallittua, jos kaikilla on sama taloudellinen vaikutusaika. Konsernin johto arvioi, että muutoksella voi olla vaikutusta yrityskauppatilanteissa.

IAS 38 (muutos) Aineettomat hyödykkeet. Muutos selventää kuvausta arvostusmenetelmistä, joita yhteisöt tavallisesti käyttävät määrittäessään käypää arvoa sellaisille liiketoimintojen yhdistämisessä hankituille aineettomille hyödykkeille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla. Konsernin johto arvioi, että muutoksella voi olla vaikutusta yrityskauppatilanteissa.

Seuraavassa on esitetty ne IASB:n julkaisemat standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin, jotka konserni ottaa käyttöön vuonna 2011 tai myöhemmänä voimaantulo ajankohtana ja joilla konserni arvioi voivan olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 9. Rahoitusvarat –luokittelu ja arvostaminen. Standardi edustaa ensimmäistä vaihetta IASB:n projektissa, jonka tarkoituksena on korvata IAS 39 uudella rahoitusinstrumenttistandardilla. Standardi käsittelee rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista. Projektin seuraavat vaiheet koskevat rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista, rahoitusvarojen arvonalentumistestausmenetelmiä sekä suojauslaskentaa koskevan ohjeistuksen kehittämistä. Konsernin johto arvioi, että uudella standardilla tulee olemaan vaikutusta rahoitusinstrumenttien esittämiseen tilinpäätöksessä. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

LIITE 2

Segmentti-informaatio

Konsernin raportoitavat segmentit muodostuvat konsernin toimialoista, jotka ovat ruokakauppa, käyttötavarakauppa, rauta- ja konekauppa sekä auto- ja konekauppa. Tilikaudella 2008 raportoivat segmentit olivat Ruokakesko, Rautakesko, VV-Auto, Anttila, Maatalouskesko ja Muut liiketoiminnot. Tilikauden 2008 segmentti-informaatio on oikaistu vastaamaan uutta segmenttijakoa. IFRS 8:n käyttöönotto ei ole muuttanut konsernin raportoitavia segmenttejä, sillä konsernin segmentti-informaatio on perustunut aikaisemminkin johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. Muutos raportoitavissa segmenteissä aiheutui konsernin organisaatorakenteen muutoksesta.

Segmentti-informaatio raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla. Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille, toimii konsernijohtoryhmä. Raportoitavien toimintasegmenttien liikevaihto muodostuu ruokakaupasta, käyttötavarakaupasta, rautakaupasta sekä auto- ja konekaupasta. Segmenttien välinen myynti tapahtuu markkinahintaan.

Konsernijohtoryhmä arvioi segmenttien tulosta liikevoiton ja kertaluonteisilla erillä oikaistun liikevoiton ja sidotun pääoman tuoton perusteella. Poikkeukselliset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat käsitellään kertaluonteisina erinä ja ne on kohdistettu segmenteille. Konsernissa luokitellaan kertaluonteisiksi eriksi kiinteistöjen, osakkeiden ja liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalennot sekä merkittävien liiketoimintojen lopettamiskulut. Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelmassa muissa tuotoissa ja myyntitappiot liiketoiminnan muissa kuluissa. Muilta osin johtoryhmän tulosseuranta vastaa kaikilta osin IFRS-raportointia. Rahoituskuluja ei kohdisteta segmenteille, sillä keskitetty rahoitusosasto hallinnoi konsernin rahavaroja. Konsernin sisäisinä erinä tehty valuuttatermiinit raportoidaan kuitenkin osana liiketoiminnan muita tuottoja ja kuluja niiltä osin, kun ne suojaavat segmenttien operatiivista valuuttariskiä. Segmentti-kohtainen informaatio käsittää vain jatkuvat toiminnot.

Segmentin sidotun pääoman varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, jotka voidaan perustellusti kohdistaa segmenteille. Sidotun pääoman varat sisältävät aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet osakkuusyrityksissä, eläkesaamiset, vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset, konsernin ulkopuoliset korolliset saamiset sekä myytävissä olevat varat. Sidotun pääoman velat sisältävät ostovelat, muut korottomat velat ja varaukset. Konsernin kiinteistövarat ja niistä aiheutuvat tuotot ja kulut on kohdistettu segmenteille.

Sidottuun pääomaan eivät sisälly laskennalliset verosaamiset ja -velat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, myytävissä olevat rahoitusvarat, rahavarat eivätkä korolliset velat.

Ruokakauppa sisältää Ruokakeskon K-kauppiaaliiketoimintamallilla harjoitettavan ruokakaupan sekä Kespron päivittäistavaroiden tukkukaupan. Ruokakesko toimii päivittäistavarakaup-

passa Suomessa. Vähittäiskaupassa on yli 1 000 K-kauppiaaliiketoimintamallilla toimivaa K-ruokakauppaa, joista muodostuvat ruokakaupan vähittäiskauppaketjut K-citymarket, K-supermarket, K-market ja K-extra. Ruokakesko johtaa kaupoista muodostuvien ketjujen toimintaa. Ketjutoiminnalla varmistetaan parempi kilpailukyky ja K-kauppiaalle vahvat edellytykset tavaroiden hankintaan, valikoiman muodostamiseen, markkinointiin ja hintakilpailuun. Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro Oy harjoittaa hotelli-, ravintola- ja catering -toimialan (HoReCa) tukkukauppaa Suomessa.

Käyttötavarakauppa sisältää Anttilan, K-citymarketin käyttötavarakaupan ja muut käyttötavarayhtiöt, jotka ovat Indoor, Intersport Finland, Musta Pörssi ja Kenkäkesko. Anttila harjoittaa käyttötavaran vähittäismyyntiä. Asiakkaita palvelee Anttila-tavarataloissa, Kodin Ykkönen -sisustustavarataloissa sekä etäkaupan NetAnttilassa. K-citymarket, käyttötavara vastaa K-citymarket-ketjun tavaratalojen käyttötavara- ja kodintarvikekaupasta. Intersport Finland harjoittaa urheiluvälinekauppaa Suomessa ja sen vähittäismyyntiketjuja ovat Intersport, Budget Sport ja Kesport. Indoor on Suomessa ja Baltiassa toimiva huonekalu- ja kodinsisustusalan vähittäiskauppayritys. Sen kauppaketit ovat Asko ja Sotka. Musta Pörssi tarjoaa kodintekniikkatuotteita ja -palveluja Musta Pörssi -ketjun ja Konebox.fi -verkko-kaupan muodossa. Kenkäkesko harjoittaa kenkäkauppaa ja sen vähittäiskauppaketjuja ovat K-kenkä ja Andiamo.

Rautakauppa sisältää Rautakeskon rauta- ja maatalouskaupan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Rautakeskon toiminta perustuu vahvoihin ketjukonsepteihin, tehokkaaseen hankintaan ja kansainvälisesti monistettuihin parhaisiin käytäntöihin. Rautakesko vastaa ketjujen konsepteista, markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, kauppapaikkaverkostosta ja kauppiaaresursseista Suomessa. Rautakesko toimii itse vähittäiskauppiaina Ruotsissa, Baltiassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Norjassa. Vähittäiskauppaketit ovat K-rauta, Rautia, K-Maatalous, Bygghälsan (Norja), Senukai (Liettua) ja OMA (Valko-Venäjä). Rautakeskon rauta- ja sisustuskaupat palvelevat sekä kuluttaja- että ammattiasiakkaita.

Auto- ja konekauppa sisältää VV-Auton ja Konekeskon liiketoiminnot. VV-Auto toimii Volkswagen-, Audi- ja Seat-henkilöautojen sekä Volkswagen-hyötyautojen maahantuojana ja markkinoijana Suomessa. VV-Auto harjoittaa myös autojen vähittäiskauppaa ja tarjoaa jälkimarkkinointipalveluja omissa vähittäiskauppaliikkeissään. Konekesko on maarakennus-, ympäristö- ja maatalouskoneiden, kuorma- ja linja-autojen sekä vapaa-ajankoneiden maahantuontiin ja kauppaan erikoistunut palveluyritys. Se toimii Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä.

Yhteiset toiminnot sisältävät konsernille yhteisiä tukitoimintoja.

Segmentti-informaatio 2009

Tuloslaskelma

Milj. €	Ruokakauppa	Käyttö- tavara- kauppa	Rautakauppa	Auto- ja konekauppa	Yhteiset toiminnot	Eliminoinnit	Yhteensä
Segmentin liikevaihto	3 797,6	1 558,0	2 311,8	947,5	133,7		8 748,6
josta sisäistä	-161,5	-26,1	-1,6	-0,5	-112,2		-301,8
Liikevaihto konsernin ulkopuolelta	3 636,1	1 532,0	2 310,2	947,0	21,5		8 446,8
Segmentin muut tuotot	546,3	118,7	104,2	6,8	15,6		791,5
josta sisäistä	-71,2	-5,4	-2,7	-0,4	-1,4		-81,1
Liiketoiminnan muut tuotot konsernin ulkopuolelta	475,1	113,2	101,4	6,3	14,3	0,0	710,4
Poistot	-42,8	-27,0	-36,6	-8,1	-2,7	0,3	-116,9
Arvon alentumiset	-8,0	-1,1	-0,6	-4,6			-14,4
Liikevoitto	170,6	66,5	19,6	-5,1	-19,3	0,0	232,3
Kertaluonteiset erät	37,5	37,0	7,7	-5,4	0,7	-0,5	77,0
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	133,1	29,5	11,9	0,3	-20,0	0,5	155,4
Rahoitustuotot ja -kulut							-16,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista							0,2
Tulos ennen veroja ja lopetettuja toimintoja							216,6
Varat ja velat							
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	480,8	252,0	450,4	67,5	19,7	25,1	1 295,4
Osuudet osakkuusyrityksissä ja muut sijoitukset	1,1	0,2	0,2	0,0	35,2	-0,6	36,0
Eläkesaamiset	150,5	52,1	43,3	28,5	40,8		315,2
Vaihto-omaisuus	90,4	223,0	195,8	157,2		-0,8	665,5
Myyntisaamiset	255,9	149,5	154,8	51,3	11,8	-29,7	593,7
Muut korottomat saamiset	35,4	24,2	54,0	13,0	9,2	-15,5	120,3
Korolliset saamiset konsernin ulkopuolelta	79,7	0,6	13,3	2,9	3,4	-3,0	96,9
Myytävänä olevat omaisuuserät					0,9		0,9
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	1 093,8	701,5	911,8	320,3	121,1	-24,5	3 123,9
Kohdistamattomat erät							
Laskennalliset verosaamiset							3,2
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat							213,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat							427,7
Rahavarat							73,9
Varat yhteensä	1 093,8	701,5	911,8	320,3	121,1	-24,5	3 841,8
Ostovelat	348,7	138,3	198,9	31,4	3,1	-21,7	698,7
Muut korottomat velat	140,6	121,3	85,4	51,9	70,4	-23,3	446,2
Varaukset	8,4	8,2	3,8	14,7	8,7		43,7
Sidottuun pääomaan sisältyvät velat	497,7	267,8	288,1	97,9	82,2	-45,0	1 188,6
Kohdistamattomat erät							
Korolliset velat							456,2
Laskennalliset verovelat							127,7
Velat yhteensä	497,7	267,8	288,1	97,9	82,2	-45,0	1 772,5
Sidottu pääoma yhteensä 31.12.	596,1	433,8	623,7	222,4	38,8	20,5	1 935,3
Sidottu pääoma keskimäärin	635,7	509,6	644,9	244,2	58,3	21,8	2 114,5
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	20,9	5,8	1,8	0,1	0,0		7,3
Investoinnit	69,4	29,6	84,7	13,4	2,5	-1,7	198,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3 288	8 073	9 219	1 196	424		22 200
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	3 035	5 666	8 789	1 291	403		19 184

Segmentti-informaatio 2008

Tuloslaskelma

Milj. €	Ruokakauppa	Käyttö- tavara- kauppa	Rautakauppa	Auto- ja konekauppa	Yhteiset toiminnot	Eliminoinnit	Yhteensä
Segmentin liikevaihto	3 706,9	1 605,6	2 977,5	1 479,7	115,8		9 885,5
josta sisäistä	-176,8	-24,5	-2,3	-1,0	-89,3		-294,0
Liikevaihto konsernin ulkopuolelta	3 530,1	1 581,0	2 975,2	1 478,7	26,5		9 591,5
Segmentin muut tuotot	522,8	131,9	115,5	6,5	28,3		805,0
josta sisäistä	-66,3	-5,2	-1,5	-1,2	-0,7		-74,7
Liiketoiminnan muut tuotot konsernin ulkopuolelta	456,5	126,8	114,1	5,4	27,6		730,3
Poistot	-44,7	-25,3	-35,2	-8,5	-3,5	0,3	-117,0
Arvon alentumiset		-15,5	-45,6				-61,1
Liikevoitto	185,5	63,6	19,4	30,5	-13,5	0,2	285,6
Kertaluonteiset erät	62,9	32,4	-37,0	0,1	10,3		68,7
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	122,5	31,2	56,4	30,4	-23,8	0,2	217,0
Rahoitustuotot ja -kulut							1,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista							1,9
Tulos ennen veroja ja lopetettuja toimintoja							288,5
Varat ja velat							
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	543,2	299,5	417,1	71,1	23,4	24,9	1 379,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,9	0,2	0,1	0,7	33,0	-0,6	34,2
Eläkesaamiset	159,8	45,0	42,3	27,6	25,5		300,3
Vaihto-omaisuus	90,5	256,5	273,5	255,3	0,0	-4,8	871,0
Myyntisaamiset	279,4	131,3	167,1	72,9	10,0	-27,5	633,1
Muut korottomat saamiset	34,1	23,9	50,7	13,6	41,8	-15,8	148,3
Korolliset saamiset konsernin ulkopuolelta	66,6	0,5	0,6	2,6	4,9	-1,9	73,2
Myytävänä olevat omaisuuserät			1,9		1,0		3,0
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	1 174,6	756,9	953,3	443,8	139,5	-25,8	3 442,2
Kohdistamattomat erät							
Laskennalliset verosaamiset							6,5
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat							94,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat							291,0
Rahavarat							57,8
Varat yhteensä	1 174,6	756,9	953,3	443,8	139,5	-25,8	3 891,9
Ostovelat	349,0	138,9	205,5	78,9	4,6	-26,3	750,6
Muut korottomat velat	160,9	107,2	93,5	47,6	56,2	-16,6	448,9
Varaukset	8,2	7,1	4,7	15,3	8,3		43,6
Sidottuun pääomaan sisältyvät velat	518,1	253,2	303,8	141,9	69,1	-43,0	1 243,1
Kohdistamattomat erät							
Korolliset velat							490,6
Laskennalliset verovelat							132,0
Velat yhteensä	518,1	253,2	303,8	141,9	69,1	-43,0	1 865,6
Sidottu pääoma yhteensä 31.12.	656,5	503,7	649,5	301,9	70,4	17,1	2 199,2
Sidottu pääoma keskimäärin	635,1	507,3	629,3	280,7	66,8	16,1	2 135,3
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	19,3	6,2	9,0	10,8	0,0		10,2
Investoinnit	139,7	60,5	122,7	15,6	4,2	-4,3	338,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3 830	8 229	10 972	1 402	235		24 668
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	3 440	5 801	10 400	1 451	236		21 327

KONSERNINLAAJUISET TIEDOT

Konserni toimii Pohjoismaissa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Ruokakauppa ja käyttötavara-kauppa toimivat lähinnä Suomessa, Auto- ja konekauppa Suomessa ja Baltiassa ja Rauta-kauppa Suomessa, Norjassa, Ruotsissa, Baltiassa, Venäjällä ja

Valko-Venäjällä. Erittely "Muut maat" sisältää Venäjän ja Valko-Venäjän.

Liikevaihto, varat, investoinnit ja henkilöstö on esitetty sijainnin mukaan jaoteltuna.

2009

Milj. €	Suomi	Muut Pohjoismaat	Baltia	Muut maat	Eliminoinnit	Yhteensä
Liikevaihto	7 022,9	664,0	556,0	222,7	-18,8	8 446,8
Varat	2 489,7	248,7	197,7	144,2	43,7	3 123,9
Investoinnit	127,1	18,6	5,8	47,2	-0,6	198,0
Henkilöstö 31.12.	13 299	1 521	4 798	2 582		22 200

2008

Milj. €	Suomi	Muut Pohjoismaat	Baltia	Muut maat	Eliminoinnit	Yhteensä
Liikevaihto	7 634,2	758,7	945,7	278,2	-25,3	9 591,5
Varat	2 737,3	232,4	317,6	116,0	39,0	3 442,2
Investoinnit	241,5	31,1	11,5	55,5	-1,2	338,4
Henkilöstö 31.12.	14 192	1 648	6 316	2 512		24 668

Liikevaihto muodostuu lähes kokonaisuudessaan tavaroiden myynnistä. Palvelujen myynnin määrä on epäolennainen.

Keskolla ei ole yksittäisiä asiakkaita, joilta saadun tuoton määrä ylittäisi 10 %:a koko Kesko-konsernin tuotoista.

LIITE 3**Yrityshankinnat****YRITYSHANKINNAT VUONNA 2009**

Vuonna 2009 Kesko-konserni on hankkinut pääosin kiinteistöyhtiöitä. Yrityshankintojen hankintameno oli yhteensä 10,5 milj. euroa ja rahavirta yhteensä maksettujen lisäkauppahintojen kanssa 16,4 milj. euroa.

Lisäksi Kesko-konserni myi joulukuussa 2009 13 vähittäis-kauppakiinteistöään eri puolilta Suomea Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalle. Kohteiden velaton kauppahinta oli 156 milj. euroa. Konsernille kaupasta syntynyt myyntivoitto 63,5 milj. euroa on esitetty kertaluonteisena eränä liikevoitossa.

YRITYSHANKINNAT VUONNA 2008

Vuonna 2008 Kesko-konserni on hankkinut pääosin kiinteistöyhtiöitä. Yrityshankintojen hankintameno oli yhteensä 30,0 milj. euroa ja rahavirta yhteensä maksettujen lisäkauppahintojen kanssa 35,0 milj. euroa.

LOPETETUT TOIMINNOT 2008

Maaliskuussa 2008 Kesko Oyj myi Tähti Optikko Group Oy:n koko osakekannan. Velaton kauppahinta oli noin 15 milj. euroa, josta syntyi noin 8,5 milj. euron kertaluonteinen myyntivoitto.

Huhtikuussa 2008 Kesko Oyj myi teknistä kauppaa harjoittavan Kauko-Telko Oy:n koko osakekannan. Velaton hinta oli noin 77 milj. euroa, josta syntyi noin 31 milj. euron kertaluonteinen myyntivoitto.

LIITE 4**Lopetut toiminnot ja myydyt omaisuuserät****LOPETETUT TOIMINNOT**

Vuoden 2009 aikana Kesko-konsernilla ei ole ollut lopetettavia toimintoja.

MYYDYT OMAISUUSERÄT

Maaliskuussa 2009 Kesko-konserni myi neljä kauppakiinteistöä Keskon Eläkekassalle. Velaton kauppahinta oli noin 50 milj. euroa. Konsernille syntynyt myyntivoitto 19,7 milj. euroa on esitetty kertaluonteisena eränä liikevoitossa.

Lopetettujen toimintojen nettovarallisuus myyntihetkellä

Milj. €	2008
Rahat	21,0
Aineettomat hyödykkeet	22,8
Aineelliset hyödykkeet	10,0
Vaihto-omaisuus	26,6
Saamiset	31,3
Korottomat velat	-35,9
Korolliset velat	-13,4
Laskennalliset verot (netto)	-3,1
	59,2
Konsernieliminoinnit	1,9
Luovutusvoitot / -tappiot	39,4
Vastikkeet yhteensä	100,6
Luovutustulo	100,6
Osakkeita	
Rahavarat luovutetussa yksikössä	-21,0
Luovutusten rahavirta	79,6

Lopetettujen toimintojen tuloslaskelma

Milj. €	2008
Liikevaihto	83,1
Kulut	-80,3
Tulos ennen veroja	2,8
Tuloverot	-0,8
Tulos verojen jälkeen	2,0
Tulos liiketoiminnan myynnistä ennen veroja	39,5
Tilikauden tulos myydyistä liiketoiminnoista	41,5

Lopetettujen toimintojen rahavirta

Milj. €	2008
Liiketoiminnan rahavirta	1,7
Investointien rahavirta	-3,0
Rahoituksen rahavirta	-6,7
Lopetettujen liiketoimintojen rahavirta	-8,0

Rahavirrat eivät sisällä liiketoimintojen myyntien kassavirtavai-
kutusta.

MYYDYT OMAISUUSERÄT

Tammikuussa 2008 Kesko Oyj myi kokonaan omistamansa
tytäryhtiön K-Rahoitus Oy:n. K-Rahoitus Oy:n omaisuuserät esi-
tettiin vuoden 2007 tilinpäätöksessä myytävissä olevissa omai-
suuserissä sekä myytävissä oleviin omaisuuseriin liittyvissä
veloissa. Kaupasta syntyi noin 10,3 milj. euron kertaluonteinen
myyntivoitto.

Vuonna 2008 Kesko luopui Nordisk Renting Oy:n kanssa
vuonna 2001 ja 2002 tehtyihin vuokrasopimuksiin sisältyneestä
osto-optiosta, josta Nordisk Renting maksoi Keskolle korvauksena
74,2 milj. euroa. Aiemmat vuokrasopimukset olivat olleet luon-
teeltaan rahoitusleasingsopimuksia ja niiden purkamisesta syntyi
26,5 milj. euron kertaluonteinen tuotto.

Lisäksi Kesko myi Aberdeen Property Fund Finland 1 Ky:lle
kiinteistöjä, joiden kauppahinta oli 44 milj. euroa, ja joista
syntyi 16,3 milj. euron kertaluonteinen myyntivoitto.

Tuloslaskelman liitetiedot

LIITE 5

Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2009	2008
Palvelukorvaukset	488,1	460,0
Vuokratuotot	39,3	37,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	94,4	140,0
Johdannaisista syntyneet voitot *)	2,6	4,9
Muut	86,0	88,0
Yhteensä	710,4	730,3

Palvelukorvaukset ovat pääosin ketjuyritysten maksamia ketju- ja
kauppapaikkamaksuja.

LIITE 6

Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2009	2008
Vuokrakulut	-383,1	-349,9
Markkinointikulut	-239,3	-254,0
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen hoito	-112,0	-125,3
Tietoliikennekulut	-65,1	-65,5
Muut liikekulut	-157,7	-186,1
Aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot	-1,4	-1,3
Johdannaisista syntyneet tappiot *)	-2,2	-4,9
Yhteensä	-960,8	-987,1

*) Sisältää kytkettyjen johdannaisten arvonmuutoksia.

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

Milj. €	2009	2008
KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers		
Tilintarkastuspalkkiot	0,8	0,9
Veroneuvonta	0,1	0,2
Muut palvelut	0,2	0,7
Yhteensä	1,1	1,7

Muut tilintarkastustoimistot	0,2	0,4
------------------------------	-----	-----

LIITE 7

Kertaluonteiset erät

Milj. €	2009	2008
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntivoitot	93,7	139,0
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappiot	-1,1	-1,0
Arvon alentumistappiot	-14,4	-61,1
Muut	-1,3	-8,2
Yhteensä	77,0	68,7

Poikkeukselliset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat käsitellään kertaluonteisina erinä ja ne on kohdistettu segmenteille. Konsernissa luokitellaan kertaluonteisiksi eriksi kiinteistöjen, osakkeiden ja liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalennukset sekä merkittävien liiketoimintojen lopettamiskulut. Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelmassa muissa tuotoissa ja myyntitappiot liiketoiminnan muissa kuluissa.

Edellä esitettyjen lisäksi lopetettuihin toimintoihin sisältyy vertailukaudella kertaluonteisia myyntivoittoja 39,5 milj. euroa.

ARVONALENTUMISTAPPIOT

Tilikauden aikana on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi kiinteistöjen arvonalennuksia 14,4 milj. euroa.

Vertailukauden tuloslaskelmaan sisältyy arvonalentumistappioita yhteensä 61,1 milj. euroa. Arvon alentumisista kohdistui 45,6 milj. euroa Rautakeskon tytäryhtiön Bygghälsan Norge konserniliiketoimintaan ja tavaramerkkiin. Lisäksi kertaluonteisiin kuluihin sisältyi vertailukaudella 15,5 milj. euron arvonalentuminen Anttilan Vantaan logistiikkakeskuksesta.

LIITE 8

Henkilöstökulut, henkilöstön määrä ja johdon palkat

Milj. €	2009	2008
Palkat ja palkkiot	-448,4	-496,6
Sosiaalikulut	-39,0	-47,3
Eläkkeet	-39,6	-28,8
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	8,2	20,5
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-47,8	-49,3
Osakeperusteiset maksut	-8,1	-5,5
Yhteensä	-535,2	-578,2

Tiedot konsernin johtohenkilöiden työsuhde-etuuksista ja muista lähipiiritahtumista esitetään liitetiedossa 43 ja optio-ohjelmiin liittyvät tiedot liitetiedossa 35.

KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMITUSJOHTAJIEN JA HALLITUSTEN PALKAT JA PALKKIOT

Milj. €	2009	2008
Toimitusjohtajien palkat (luontoisetuineen)	4,9	5,8
Hallitusten jäsenten palkkiot	0,3	0,3
Yhteensä	5,2	6,1

KONSERNIN HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN

	2009	2008
Ruokakauppa	3 035	3 440
Käyttötavarakauppa	5 666	5 801
Rautakauppa	8 789	10 400
Auto- ja konekauppa	1 291	1 451
Muut	403	236
Yhteensä	19 184	21 327

LIITE 9

Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2009	2008
Korkotuotot ja -kulut		
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	10,1	15,1
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	9,1	6,3
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	1,9	13,8
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon kirjatuista rahoitusveloista	-20,3	-30,5
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	0,7	4,7

Valuuttakurssierot ja muut rahoitustuotot ja -kulut

Kurssierot ja käypien arvojen muutokset johdannaisista, valuuttamääräisistä lainoista ja pankkitileistä, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-19,0	-2,4
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,1	0,1
Myyntivoitot myytävissä olevista rahoitusvaroista	3,2	0,0
Myyntitappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista	-0,2	
Muut rahoituskulut	-0,8	-1,5
Valuuttakurssierot ja muut rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-16,7	-3,8

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä -16,0 1,0

Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikauden kuluksi kirjattuja korkoja 4,9 milj. euroa (5,8 milj. euroa). Korkotuottoihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikauden tuotoiksi kirjattuja korkoja 3,1 milj. euroa (2,5 milj. euroa).

USD-määräisen Private Placement -luottojärjestelyn realisoituneiden korkojohdannaisten suojaustulos kirjataan nettona korkokuluihin yhdessä lainan korkojen kanssa.

Tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot

Milj. €	2009	2008
Muut tuotot	1,9	3,8
Ostot ja muut kulut	-3,1	-0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-19,2	-3,0
Yhteensä	-20,4	0,1

LIITE 10

Tuloverot

Milj. €	2009	2008
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-82,7	-83,2
Edellisten tilikausien verot	-1,2	2,2
Laskennalliset verot	1,6	-8,4
Yhteensä	-82,4	-89,4

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Tulos ennen veroja	216,6	288,5
Verot emoyhtiön verokannan (26 %) mukaan	-56,3	-75,0
Ulkomaisten tytäryhtiöiden erilaisten verokantojen vaikutus	2,0	3,4
Verovapaiden tulojen vaikutus	1,4	9,8
Vähennyskeltovottomien kulujen vaikutus	-8,9	-10,0
Verotuksellisten tappioiden vaikutus	-17,1	-12,1
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutus	0,0	-6,8
Edellisten tilikausien verot	-1,2	2,2
Edellisiin tilikausiin perustuva laskennallisten verojen oikaisu	-1,2	-3,9
Muut	-1,2	3,0
Verot tuloslaskelmassa	-82,4	-89,4

LIITE 11

Muut laajan tuloksen erät

Muut laajan tuloksen erät ja niihin liittyvät verot

	Ennen veroja	Vero-vaikutus	2009 Verojen jälkeen
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-2,5		-2,5
Rahavirran suojauksen arvomuutos	-3,9	1,0	-2,9
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos	-1,9	0,5	-1,4
Muut erät	-0,3		-0,3
Yhteensä	-8,6	1,5	-7,1

Muut laajan tuloksen erät ja niihin liittyvät verot

	Ennen veroja	Vero-vaikutus	2008 Verojen jälkeen
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-6,3		-6,3
Rahavirran suojauksen arvomuutos	-12,8	3,3	-9,5
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos	2,2	-0,6	1,6
Muut erät	-0,3		-0,3
Yhteensä	-17,2	2,8	-14,5

LIITE 12

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla on laimentavana osakkeiden määrää lisäävänä instrumenttina osakeoptioita. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden tilikauden keskimääräiseen hintaan.

	2009	2008
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos		
Jatkuvat toiminnot, milj. €	125,2	178,2
Lopetetut toiminnot, milj. €	-	41,5
Kesko yhteensä, milj. €	125,2	219,7

Osakkeiden lukumäärä

Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	98 061 761	97 795 685
Liikkeeseen laskettujen optioiden vaikutus	320 423	460 550
Laimennettu ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	98 382 184	98 256 234

Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos

Jatkuvat toiminnot		
Laimentamaton €	1,28	1,82
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	1,27	1,81
Lopetetut toiminnot		
Laimentamaton €	-	0,43
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	-	0,43
Kesko yhteensä		
Laimentamaton €	1,28	2,25
Laimennusvaikutuksella oikaistu €	1,27	2,24

Taseen liitetiedot

LIITE 13

Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Liikearvo	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko- maksut	Yhteensä 2009
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.2009	115,3	71,1	142,5	10,4	339,4
Muuntoerot	6,8	5,6	4,8		17,1
Lisäykset	2,2		28,7	6,0	36,9
Tytäryritysten hankinta					0,0
Vähennykset	-0,9	-0,7	-15,2	-0,6	-17,5
Siirrot erien välillä			-3,3	-5,9	-9,2
Hankintameno 31.12.2009	123,3	75,9	157,4	10,0	366,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset					
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2009	-43,3	-28,6	-97,9		-169,7
Muuntoerot	-6,7	-1,3	-1,6		-9,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2		22,0		22,1
Tilikauden poisto			-24,7		-24,7
Arvonalennukset					
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2009	-49,9	-29,8	-102,2		-181,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2009	72,1	42,5	44,6	10,4	169,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	73,5	46,1	55,2	10,0	184,8
					Yhteensä 2008
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.2008	163,3	78,3	124,5	13,4	379,6
Muuntoerot	-7,6	-7,2	-5,3	-1,3	-21,4
Lisäykset	6,4		36,8	7,4	50,6
Tytäryritysten hankinta			0,0		0,0
Vähennykset	-46,7		-16,7	-1,5	-64,9
Siirrot erien välillä	-0,1		3,1	-7,6	-4,6
Hankintameno 31.12.2008	115,3	71,1	142,5	10,4	339,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset					
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2008	-29,0	-21,3	-77,2		-127,5
Muuntoerot	5,9	1,3	1,6		8,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	16,9		6,0		22,9
Tilikauden poisto			-28,3		-28,3
Arvonalennukset	-37,0	-8,6			-45,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2008	-43,3	-28,6	-97,9		-169,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	134,3	57,0	47,3	13,4	252,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	72,1	42,5	44,6	10,4	169,6

Liikearvot ja aineettomat oikeudet segmentteittäin

Milj. €	Aineettomat hyödykkeet *	Liikearvo	Diskonttaus- korko (WACC) **	Aineettomat hyödykkeet *	Liikearvo	Diskonttaus- korko (WACC) **
	2009	2009	2009	2008	2008	2008
Rautakauppa						
Bygghälsan, Norja	28,3		8,0 %	24,7		8,0 %
Rautakesko, Viro		1,1	13,0 %		1,1	11,0 %
Senkai, Liettua		17,2	14,0 %		17,2	11,5 %
StroyMaster, Venäjä		14,2	15,0 %		14,1	12,0 %
Kiinteistöyhtiöt		7,1			5,7	
Käyttötavarakauppa						
Anttila, Suomi		23,4	7,0 %		23,4	7,0 %
Indoor, Suomi	17,8	4,1	7,0 %	17,8	4,1	7,0 %
Auto- ja konekauppa		4,4	8,0 %		4,2	8,0 %
Muut		2,1			2,2	
Yhteensä	46,1	73,5		42,5	72,1	

* Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ** Verojen jälkeen

Rahavirtaa tuottavat yksiköt on määritelty raportoitavaa segmenttiä alemmalle tasolle. Yksiköt on määritelty ketju-/maatasolle ja ne ovat pääsääntöisesti juridisia yhtiöitä.

Taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien tavaramerkkien (brändit) osalta, koska niiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Arvio perustuu siihen, että ei ole ennakoitavissa rajaa sille ajanjaksolle, jona aikana nämä tavaramerkit kerryttävät rahavirtaa konsernille. Tavaramerkit sisältyvät yrityshankintojen yhteydessä hankittuihin omaisuuteen.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta ja aina kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Tilikaudella 2008 myytiin Norjan Bygghälsan-konserniin kuuluva Byggsenteret, johon oli kohdistettu liikearvoa 9,5 milj. euroa.

LIKEARVOJEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENNUSTESTAUS

Rahavirtaa tuottavan yksikön liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalennustestauksessa käyttöarvo-laskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoitavat rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat 3 vuoden ajanjakson. Suunnitelmien tärkeimmät oletukset ovat kokonaismarkkinoiden kasvu- ja kannattavuuskehitys, kauppapaikkaverkoston muutokset, tuote- ja palveluvalikoima, hinnoittelu sekä liiketoiminnan kustannusten kehitys. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu 1,5–4 %:n (1–4 %) kasvuennusteen mukaan maakohtaiset erot huomioon.

Diskonttauskorkona on käytetty segmentteittäin ja maittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) verojen jälkeen, jota oikaistaan testauksen yhteydessä verovaikutuksella. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipreemio, toimialakohtainen betakerroin, tavoite-

pääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä maariskit. Diskonttauskorot nousivat edellisvuoteen verrattuna Venäjällä ja Baltiassa maariskien kasvun ja korkotason nousun seurauksena.

ARVONALENTUMISTAPPIOT

Tilikauden 2009 aikana liikearvoihin ja aineettomiin oikeuksiin ei ole kohdistunut arvonalennuksia.

Tilikauden 2008 aikana Bygghälsan Norgen liikearvoon ja aineettomiin hyödykkeisiin tehtiin yhteensä 45,6 milj. euron suuruinen arvonalennus. Tästä 37,0 milj. euroa kohdistui liikearvoon ja 8,6 milj. euroa tavaramerkkiin. Arvonalennus esitettiin kertaluonteisena eränä. Arvonalennustappioon vaikutti odotettua heikompi kannattavuuden kehitys. Lisäksi Bygghälsanin liittyvien tuotto-odotusten arvioitiin alentuneen. Bygghälsan Norge muodostaa oman rahavirtaa tuottavan yksikön ja se kuuluu Rautakauppa-segmenttiin.

HERKKYYSANALYYSI

Keskeiset muuttujat arvonalennustestauksessa ovat käyttökateprosentti ja diskonttauskorko.

Kaikkein herkimpiä oletuksissa tapahtuville muutoksille ovat Bygghälsanin, Indoorin ja Rautakesko Viron liiketoimintoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet.

Diskonttauskoron yhden prosenttiyksikön nousu ei aiheuttaisi missään rahavirtaa tuottavassa yksikössä arvonalentumistilannetta.

Bygghälsanin sekä Rautakesko Viron osalta yli 0,8 % -yksikön aleneminen residuaalin käyttökatteessa aiheuttaisi arvonalentumistilanteen. Indoorin osalta yli 1,2 % -yksikön aleneminen residuaalin käyttökatteessa aiheuttaisi arvonalentumiskirjaustarpeen.

Arvioitaessa muita rahavirtaa tuottavia yksiköitä johdon arvioiden mukaan minkään keskeisen muuttujan ennakoitavissa oleva muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon.

LIITE 14

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskeneneräiset hankinnat	Yhteensä 2009
Hankintameno						
Hankintameno 1.1.2009	271,7	1 059,9	486,5	38,3	82,4	1 938,8
Muuntoerot	1,7	2,4	3,0	0,6	0,6	8,2
Lisäykset	23,3	55,5	47,3	9,5	26,1	161,7
Tytäryritysten hankinta	3,2					3,2
Vähennykset	-27,2	-159,1	-26,0	-4,2	-18,3	-234,8
Siirrot erien välillä	0,0	38,3		0,3	-30,4	8,3
Hankintameno 31.12.2009	272,8	997,1	510,8	44,5	60,3	1 885,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset						
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2009	-2,4	-389,6	-322,6	-14,8		-729,3
Muuntoerot		-0,4	-1,7	-0,1		-2,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		45,2	15,6	2,3		63,2
Tilikauden poisto		-38,4	-49,4	-4,4		-92,1
Arvonalennukset	-0,2	-14,0		-0,1		-14,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2009	-2,6	-397,2	-358,1	-17,0	0,0	-774,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2009	269,3	670,3	164,0	23,6	82,4	1 209,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	270,1	599,9	152,7	27,5	60,3	1 110,6
						Yhteensä 2008
Hankintameno						
Hankintameno 1.1.2008	223,2	1 140,7	481,4	36,2	29,9	1 911,3
Muuntoerot	-3,3	-4,1	-8,0	-1,1	-1,3	-17,8
Lisäykset	54,4	69,5	97,9	7,1	70,6	299,5
Tytäryritysten hankinta	2,6	9,6	0,0			12,2
Vähennykset	-11,1	-174,7	-90,5	-4,0	-0,2	-280,5
Siirrot erien välillä	5,9	18,9	5,7	0,1	-16,5	14,1
Hankintameno 31.12.2008	271,7	1 059,9	486,5	38,3	82,4	1 938,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset						
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2008	-3,7	-414,1	-326,3	-14,1		-758,2
Muuntoerot	0,0	1,1	4,2	0,5		5,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,3	76,5	48,6	1,9		128,3
Tilikauden poisto		-37,6	-49,1	-3,1		-89,5
Arvonalennukset		-15,5				-15,5
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2008	-2,4	-389,6	-322,6	-14,8		-729,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	219,5	726,6	155,2	22,2	29,9	1 153,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	269,3	670,3	164,0	23,6	82,4	1 209,5

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

Milj. €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
2009				
Hankintameno	38,7	37,0	0,1	75,7
Kertyneet poistot	-24,1	-29,8	-0,1	-54,0
Kirjanpitoarvo	14,6	7,2	0,0	21,7
2008				
Hankintameno	38,7	47,6	0,1	86,4
Kertyneet poistot	-23,7	-36,4	-0,1	-60,2
Kirjanpitoarvo	15,0	11,2	0,0	26,2

LIITE 15

Osuudet osakkuusyriityksissä

Milj. €	2009	2008
Kirjanpitoarvo 1.1.	31,2	27,0
Osuus tilikauden tuloksesta	0,2	1,9
Lisäykset	1,7	2,4
Vähennykset	-0,1	-0,1
Muuntoerot		
Kirjanpitoarvo 31.12.	33,0	31,2

Osakkuusyriitysosakkeille ei ole julkistettuja hintanoteerauksia.

Tiedot konsernin osakkuusyriityksistä sekä konsernin osuus niiden yhteenlasketuista varoista, veloista, liikevaihdosta ja voitosta/tappiosta:

Milj. €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistus- osuus %
2009					
Valluga-sijoitus Oy, Helsinki	33,5	0,0	0,0	1,3	39,0
Vähittäiskaupan Takaus Oy, Helsinki	56,0	0,2	1,2	3,2	34,4
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy, Helsinki	3,8	2,2	10,9	0,7	30,0
Muut	5,3	3,7	1,9	0,0	
Yhteensä	98,5	6,1	14,0	5,1	
2008					
Valluga-sijoitus Oy, Helsinki	34,5	2,3	0,7	9,1	39,0
Vähittäiskaupan Takaus Oy, Helsinki	52,9	0,2	1,1	2,2	34,4
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy, Helsinki	3,4	2,2	10,0	-0,3	30,0
Muut	4,6	3,2	0,5	0,0	
Yhteensä	95,3	7,9	12,3	11,0	

LIITE 16

Pitkäaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat

Milj. €	2009	2008
Kirjanpitoarvo 1.1.	3,0	4,0
Lisäykset	0,8	0,0
Vähennykset	-0,7	-1,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,0	3,0

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomia osakkeita, jotka on pääsääntöisesti arvostettu hankintamenoon, koska niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

LIITE 17

Pitkäaikaiset saamiset

Milj. €	2009	2008
Korottomat pitkäaikaiset saamiset	2,6	10,9
Rahoitusleasingsaamiset	59,5	51,3
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	1,5	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	3,8	5,5
Yhteensä	67,5	69,2

Korottomat pitkäaikaiset saamiset sisältävät 1,3 milj. euroa johdannaisten arvomuutoksia ja näiden tasearvo vastaa käypää arvoa. Rahoitusleasingsaamisten käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

Pitkäaikaisten saamisten maturiteettijakautuma 31.12.2009

Milj. €	2011	2012	2013	2014	2015–	Yhteensä
Korottomat pitkäaikaiset saamiset	0,8	0,6	0,3	0,8	0,2	2,6
Rahoitusleasingsaamiset	11,2	11,2	11,2	11,2	14,7	59,5
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä					1,5	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,1	1,0	0,8	0,7	0,2	3,8
Yhteensä	13,1	12,8	12,3	12,7	16,6	67,5

LIITE 18

Rahoitusleasingsaamiset

Milj. €	2009	2008
Rahoitusleasingsaamiset erääntyvät seuraavasti:		
Yhden vuoden kuluessa	20,1	15,9
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	50,9	44,0
Yli viiden vuoden kuluttua	15,3	13,5
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	86,3	73,5
Vähimmäisvuokrasaamisten nykyarvo:		
Yhden vuoden kuluessa	16,8	13,1
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	44,8	38,5
Yli viiden vuoden kuluttua	14,7	12,8
Rahoitusleasingsaaminen	76,3	64,3
Kertymätön rahoitustuotto	10,0	9,1

Rahoitusleasingsaamiset koostuvat Ruokakesko Oy:n omistamiin ja rahoitusyhtiöltä vuokraamiin ja ketjuyrityksille edelleenvuokrattuihin myymäläkalusteisiin. Vuokrauden aikana vuokrakohde toimii vakuutena ja varsinaisen vuokrauden jälkeen vuokralleottajalla on mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta edullisilla jatkokausilla. Vuokra-ajat ovat 3–8 vuotta.

LIITE 19

Laskennalliset verot

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2009 aikana:

Milj. €	31.12.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myydyt tytäryhtiöt	31.12.2009
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1,0	0,0				0,9
Rahoitusleasinghyödykkeet	0,2	-0,1				0,1
Varaukset	9,1	-0,2				8,9
Eläkkeet	0,9	-0,4				0,5
Vahvistetut tappiot	2,8	0,6		0,5		3,9
Muut	20,7	-2,6	-1,2	0,1		17,0
Yhteensä	34,5	-2,7	-1,2	0,6		31,2
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	49,5	-10,2			0,0	39,3
Konsernirakenteen muutokset	22,9	-0,8		1,6	1,0	24,8
Eläkkeet	79,0	4,0				83,0
Muut	8,5	2,8	-2,7	-0,1		8,6
Yhteensä	159,9	-4,1	-2,7	1,5	0,9	155,7
Laskennallinen nettoverovelka	125,5					124,5

Nettoverovelka jakautuu taseessa:

Milj. €	2009	2008
Laskennallisiin verosaamisiin	3,2	6,5
Laskennallisiin verovelkoihin	127,7	132,0

Laskennallisten verosaamisten Muut -ryhmä sisältää mm. hyllypoistoista kirjattua laskennallista verosaamista sekä erillisyyhtiöissä konsernin laskentaperiaatteiden soveltamisesta johtuvaa verosaamista.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2008 aikana:

Milj. €	31.12. 2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryhtiöt	31.12. 2008
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	2,2	-1,2		0,0	0,0	1,0
Rahoitusleasinghyödykkeet	5,5	-5,3		0,0	0,0	0,2
Varaukset	6,2	2,8			-0,1	9,1
Eläkkeet	1,0	0,0		0,0	-0,1	0,9
Vahvistetut tappiot	3,9	-0,8		-0,4	0,0	2,8
Muut	19,3	0,4	2,6	-0,6	-1,0	20,7
Yhteensä	38,0	-4,1	2,6	-1,0	-1,2	34,5
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	55,3	-5,0		0,0	-0,9	49,5
Konsernirakenteen muutokset	21,6	-1,8		-2,4	5,5	22,9
Eläkkeet	68,1	10,8			0,1	79,0
Muut	11,0	0,1	-0,2	-0,1	-2,3	8,5
Yhteensä	156,0	4,1	-0,2	-2,5	2,4	159,9
Laskennallinen nettoverovelka	117,9					125,5

Nettoverovelka jakautuu taseessa:

Milj. €	2008	2007
Laskennallisiin verosaamisiin	6,5	7,7
Laskennallisiin verovelkoihin	132,0	125,5

Konsernilla oli 31.12.2009 käyttämättömiä vahvistettuja tappioita 63,8 milj. euroa, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry vastaavaa verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään.

Vahvistetut tappiot, joista ei ole kirjattu verosaamista, erääntyvät seuraavasti:

	2010	2011	2012	2013	2014	2014–	Yhteensä
	2,4	0,5	2,3	0,0	0,0	58,6	63,8

Konsernitalinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska tytäryhtiöiden voitonjako on konsernin päätävävallassa, eikä verovaikutuksen toteutumiseen johtava voitonjako ole todennäköinen lähitulevaisuudessa.

LIITE 20

Eläkesaamiset

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä. Suomessa henkilökunnan eläketurva on järjestetty osittain eläkevakuutusyhtiöiden kautta ja osittain Keskon Eläkekassan kautta, jonka lisäetuja myöntävä A-osasto on suljettu 9.5.1998. Keskon Eläkekassassa oleva eläkejärjestely luokitellaan etuuspohjaiseksi eläkejärjestelyksi.

Ulkomaista tytäryhtiöistä ainoastaan Norjassa on eläkejärjestely, joka luokitellaan etuuspohjaiseksi eläkejärjestelyksi. Norjan eläkejärjestelyn luonne ja Norjan lainsäädäntö ovat muuttuneet tilikauden 2008 aikana siten, että merkittävä osa yhtiön työntekijöistä on siirtynyt pois etuuspohjaisen eläkejärjestelyn piiristä. Norjan etuuspohjaiseen järjestelyyn liittyvän nettovelan määrä 31.12.2009 on 0,4 milj. euroa (0,5 milj. euroa).

Muissa ulkomaissa tytäryhtiöissä olevat eläkejärjestelyt hoidetaan paikallisten määräysten ja käytännön mukaan. Niissä ei ole merkittäviä etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy Keskon eläkekassan osalta seuraavasti:

Milj. €	2009	2008
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	-525,1	-530,4
Varojen käypä arvo	871,6	819,5
Ali-/ylijäämä	346,5	289,1
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	-31,4	11,1
Nettomääräinen saaminen (+) / velka (-) taseessa	315,2	300,3
Veloitteen nykyarvon muutokset ovat seuraavat:		
Järjestelystä johtuva velvoite 1.1.	530,4	560,6
Tilikauden työsuoritukseen perustuva meno	12,7	15,1
Korkomenot	28,6	28,8
Maksetut etuudet	-27,7	-27,2
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	-24,3	-47,0
Muut	5,5	
Järjestelyistä johtuva velvoite 31.12.	525,1	530,4
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset ovat seuraavat:		
Järjestelyyn kuuluvat varat 1.1.	819,5	897,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	54,9	63,2
Suoritukset järjestelyyn	6,8	17,8
Maksetut etuudet	-27,7	-27,2
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	18,2	-131,2
Muut		
Järjestelyyn kuuluvat varat 31.12.	871,6	819,5
Tuloslaskelmaan merkityt kulut:		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-12,7	-15,1
Korkomenot	-28,6	-28,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	54,9	63,2
Muutos	-5,5	
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)		1,2
Tuloslaskelmaan kirjattu yhteensä	8,2	20,5
Taseen nettomääräisen saamisen muutos:		
Tilikauden alussa	300,3	262,1
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut	8,2	20,5
Suoritukset järjestelyyn	6,8	17,8
Tilikauden lopussa	315,2	300,3

Keskon eläkekassassa hoidetut eläkkeet	2009	2008	2007	2006	2005
Järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo	-525,1	-530,4	-560,6	-440,9	-426,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	871,6	819,5	897,0	794,8	628,7
Yli-/alijäämä	346,5	289,1	336,4	353,9	201,8
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	18,2	-130,9	11,5	113,1	41,6
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velkoihin	4,3	-15,6	23,2	4,8	5,9

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 73,0 milj. euroa (-71,6 milj. euroa).

Vuonna 2010 konserni ennakoi maksavansa kannatusmaksuja etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin 53,0 milj. euroa.

**Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin,
% järjestelyyn kuuluvien varojen käyvistä arvoista**

	2009	2008
Kiinteistöt	47,5 %	39,7 %
Osakkeet	23,2 %	19,4 %
Pitkät korkosijoitukset	19,3 %	20,6 %
Lyhyet korkosijoitukset	7,9 %	18,5 %
Muut sijoitukset	2,1 %	1,8 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Järjestelyyn kuuluvat varat Milj. €

Käypään arvoon sisältyy Kesko Oyj:n osakkeita	104,3	93,5
Käypään arvoon sisältyy Kesko-konsernin vuokraamia ja pääosin edelleen kauppiaille vuokraamia kiinteistöjä	456,4	359,5

Keskeiset vakuutusmatemaattiset olettamukset:

	2009	2008
Diskonttauskorko	5,25 %	5,25 %
Varojen odotettu tuotto	6,60 %	6,60 %
Palkankorotusolettamus	3,50 %	3,50 %
Inflaatio	2,00 %	2,00 %
Odotettu keskimääräinen jäljellä oleva työssäoloaika	14–23	15–20

Laskettaessa Keskon Eläkekassan B-osaston eläkevelvoitetta, täydennyskertoimena on käytetty 1,5 % vuosina 2010–2012, 2,1 % vuosina 2013–2015 ja vuonna 2016 ja tämän jälkeen 2,7 %.

Eläkekassan odotustuottoa laskettaessa sijoitusomaisuus on jaettu viiteen omaisuusluokkaan. Sijoitussalkun kokonaistuotto-odotus, 6,6 %, muodostuu näiden omaisuuslajien yhdistelmätuotosta. Eri omaisuuslajien tuotto-odotukset perustuvat työeläkejärjestelmässä varsin laajasti käytössä olevan sijoitussalkkuanalyyysmallin parametreihin, jotka on laskettu pitkän aikavälin historiatiedoista. Merkittävin kokonaistuottoon vaikuttava omaisuuslaji on osakkeet, joka on lisäksi jaettu maantieteellisiin perustein yhdeksään eri osaryhmään tuotto-odotusten vaihdella välillä 8,5 %–12,3 %.

LIITE 21

Vaihto-omaisuus

Milj. €	2009	2008
Tavarat	662,3	864,2
Ennakkomaksut	3,2	6,9
Yhteensä	665,5	871,0
Vaihto-omaisuuden arvoa on tilikauden päättyessä alennettu vastaamaan sen nettorealisointiarvoa	49,6	51,1

LIITE 22

Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

Milj. €	2009	2008
Korolliset saamiset		
Rahoitusleasingsaamiset	16,8	13,1
Korolliset laina- ja muut saamiset	15,3	1,9
Korolliset saamiset yhteensä	32,1	14,9
Myyntisaamiset	593,6	633,1
Muut korottomat saamiset		
Korottomat laina- ja muut saamiset	33,0	27,3
Siirtosaamiset	84,7	110,1
Muut korottomat saamiset yhteensä	117,6	137,4
Yhteensä	743,3	785,5

Myyntisaamisista on kirjattu luottotappioiksi tuloslaskelmaan yhteensä 12,6 milj. euroa (13,8 milj. euroa). Luottoriskiä on kuvattu tarkemmin liitteessä 42.

Siirtosaamiset muodostuvat pääasiassa markkinointituottojen, alennusten ja henkilöstökulujen jaksotuksista.

Lyhytaikaisten myynti- ja lainasaamisten sekä lyhytaikaisten korollisten saamisten käyvän arvon oletetaan vastaavan lähes kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

LIITE 23

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Milj. €	2009	2008
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	213,1	94,4
Yhteensä	213,1	94,4

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät yritystodistuksia, pankkien sijoitustodistuksia ja muita rahamarkkinasijoituksia. Erän jakautumista on kuvattu tarkemmin liitteessä 41.

LIITE 24

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Milj. €	2009	2008
Kirjanpitoarvo 1.1.	291,0	155,6
Muutokset	139,0	133,2
Käyvän arvon muutokset	-2,3	2,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	427,7	291,0

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät lyhytaikaisia sijoituksia yritystodistuksiin, pankkien sijoitustodistuksiin, muihin korko-instrumentteihin sekä Suomen valtion joukkovelkakirjalainoihin. Erän jakautumista on kuvattu tarkemmin liitteessä 41.

LIITE 25

Rahavarat

Milj. €	2009	2008
Käteinen raha ja pankkitalletukset	73,9	57,8
Yhteensä	73,9	57,8

LIITE 26

Myytäväenä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja niihin liittyvät velat

Myytäväenä olevat omaisuuserät

Milj. €	2009	2008
Maa-alueet	0,4	0,7
Rakennukset ja kiinteistöosakkeet	0,5	2,3
Yhteensä	0,9	3,0

Myytäväenä oleviksi luokiteltavien erien ryhmään ei sisälly velkoja 31.12.2009 (31.12.2008).

LIITE 27

Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET

Osakepääoma	Osakkeiden lukumäärä			Osake- pääoma Milj. €	Ylikurssi- rahasto Milj. €	Yhteensä Milj. €
	A	B	Yhteensä			
1.1.2008				195,5	190,4	385,9
Osakeoptioiden käyttö	–	57 089	57 089	0,1	0,2	0,3
31.12.2008	31 737 007	66 087 847	97 824 854	195,6	190,6	386,2
Osakeoptioiden käyttö	–	496 675	496 675	1,0	3,7	4,7
31.12.2009	31 737 007	66 584 522	98 321 529	196,6	194,2	390,8
Äänimäärä	317 370 070	66 584 522	383 954 592			

Osakepääomaa on korotettu katsauskauden aikana neljä kertaa vuoden 2003 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti. Korotukset on tehty 11.2.2009 (52 392 euroa), 5.5.2009 (51 250 euroa), 5.6.2009 (673 146 euroa), 17.12.2009 (216 562 euroa), ja niistä on kerrottu samojen päivien pörssi-ilmoituksissa. Merkityt osakkeet on otettu julkisen kaupan-käynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle yhdessä vanhojen B-osakkeiden kanssa 12.2.2009, 6.5.2009, 6.6.2009 ja 18.12.2009.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. A-osakkeiden lukumäärä on enintään 250 miljoonaa kappaletta ja B-osakkeiden lukumäärä on samoin enintään 250 miljoonaa kappaletta siten, että osakkeita on yhteensä enintään 400 miljoonaa kappaletta. Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen.

Tiedot osakeperusteisista maksuista on esitetty liitteessä 35.

OSINGOT

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,90 euroa/osake. Vuoden 2008 tuloksesta osinkoa jaettiin 1,00 euroa/osake.

OMA PÄÄOMA JA OMAN PÄÄOMAN RAHASTOT

Oma pääoma muodostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, muista rahastoista, arvomuutosrahastosta, muuntoeroista ja kertyneistä voittovaroista. Lisäksi omaan pääomaan sisällytetään kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista laskennallisilla verovelvoilla vähennetty osuus.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon kirjataan osakemerkinnän yhteydessä yhtiölle tuleva osakkeen nimellisarvon ylittävä määrä niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana. Ylikurssirahasto on sisältänyt aiemmin myös osakeoptioiden tulosvaikutuksen vastaerän, mutta erä on esitetty takautuvasti voittovaroissa (siirto ylikurssirahastosta voittovarioihin 1.1.2008 9,9 milj. euroa).

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon.

Muut rahastot

Muut rahastot ovat lähinnä yhtiökokouksen päätöksin perustettuja ja kartutettuja rahastoja.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös itsenäisiin ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä. Voittovarioihin on sisällytetty aiemmin myös voittovarojen muuntoerot, mutta erä on esitetty takautuvasti muuntoeroissa (siirto voittovaroista muuntoeroihin 1.1.2008 0,7 milj. euroa).

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen ja rahavirran suojauksena käsiteltävien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokkaan osuuden. Rahavirran suojauksena käsitellään sähköjohdannaiset sekä Private Placement-lainan korkoa suojaavat korkojohdannaiset. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä.

Rahavirran suojaustulos

Sähkön hintariskin suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Suojauslaskennan tuloksena omasta pääomasta on kirjattu tuloslaskelman ostokulujen oikaisuksi -5,0 milj. euroa (5,4 milj. euroa) ja vastaavasti 0,3 milj. euroa (-12,5 milj. euroa) on kirjattu omaan pääomaan. Näiden yhteisvaikutus arvonmuutosrahastoon oli tilikaudella 5,3 milj. euroa (-17,9 milj. euroa) ennen laskennallisten verosaamisten huomiointia.

USD-määräisen private placement-järjestelyn osalta on omaan pääomaan kirjattu käyvän arvon muutosta -9,1 milj. euroa (5,1 milj. euroa) ja tuloslaskelman rahoituseriin -0,1 milj. euroa (-0,1 milj. euroa).

LIITE 28**Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin****Arvot 31.12.2009**

Tase-erä milj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			3,0			3,0	3,0
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		1,3				1,3	1,3
- Johdannaiset					1,3	1,3	1,3
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		64,9				64,9	64,9
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		709,6				709,6	709,6
- Johdannaiset	1,5				0,2	1,7	1,7
Korolliset saamiset		32,1				32,1	32,1
Käypään arvoon tulosvaik. kirj.rah.varat	213,1					213,1	213,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat			427,7			427,7	427,7
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	214,6	807,9	430,7		1,5	1 454,7	1 454,7
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset pitkäaikaiset velat				244,9		244,9	267,4
- Johdannaiset					17,1	17,1	17,4
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä						262,0	284,5
Korottomat pitkäaikaiset velat				3,1		3,1	3,1
- Johdannaiset					2,5	2,5	2,5
Korottomat pitkäaikaiset velat yhteensä						5,7	5,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat				194,2		194,2	194,2
Ostovelat				703,5		703,5	703,5
Muut korottomat velat				176,5		176,5	176,5
- Johdannaiset					3,4	3,4	3,4
Siirtovelat				245,8		245,8	245,8
- Johdannaiset	8,3					8,3	8,3
Siirtovelat yhteensä						254,1	254,1
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	8,3			1 568,0	23,0	1 599,3	1 621,8

Arvot 31.12.2008

Tase-erä milj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytäviksi olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytäviksi olevat rahoitusvarat			3,0			3,0	3,0
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		0,9				0,9	0,9
– Johdannaiset		0,1			9,9	10,0	10,0
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		58,3				58,3	58,3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		755,6				755,6	755,6
– Johdannaiset	10,2		2,1		2,6	14,9	14,9
Korolliset saamiset		14,9				14,9	14,9
Käypään arvoon tulosvaik. kirj.rah.varat	94,4					94,4	94,4
Myytäviksi olevat rahoitusvarat			291,0			291,0	291,0
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	104,6	829,8	296,1		12,5	1 243,0	1 243,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset pitkäaikaiset velat				175,2		175,2	198,2
– Johdannaiset					21,7	21,7	21,7
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä						196,9	219,9
Korottomat pitkäaikaiset velat				11,8		11,8	11,8
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat				293,6		293,6	293,6
Ostovelat				755,6		755,6	755,6
Muut korottomat velat				181,6		181,6	181,6
Siirtovelat				237,9		237,9	237,9
– Johdannaiset	4,1				3,5	7,6	7,6
Siirtovelat yhteensä						245,5	245,5
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	4,1			1 655,7	25,2	1 685,0	1 708,0

Lainojen käyvät arvot on laskettu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja 0,5 %–4,0 %. Lyhytaikaisten korollisten velkojen käypä arvo on arvioitu olevan lähellä niiden tasearvoa.

Pitkäaikaisten lainojen maturiteettijakautuma on esitetty liitteessä 41.

LIITE 29

Rahoitusleasingvelat

Milj. €	2009	2008
Rahoitusleasingvuokrat erääntyvät seuraavasti:		
Yhden vuoden kuluessa	20,9	27,2
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	64,5	64,0
Yli viiden vuoden kuluttua	10,9	14,1
Vähimmäisvuokrat yhteensä	96,3	105,3
Vähimmäisvuokrien nykyarvo:		
Yhden vuoden kuluessa	17,3	22,6
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	57,9	56,6
Yli viiden vuoden kuluessa	10,5	13,4
Rahoitusleasingvelat yhteensä	85,7	92,7
Kertyvät rahoituskulut	10,6	12,6
Tilikaudella kirjatut muuttuvat vuokrat	0,1	1,5
Jälleenvuokrasopimuksista odotetut vuokrat	61,5	64,4

Rahoitusleasingvelat muodostuvat pääosin Ruokakesko Oy:n rahoitusyhtiöltä vuokraamiin ja ketjuyrityksille edelleen vuokratuista myymäläkalusteista. Lisäksi rahoitusleasingsopeuksiin sisältyy kiinteistöjen vuokrasopimuksia, joiden vuokrat ovat korkosidonnaisia.

LIITE 30

Varaukset

Milj. €	Tappiolliset vuokrasopimukset	Takuuvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2009	14,1	15,5	14,1	43,6
Valuuttakurssivaikutukset	0,2	0,0	0,0	0,3
Varausten lisäykset	8,0	1,8	6,3	16,1
Varausten peruutukset	-5,1	-4,2	-1,0	-10,2
Yritysjärjestelyjen vaikutukset		-0,3		
Kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan	17,3	12,7	19,4	49,6
Käytetyt varaukset	-2,6	-0,5	-2,7	-5,8
Varaukset 31.12.2009	14,8	12,2	16,7	43,7
Varausten jakautuminen				
Pitkäaikainen	5,9	5,0	3,6	14,5
Lyhytaikainen	8,8	7,3	13,1	29,2

Tappiollisia vuokrasopimuksia koskevana varauksina on käsitelty konsernin harjoittaman liiketoiminnan käytöstä poistuneiden tyhjillään olevien vuokratilojen vuokravastuut sekä edelleen vuokrattujen vuokratilojen nettovuokratappiot. Konserniyhtiöiden myymiin ajoneuvoihin ja koneisiin liittyvistä takuista on kirjattu takuuvaraus. Varauksen määrä perustuu aikaisempien vuosien kokemuksiin toteutuneista takuuvelvoitteista.

LIITE 31

Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat

Milj. €	2009	2008
Ostovelat	703,5	755,6
Muut lyhytaikaiset korottomat velat	179,9	181,6
Verovelat	37,0	2,9
Siirtovelat	217,1	245,5
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	1 137,5	1 185,7

Siirtovelat muodostuvat lähinnä ostojen ja henkilöstökulujen jaksotuksista.

LIITE 32

Yhteisessä määräysvallassa olevat omaisuuserät

YHTEISESSÄ MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT OMAISUUSERÄT (KESKINÄISET KIIINTEISTÖYHTIÖT)

Seuraavat luvut vastaavat konsernin osuutta yhteisessä määräysvallassa olevista omaisuus- ja velkaeristä sekä tuotoista ja tuloksesta, jotka sisältyvät konsernin taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Milj. €	2009	2008
Pitkäaikaiset varat	41,6	76,2
Lyhytaikaiset varat	0,3	1,5
	41,9	77,8
Pitkäaikaiset velat	7,0	9,8
Lyhytaikaiset velat	19,3	32,8
	26,3	42,6
Nettovarallisuus	15,6	35,2
Tuotot	4,7	6,0
Kulut	3,8	4,7
Tulos	0,9	1,3

LIITE 33

Vastuusitoumukset

Vastuut Milj. €	2009	2008
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pantit	91	40
Kiinnitykset	21	17
Takaukset	23	18
Muut vastuut ja vastuusitoumukset	77	50
Osakkeenomistajien puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	0	0
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Muut vastuut ja vastuusitoumukset	7	8
Takaukset	0	0

Annetuissa takauksissa ei ole esitetty takauksia, jotka liittyvät erään, joka on esitetty velkana konsernitaseessa tai vuokratuuna liitteessä 34.

LIITE 34

Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralleottajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	2009	2008
Yhden vuoden kuluessa	352,6	322,5
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 071,5	955,0
Yli viiden vuoden kuluessa	935,4	823,7
Yhteensä	2 359,5	2 101,1

Ei purettavissa olevista jälleenvuokrasopimuksista odotettavissa olevien vastaisten vähimmäisvuokrien määrä

Tilikaudella kirjatut vuokrat ja jälleenvuokrasmaksut:

Vähimmäisvuokrakulut	335,9	305,3
Muuttuvat vuokrakulut	0,5	0,7
Jälleenvuokratuotot	26,3	21,8

Vuoden 2009 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja kiinteistöjen pääoma- ja hoitovuokria sekä muita vuokria 383,1 milj. euroa (349,9 milj. euroa). Hoito- vuokrat eivät sisälly vähimmäisvuokrakuluihin.

Kesko vuokraa liiketoimintaansa varten vähittäiskaupan ja sitä palvelevan logistiikan tarvitsemia tiloja. Vuokrasopimukset ovat pääosin indeksisidonnaisia ja paikallisen markkinakäytännön mukaisia.

Konserni vuokralleantajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	2009	2008
Yhden vuoden kuluessa	8,6	8,8
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	15,3	15,2
Yli viiden vuoden kuluessa	13,6	13,1
Yhteensä	37,5	37,1
Tuloutetut muuttuvien vuokrien kokonaismäärät	-	0,1

Kesko vuokraa tiloja muille yrittäjille kuin K-kauppiaille muodostaakseen kauppapaikkaan kokonaisansaintansa tukevan palvelukokonaisuuden. Tällaisia tiloja ovat tyypillisesti suuryrityksien yhteydessä toimivat ns. etumyymälät.

LIITE 35

Osakeperusteiset maksut

Osana johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää konsernilla on osakeoptiojärjestelyjä. Optio-oikeus antaa oikeuden merkitä yhden Kesko Oyj:n B-osakkeen optioehtojen mukaan määräytyvään hintaan ja optioehdoissa määrättyä aikana. Optio-oikeudet menetetään henkilön lähtiessä yrityksestä ennen optioihin liittyvän sitouttavan ajan päättymistä ellei hallitus yksittäistapauksessa päättä, että optio-oikeuden saaja voi pitää tarjoamisvelvollisuuden kohteena olevat optio-oikeutensa tai osan niistä.

VUODEN 2003 OPTIO-OHJELMA

Varsinainen yhtiökokous päätti 31.3.2003 antaa vastikkeetta yhteensä 1 800 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville henkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintätuo-oikeudesta poikettiin, koska optio-oikeudet ovat osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet on merkitty tunnuksilla 2003D (KESBVEW103), 2003E (KESBVEW203) ja 2003F (KESBVEW303) siten, että kussakin merkityssä erässä on 600.000 optio-oikeutta. Osakkeiden merkintäajat ovat optio-oikeuksittain

- 2003D 1.4.2005–30.4.2008 (merkintäaika päättynyt)
- 2003E 1.4.2006–30.4.2009 (merkintäaika päättynyt) ja
- 2003F 1.4.2007–30.4.2010.

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2003D oli Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.–30.4.2003 (9,63 euroa) ja optio-oikeudella 2003E ajanjaksolla 1.4.–30.4.2004 (15,19 euroa) sekä optio-oikeudella 2003F ajanjaksolla 1.4.–30.4.2005 (19,08 euroa). Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Vuoden 2007 osingonjaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003D oli 2,00 euroa. Merkintäaika päättyi 30.4.2008 ja optioilla merkittiin yhteensä 574 088 Keskon B-osaketta. Yhtiön haltuun jäi 25 912 optiota, jotka raukesivat. Vuoden 2008 osingonjaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003E oli 7,99 euroa. Merkintäaika päättyi 30.4.2009 ja optioilla merkittiin yhteensä 576 000 Keskon B-osaketta. Yhtiön haltuun jäi 24 000 optiota, jotka raukesivat. Vuoden 2008 osingonjaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003F on 13,88 ja merkintäaika alkoi 1.4.2007.

Optio-ohjelman piirissä on noin 50 henkilöä. Tällä optio-ohjelmalla voidaan merkitä yhteensä 1 800 000 uutta B-osaketta ja yhtiön osakepääoma voi nousta merkintöjen seurauksena enintään 3 600 000 eurolla.

VUODEN 2007 OPTIO-OHJELMA

Varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2007 antaa vastikkeetta yhteensä 3 000 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johdolle ja muille avainhenkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optio-oikeuksien antamiselle oli yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi Keskon osakepohjaista kannustinjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Lisäksi ohjelmaan liittyy Keskon hallituksen option-saajille asettama velvoite hankkia 25 %:lla optio-oikeuksista saaduista myyntituloista yhtiön osakkeita pysyväisluonteiseen omistukseen. Optio-oikeudet merkitään tunnuksilla 2007A, 2007B ja 2007C siten, että kussakin merkityssä erässä on 1 000 000 optio-oikeutta. Osakkeiden merkintäajat ovat optio-oikeudella:

- 2007A 1.4.2010–30.4.2012
- 2007B 1.4.2011–30.4.2013
- 2007C 1.4.2012–30.4.2014

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2007A on Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.–30.4.2007 (45,82 euroa), optio-oikeudella 2007B ajanjaksolla 1.4.–30.4.2008 (26,57 euroa) ja optio-oikeudella 2007C ajanjaksolla 1.4.–30.4.2009 (16,84 euroa). Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien voiton- ja muun varojenjakojen määrällä kunkin varojenjaon täsmäytyspäivänä.

Vuoden 2008 osingonjaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2007A oli vuoden 2009 lopussa 43,22 euroa, optio-oikeudella 2007B 25,57 euroa ja optio-oikeudella 2007C 16,84 euroa. Merkintäajat eivät ole vielä alkaneet. Optio-ohjelman piirissä on noin 130 henkilöä.

LIIKKEESEEN LASKETTUVIEN OPTIO-OIKEUKSIEN OSUDET OSAKKEISTA JA ÄÄNISTÄ

Jos kaikilla toteutettavissa olevilla optioilla merkittäisiin osakkeita, olisi kaikkien vuoden 2003 ja 2007 optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 4,67 % osakkeista ja 1,23 % kaikista äänistä. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta optio-oikeuk-

silla tehtävien merkintöjen seurauksena 101 688 793 osakkeeseen. Merkintöjen seurauksena kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä voi nousta 387 321 856 ääneen.

Osakkeiden oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajien oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Yhtiöllä ei ole muita liikkeeseen laskettuja optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia.

OPTIO-OIKEUDET TILIKAUDELLA 1.1.–31.12.2009

Järjestelyjen keskeiset ehdot	Optio-oikeudet 2003			Optio-oikeudet 2007		
Liikkeeseenlasku pvm	31.3.2003			26.3.2007		
Instrumentti	optio-oikeus			optio-oikeus		
Kohderyhmä	johto			johto, muut avainhenkilöt		
	2003D	2003E	2003F	2007A	2007B	2007C
Optioita alun perin, kpl	600 000	600 000	600 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1	1	1	1
Alkuperäinen merkintähinta	9,63 €	15,19 €	19,08 €	45,82 €	26,57 €	16,84 €
Osinko-oikaisu	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Merkintähinta 31.12.2006	4,53 €	12,09 €	17,98 €	-	-	-
Merkintähinta 31.12.2007	3,03 €	10,59 €	16,48 €	45,82 €	-	-
Merkintähinta 31.12.2008	2,00 €	8,99 €	14,88 €	44,22 €	26,57 €	-
Merkintähinta 31.12.2009		7,99 €	13,88 €	43,22 €	25,57 €	16,84 €
Myöntämispäivän käypä arvo						
17.7.2007: 2007A				50,25 €		
19.9.2007: 2007A				45,02 €		
12.12.2007: 2007A				39,42 €		
29.5.2008: 2007B					26,47 €	
27.5.2009: 2007C						20,12 €
Vapautuminen, pvm	1.4.2005	1.4.2006	1.4.2007	1.4.2010	1.4.2011	1.4.2012
Raukeaminen, pvm	30.4.2008	30.4.2009	30.4.2010	30.4.2012	30.4.2013	30.4.2014
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	rauennut	rauennut	0,3	2,3	3,3	4,3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	-	-	32	116	124	128

Muutokset optioiden määrissä ja vastaavat merkintähinnat 2009

	Optio-oikeudet 2003				Optio-oikeudet 2007			
	2003D	2003E	2003F	Painotettu keskim. merkintähinta	2007A	2007B	2007C	Painotettu keskim. merkintähinta
2009								
Ulkona olevat optiot tilikauden alussa	383 394	433 045	12,11 €		756 500	767 500		35,33 €
Optioita varastossa tilikauden alussa	24 000	47 500	12,90 €		243 500	232 500	1 000 000	35,60 €
Tilikauden aikana myönnettyt optiot							785 500	16,84 €
Tilikauden aikana menetetyt optiot					19 000	22 000	3 000	32,60 €
Tilikauden aikana toteutetut optiot	383 394	113 281	9,33 €					
Tilikauden aikana rauenneet optiot	24 000		7,99 €					
Ulkona olevat optiot tilikauden lopussa			319 764	13,88 €	737 500	745 500	782 500	28,30 €
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa			367 264	13,88 €	1 000 000	1 000 000	1 000 000	28,54 €
Merkitsemispäivän vaihdolla painotettu keskim. hinta *	17,05 €	19,19 €						
Keskon B-osakkeen hinta myöntämivuoden lopussa								
2007					37,72 €			
2008						17,80 €		
2009							23,08 €	

* 2003E: B-osakkeen vaihdolla painotettu keskim. hinta tammi-huhtikuussa vuonna 2009, 2003F: B-osakkeen painotettu keskim. hinta vuonna 2009

Muutokset optioiden määrissä ja vastaavat merkintähinnat 2008

2008	Optio-oikeudet 2003				Optio-oikeudet 2007			
	2003D	2003E	2003F	Painotettu keskim. merkintä-hinta	2007A	2007B	2007C	Painotettu keskim. merkintä-hinta
Ulkona olevat optiot tilikauden alussa	33 150	406 133	434 245	13,23 €	786 000			45,82 €
Optioita varastossa tilikauden alussa	25 912	24 000	47 500	11,45 €	214 000	1 000 000	1 000 000	45,82 €
Tilikauden aikana myönnettyt optiot						776 000		26,57 €
Tilikauden aikana menetetyt optiot					29 500	8 500		40,27 €
Tilikauden aikana toteutetut optiot	33 150	22 739	1 200	5,05 €				
Tilikauden aikana rauenneet optiot	25 912			2,00 €				
Ulkona olevat optiot tilikauden lopussa		383 394	433 045	12,11 €	756 500	767 500		35,33 €
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa		407 394	480 545	12,18 €	1 000 000	1 000 000	1 000 000	35,40 €
Merkitsemispäivän vaihdolla painotettu keskikurssi *	30,87 €	23,61 €	23,61 €					

* 2003D: B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi tammi-huhtikuussa vuonna 2008, 2003 E ja 2003F: B-osakkeen painotettu keskikurssi vuonna 2008

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Optioiden käyvän arvon määrittämisessä Kesko Oyj on käyttänyt asiantuntijana Alexander Corporate Finance Oy:tä. Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes optiohinnoittelumallilla.

Optioille niiden myöntämishetkelle määritelty käypä arvo kirjattu kuluksi niiden sitouttamisajalle.

Tilikaudella 1.1.–31.12.2009 optioiden vaikutus konsernin tulokseen oli 8,1 milj. euroa (5,5 milj. euroa).

Black-Scholes mallissa käytetyt oletukset

Milj. €	2009 jaetut	2008 jaetut	2007 jaetut	Kaikki optiot
Optioita jaettu, kpl	785 500	776 000	789 000	2 350 500
B-osakkeen keskimääräinen (painotettu) kurssi	20,12 €	26,47 €	49,37 €	32,03 €
Keskimääräinen (painotettu) merkintähinta	16,84 €	26,57 €	45,82 €	29,78 €
Odotettu keskimääräinen (painotettu) volatilitiheetti	32,0 %	27,4 %	21,7 %	27,0 %
Keskimääräinen (painotettu) juoksuaika	4,9 v	4,9 v	4,8 v	4,9 v
Keskimääräinen (painotettu) riskitön korko	3,0 %	4,4 %	4,5 %	4,0 %
Palautuvat optiot (painotettu keskiarvo)	0,4 %	3,9 %	6,1 %	4,09 %
Käypä arvo yhteensä, €	6 320 122	6 406 920	11 697 744	24 424 787

Keskon B-osakkeen tuleva volatilitiheetti on arvioitu osakkeen historiallisesta kurssivaihtelusta käyttäen viikottaisia havaintoja option juoksuaikaa vastaavalta ajalta. Riskittömänä korkona on käytetty mittauspäivän valtion nolla-kuponkisen viitelainan korkoa, jonka maturiteetti vastaa option juoksuaikaa.

Rahavirtalaskelman liitetiedot

LIITE 36

Ei-kassavirtavaikutteiset investoinnit

Milj. €	2009	2008
Käyttöomaisuushankinnat yhteensä,	198,0	339,6
joista kassastamaksuilla rahoitetut	222,6	319,9
Maksut aikaisempien tilikausien investoinneista	-16,6	-13,8
Asiakkailla vuokratut investoinnit	-17,5	0,0
Rahoitusleasingillä tai muulla velalla rahoitetut investoinnit	9,4	33,4

LIITE 37

Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

Milj. €	2009	2008
Oikaistaan tuloslaskelman erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja erät, jotka esitetään muualla rahavirtalaskelmassa:		
Varausten muutos	-0,8	6,9
Osuus osakkuusyrityksien tuloksesta	-0,2	-1,9
Arvon alentumiset	14,4	61,1
Luottotappiot	12,6	13,8
Kertaluonteiset käyttöomaisuuden myyntivoitot	-94,9	-181,9
Kertaluonteiset käyttöomaisuuden myyntitappiot	1,4	1,5
Optiokulut	8,1	5,6
Etuuspohjaiset eläkkeet	-16,0	-43,4
Muut	1,4	8,2
Yhteensä	-74,0	-130,1

LIITE 38

Tytärtyhtiömyynnit

2009

- Kiinteistöjä myyty eläkevakuutusyhtiölle ja Keskon Eläkekassalle. Näiden myyntien kassavirtavaikutus oli yhteensä 52,3 milj. euroa.

2008

Tytärtyritysmyyntien kassavirtavaikutus oli yhteensä 121,3 milj. euroa ja se koostui seuraavista tytäryhtiömyynneistä:

- K-Rahoitus Oy, kauppa toteutunut 31.1.2008
- Tähti Optikko Group Oy, kauppa toteutunut 31.3.2008
- Kauko-Telko Oy, kauppa toteutunut 30.4.2008
- Lisäksi Kesko-konserni, Keskon Eläkekassa ja Valluga-Sijoitus Oy myivät 30.9.2008 Aberdeen Property Fund Finland 1 Ky:lle 23 kauppakiinteistöään eri puolilta Suomea.

LIITE 39

Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista

2009

Myytävissä olevien rahoitusvarojen luovutustulot olivat vuonna 2009 yhteensä 1,2 milj. euroa.

2008

Myytävissä olevien rahoitusvarojen luovutustulot olivat vuonna 2008 yhteensä 0,2 milj. euroa.

LIITE 40

Rahavirtalaskelman rahavarat

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

Milj. €	2009	2008
Myytävissä olevat rahoitusvarat (maturiteetti alle 3 kk)	417,5	261,5
Rahavarat	73,9	57,8
Yhteensä	491,4	319,3

Rahavirtalaskelmassa rahavaroina käsitellään taseen rahavarojen lisäksi myytävissä olevista rahoitusvaroista ne erät, jotka erääntyvät alle kolmen kuukauden kuluessa hankinta-ajankohdasta lukien. Taseen myytävissä oleviin rahoitusvaroihin (427,7 milj. euroa) sisältyy lisäksi 10,2 milj. euroa joukkovelkakirjasijoituksia, joiden maturiteetti on pidempi.

LIITE 41

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien osalta konsernissa noudatetaan yhtenäistä rahoituspolitiikkaa, joka on yhtiön hallituksen hyväksymä. Sen noudattamista ja konsernin rahoitustilanteen kehitystä seuraa hallituksen tarkastusvaliokunta. Konsernirahoitus vastaa keskitetysti konsernin rahoituksen hankinnasta, likviditeetin hallinnasta, rahoittajasuhteista ja rahoitusriskien hallinnasta. Pääsääntöisesti konsernin rahoitus on hankittu emoyhtiön kautta ja konsernirahoitus järjestää tytäryhtiöiden rahoituksen kunkin yhtiön toiminnallisessa valuutassa. Yhtiöissä, joissa on merkittävää ulkopuolista omistusta, konserni on antanut takauksia rahoitusvastoista vain konsernin omistusosuuden suhteessa.

VALUUTTARISKIT

Kesko-konserni harjoittaa liiketoimintaa kahdeksassa maassa, minkä lisäksi sillä on ostotoimintaa lukuisista eri maista. Näiden seurauksena konserni altistuu erilaisille valuuttariskeille. Valuuttariskejä aiheutuu ulkomaisiin yksiköihin tehdyistä nettosijoituksista (translaatiotriskit) sekä ulkomaanrahan määräisistä varoista, veloista ja ennakoiduista liiketapahtumista (transaktioriskit).

Konserniyhtiöiden rahoitus on järjestetty kunkin yhtiön toiminnallisessa valuutassa. Emoyhtiö kantaa rahoittamisesta syntyvän valuuttariskin ja suojaa sitä johdannaisilla tai valuuttamääräisellä lainanotolla. Tilikauden 2009 aikana konserniyhtiöiden rahoituksesta aiheutunut suojauskustannus, eli euron ja suojattavan valuutan välinen korkoero, oli 17,9 milj.euroa (4,6 milj. euroa). Nämä korkoerot ovat olleet keskimäärin 5 % p.a. vuoden 2009 aikana.

TRANSLAATIORISKIT

Konserni altistuu taseen muuntoriskeille euroalueen ulkopuolisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten osalta. Tätä taseriskiä on suojattu valuuttamääräisellä lainanotolla ja valuuttatermineillä. Merkittävimmät translaatiopositiot ovat Viron, Norjan ja Ruotsin kruunuissa, Venäjän ruplassa, Liettuan litissä ja Latvian latissa. Positio ei sisällä vähemmistön osuutta omasta pääomasta. Muuntoriski on toiminnan volyymiin ja taseen kokoon suhteutettuna pieni. Muuntoriskin suojausastetta alennetaan edelleen vuonna 2010.

Venäjällä Pietarissa ja Moskovassa toimivien kiinteistöyhtiöiden toimintavaluutaksi on määritetty euro, minkä vuoksi näihin yhtiöihin tehdyt nettosijoitukset eivät ole muuntoriskille alttiita eikä niitä siten huomioida myöskään translaatiopositiossa.

TRANSAKTIORISKIT

Kansainvälinen ostotoiminta sekä emoyhtiön tytäryhtiöille antama valuuttamääräinen rahoitus altistavat konsernin useiden eri valuuttojen transaktioriskeille. Valuuttakohtainen transaktioriski koostuu taseen valuuttamääräisistä saamisista ja veloista, ulkomaanrahan määräisistä ennustetuista kassavirroista sekä ulkomaan tytäryhtiöiden veloista ja saamisista emoyhtiölle. Riskiä hallitaan kaupallisesti esim. siirtämällä kurssimuutokset myyntihintoihin tai vaihtamalla tavarantoimittajaa. Jäljelle jäävät avoimet positiot suojataan valuuttajohdannaisilla. Kaupallisten riskien suojausasteesta päättävät asianomaiset tytäryhtiöt dokumentoitujen suojauspolitiikkojen rajoissa. Tytäryhtiöt raportoivat omat valuuttapositionsa konsernirahoitukselle kuukausittain.

Tytäryhtiöt toteuttavat suojauksensa pääsääntöisesti konsernirahoituksen kanssa, joka puolestaan suojaa riskipositiot markki-

Konsernin translaatiopositio 31.12.2009

Milj. €	LVL	NOK	EEK	SEK	RUB	LTL	BYR
Nettosijoitus	2,7	32,4	63,8	24,3	28,3	45,8	1,6
Suojaavat johdannaiset	0,0	0,0	-44,7	-10,5	-19,2	-26,6	0,0
Suojaavat lainat	-2,8	-18,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avoin positio	-0,1	13,6	19,1	13,8	9,1	19,1	1,6

Konsernin translaatiopositio 31.12.2008

Milj. €	LVL	NOK	EEK	SEK	RUB	LTL	BYR
Nettosijoitus	2,0	38,6	62,9	2,0	25,1	37,5	1,9
Suojaavat johdannaiset	0,0	0,0	-40,6	-1,4	-17,0	-31,9	0,0
Suojaavat lainat	-4,9	-17,4	-15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Avoin positio	-2,9	21,2	6,7	0,6	8,1	5,6	1,9

Seuraavassa taulukossa on esitetty, miten konserniyhtiöiden toimintavaluuttojen 10 %:n muutos vaikuttaisi konsernin omaan pääomaan. Herkkyyks on laskettu nettopositioista, eli suojattavan position lisäksi on laskettu myös suojaavien johdannaisten tai lainojen vaikutus.

Herkkyyksianalyysi, vaikutus omaan pääomaan 31.12.2009

Milj. €	LVL	NOK	EEK	SEK	RUB	LTL	BYR
Muutos + / -10 %	0,0	1,4	1,9	1,4	0,9	1,9	0,2

Herkkyyksianalyysi, vaikutus omaan pääomaan 31.12.2008

Milj. €	LVL	NOK	EEK	SEK	RUB	LTL	BYR
Muutos + / -10 %	-0,3	2,1	0,7	0,1	0,8	0,6	0,2

nakaupoin vahvistettujen limiittien puitteissa. Sisäiset johdannaisnaisopimukset kohdistetaan segmenteille segmenttiraportoinnissa.

Konserni ei noudata IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ostoihin ja myynteihin liittyvän transaktioriskin suojaamisessa. Johdannaisinstrumentit kirjataan alunperin hankinta-arvoonsa ja arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Ostoja ja myyntejä suojaavien valuuttajohdannaisten arvonmuutos kirjataan liike-toiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kesko Oyj:n USD-määräisen Private Placement -luottojärjestelyn suojauksessa sovelletaan suojauslaskentaa sekä valuuttasetä korkoriskin osalta. Suojauksissa on käytetty valuutan- ja koronvaihtosopimuksia, joiden määrä ja maturiteetti on sama kuin lainalla. Siten kyseisen lainan valuutta- ja korkoriski on kokonaan suojattu. Tilikauden aikana ei ole kirjattu tehottomuutta tuloslaskelmaan kyseisestä luottojärjestelystä.

LAINOJEN KORKORISKI JA HERKKYYSANALYYSI

Korkotason muutokset vaikuttavat konsernin korkokuluihin. Korkoriskin suojauspolitiikalla pyritään tasoittamaan korkotason muutosten vaikutusta eri tilikausien tuloksiin.

Korkoriskiä hallitaan keskitetysti konsernin rahoitusyksikössä, joka muokkaa lainojen korkosidonnaisuusaikaa käyttämällä korkojohdannaisopimuksia. Tavoiteduraatio on kolme vuotta ja sen sallitaan vaihdella puolentoista ja neljän vuoden välillä. Toteutunut korkosidonnaisuusaika oli tilikauden aikana keskimäärin 3,5 vuotta (3,2 vuotta).

Herkkyysanalyysin laskennassa on käytetty yritystodistusvelkojen osalta tilikauden aikana toteutuneita keskimääräisiä saldoja. Tilinpäätöstilanteessa 31.12.2009 vaihtuvakorkoisten korollisia velkoja suojaavien korkojohdannaisten vaikutus tulok-

seen ennen veroja olisi ollut +/- 3,3 milj. euroa, jos korkotaso olisi noussut tai laskenut 1 % -yksikön (-/+ 3,8 milj. euroa).

Velat K-kauppiaille sisältävät kahdenlaisia K-kauppioiden korollisia saamia Keskon konserniyhtiöiltä; kauppiaan ennakkomaksuja Keskolle ja kauppiaan ketjuhyvitteitä. Ketjuhyvitteet ovat kauppiaille jälkikäteen myönnettyjä alennuksia, joiden ehdot vaihtelevat ketjuittain.

Suunnatut velkakirjat ja osa rahoituslaitoslainoista, yhteensä 170,6 milj. euroa, ovat kiinteäkorkoisia ja niiden efektiivinen korkokustannus oli 4,8 %. Vaihtuvakorkoisten rahoituslaitosten, kauppiaavelkojen ja muiden korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 7,7 % tilikauden päättyessä. Lainoista osa on euromääräisiä, suunnatut velkakirjat ovat USD-määräisiä ja rahoituslaitoslainoissa on 24,1 milj. euron vasta-arvosta NOK-määräisiä, (20,5 milj. euroa) ja 21,1 milj. euron vasta-arvosta LVL-määräisiä (29,8 milj. euroa).

MAKSUVALMIUSRISKI JA KOROLLISTEN SAAMISTEN HERKKYYSANALYYSI

Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen, jotta konsernin liiketoiminnan rahoituksen jokahetkinen riittävyys on turvattu.

Tavoitteena on sijoittaa rahoitusvaroista koostuvaa likviditeettiä rahamarkkinoille tehokkaalla tuoton ja riskin yhdistelmällä. Konsernin johto hyväksyy säännöllisin väliajoin konsernirahoituksen analysoimien sijoituskohteiden joukosta sijoituskohteiksi hyväksyttävät instrumentit ja niille kohdekohtaiset limiitit. Sijoitusten riskiä ja toteutunutta tuottoa seurataan säännöllisesti.

Vaihtuvakorkoisten saamisten herkkyyssanalyysin laskennassa on käytetty sijoitettujen varojen osalta vuoden keskimääräisiä saldoja. Mukana ovat asiakasrahoitussaamiset, rahoituslea-

Konsernin transaktiopoistio 31.12.2009

Milj. €	USD	SEK	NOK	EEK	LVL	LTL	RUB	BYR
Konsernin transaktioriski	-4,5	69,7	43,5	-23,9	39,8	-20,4	32,1	-2,3
Suojaavat johdannaiset	10,1	-68,9	-37,8	25,8	-13,5	-3,8	-38,8	0,0
Suojaavat lainat	0,0	0,0	-5,3	0,0	-18,3	0,0	0,0	0,0
Avoin positio	5,6	0,8	0,4	1,9	7,9	-24,2	-6,7	-2,3

Transaktionposition herkkyyssanalyysissä on laskettu, mikä olisi valuuttamääräisten saamisten ja velkojen sekä näitä eriä suojaavien valuuttajohdannaisten ja -lainojen tulosvaikutus, jos kurssimuutos olisi +/- 10 %. Laskennassa ei ole mukana ennustettuja valuuttamääräisiä tulevia kassavirtoja, mutta valuuttajohdannaiset, joita käytetään näiden positioiden suojauksessa, sen sijaan sisältyvät analyysiin.

Herkkyysanalyysi, vaikutus tulokseen ennen veroja 31.12.2009

Milj. €	USD	SEK	NOK	EEK	LVL	LTL	RUB	BYR
Muutos + / - 10 %	0,6	0,1	0,0	0,2	0,8	-2,4	-0,7	-0,2

singsaamiset, muut korolliset saamiset ja sijoituksista yritysto-distussijoitukset ja korkorahastot. Korkorahastojen herkkyys on määriteltä duraation avulla. Näiden erien tulosvaikutus ennen veroja olisi ollut +/- 4,0 milj. euroa (+/- 4,4 milj. euroa) ja vaikutus omaan pääomaan +/- 1,5 milj. euroa tilinpäätöspäivänä, jos korkotaso olisi muuttunut +/- 1 % -yksikön.

Pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä oli tilinpäätöshetkellä nostettavissa 227 miljoonan euron vasta-arvosta (225 milj. euroa). Sitovat luottolimitit erääntyvät vuoden 2010, 2011 ja 2012 lopussa. Lisäksi konsernin ei-sitovaan rahoitusreserviin kuuluu euomääräisiä yritystodistusohjelmia 329 milj. euroa (449 milj. euron vasta-arvosta).

Rahoitusvelkojen ja niihin liittyvien rahoituskulujen diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2009

Milj. €	2010	2011	2012	2013	2014	2015–
Lainat rahoituslaitoksilta	8,2	1,2	17,8	0,9	0,7	26,7
rahoituskulut	4,6	3,4	2,2	1,1	1,1	1,3
Suunnatut velkakirjalainat (USD)					41,6	41,6
rahoituskulut	5,2	5,2	5,2	5,2	3,9	7,2
Eläkelainat		2,9	5,8	5,8	5,8	26,3
rahoituskulut	1,9	1,9	1,7	1,4	1,2	2,6
Rahoitusleasingvelat	17,3	23,4	10,8	10,5	13,3	10,5
rahoituskulut	3,6	1,9	1,6	1,5	1,5	0,4
Velat K-kauppiaille	109,7					
rahoituskulut	0,5					
Muut korolliset velat	56,6					
rahoituskulut	0,1					
Yritystodistukset						
rahoituskulut						
Pitkäaikaiset korottomat velat		0,0		0,0	0,0	
Lyhytaikaiset korottomat velat						
Ostovelat	703,5					
Siirtovelat	245,0					
Muut korottomat velat	161,6					

Rahoitusvelkojen ja niihin liittyvien rahoituskulujen diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2008

Milj. €	2009	2010	2011	2012	2013	2014–
Lainat rahoituslaitoksilta	20,0	0,8	1,0	0,8	0,7	23,6
rahoituskulut	2,6	1,2	1,2	1,1	1,1	2,4
Suunnatut velkakirjalainat (USD)			0,0	0,0		86,2
rahoituskulut	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	11,5
Eläkelainat						
rahoituskulut						
Rahoitusleasingvelat	22,7	11,8	23,4	10,8	10,6	13,4
rahoituskulut	4,5	2,5	1,8	1,5	1,5	0,7
Velat K-kauppiaille	114,1					
rahoituskulut	4,9					
Muut korolliset velat	83,4					
rahoituskulut	0,6					
Yritystodistukset	47,7					
rahoituskulut	4,0					
Pitkäaikaiset korottomat velat	0,1	0,0				
Lyhytaikaiset korottomat velat						
Ostovelat	755,6					
Siirtovelat	241,5					
Muut korottomat velat	165,7					

Private Placement-luottojärjestelyn ja sitovan limiitin ehdoissa on käytössä tavanomaisia kovenantteja. Näiden kovenanttien vaatimukset on pystytty täyttämään. Lainaehtoihin sisältyy taloudellinen kovenantti nettovelan ja käyttökäteen maksimisuhteesta, jonka raja-arvo on ollut kaukana koko tilikauden.

Velat K-kauppiaille sisältävät kahdenlaisia K-kauppioiden korollisia saatavia Keskon konserniyhtiöiltä: kauppiaan ennakko-maksuja Keskolle ja kauppiaan ketjuhyvitteitä. Ketjuhyvitteet ovat kauppiaille jälkikäteen myönnettyjä alennuksia, joiden ehdot vaihtelevat ketjuttain. Suunnatuissa velkakirjalainoissa on mukana valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos.

Johdannaisten diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2009

Milj. €	2010	2011	2012	2013	2014	2015-
Velat						
Nettoinvestoinnin valuuttasuojastermiinit	141,8					
Valuuttatermiinit joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	296,4					
Nettona selvitettävät velat						
Korkojohdannaiset	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	
Sähköjohdannaiset	3,1	2,1	0,6	0,2	0,0	
Viljajohdannaiset						
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*						
Valuuttajohdannaiset	1,1	1,1	1,1	1,1	9,4	10,0
Saamiset						
Nettoinvestoinnin suojausinstrumentit	138,0					
Valuuttatermiinit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	293,4					
Nettona selvitettävät saamiset						
Korkojohdannaiset						
Sähköjohdannaiset	0,2	0,4	0,3	0,0	0,0	
Viljajohdannaiset						
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*						
Korkojohdannaiset	0,9	0,9	0,9	0,9	0,7	1,2

Johdannaisten diskonttaamattomat kassavirrat 31.12.2008

Milj. euroa	2009	2010	2011	2012	2013	2014-
Velat						
Nettoinvestoinnin valuuttasuojastermiinit	89,6					
Valuuttatermiinit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	239,8					
Nettona selvitettävät velat						
Korkojohdannaiset						
Sähköjohdannaiset	3,0	4,4	3,0	0,8	0,1	0,0
Viljajohdannaiset	0,0					
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*						
Valuuttajohdannaiset	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	16,1
Saamiset						
Nettoinvestoinnin suojausinstrumentit	91,3					
Valuuttatermiinit joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	244,7					
Nettona selvitettävät saamiset						
Korkojohdannaiset	0,0	0,0	0,0	0,0		
Sähköjohdannaiset	0,0					
Viljajohdannaiset	0,0					
Suunnattuihin velkakirjalainoihin liittyvät johdannaiset*	0,0					
Korkojohdannaiset	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,9

* Suunnattujen velkakirjojen ja niihin liittyvien valuutta- ja korkojohdannaisten kassavirrat suoritetaan nettoperiatteella.

Velkojen maturiteettijakauma 2009

Milj. euroa	31.12.2009	Käytettävissä	Yhteensä	2010	2011	2012	2013	2014 ja myöhemmin
Lainat rahoituslaitoksilta	55,3		55,3	8,2	1,2	17,8	0,9	27,3
Suunnatut velkakirjalainat	100,0		100,0					100,0
Eläkelainat	46,4		46,4		2,9	5,8	5,8	31,8
Rahoitusleasingvelat	85,7		85,7	17,3	23,4	10,8	10,5	23,8
Velat K-kauppiaille	109,7		109,7	109,7				
Muut korolliset velat	56,6		56,6	56,6				
Ostovelat	703,6		703,6	703,5	0,0			
Siirtovelat	254,1		254,1	254,1				
Muut korottomat velat	185,5		185,5	179,9	3,0	1,5	1,1	0,0
Sitovat luottolimiitit	*	225,0	227,0	76,0	0,9	150,0		
Yritystodistusohjelmat	0,0	329,0	329,0					
Takaukset	23,3		23,3	0,2	1,5	0,0	0,0	21,6
Yhteensä	1 620,3	554,0	2 176,2	1 405,5	33,0	185,9	18,3	204,6

* Sitovista luottolimiiteistä nostettu määrä sisältyy lainoihin rahoituslaitoksilta

Annetuissa takauksissa ei ole esitetty takauksia, jotka liittyvät erään, joka on esitetty velkana konsernitaseessa tai vuokravastuuna liitteessä 34.

Velkojen maturiteettijakauma 2008

Milj. euroa	31.12.2008	Käytettävissä	Yhteensä	2009	2010	2011	2012	2013 ja myöhemmin
Lainat rahoituslaitoksilta	47,1		47,1	20,2	0,8	1,0	0,8	24,3
Suunnatut velkakirjalainat	100,0		100,0					100,0
Eläkelainat	0,0		0,0					
Rahoitusleasingvelat	92,7		92,7	22,7	11,8	23,4	10,8	24,0
Velat K-kauppiaille	114,1		114,1	114,1				
Muut korolliset velat	88,9		88,9	88,9				
Ostovelat	755,6		755,6	755,9				
Siirtovelat	245,5		245,5	245,5				
Muut korottomat velat	196,3		196,3	184,5	11,8			
Sitovat luottolimiitit	*	246,5	247,7		75,0	21,5	150,0	
Yritystodistusohjelmat	47,7	401,3	449,0	47,7				
Yhteensä	1 687,9	647,8	2 336,9	723,6	99,4	45,9	161,6	148,3

* Sitovista luottolimiiteistä nostettu määrä sisältyy lainoihin rahoituslaitoksilta

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat arvostushierarkian mukaan jaoteltuna

Milj. €	Käypä arvo 31.12.2009			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Pankkien sijoitustodistukset ja talletukset		202,9		202,9
Korkorahastot	10,1			10,1
Yhteensä	10,1	202,9		213,1
Käypään arvoon kirjattavat johdannaiset				
Johdannaissaamiset		3,5		3,5
Johdannaisvelat		31,9		31,9
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Yritystodistukset (maturiteetti alle 3 kk)		214,1		214,1
Pankkien sijoitustodistukset ja talletukset (maturiteetti alle 3 kk)	3,8	199,6		203,4
Joukkovelkakirjalainat	10,2			10,2
Yhteensä	14,0	413,7		427,7

KÄYPÄÄN ARVOON KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Konsernin likvidejä varoja on sijoitettu pääosin suurten suomalaisten yritysten velkainstrumentteihin, Keskon markkina-alueella toimivien pankkien sijoitustodistuksiin sekä talletuksiin ja Suomen ja Ruotsin Valtion sekä valikoitujen yritysten joukko-velkakirjalainoihin. Näiden sijoitusten tuotto vuodelta 2009 oli 2,2 % (4,9 %). Maksimiluottoriski on näiden sijoitusten seuraavassa eritelty käypä arvo taseessa tilinpäätöspäivänä.

Jaottelu perustuu IFRS 7 -standardin mukaiseen jaotteluun, jossa tason 1 instrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupan käynnin kohteena, jolloin käyvät arvot perustuvat suoraan markkinahintaan. Tason 2 instrumenttien käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin tietoihin, mutta kaupankäynti näillä instrumenteilla ei ole yhtä aktiivista. Tason 3 instrumenttien käypä arvo perustuu osin johdon harkintaa edellyttäviin arvostusparametreihin.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Asiakassaamisiin liittyvän luottoriskin hallinnasta vastaavat toimialojen liiketoimintayhtiöt. Yhtiöllä on luottopolitiikka, jonka toteutumista valvotaan. Saamiset pyritään varmistamaan asiakkaiden luottokelpoisuuden huolellisella arvioinnilla, tarkentamalla asiakasluottotuksen ehtoja ja vakuusvaateita sekä tehokkaalla luotonvalvonnalla ja lisäksi soveltuvin osin luottovakuuttamalla. Suomessa konsernin liiketoiminnan keskeinen osa tapahtuu yhteistyössä kauppiaiden kanssa. Kauppiassopimukset edellyttävät, että kauppias asettaa Keskon kyseiselle tytäryhtiölle tililuottovakuuden ostovelkojensa vakuudeksi.

Konserniyhtiöt noudattavat yhtenäistä menettelyä erääntyneiden saamisten arvostamisessa. Saaminen kirjataan alas silloin kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamisen arvo on alentunut. Myyntisaamisten ikäjakautama 31.12. oli seuraava:

Myyntisaamisten ikäjakautama

Milj. €	2009	2008
Erääntymättömät myyntisaamiset	550,0	567,7
1–7 päivää erääntyneet myyntisaamiset	14,5	18,4
8–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	9,2	20,0
31–60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	4,8	6,8
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	15,1	20,2
Yhteensä	593,6	633,1

Myyntisaamisista 319,5 milj. euroa (298,1 milj. euroa) oli ketju-kauppiassaamisia ja luottokorttisaamisia 38,0 milj. euroa (21,4 milj. euroa). Ketjukauppiassaamisten vakuutena on Keskon osakkuusyhtiön Vähittäiskaupan Takaos Oy:n antama tililuottovakuus, jonka enimmäismäärä on aina rajoitettu Vähittäiskaupan Takaoksen K-kauppiasyritykseltä ja -yrittäjältä saaman vastavakuuden realisointiarvoon. Vastavakuuksien yhteisarvo oli tilikauden päättyessä 164,1 milj. euroa. Lisäksi saamisten vakuutena on muita vakuuksia kuten yritysliikennettä ja muuta pantattua omaisuutta.

Myyntisaamisiin sisältyy yhteensä 19,9 milj. euroa arvonalennusta. Tilikauden tulokseen on kirjattu luottotappioita ja arvonalennuksia yhteensä 12,6 milj. euroa.

Sellaisia saamisia, joiden maksuehdoista on neuvoteltu uudelleen, oli 31.12.2009 yhteensä 13,0 milj. euroa.

RAHOITUKSELLINEN LUOTTORISKI

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Kesko tekee valuutta- ja muita johdannaisia vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien pankkien kanssa. Likvidejä varoja sijoitetaan vuosittain vastapuolikohtaisesti vahvistettavien limiittien rajoissa instrumentteihin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Korkosijoitusten sallitut sijoituslimiitit määritetään euromääräisesti ja aikasidonnaisesti yritys- ja pankkikohtaisesti. Näitä limiittejä tarkistetaan vuoden aikana aina markkinatilanteen mukaisesti.

LAINASOPIMUKSET MÄÄRÄYSVALLAN (YLI 50 %) MUUTOSTILANTEISSA

Kesko Oyj:n USD-määräisen Private Placement -luottojärjestelyn ehtojen mukaan määräysvallan muutostilanteissa Keskona on velvollisuus tarjota takaisin maksettavaksi koko lainapääoma kaikille velkakirjan haltijoille. Velkakirjan haltijoilla on oikeus hyväksyä tai hylätä takaisinmaksu.

Kesko Oyj:llä olevan syndikoidun lainalimiitin ehtojen mukaan Syndikaatilla on oikeus irtisanoa lainalimiitti ja mahdollisesti nostetut lainaerät.

Määräysvallan muutokseksi ei kummankaan lainasopimuksen ehtojen mukaan lueta omistuksen muutosta kauppiaille tai kauppiaiden muodostamalle yhdistykselle.

LUOTTOLUOKITUKSET

Kesko Oyj ei toistaiseksi ole hankkinut luottokelpoisuusluokitusta, koska sitä ei ole yhtiön nykyisessä rahoitustilanteessa pidetty tarpeellisenä.

HYÖDYKERISKIT JA NIIDEN HERKKYYSANALYYSI

Konserni käyttää sähkötermiinejä energiakustannusten tasaamiseen. Sähkön hintariskiä tarkastellaan viiden vuoden aikajän-teellä. Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisien osalta arvomuutokset sisältyvät ostojen oikaisu-eriin. Tulevaisuuden ostoja suojaavien sopimusten osalta noudatetaan suojauslaskentaa. Suojauslaskennan kriteerit täyttävien johdannaisien tehokas osuus kirjataan oman pääoman arvomuutosrahastoon ja tehoton osuus tuloslaskelmaan, liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Omaan pääomaan kirjattavan arvomuutosrahaston muutos esitetään laajan tuloslaskelman erässä Rahavirran suojauksen arvomuutos.

Suojauslaskennan tehoton osuus oli vuoden lopussa -0,4 milj. euroa (-0,9 milj. euroa).

Sähköjohdannaisilla oli tilinpäätöspäivänä ostettu sähköä yhteensä 955.344 MWH (1.174.056 MWH) ja suojausaste 1–12 kuukaudessa oli 70,2 % (75,4 %), 13–24 kuukaudessa 47,3 % (62,3 %), 25–36 kuukaudessa 29,6 % (34,1 %), 37–48 kuukaudessa 9,6 % (12,6 %) ja 49–60 kuukaudessa 0,0 % (9,6 %).

Herkkyyksianalyysin laskennassa sähköjohdannaisien osalta on oletettu, että alle 12 kuukauden kuluttua erääntyvien johdannaisien vaikutus tulokseen. Jos sähköjohdannaisien markkinahinta muuttuisi tilinpäätöspäivän 31.12.2009 tasosta +/- 20 %-yksikköä, olisi vaikutus vuoden 2010 tulokseen +/- 3,4 milj. euroa (+/- 3,5 milj. euroa) ja omaan pääomaan +/- 4,4 milj. euroa (+/- 5,3 milj. euroa). Vaikutukset on laskettu ennen veroja.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Milj. €	31.12.2009 Positiivinen käypä arvo (tasearvo)	31.12.2009 Negatiivinen käypä arvo (tasearvo)	31.12.2009 Netto käypä arvo	31.12.2008 Netto käypä arvo
Korkojohdannaiset	0,7**	-0,1	0,6	9,9
Valuuttajohdannaiset	1,9*/**	-25,9*/**	-24,0	-7,6
Sähkijohdannaiset	0,9	-5,9	-5,0	-10,8
Viljajohdannaiset	0,0	0,0	0,0	0,0

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Milj. €	31.12.2009 Nimellismäärä	31.12.2008 Nimellismäärä
Korkojohdannaiset	206,7**	204,9
Valuuttajohdannaiset	541,7*/**	433,0
Sähkijohdannaiset	40,1	45,9
Viljajohdannaiset	0,0	0,7

*) Johdannaissopimukset sisältävät myös itsenäiseen ulkoimaiseen yksikköön tehtyjen nettosijoitusten suojaamiseen käytettyjä valuuttatermiinejä, joiden käypä arvo on 0,0 milj. euroa (1,6 milj. euroa) ja nimellisarvo 101,2 milj. euroa (90,8 milj. euroa).

**) Johdannaissopimuksiin sisältyy valuuttamääräiseen lainajärjestelyyn liittyviä koronvaihtosopimuksia, joiden nimellisarvo on bruttomääräisenä 200,8 milj. euroa ja käypä arvo 0,6 milj. euroa (9,9 milj. euroa) sekä valuuttavaihtosopimuksia, joiden nimellisarvo on 100,4 milj. euroa ja käypä arvo on -17,2 milj. euroa (-14,2 milj. euroa).

Johdannaisten maksimiluottoriski on tilinpäätöspäivän taseen käypä arvo.

Konsernin maatalouskauppatoiminnot käyttävät vähäisessä määrin viljajohdannaisia suojautuakseen viljan hintariskiltä. Tilinpäätöspäivänä ei ollut avoimia viljajohdannaisia.

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Maa- ja metsätalouden rahoituskriisistä sekä sitä seuranneesta reaali talouden heikentymisestä johtuen pääomarakenteen hallinnan merkitys korostui entisestään vuoden 2008 aikana, eikä tilanne ole täysin normalisoitunut vuonna 2009. Kesko-konsernin pääoman hallintaa koskevat tavoitteet käsittävät sekä konsernin vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen liittyvät tavoitteet että pääoman tuottavuuteen liittyvät tavoitteet.

Konsernin vakavaraisuudelle ja maksuvalmiudelle asetettujen tavoitteiden tarkoituksena on turvata konsernin likviditeetti kaikissa markkinatilanteissa, mahdollistaa konsernin strategian mukaisten investointiohjelmien toteuttaminen ja omistaja-arvon säilyttäminen. Tavoitteet on asetettu tunnusluville omavaraisuus sekä korolliset nettovelat/käyttökate. Edellä mainittujen tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty toimintakertomuksessa. Konsernin korollisten velkojen osalta on tietyiltä osin käytössä kovenantteja, joiden mukaiset ehdot on huomioitu edellä mainituissa tavoitetasoissa. Konsernilla ei ole käytössä ulkoisen luotoluokituslaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta.

Konsernin pääoman tuottavuuteen liittyvien tavoitteiden tarkoituksena on ohjata liiketoimintoja konsernin omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen. Pääoman tuottotavoitteet on asetettu konsernin omalle pääomalle sekä sidotulle pääomalle. Oman pääoman tuotto- ja sidotun pääoman tuotto -tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty toimintakertomuksessa. Konsernin pääomarakennetta (oman ja vieraan pääoman suhdetta) optimoidaan ainoastaan konsernitasolla, mistä johtuen alemmilla organisaatiotasolla, kuten toimiala- ja yhtiötasolla,

pääoman tuottavuuteen liittyvät tavoitteet on asetettu tunnusluville taloudellinen lisäarvo sekä sidotun pääoman tuotto.

Taloudellinen lisäarvo -laskentakaava:

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä

- operatiiviset verot
- keskimääräisen sidotun pääoman tuottovaatimus
- +/- muut oikaisuerät

Edellä mainitut konsernin tunnuslukujen tavoitetasot hyväksytään konsernin hallituksessa. Hallitus on 4. helmikuuta 2009 hyväksynyt konsernin taloudelliseksi keskipitkän aikavälin tavoitteiksi seuraavat arvot.

Tavoitetaso

Oman pääoman tuotto	12 %
Sidotun pääoman tuotto	14 %
Omavaraisuusaste	40-50 %
Korolliset nettovelat/käyttökate	< 3

Osinkopolitiikka

Kesko Oyj jakaa osinkona vähintään 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä yhtiön rahoituksellinen asema ja toimintastrategia kuitenkin huomioon ottaen.

LIITE 42

Riskienhallinta

Kesko-konsernilla on käytössä vakiintunut riskienhallintaprosessi, jonka perustana on hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka. Toimialat ovat tehneet riskiarvioinnit ja päivittäneet ne strategiaprosessin ja rullaavan suunnittelun aikataulun mukaisesti. Toimialayhtiöiden riskejä ja niiden hallintaa on käsitelty toimialayhtiöiden ja konsernin johdossa. Myös konsernitointojen eri yksiköt ovat arvioineet omalla vastuualueellaan konsernin tavoitteita uhkaavia riskejä ja niiden hallintaa.

Konsernin riskienhallinta on laatinut toimialojen ja konsernitointojen riskianalyyysien perusteella yhteenvedot merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta neljännesvuosittain. Näin laadittu riskiraportti on käsitelty Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnassa. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä riskitilanteen muutoksista edelliseen tilinpäätökseen verrattuna on raportoitu osavuositarkastusten yhteydessä. Seuraavassa on kuvattu tilinpäätöshetkellä merkittävimmiksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Strategisia riskejä

TALOUSTILANTEEN KEHITYMINEN

Yleiseen talouskehitykseen liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työllisyystilanteen kehittyminen, julkisen sektorin velkaantumisen aiheuttavat veron korotukset sekä kuluttajien luottamus tulevaisuuteen vaikuttavat oleellisesti kuluttajien ostovoimaan, kulutuskysyntään ja yritysten investointihalukkuuteen. Kesko on sopeuttanut toimintaansa vastaamaan pienentyntä kysyntää mm. pääomien käyttöä tehostamalla sekä henkilöstön määrää ja kustannuksia sopeuttamalla. Taloudellisen taantuman mahdollinen pitkittyminen tai jopa syveneminen edellyttäisi uusia sopeuttamistoimenpiteitä.

KAUPPAKONSEPTIEN KILPAILUKYKY

Tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on asiakkaita houkuttelevat ja tehokkaat kauppakonseptit. Ketjuliiketoimintamallissa kilpailuetu saavutetaan asiakastarpeisiin perustuvilla ja kilpailijoista erottuvilla kauppakonsepteilla ja brändeillä sekä konseptien tehokkaalla ja laadukkaalla toteuttamisella. Asiakastytyvyys- ja bränditutkimuksilla sekä kilpailijaseurannalla selvitetään mm. asiakastarpeita ja muutoksia markkinoilla. Muuttuneisiin asiakastarpeisiin vastataan ja kilpailukykyä vahvistetaan konseptteja ja toimintamalleja kehittämällä sekä brändejä uudistamalla. Konseptien laadukas toteuttaminen varmistetaan koko ketjussa vahvalla ketjuohjauksella ja säännöllisillä konseptimittauksilla.

KANSAINVÄLISTYMINEN

Keskon tavoitteena on kasvaa valituilla toimialoilla myös kansainvälistymällä, johon liittyvissä hankkeissa epäonnistuminen voi vaarantaa kasvun ja kannattavuuden. Vallitsevassa taloustilanteessa investointeihin liittyviä riskejä arvioidaan perusteellisesti. Toisaalta yritysostot ja kauppapaikkahankinnat voivat olla helpommin ja paremmilla ehdoilla toteutettavissa.

Kansainvälisessä toiminnassa yhtenäiset toimintatavat ja prosessit ovat edellytys tehokkuuden parantamiselle ja synergiaetujen saavuttamiselle. Keskon kansainvälisissä toiminnoissa valikoimanhallintaa ja ostotoimintaa ohjataan keskitetysti ja sitä tukeva yhteinen tietojärjestelmä on käyttöönottoavaiheessa.

Laajentumiseen ja toimintaan Venäjällä liittyy mahdollisuuksia ja riskejä. Viranomaistoiminnan ennakoimattomuus ja nopeat muutokset lakien tulkinnassa ja soveltamisessa voivat vaikeuttaa liiketoimintaa tai hidastaa laajentumista Venäjällä. Riskiä hallitaan henkilökuntaa kouluttamalla, toimintamalleja ja kontrolleja kehittämällä sekä ohjeistamalla.

TEKNOLOGIAN HYÖDYNTÄMINEN

Keskon haasteena on yhdistää verkkokaupan mahdollisuudet, sähköinen asiakaskommunikaatio sekä kauppiasliiketoimintamalli tehokkaaksi kokonaisuudeksi. Kesko kehittää sähköistä asiakaskommunikaatiota sekä ketjujen sähköisiä kauppapaikkoja asiakastytyvyyden parantamiseksi ja myynnin kasvattamiseksi.

Taloushallinnon rutiinien automatisointia voi hidastaa tavarantoimittajien ja kauppiaiden tekniset mahdollisuudet ja valmius uusien toimintamallien käyttöönottoon. Taloushallinnon kustannustehokkuuden parantamiseksi ja toimintatapojen yhdenmukaistamiseksi Kesko on meneillään palvelukeskushanke.

Kesko on meneillään lukuisia merkittäviä tietojärjestelmä-hankkeita. Riittämättömän resurssoinnin ja heikon projektihallinnan riskinä on, että hankkeilla tavoiteltavat hyödyt viivästyvät tai että hankkeiden kustannukset ylitetään. Toimialajohdon vahva ohjaus, projektien johtamisosaaminen sekä osaavat ihmiset ovat hankkeiden onnistumisen kannalta välttämättömiä.

Rahoitusriskejä

LUOTTOTAPPIORISKI

Taantuman seurauksena yritysasiakkaiden ja kauppiaiden talous- ja rahoitusvaikeudet kasvavat, jolloin riskinä ovat kasvavat luottotappiot. Asiakassaamiin liittyvän luottoriskin hallinnasta vastaavat toimialayhtiöt. Yhtiöillä on luottopolitiikka, jonka toteutusta valvotaan. Saatavat pyritään varmistamaan asiakkaiden luottokelpoisuuden huolellisella arvioinnilla, tarkentamalla asiakasluototuksen ehtoja ja vakuusvaateita sekä tehokkaalla luotonvalvonnalla sekä lisäksi soveltuvien osien luottovakuuttamalla.

DEVALVAATORISKI BALTIASSA

Keskon liiketoimintamaista vain Suomi kuuluu euroalueeseen. Kansainvälistyminen on kasvattanut valuuttariskejä ja Baltian valuutoissa on devalvaatoriski, erityisesti Latviassa. Valuuttakurssimuutosten suojausta vaikeuttaa suojauskustannusten nousu joissain tapauksissa kohtuuttomiksi. Konsernirahoitus vastaa keskitetysti konsernin valuuttariskien hallinnasta.

MUUT RAHOITUSRISKIT

Tässä mainittuja ja muita rahoitusriskejä (mm. vastapuoliriski, likviditeettiriski, ostotoimintaan liittyvä kurssiriski, korkoriski ja sähkötermiineihin liittyvä hyödykeriski) kuvataan tarkemmin Kesko Oyj:n vuoden 2009 tilinpäätöksen liitteessä nro 41.

Operatiivisia riskejä

LIIKETOIMINNAN KESKEYTYMINEN JA

TIETOJÄRJESTELMÄHÄIRIÖT

Kaupan alalle on ominaista toimitusketjun monimutkaistuminen, pidentyminen sekä kasvanut riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntoimittajista. Toimitusketjun häiriöt voivat aiheuttaa merkittäviä myynnin ja tuoton

menetyksiä. Asiakkaalle nämä ongelmat voivat näkyä siten, ettei tuotteita ole kaupassa saatavilla tai kauppa on kiinni. Keskossa liiketoiminnan kannalta kriittisimmät tietojärjestelmät on priorisoitu ja käynnissä olevien jatkuvuuden hallinnan projektien tavoitteena on turvata kriittisten toimintojen häiriöttömyys ja riittävän nopea toipuminen vakavan häiriön jälkeen. Suunnitelmien säännöllisellä testaamisella varmistetaan suunnitelmien käyttökelpoisuus ja ajantasaisuus sekä ylläpidetään kriisi-valmiuksia.

TAVARANTOIMITTAJAT JA JAKELUKANAVAT

Yksittäisistä päämiehistä ja tavarantoimittajista voimakkaasti riippuvaisilla toimialoilla kuten auto- ja konekaupassa voivat omistusjärjestelyt, päämiehen tai tavarantoimittajan strategia-muutokset tuotevalikoimissa, tuotteiden hinnoittelussa ja jakelukanavaratkaisuissa merkitä kilpailukyvyyn heikkenemistä, myynnin vähenemistä tai liiketoiminnan menetystä. Hyvät markkinaosuudet, kasvava myynti ja toimintojen kehittäminen luovat pohjan pitkäjänteiselle yhteistyölle.

Tavarantoimittajien toimitusvaikeudet voivat lisääntyä taantuman aikana. Myös konkurssiriski on kasvanut. Keskeisten tavarantoimittajien taloudellista tilannetta ja toimitusvarmuutta seurataan ja korvaavia toimittajia kartoitetaan.

KAUPPAPAIKAT

Kauppapaikat ovat merkittävä kilpailutekijä. Kauppakiinteistöihin sitoutuu huomattavia pääomia tai vuokravastuita vuosiksi. Taantuman seurauksena tai kilpailutilanteen muuttuessa riskinä on, että kauppapaikka muuttuu kannattamattomaksi ja toiminta päättyy pitkäaikaisten vastuiden säilyessä. Hyvien kauppapaikkojen hankintaa voi hidastaa kaavoittamis- ja lupamenettelyt sekä tonttien saatavuus ja hinta. Eri toimintamaissa on omat erityispiirteensä esim. lainsäädännöstä ja viranomaistoiminnasta johtuen. Ulkomaisten kiinteistöomistajien valmius korjaus- tai laajennusinvestointeihin on joissain tapauksissa heikentynyt taantuman seurauksena.

Em. riskejä hallitaan pitkäjänteisellä myymäläverkostosuunnittelulla, jokaisen kauppapaikkainvestointi-päätöksen huolellisella valmistelulla ja myynti-takaisinvuokraus-toimintamallilla. Keskon toimiessa rakennuttajana pyritään siihen, että kauppapaikan käyttötarkoitusta voidaan tarvittaessa muuttaa joustavasti. Vuokrakohteissa joustavuutta ja jatkuvuutta varmistetaan vuokrasopimuksissa jatko-optioilla.

VASTUULLISUUS

Vastuullisuusnäkökulmien merkitys asiakkaille on entistä korostuneempi ja mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuuden toteuttamisessa heikentäisivät Keskon mainetta. Keskon vastuullisuustyön haasteita ovat mm. vastuullisuusperiaatteiden viestintä asiakkaille, kauppialle ja tavarantoimittajille sekä tuotteiden tuotannon eettisyyden varmistaminen. Kesko keskittyy tavarantoimittajiensa sosiaalisen laadun valvonnassa ensisijaisesti ns. riskimaissa toimiviin tavarantoimittajiin. Kiina on Keskon tärkein EU:n ulkopuolinen tuontimaa ja Shanghaihin on perustettu oma paikallinen monitorointitiimi, jonka tehtävänä on mm. ohjata, kouluttaa ja valvoa Keskon toimialayhtiöiden tavarantoimittajia työehtoihin ja -oloihin sekä ympäristö- ja kemikaalisäädösten noudattamiseen liittyvissä asioissa.

VÄÄRINKÄYTÖKSET JA HÄVIKKI

Taantuman aikana taloudellisten väärinkäytösten riski on kasvanut. Niiden ennalta ehkäisemiseksi tiedottamista, kouluttamista ja ohjeistusta on tehostettu sekä kontrolleja tiukennettu. Tietotekniikkaa hyödynnetään poikkeuksellisten liiketoimintatapahtumien selvittämisessä, väärinkäytösten ennaltaehkäisyssä ja tukinnassa entistä enemmän.

Hävikki aiheuttaa merkittäviä taloudellisia tappioita kaupassa. Hävikkii aiheuttavat mm. tavarana pilaantuminen tai rikkoutuminen, varkaudet ja muut väärinkäytökset sekä epäonnistuminen ostotoiminnassa. Konsernissa kehitetään jatkuvasti menetelmiä ja apuvälineitä hävikin hallinnan tehostamiseksi sekä vähentämiseksi. Hävikintorjuntakoulutusta järjestetään eri yhteyksissä kauppiaille, esimiehille ja myyjille ja se on keskeinen osa uuden kaupan henkilökunnan koulutusta. Kauppoihin on perustettu hävikkityöryhmiä oman kaupan hävikin syiden selvittämiseksi ja tehokkaiden hävikinhallintatoimenpiteiden määrittämiseksi. Parhaat käytännöt otetaan laajempaan käyttöön.

MAKSAMISEN JA VERKKOASIOINNIN TURVALLISUUS

Sidosryhmien ja lainsäädännön vaatimukset tiedon käsittelyn turvaamiseksi vahinkojen ja väärinkäytösten varalta ovat kasvaneet erityisesti luottokorttimaksamiseen ja henkilötietoihin liittyen. Keskossa on meneillään projekti sirukorttimaksupäätteiden käyttöönottamiseksi. Asiakas- ja henkilötietojen luottamuksellisuutta varmistetaan auditoinneilla ja ajanmukaisilla tietoturvaratkaisuilla. Liikesalaisuuksien turvaamisessa on keskeistä lisäksi asianmukainen ohjeistus. Kriittisiä liiketapahtumia kuten maksutapahtumia turvataan tehtävien eriyttämisellä, hyväksymisrajoilla, käyttöoikeuksilla ja järjestelmäkontrolleilla.

IHMISTEN OSAAMINEN JA TYÖSSÄ JAKSAMINEN

Strategioiden toteuttaminen ja tavoitteiden saavuttaminen edellyttää osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä. Riskinä on, ettei kaupan ala houkuttele parhaita osaajia. Kasvanut erikoisosaamisen tarve lisää riippuvuutta yksittäisten henkilöiden osaamisesta ja avainhenkilöriskiä. Strategiatyön yhteydessä tunnistetaan strategian toteuttamiseksi tarvittava osaaminen ja laaditaan henkilöstösuunnitelmat. Henkilöstötutkimuksilla on keskeinen rooli henkilöstöjohtamisen kehittämisessä ja työssä jaksamisen edistämässä. Keskon työnantajakuvaa kehitetään suunnitelmallisella sidosryhmäyhteistyöllä sekä sisäisellä ja ulkoisella viestinnällä.

TUOTTEIDEN TURVALLISUUS JA TOIMITUSKETJUN LAATU

Keskon lähtökohta on tarjota turvallisia tuotteita asiakkailleen. Mikäli toimitusketjun laadun varmistus pettää tai tuotevalvonta epäonnistuu, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen menettäminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen. Riskiä hallitaan mm. niin, että tuotetutkimusyksikkö tarkastaa Ruokakeskon, Citymarket Oy:n ja Anttilan myymien tuotteiden laatua sekä Ruokakeskon osalta lisäksi valmistajayrityksiä. Kaupan omavalvonnalla varmistetaan elintarvikkeita koskevien määräysten noudattamista. Tuotteiden takaisinvetomenettelyn avulla virheellisten tuotteet voidaan poistaa nopeasti myynnistä.

PANDEMIAT

Pandemialla eli laajalle levinneellä sairausepidemialla olisi toteutuessaan laajat vaikutukset liiketoiminnalle. Se voisi vaikuttaa ainakin tilapäisesti mm. kysyntään, tavaroiden ja palveluiden saatavuuteen sekä laatuun. Keskon jatkuvuuden hallinnan periaatteissa edellytetään liiketoiminnan kannalta kriittisten toimintojen osalta varautumista siihen, että suuri osa henkilöstöstä tai avainhenkilöt eivät olisi käytettävissä epidemian tai jonkin muun syyn takia. Ajantasaisilla jatkuvuussuunnitelmissa ja niiden testaamisella ylläpidetään valmiuksia poikkeustilanteiden hallitsemiseksi. Varamiesjärjestelyillä varmistetaan ylläpidettävien toimintojen resursointi. Jatkuvuussuunnitelmissa on sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen toimivuuden varmistamisella suuri merkitys.

LAIT, SOPIMUKSET JA EETTISET PERIAATTEET

Lakien, sopimusten ja Keskon eettisten periaatteiden noudattaminen on tärkeä perusarvo Keskon kaikessa toiminnassa. Noudattamatta jättämisestä voi seurata sakkoja, vahingonkorvauksia ja muita taloudellisia menetyksiä sekä luottamuksen ja maineen menetyksiä. Lakien noudattamisen varmistamiseksi konsernissa toteutetaan koulutusohjelmia, erityisesti kilpailuoikeudessa. Kilpailuoikeudellisissa asioissa tehdään itsearviointeja.

Sopimusriskejä hallitaan yhtenäistämällä sopimuksia ja sopimustentekoprosesseja sekä sopimusten sähköisellä arkistoinnilla. Keskon ja kauppiaiden välisissä ketjusopimuksissa on keskeistä löytää ratkaisut asiakaslupauksen laadukkaaseen toteuttamiseen ja ketjuliiketoimintaan sitoutumiseen.

Toimittaessa kansainvälisesti ongelmia aiheuttavat myös erilaiset lainlukkinnat ja menettelyt mm. verotukseen ja viranomais määräyksiin liittyen.

RAPORTOINTI MARKKINOILLE

Keskon viestinnän tavoitteena on tuottaa ja julkaista luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti. Mikäli Keskon julkistama tieto osoittautuisi virheelliseksi tai tiedottaminen ei muutoin täyttäisi säännöksiä, seurauksena voisi olla sijoittajien ja muiden sidosryhmien luottamuksen menettäminen ja mahdolliset sanktiot. Taloudellisen tiedon oikeellisuudelle tuo haasteita tiedottamis-aikataulujen kireys ja riippuvuus tietojärjestelmistä. Riskiä pyritään pienentämään aikatauluttamalla ja ohjeistamalla prosessi huolellisesti sekä varmistamalla oikeat resurssit ja riittävä osaaminen.

Vahinkoriskit

Vahinkoja, onnettomuuksia ja rikoksia ennaltaehkäistään yhdenmukaisilla menettelytavoilla ja kustannustehokkailla turvallisuuksitoimenpiteillä. Vahinkojen taloudellisia seurauksia vakuutetaan Keskon hallituksen vahvistaman vakuutuspolitiikan mukaisesti. Kesko-konsernilla on kansainväliset vakuutusohjelmat, jotka kattavat mm. omaisuus-, liiketoiminnan keskeytys- ja vastuuvahinkoja. Konsernin riskienhallinta ohjaa keskitetysti vakuutusohjelmien toteuttamista.

LIITE 43**Lähipiiritapahtumat**

Konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin johtohenkilöt (hallitus, toimitusjohtaja ja konsernijohtoryhmä), tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja Keskon Eläkekassa. Tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt on lueteltu erillisessä liitteessä (liite 45).

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Tavaroiden ja palvelujen myynti

Milj. €	2009	2008
Tavaroiden myynti		
Hallitus ja johto	37,2	24,3
Keskon Eläkekassa	0,2	1,3
Yhteensä	37,4	25,5

Palveluiden myynti

Osakkuusyhtiöt	0,9	1,0
Hallitus ja johto	4,8	1,9
Keskon Eläkekassa	1,5	1,3
Yhteensä	7,1	4,2

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksestä.

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä osakkuusyhtiöistä Valluga-Sijoitus Oy:n omistama kiinteistö on vuokrattu konsernin käyttöön. Vähittäiskaupan Takaus Oy ja Vähittäiskaupan Tilipalvelu Oy myyvät palvelujaan Keskon ja K-kauppiaiden vähittäiskaupparyityksille. Muut osakkuusyhtiöt ovat lähinnä liikekiinteistöyhtiöitä, jotka ovat vuokranneet omistamiaan huoneistoja ja kiinteistöjä Kesko-konsernin käyttöön. Osakkuusyhtiöt, jotka ovat keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistusosuuden mukaisesti.

Keskon hallituksen jäseniä toimii K-kauppiaina. Konserniyhtiöt myyvät tavaroita ja palveluita heidän kontrolloimilleen yrityksille.

Keskon Eläkekassa on itsenäinen juridinen yksikkö, joka hallinnoi osaa konsernin Suomen henkilöstön eläkevaroista. Eläkevaroihin sisältyy Kesko Oyj:n osakkeita 104,3 milj. euroa. Eläkekassan omistamia kiinteistöjä ja huoneistoja on vuokrattu Kesko-konsernille, joka on vuokrannut niistä pääosan edelleen kauppiaalle. Kesko-konserni maksoi Eläkekassalle vuonna 2009 kannatusmaksuja yhteensä 52,5 milj. euroa (62,7 milj.euroa).

Tavaroiden ja palvelujen myynnit lähipiirille ovat toteutuneet yleisillä markkinaehdoilla ja perustuvat markkinahintoihin.

Maaliskuussa 2009 Kesko-konserni myi neljä kauppakiinteistöä Keskon Eläkekassalle. Velaton kauppahinta oli noin 50 milj. euroa. Konsernille syntynyt myyntivoitto 19,7 milj. euroa on esitetty kertaluonteisena eränä liikeyvoitossa.

Tavaroiden ja palvelujen ostot

Milj. €	2009	2008
Tavaroiden ostot		
Osakkuusyhtiöt	0,0	0,0
Hallitus ja johto	1,4	2,2
Yhteensä	1,4	2,2

Palvelujen ostot

Osakkuusyhtiöt	2,6	2,5
Hallitus ja johto	0,1	0,1
Eläkekassa	0,0	0,2
Yhteensä	2,7	2,8

Lisäksi liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy Kesko-konsernin maksamia vuokratiluksia Keskon Eläkekassalle 34,7 milj. euroa (22,4 milj. euroa).

Rahoituskulut

Milj. €	2009	2008
Osakkuusyhtiöt	0,5	1,6
Eläkekassa	0,0	0,2
	0,5	1,8

Myyntisaamiset

Milj. €	2009	2008
Osakkuusyhtiöt	0,1	0,0
Hallitus ja johto	2,1	1,7
Eläkekassa	0,3	0,2
	2,5	1,9

Keskon hallituksen jäseniä toimii K-kauppiaina. Keskon myynnistä heidän kontrolloimilleen yrityksille syntyneet saamiset olivat tilinpäätöspäivänä 2,1 milj.euroa. (1,7 milj.euroa). Saamisten vakuutena on Keskon osakkuusyhtiön Vähittäiskaupan Takaus Oy:n antama tililuottovakuus, jonka enimmäismäärä on aina rajoitettu Vähittäiskaupan Takauksen K-kauppiasyritykseltä ja -yrittäjältä saaman vastavakuuden realisointiarvoon. Vastavakuuden arvo oli tilikauden päättyessä 3,2 milj. euroa (3,5 milj. euroa).

Muut lyhytaikaiset velat

Milj. €	2009	2008
Osakkuusyhtiöt	38,6	37,4
Hallitus ja johto	0,8	0,6
Eläkekassa	3,4	2,6
	42,8	40,6

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy mm. ketjuhyvitysvelkoja K-kauppiaina toimivien kolmen Keskon hallituksen jäsenen kontrolloimille yrityksille. Ketjuhyvitystä maksetaan jälkikäteen totetuneiden vuosiestojen ja toiminnan laatuun liittyvien kriteerien perusteella.

Lisäksi Keskolla on pitkäaikaista saamista kiinteistöosakkuus-yhtiöltä 1,5 milj. euroa.

Hallituksen palkkiot

Tuhat €	2009	2008
Hallituksen jäsenet		
Heikki Takamäki, puheenjohtaja	81,5	67,5
Seppo Paatelainen, varapuheenjohtaja	53,0	38,5
Esa Kiiskinen (30.3.2009 alkaen)	31,8	
Ilpo Kokkila	41,8	35,5
Mikko Kosonen (30.3.2009 alkaen)	33,8	
Maarit Näkyvä	45,3	41,0
Rauno Törrönen (30.3.2009 alkaen)	31,8	
Pentti Kalliala (30.3.2009 asti)	8,5	37,5
Keijo Suila (30.3.2009 asti)	12,0	50,0
Jukka Säilä (30.3.2009 asti)	8,5	35,5

Pääjohtajan ja konsernijohtoryhmän palkat ja palkkiot

Tuhat €	2009	2008
Matti Halmesmäki, pääjohtaja	744,6	838,6
Konsernijohtoryhmä (muut jäsenet)	1 621,4	1 807,6

Muut ylimmän johdon työsuhte-etuudet**Osakkeisiin perustuvat suoritukset**

Pääjohtajalla oli 31.12.2009 optio-oikeuksia 150 000 kappaletta, joista vuonna 2009 annettiin 2007C optio-oikeuksia 50 000 kappaletta. Jos pääjohtajan optio-oikeuksilla merkittäisiin osakkeita, olisi optio-osuuksien osuus 0,15 % osakkeista ja 0,04 % kaikista äänistä. Konsernijohtoryhmän muilla jäsenillä oli 31.12.2009 myönnettyjä optio-oikeuksia yhteensä 476 000 kappaletta. Konsernijohtoryhmän muille jäsenille annettiin vuonna 2009 2007C optio-oikeuksia 150 000 kappaletta. Konsernijohtoryhmän jäsenten optio-oikeuksilla on samanlaiset ehdot ja vapaakirjautumisajat kuin muilla johdon optio-ohjelmiin kuuluvilla optio-oikeuksilla.

Eläke-etuudet

Pääjohtajan vanhuuseläkeikä on 60 vuotta ja täysimääräinen eläke 66 % eläkepalkasta. Muiden konsernijohtoryhmän jäsenten vanhuuseläkeikä on pääosin 60–62 vuotta ja täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta. Konsernin talous- ja rahoitusjohtajan eläke-edut määräytyvät eläkelain (TyEL) mukaisesti.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Pääjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta. Irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erakorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa. Muiden konsernijohtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on 6 kuukautta ja irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erakorvaus vastaa 6–12 kuukauden palkkaa.

LIITE 44**Muut liitetiedot****TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT**

Tilinpäätöspäivän jälkeen konsernissa ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

LIITE 45

Tytäryhtiöt ja osakkuusyritykset 31.12.2009

OSUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ		Konsernin Emoyhtiön		Muiden konserniyritysten		Konsernin Emoyhtiön	
Emoyhtiön omistamat	Kotipaikka	omistus- osuus %	omistus- osuus %	omistamat	Kotipaikka	omistus- osuus %	omistus- osuus %
Anttila Oy	Helsinki	100,00	100,00	Agro Trade Latvija SIA	Riika, Latvia	100,00	
Asunto Oy Kirkkonummen				Antti SIA	Riika, Latvia	100,00	
Västeruddintie 33	Kirkkonummi	100,00	100,00	Anttila AS	Viljandi, Viro	100,00	
Indoor Group Oy	Lahti	100,00	100,00	AP Real Estate SIA	Riika, Latvia	100,00	
Intersport Finland Oy	Helsinki	100,00	100,00	Asko Möbler AB	Huddinge, Ruotsi	100,00	
K-instituutti Oy	Helsinki	72,00	72,00	Auto-Span Oy	Helsinki	100,00	
K-Plus Oy	Helsinki	100,00	100,00	Bansemko OOO	Moskova, Venäjä	100,00	
Kenkäkesko Oy	Helsinki	100,00	100,00	Barker-Littoinen Oy	Espoo	100,00	
Keslog Oy	Helsinki	100,00	54,95	Bruland Bygg AS	Förde, Norja	66,26	
Kestra Kiinteistöpalvelut Oy	Helsinki	100,00	100,00	Byggmakker Distribution AS	Ski, Norja	99,92	
Kiinteistö Oy Kangasalan				Byggmakker Norge AS	Oslo, Norja	99,92	
Palvelukeskus	Kangasala	82,50	82,50	Cassa Oy	Helsinki	100,00	
Kiinteistö Oy Kemin Asemakatu 4	Kemi	66,50	66,50	Daugavkrasts M SIA	Riika, Latvia	100,00	
Kiinteistö Oy Lahden Lyhytkatu 1	Lahti	50,00	50,00	Fiesta Real Estate AS	Tallinna, Viro	100,00	
Kiinteistö Oy Pontsonkulma	Helsinki	94,57	94,57	Hauhon Kiinteistö- ja			
Kiinteistö Oy Sunan Hallitalo	Espoo	100,00	100,00	Kauppakeskus Oy	Hauho	100,00	
Kiinteistö Oy Voisalmen Liiketalo	Lappeenranta	100,00	100,00	Hasti-Ari AS	Ski, Norja	100,00	
Kiinteistö Oy Välivainion				Ikosen OÜ	Tallinna, Viro	100,00	
Ostoskeskus	Oulu	65,97	65,97	Indoor Group AS	Tallinna, Viro	100,00	
Klintcenter AB	Maarianhamina	100,00	100,00	Indoor Group SIA	Riika, Latvia	100,00	
Konekesko Oy	Helsinki	100,00	100,00	Indoor Group UAB	Vilna, Liettua	100,00	
K-Talouspalvelukeskus Oy	Helsinki	100,00	51,02	Insofa Oy	Lahti	100,00	
Musta Pörssi Oy	Helsinki	100,00	100,00	Interstroy OOO	Venäjä	100,00	
Plussa OÜ	Tallinna, Viro	100,00	100,00	KA Jelgava SIA	Jelgava, Latvia	100,00	
Rautakesko Oy	Helsinki	100,00	100,00	K-citymarket Oy	Helsinki	100,00	
Ruokakesko Oy	Helsinki	100,00	100,00	Keru Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,00	
Sincera Oy	Helsinki	100,00	100,00	Kesko Real Estate Latvia SIA	Riika, Latvia	100,00	
VV-Auto Group Oy	Helsinki	100,00	100,00	Kesko Real Estate OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
				Kesko Real Estate Services OOO	Pietari, Venäjä	100,00	
				Kespro Oy	Helsinki	100,00	
				Kestroy 1 ZAO	Moskova, Venäjä	100,00	
				Kiinteistö Oy Arolan Risteys	Elimäki	100,00	
				Kiinteistö Oy Hannunhelmi	Kirkkonummi	100,00	
				Kiinteistö Oy Liike-Jaako	Rovaniemi	67,88	
				Kiinteistö Mesta Oy	Helsinki	100,00	
				Kiinteistö Oy Piispanilta	Espoo	100,00	
				Kiinteistö Oy Pälkäneen			
				Liikekeskus	Kangasala	79,98	
				Kiinteistö Oy Saarijärven Postitalo	Saarijärvi	100,00	
				Kiinteistö Oy Sarviniitynkatu 4	Kerava	100,00	
				Kiinteistö Oy Tampuri	Helsinki	100,00	
				Kiinteistö Oy Tarkkaiikka	Oulu	100,00	
				Kiinteistö Oy Vantaan			
				Kiitoradantie 2	Vantaa	100,00	

Muiden konserniyritysten omistamat	Kotipaikka	Konsernin Emoyhtiön omistus-		Muiden konserniyritysten omistamat	Kotipaikka	Konsernin Emoyhtiön omistus-	
		osuus %	osuus %			osuus %	osuus %
K-Maatalouskaupat Oy	Helsinki	100,00		Tampereen Länsikeskus Oy	Tampere	94,43	
Knuto AS	Ski, Norja	100,00		Teploschit OOO	Yaroslavi, Venäjä	100,00	
Konekesko Eesti AS	Tallinna, Viro	100,00		TP Real Estate SIA	Riika, Latvia	100,00	
Konekesko Holding Oy	Helsinki	100,00		Trögstadveien 13 AS	Ski, Norja	99,92	
Konekesko Latvija SIA	Riika, Latvia	100,00		Turun VV-Auto Oy	Turku	100,00	
Konekesko Lietuva UAB	Vilna, Liettua	100,00		Verdal Eiendom AS	Ski, Norja	99,92	
Konekesko OOO	Pietari, Venäjä	100,00		VV-Autotalot Oy	Helsinki	100,00	
Konsoma JLLC	Minsk, Valko-venäjä	8,94					
K Prof SIA	Riika, Latvia	100,00		OSAKKUUSYRITYKSET		Konsernin Emoyhtiön omistus-	
K Rauta SIA	Riika, Latvia	100,00		Emoyhtiön omistamat	Kotipaikka	osuus %	osuus %
K-Rauta AB	Tukholma, Ruotsi	100,00		Graanin Liikekeskus Oy	Mikkeli	50,00	50,00
Kr Fastigheter AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Itäkeskuksen Pysäköintitalo Oy	Helsinki	36,16	36,16
Kr Fastigheter i Eskilstuna AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Kiinteistö Oy Janakkalan Linnatuuli	Janakkala	29,86	29,86
Kr Fastigheter i Järfälla AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Kiinteistö Oy Itäaukio	Lahti	26,20	26,20
Kr Fastigheter i Halmstad AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Kiinteistö Oy Joensuun Kaupunginportti	Joensuu	22,77	22,77
Kr Fastigheter i Umeå AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Kiinteistö Oy Mellunmäen Liike- ja Toimintakeskus	Helsinki	23,42	23,42
Kr Fastigheter i Täby AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Kiinteistö Oy Ulvilan Hansa	Ulvila	42,41	42,41
Kr Fastigheter Servicekontor AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus	Vantaa	27,81	27,81
Kr Fastigheter i Sundsvall AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Raksilan Paikoitus Oy	Oulu	33,33	33,33
Kr Fastigheter i Uppland AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Valluga-Sijoitus Oy	Helsinki	39,00	39,00
K-Rauta Fastigheter i Malmö AB	Sollentuna, Ruotsi	100,00		Vähittäiskaupan Takaus Oy	Helsinki	34,35	34,35
Limingan Portti 1 Oy	Liminka	100,00		Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy	Helsinki	30,00	30,00
Loimaan Maatalous- ja Rautakauppa Oy	Helsinki	100,00					
Match-Point OOO	Kaluga, Venäjä	100,00		Muiden konserniyritysten omistamat			
Masterstroyopof ZAO	Pietari, Venäjä	100,00		Kiinteistö Oy Meri-Pietari	Helsinki	23,12	
Mezciems Real Estate SIA	Riika, Latvia	100,00		Kiinteistö Oy Lahden Teollisuuskeskus	Lahti	48,32	
Norgros Handel AS	Lilleström, Norja	99,92		Toomaxx Handels GMBH	Saksa	25,00	
Oma OOO	Minsk, Valko-Venäjä	8,94		Toomax Asia LTD.	Hong Kong	25,00	
Polo LS SIA	Riika, Latvia	100,00					
Pikoiil Oy	Espoo	100,00					
Rake Bergen AS	Oslo, Norja	100,00					
Rake Eiendom AS	Oslo, Norja	100,00					
Rautakesko AS	Tallinna, Viro	100,00					
Rautakesko A/S	Riika, Latvia	100,00					
Romos Holdingas UAB	Kaunas, Liettua	8,94					
Senukai UAB	Kaunas, Liettua	49,60					
Senuku Prekybos Centras UAB	Vilna, Liettua	50,00					
Senuku Tirdzniecibas Centras SIA	Riika, Latvia	50,00					
SPC Holding UAB	Kaunas, Liettua	50,00					
Stroymaster Holding Finland Oy	Helsinki	100,00					
Stroymaster ZAO	Pietari, Venäjä	100,00					
Sunretail ZAO	Moskova, Venäjä	100,00					

Emoyhtiön tilinpäätös 2009

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

€	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Liikevaihto	19 555 415,66	18 193 914,32
Liiketoiminnan muut tuotot	261 003 344,25	299 019 437,07
Materiaalit ja palvelut	419,20	-454,51
Henkilöstökulut	-10 348 598,91	-12 971 150,41
Poistot ja arvonalentumiset	-31 569 693,98	-37 541 067,49
Liiketoiminnan muut kulut	-122 545 157,91	-129 245 796,46
Liikevoitto	116 095 728,31	137 454 882,52
Rahoitustuotot ja -kulut	11 208 558,82	37 555 785,57
Voitto ennen satunnaisia eriä	127 304 287,13	175 010 668,09
Satunnaiset erät	21 584 005,65	99 866 000,00
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	148 888 292,78	274 876 668,09
Tilinpäätössiirrot	39 559 034,61	26 513 831,22
Voitto ennen veroja	188 447 327,39	301 390 499,31
Tuloverot	-49 670 354,28	-64 679 900,23
Tilikauden voitto	138 776 973,11	236 710 599,08

Emoyhtiön tase (FAS)

€	31.12.2009	31.12.2008	€	31.12.2009	31.12.2008
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			Osakepääoma		
Muut pitkävaikutteiset menot	6 173 722,48	6 455 877,43	196 643 058,00	195 649 708,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 472 260,89	1 641 853,61	Osakeanti	–	89 900,00
	7 645 983,37	8 097 731,04	Ylikurssirahasto	193 929 222,36	190 255 218,02
AINEELLISET HYÖDYKKEET			Muut rahastot	243 415 795,55	243 415 795,55
Maa- ja vesialueet	97 192 920,76	111 379 744,40	Edellisten tilikauden voitto	669 668 254,41	531 108 065,33
Rakennukset ja rakennelmat	233 179 097,13	309 366 678,87	Tilikauden voitto	138 776 973,11	236 710 599,08
Koneet ja kalusto	3 867 441,64	4 980 270,93		1 442 433 303,43	1 397 229 285,98
Muut aineelliset hyödykkeet	6 639 197,75	8 158 495,25	TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 639 483,95	7 094 125,24	Poistoero	91 612 421,32	131 171 455,93
	345 518 141,23	440 979 314,69	PAKOLLISET VARAUKSET		
SUOJITUKSET			Muut pakolliset varaukset	7 833 178,72	8 266 027,48
Osuudet saman konsernin yrityksissä	264 122 468,86	273 535 019,71	VIERAS PÄÄOMA		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	17 767 798,60	18 657 266,58	Pitkäaikainen		
Muut osakkeet ja osuudet	7 285 332,58	7 295 881,70	Suunnatut velkakirjalainat	100 418 410,04	100 418 410,04
	289 175 600,04	299 488 167,99	Lainat rahoituslaitoksilta	38 194 792,42	20 512 820,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Ostovelat pitkäaikainen	–	279,45
SAAMISET				138 613 202,46	120 931 510,00
Pitkäaikainen			Lyhytaikainen		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	410 731 848,84	399 439 059,07	Lainat rahoituslaitoksilta	7 049 203,44	–
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	1 546 010,01	1 546 010,01	Saadut ennakot	9 922,97	90 883,83
Lainasaamiset muut pitkäaikainen	1 454 664,32	3 310 137,35	Ostovelat	2 333 672,26	3 068 581,11
	413 732 523,17	404 295 206,43	Velat saman konsernin yrityksille	238 966 256,30	352 147 751,01
Lyhytaikainen			Velat omistusyhteisyrityksille	38 387 884,71	37 212 846,36
Myyntisaamiset	146 040,27	184 033,61	Muut velat	13 102 883,11	69 526 049,14
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	296 808 568,37	546 643 021,41	Siirtovelat	25 866 476,14	14 712 230,18
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	2 072 193,08	3 104 920,53		325 716 298,93	476 758 341,63
Muut saamiset	197 328,26	243 510,35	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
Siirtosaamiset	3 454 499,07	25 382 155,33	2 006 208 404,86	2 134 356 621,02	
	302 678 629,05	575 557 641,23			
RAHOITUSARVOPAPERIT					
Muut arvopaperit	635 648 380,60	383 152 895,82			
RAHAT JA PANKKISAAMISET					
	11 809 147,40	22 785 663,82			
VASTAAVAA YHTEENSÄ					
2 006 208 404,86	2 134 356 621,02				

Emoyhtiön rahoituslaskelma (FAS)

€	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	127 304 287,13	175 010 668,09
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	22 431 800,30	22 542 266,17
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 208 558,82	-37 555 785,57
Muut oikaisut	-86 901 943,53	-115 916 129,96
	51 625 585,08	44 081 018,73
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys/vähennys (-/+)	5 013 184,12	4 314 998,23
Koroton lyhytaikainen velka, lisäys/vähennys (+/-)	-7 364 940,23	3 239 414,65
	-2 351 756,11	7 554 412,88
Maksetut korot	-24 886 896,53	-39 864 151,14
Saadut korot	50 091 388,56	72 980 921,01
Saadut osingot	15 919,30	6 220 481,75
Maksetut verot	-31 500 126,37	-62 090 706,16
	-6 279 715,04	-22 753 454,54
Liiketoiminnan rahavirta	42 994 113,93	28 881 977,07
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-	-50 000,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-25 407 912,38	-28 940 941,87
Pitkäaikaisten saamisten lisäys	-	-61 937 039,62
Pitkäaikaisten saamisten vähennys	14 727 559,87	-
Tytäryhtiön myynti	30 401 356,84	149 729 156,38
Osakkuusyhtiön myynti	140 000,00	1 388 000,00
Luovutustulot muista sijoituksista	-	223 047,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	164 968 531,04	141 294 028,63
Investointien rahavirta	184 829 535,37	201 706 250,52
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten velkojen vähennys	-165 768 732,94	-106 807 060,53
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	17 681 692,46	-
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-	-4 618 842,74
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys/vähennys (-/+)	248 003 649,29	45 784 249,44
Lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset	-98 162 726,19	-18 400 959,74
Maksetut osingot	-97 850 410,00	-156 428 592,00
Saadut ja maksetut konserniavustukset	21 584 005,65	99 866 000,00
Osakepääoman korotus	4 577 454,34	379 018,16
Muut	-14 532 339,74	10 549 067,77
Rahoituksen rahavirta	-84 467 407,13	-129 677 119,64
Rahavarojen muutos	143 356 242,17	100 911 107,95
Rahavarat 1.1.	282 031 553,81	181 120 445,86
Rahavarat 31.12.	425 387 795,98	282 031 553,81

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kesko Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistoajat

Muut pitkävaikutteiset menot 5–14 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistoajat

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistona aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisestä hankintahinnasta.

Poistoaikoina on käytetty

Rakennukset ja rakennelmat 15–33 vuotta

Rakennusten ainesosat 8 vuotta

Koneet ja kalusto 8 vuotta

tai koneet ja kalusto vuoden

1999 hankinnoista alkaen 25 %:n menojäätöspoisto

Autot 5 vuotta

Tietotekniset kalustot 3–5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet 5–14 vuotta

Maa-alueista ei ole tehty poistoja. Suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutos yhteensä vastaavat EVL-poistoja. Poistoeron muutos on käsitelty tilinpäätössiirtoina.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Valuuttamääräiset erät on muutettu Suomen rahan määräisiksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskurssin mukaan. Jos saaminen tai velka on sidottu kiinteään kurssiin, sitä on käytetty muuntamisessa. Kurssierot on kirjattu tilinpäätökseen tulostaikutteisesti.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Korkojohdannaiset

Korkojohdannaisia käytetään muokkaamaan lainojen korkosidonnaisuusaikaa. Tavoiteduraatio on kolme vuotta ja sen sallitaan vaihdella puolentoista ja neljän vuoden välillä. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat kirjataan tilikauden aikana korkotuotoiksi tai -kuluiksi sulkemispäivän mukaan. Tilinpäätöksessä avoimet korkotermini-, -futuuri-, -optio- ja -swap-sopimukset arvostetaan markkinahintoihin. Realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta. Mahdolliset arvostustappiot kirjataan korkokuluksi.

Valuuttajohdannaiset

Valuuttajohdannaisia käytetään suojautumistarkoituksessa sekä translaatio- että transaktioriskiltä. Valuuttatermiinit arvostetaan tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Avoimien johdannaisopimusten kurssierot kirjataan rahoituseriin. Jos johdannaisella on suojattu valuuttamääräistä tase-erää, on arvomuutos kirjattu tase-erän muutosta vastaan. Optiosopimusten osalta preemiot sisältyvät taseen siirtyviin eriin, kunnes ne erääntyvät tai arvomuutos tilinpäätöspäivänä edellyttää tulokseen kirjaamista.

Hyödykejohdannaiset

Kesko Oyj:n tytäryhtiö Kestra Kiinteistöpalvelut Oy käyttää sähköjohdannaisia konsernin ja sen kauppiaiden energiakustannusten tasaamiseen. Keskon tytäryhtiöt maataloustoimialalla käyttävät viljajohdannaisia suojautuakseen viljan hintariskiltä. Kesko Oyj on ulkoinen vastapuoli pankin kanssa tehdyissä sähkö- ja viljajohdannaisissa ja tekee sisäisen suojauksen vastaavaan hintaan tytäryhtiön kanssa. Kesko Oyj:n osalta ei missään vaiheessa ole johdannaispositiota eikä näinollen myöskään tulosvaikutusta. Sähkön hintariskiä tarkastellaan kolmen vuoden aikajänteellä. Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisien osalta arvomuutokset kirjataan Keskossa korkotuottoihin ja -kuluihin. Tulevaisuuden ostoja suojaavien sopimusten realisoitumattomia voittoja ja tappioita ei ole kirjattu tuloslaskelmaan. Viljajohdannaisien osalta tilinpäätöksessä avoimet sopimukset arvostetaan markkinahintoihin. Avointen sopimusten arvostuserot kirjataan Keskossa rahoituseriin.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Kesko Oyj:n henkilökunnan eläkevakuutukset on järjestetty Keskon Eläkekassan kautta, jonka lisäetuja myöntävä A-osasto on suljettu 9.5.1998. Osalle henkilöstöstä eläkeiäksi sovittu 60 tai 62 vuotta. Eläkkeet kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, joihin on sopimuksin tai muutoin sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan. Konsernin harjoittaman liiketoiminnan käytöstä poistuneiden tyhjien vuokratilojen vuokravastuu samoin kuin vastaavien tilojen ulkopuolisille vuokrauksesta aiheutuvat tappiot on käsitelty pakollisena varauksena.

TULOVEROT

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Tuloslaskelman liitetiedot

Milj. €	2009	2008
1. Liiketoiminnan muut tuotot		
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntivoitot	95,7	128,1
Vuokratuotot	164,4	169,8
Fuusiovoitot	0,0	0,8
Muut	0,9	0,3
Yhteensä	261,0	299,0
2. Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin		
Kesko Oyj	147	160
Yhteensä	147	160
3. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	9,1	10,0
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0,5	2,1
Muut henkilösivukulut	0,7	0,9
Yhteensä	10,3	13,0
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	0,8	0,8
Hallituksen jäsenet	0,3	0,3
Yhteensä	1,1	1,1
Johdon palkat ja palkkiot on esitetty henkilöittäin eriteltynä konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.		
4. Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	22,5	22,5
Arvonalentumiset, pysyvät vastaavat	9,1	15,0
Yhteensä	31,6	37,5
5. Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	90,0	87,6
Markkinointikulut	1,0	2,2
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen hoito	11,7	15,6
Tietoliikennekulut	12,2	12,2
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappiot	0,7	1,0
Fuusiotappiot	0,0	2,7
Muut liikekulut	7,0	8,6
Yhteensä	122,6	129,9
KHT-yhteistö PricewaterhouseCoopers		
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,0	0,1
Muut palkkiot	0,1	0,1
Yhteensä	0,2	0,3

Milj. €	2009	2008
6. Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,0	6,2
Osinkotuotot yhteensä	0,0	6,2
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	37,0	50,7
Muilta	12,8	67,2
Korkotuotot yhteensä	49,8	117,9
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-5,5	-27,8
Muille	-33,1	-58,8
Korkokulut yhteensä	-38,6	-86,6
Yhteensä	11,2	37,6
7. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät		
Saadut konserniavustukset	49,7	153,7
Annetut konserniavustukset	-28,1	-53,9
Yhteensä	21,6	99,8
8. Tilinpäätössiirrot		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	39,6	26,5
Yhteensä	39,6	26,5
9. Pakollisten varausten muutokset		
Tyhjien tilojen vastaiset vuokramenot	0,5	-2,0
Muut muutokset	-1,0	3,1
Yhteensä	-0,5	1,1
10. Tuloverot		
Tuloverot satunnaisista eristä	-5,6	-26,0
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-44,1	-38,6
Yhteensä	-49,7	-64,7

LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen. Niiden määrä ei ole olennainen.

Taseen liitetiedot

Milj. €	2009	2008
11. Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	39,1	38,3
Lisäykset	1,5	0,7
Vähennykset	-1,1	-0,9
Siirrot erien välillä	0,7	1,0
Hankintameno 31.12.	40,2	39,1

Milj. €	2009	2008	Milj. €	2009	2008
Kertyneet poistot 1.1.	32,6	30,6	Kertyneet poistot 1.1.	7,0	6,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,4	-0,4	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1,3	-0,7
Tilikauden poisto	1,8	2,4	Tilikauden poisto	1,4	1,2
Kertyneet poistot 31.12.	34,0	32,6	Kertyneet poistot 31.12.	7,1	7,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,2	6,5	Kirjanpitoarvo 31.12.	6,6	8,2
Ennakkomaksut			Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	1,7	2,5	Hankintameno 1.1.	7,1	5,4
Lisäykset	0,8	0,6	Lisäykset	9,2	6,3
Vähennykset	-0,6	-0,4	Siirrot erien välillä	-11,7	-4,6
Siirrot erien välillä	-0,4	-1,0	Hankintameno 31.12.	4,6	7,1
Hankintameno 31.12.	1,5	1,7	Kirjanpitoarvo 31.12.	4,6	7,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,5	1,7			
12. Aineelliset hyödykkeet			Pysyvien vastaavien arvonorotukset		
Maa- ja vesialueet			Tilikauden päättyessä Kesko Oyj:n taseeseen ei sisällynyt arvonorotuksia.		
Hankintameno 1.1.	111,4	112,2	13. Sijoitukset		
Lisäykset	1,8	8,3	Osuudet konserniyrityksissä		
Vähennykset	-16,0	-9,1	Hankintameno 1.1.	273,6	404,0
Hankintameno 31.12.	97,2	111,4	Lisäykset	28,5	3,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	97,2	111,4	Vähennykset	-38,0	-133,6
			Hankintameno 31.12.	264,1	273,6
Rakennukset ja rakennelmat			Kertyneet poistot 1.1.	0,0	1,7
Hankintameno 1.1.	514,9	513,2	Arvonlennukset	0,0	-1,7
Lisäykset	9,6	24,2	Kertyneet poistot 31.12.	0,0	0,0
Vähennykset	-99,6	-26,9	Kirjanpitoarvo 31.12.	264,1	273,6
Siirrot erien välillä	3,1	4,4			
Hankintameno 31.12.	428,0	514,9	Osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Kertyneet poistot 1.1.	205,5	181,8	Hankintameno 1.1.	18,7	19,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-35,4	-8,6	Lisäykset	0,0	0,1
Arvon alentuminen	9,1	15,0	Vähennykset	-0,9	-1,2
Tilikauden poisto	15,6	17,3	Hankintameno 31.12.	17,8	18,7
Kertyneet poistot 31.12.	194,8	205,5	Kirjanpitoarvo 31.12.	17,8	18,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	233,2	309,4			
Koneet ja kalusto			Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	24,7	25,5	Hankintameno 1.1.	7,3	7,3
Lisäykset	0,8	1,0	Hankintameno 31.12.	7,3	7,3
Vähennykset	-3,6	-1,9	Kirjanpitoarvo 31.12.	7,3	7,3
Siirrot erien välillä	0,2	0,1			
Hankintameno 31.12.	22,1	24,7			
Kertyneet poistot 1.1.	19,7	19,6			
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-2,8	-1,3			
Tilikauden poisto	1,3	1,5			
Kertyneet poistot 31.12.	18,2	19,7			
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,9	5,0			
Muut aineelliset hyödykkeet					
Hankintameno 1.1.	15,2	13,7			
Lisäykset	1,1	2,8			
Vähennykset	-2,6	-1,4			
Siirrot erien välillä	0,0	0,1			
Hankintameno 31.12.	13,7	15,2			

Kesko Oyj:n omistukset muissa yrityksissä 31.12.2009 on esitetty eriteltyinä konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tilikauden aikana Kesko Oyj myi kiinteistöyhtiöitään.

Tilikauden 2008 aikana Kesko Oyj myi kokonaan omistamansa tytäryhtiöt Kauko-Telko Oy:n, Tähti Optikko Group Oy:n sekä K-Rahoitus Oy:n. Lisäksi yhtiö perusti uuden tytäryhtiön K-talouspalvelukeskus Oy:n. Muutoin Kesko Oyj:n suoraan omistamissa tytäryhtiöissä tilikauden 2008 aikana tapahtui muutoksia vain kiinteistöyhtiöissä.

Milj. € 2009 2008

14. Saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Pitkäaikainen		
Lainasaamiset	360,7	389,4
Pääomalainat	50,0	10,0
Pitkäaikainen yhteensä	410,7	399,4

Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	1,1	1,0
Lainasaamiset	294,2	541,2
Siirtosaamiset	1,5	4,4
Lyhytaikainen yhteensä	296,8	546,6
Yhteensä	707,5	946,0

Saamiset omistusyhteisyrityksiltä

Pitkäaikainen		
Lainasaamiset	1,5	1,5

Lyhytaikainen		
Lainasaamiset	2,1	3,1
Lyhytaikainen yhteensä	2,1	3,1
Yhteensä	3,6	4,6

Siirtosaamiset

Verot	0,0	7,3
Muut	3,5	18,1
Yhteensä	3,5	25,4

Kesko Oyj on antanut pääomalainaa suoraan omistamilleen Konekesko Oy:lle 30 milj. euroa, Indoor Group Oy:lle 10 milj. euroa sekä Kiinteistö Mesta Oy:lle 10 milj. euroa.

Konekesko Oy:lle myönnetyn lainan laina-aika päättyy 31.12.2024. Lainan pääoma maksetaan takaisin vuosittain viidessätoista yhtä suuressa osassa kahden miljoonan euron suuruisissa erissä aina vuoden 31.12. päivänä edellyttäen, että OYL:n 12 luvun 1 § 1 momentin asettamat edellytykset täyttyvät. Korko maksetaan ainoastaan, jos yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Maksuedellytysten täytyessä korko koostuu viitekorosta ja siihen lisättävästä marginaalista. Viitekorko on kolmen kuukauden euribor ja marginaali 0,5 % p.a. Korko maksetaan jälkikäteen 31.12. Maksamatta jäävä korko jää velallisen velaksi ja

sille maksetaan vuotuista korkoa määrä, jonka suuruus on sama kuin lainan pääomalle maksettava korko.

Indoor Group Oy:lle myönnetyn lainan laina-aika päättyy 31.3.2014. Lainan pääoma maksetaa takaisin viidessä yhtä suuressa erässä niin, että ensimmäinen erä maksetaan 31.3.2010. Lainan pääoman takaisinmaksua sovelletaan ainoastaan, jos OYL 12 luvun 1 § 1 momentin asettamat edellytykset täyttyvät. Korko maksetaan ainoastaan, jos yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Maksuedellytysten täytyessä lainalle maksetaan kymmenen prosentin korko.

Kiinteistö Mesta Oy:lle myönnetty laina maksetaan takaisin ainoastaan, jos velallisen viimeeksi päättäneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää lainanmaksun jälkeen täysi kate.

Milj. € 2009 2008

15. Oma pääoma

Osakepääoma 1.1.	195,6	195,5
Merkinnät optio-oikeuksilla	1,0	0,1
Osakepääoma 31.12.	196,6	195,6

Osakeanti, optio-oikeuksien käyttö 1.1.	0,1	-
Lisäys	4,6	0,4
Siirto osakepääomaan	-1,0	-0,1
Siirto ylikurssirahastoon	-3,6	-0,2
Osakeanti, optio-oikeuksien käyttö 31.12.	0,0	0,1

Ylikurssirahasto 1.1.	190,3	190,1
Merkinnät optio-oikeuksilla	3,6	0,2
Ylikurssirahasto 31.12.	193,9	190,3

Muut rahastot 1.1.	243,4	243,4
Muut rahastot 31.12.	243,4	243,4

Edellisten tilikausien voitto 1.1.	767,8	687,8
Osingonjako	-97,8	-156,4
Siirto lahjoitusvaroihin	-0,3	-0,3
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	669,7	531,1

Tilikauden voitto	138,8	236,7
Oma pääoma yhteensä	1 442,4	1 397,2

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS

Osakepääomaa on korotettu katsauskauden aikana neljä kertaa vuoden 2003 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti. Korotukset on tehty 11.2.2009 (52 392 euroa), 5.5.2009 (51 250 euroa), 5.6.2009 (673 146 euroa), 17.12.2009 (216 562 euroa), ja niistä on kerrottu samojen päivien pörssi-ilmoituksissa. Merkityt osakkeet on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle yhdessä vanhojen B-osakkeiden kanssa 12.2.2009, 6.5.2009, 6.6.2009 ja 18.12.2009.

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Muut rahastot	243,4	243,4
Edellisten tilikausien voitto	669,7	531,1
Tilikauden voitto	138,8	236,7
Yhteensä	1 051,9	1 011,2

Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen

	kpl	vasta-arvo euroa	milj. euroa
A-osakkeet	31 737 007	2	63,5
B-osakkeet	66 584 522	2	133,2
Yhteensä	98 321 529		196,6

Osakkeiden äänimäärät:

	ääniä
A-osake	10
B-osake	1

VUOSIEN 2003 JA 2007 OPTIO-OHJELMAT

Varsinainen yhtiökokous päätti 31.3.2003 antaa vastikkeetta yhteensä 1 800 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville henkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintätuo-oikeudesta poikettiin, koska optio-oikeudet ovat osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet on merkitty tunnuksilla 2003D (KESBVEW103), 2003E (KESBVEW203) ja 2003F (KESBVEW303) ja niitä on 600 000 kappaletta kutakin optio-oikeutta.

Varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2007 antaa vastikkeetta yhteensä 3 000 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden johtoon kuuluville ja muille Kesko-konsernin avainhenkilöille sekä Kesko Oyj:n omistamalle tytäryhtiölle, Sincera Oy:lle. Osakkeenomistajien merkintätuo-oikeudesta poikettiin, koska optio-oikeudet ovat osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet on merkitty tunnuksilla 2007A, 2007B ja 2007C ja niitä on 1 000 000 kappaletta kutakin optio-oikeutta.

LIIKKEESEEN LASKETTUVIEN OPTIO-OIKEUKSIEN OSUUDET OSAKEPÄÄOMASTA JA ÄÄNISTÄ

Jos kaikilla toteutettavissa olevilla optioilla merkittäisiin osakkeita, olisi kaikkien vuoden 2003 ja 2007 optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 4,67 % osakkeista ja 1,23 % kaikista äänistä. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena 101 688 793 osakkeeseen.

seen. Merkintöjen seurauksena kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä voi nousta 387 321 856 ääneen.

Yhtiöllä ei ole muita liikkeeseen laskettuja optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia.

HALLITUKSEN VALTUUDET

Keskon varsinainen yhtiökokous 30.3.2009 valtuutti yhtiön hallituksen päättämään uusien B-osakkeiden antamisesta.

Uudet osakkeet voidaan antaa yhtiön osakkeenomistajille suunnattuna antina siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita ja riippumatta siitä, omistavatko he A- vai B-osakkeita; tai yhtiön osakkeenomistajille suunnattuna antina siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita ja riippumatta siitä, omistavatko he A- vai B-osakkeita; tai osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnattuna antina siten, että annettavia osakkeita käytetään vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa, muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä tai investointien rahoittamiseksi. Uusia osakkeita voidaan antaa enintään 20 000 000 kappaletta.

Valtuutus sisältää myös hallituksen valtuuden päättää osakkeiden merkintähinnasta ja oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan.

Valtuutus on voimassa 30.3.2012 asti.

Hallituksella ei ole voimassa muita uusmerkintää, vaihtovelkakirja- tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskua koskevia valtuutuksia.

Milj. €	2009	2008
---------	------	------

16. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero	91,6	131,2
Yhteensä	91,6	131,2

17. Pakolliset varaukset

Tyhjien toimitilojen vastaiset vuokramenot	5,7	5,2
Muut pakolliset varaukset	2,1	3,1
Yhteensä	7,8	8,3

18. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Suunnatut velkakirjalainat	100,4	100,4
Lainat rahoituslaitoksilta	38,2	20,5
Yhteensä	138,6	120,9

Kesko Oyj laski 10.6.2004 liikkeelle Yhdysvalloissa 120 milj. USD:n arvosta suunnattuja velkakirjalainoja (USD Private Placement). Järjestely käsittää kolme kertalyhenteistä lainaerää: 10 vuotta (60 milj. USD), 12 vuotta (36 milj. USD) ja 15 vuotta (24 milj. USD). Kesko on suojannut lainan valuutan- ja koronvaihtosopimuksin, joiden tuloksena lainan pääoma on yhteensä 100,4 milj. euroa ja kiinteä pääomapainotettu keskikorko 5,4 %.

Milj. €	2009	2008
19. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	0,1	0,6
Muut velat	237,1	349,8
Siirtovelat	1,8	1,7
Yhteensä	239,0	352,1

Velat omistusyhteisyrityksille		
Muut velat	38,4	37,2
Yhteensä	38,4	37,2

Siirtovelat		
Henkilöstökulut	2,5	2,6
Verot	12,1	0,0
Muut	11,3	12,1
Yhteensä	25,9	14,7

20. Korottomat velat		
Lyhytaikainen vieras pääoma	32,0	21,3
Yhteensä	32,0	21,3

Muut liitetiedot

Milj. €	2009	2008
21. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Kiinteistökiinnitykset		
Omasta puolesta	7	6
Konserniyhtiöiden puolesta	10	10
Pantatut osakkeet	39	14
Takaukset		
Omasta puolesta	3	1
Konserniyritysten puolesta	36	58
Muiden puolesta	0	1
Muut vastuut ja vastuusitoumukset		
Omasta puolesta	15	10
Vuokravastuut koneista ja kalustosta		
Vuoden sisällä erääntyvät	0	1
Myöhemmin erääntyvät	0	0
Vuokravastuut kiinteistöistä		
Vuoden sisällä erääntyvät	81	82
Myöhemmin erääntyvät	463	422

Milj. €	2009	Käypä arvo	2008	Käypä arvo
Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut				
Kohde-etuuksien arvot 31.12.				
Korkojohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset	12	-0,1	-	
Koronvaihtosopimukset	201	0,7	201	9,9
Valuuttajohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset				
Konsernin ulkoiset	437	-6,6	333	6,6
Konsernin sisäiset	9	0,1	20	1
Optiosopimukset				
Ostetut	-	-	-	-
Asetetut	5	0	5	-0,1
Valuutanvaihtosopimukset	100	-17,2	100	-14,2
Hyödykejohdannaiset				
Sähköjohdannaiset				
Konsernin ulkoiset	40	-5,0	46	-10,8
Konsernin sisäiset	40	5,0	46	10,8
Viljajohdannaiset	0	0,0	1	0,0

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä, 4. päivänä helmikuuta 2010

Heikki Takamäki Seppo Paatelainen

Esa Kiiskinen Ilpo Kokkila Mikko Kosonen

Maarit Näkyvä Rauno Törrönen Matti Halmesmäki
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 9. päivänä helmikuuta 2010.

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Johan Kronberg
KHT

Tilintarkastuskertomus

Kesko Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Kesko Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2009. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyys- ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä

suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen voitonjakokelpoisten varojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 9. päivänä helmikuuta 2010
PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö

Johan Kronberg, KHT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osinkopolitiikka

Kesko Oyj:n hallitus päätti 4.2.2009 uudistaa Kesko Oyj:n 6.4.2005 julkistettua osinkopolitiikkaa. Uudistetussa politiikassa otetaan huomioon rahoituksellisen aseman ja toimintastrategian lisäksi myös kertaluonteisten erien luonne. Kesko Oyj:n uudistetun osinkopolitiikan mukaan Kesko Oyj jakaa osinkona vähintään 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä yhtiön rahoituksellinen asema ja toimintastrategia kuitenkin huomioon ottaen. (Pörssitiedote 5.2.2009.)

Taloudelliset tavoitteet on esitelty sivulla 10.

Osinkoehdotus vuodelta 2009

Kesko Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuoden 2009 tuloksesta jaettaisiin osinkoa 88 547 166,90 euroa eli 0,90 euroa osakkeelta, mikä on 70,5 % osakekohtaisesta tuloksesta ja 126,8 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä. Viiden edellisen vuoden aikana osinkoa on jaettu keskimäärin 83,4 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaeriä.

Perustietoja osakkeista 31.12.2009

A-osake

- tunnus: KESAV (OMX)
- ISIN-koodi: FI0009007900
- äänimäärä/osake: 10 ääntä
- osakemäärä: 31 737 007 kpl
- markkina-arvo: 749 milj. euroa

B-osake

- tunnus: KESBV (OMX)
- ISIN-koodi: FI0009000202
- äänimäärä/osake: 1 ääni
- osakemäärä: 66 584 522 kpl
- markkina-arvo: 1 537 milj. euroa

Molempien osakesarjojen pörssierä: 1 osake.

Osakepääoma yhteensä: 196 643 058 euroa.

Osakkeiden lukumäärä yhteensä: 98 321 529 kpl.

Kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä yhteensä: 383 954 592.

Koko osakekannan markkina-arvo: 2 286 milj.euroa.

Osakesarjat ja osakepääoma

Kesko Oyj:n osakekanta on jaettu A- ja B-osakesarjoihin. Yhtiön osakepääoma oli 196 643 058 euroa.

A-osakkeiden lukumäärä on vähintään yksi (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta sekä B-osakkeiden lukumäärä vähintään (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta siten, että osakkeita on yhteensä vähintään kaksi (2) ja enintään neljäsataa miljoonaa (400 000 000) kappaletta. Osakkeiden yhteismäärä on 98 321 529 kpl, josta A-osakkeita on 31 737 007 kpl (32,3 %) ja B-osakkeita 66 584 522 kpl (67,7 %).

Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen. Osakkeet tuottavat yhtäläiset osinko-oikeudet. A-osak-

keiden tuottamien äänten osuus on 83 % ja B-osakkeiden tuottamien äänten osuus on 17 % kaikista osakkeiden tuottamista äänistä.

Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, jota ylläpitää Euroclear Finland Oy.

Oikeus saada yhtiöstä jaettavia varoja sekä merkintäoikeus osakepääomaa korotettaessa on vain sillä

- joka on täsmäytyspäivänä merkitty osakkeenomistajaksi osakasluetteloon
- jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan arvo-osuustilille ja merkitty osakasluetteloon, ja
- jos osake on hallintarekisteröity, sillä, jonka arvo-osuustilille osake on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osakkeiden hoitaja on täsmäytyspäivänä merkitty osakasluetteloon osakkeiden hoitajaksi.

Hallituksen valtuudet ja omat osakkeet

Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous 30.3.2009 valtuutti yhtiön hallituksen päättämään uusien B-osakkeiden antamisesta.

Uudet B-osakkeet voidaan antaa maksua vastaan joko yhtiön osakkeenomistajille suunnattuna antina siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita ja riippumatta siitä, omistavatko he ennestään yhtiön A- vai B-osakkeita, tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnattuna antina siten, että annettavia osakkeita käytetään vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa, muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä tai investointien rahoittamiseksi. Osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiseen on oltava yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Uusia osakkeita voidaan antaa enintään 20 000 000 kappaletta. Osakkeiden merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Valtuutus sisältää myös hallituksen valtuuden päättää osakkeiden merkintähinnasta, antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan ja päättää muista osakeanteihin liittyvistä seikoista. Osakeantivaltuutus on voimassa 30.3.2012 saakka. Valtuutta ei ole käytetty.

Lisäksi yhtiöllä on vuosien 2003 ja 2007 optio-ohjelmat. Vuoden 2003 optio-ohjelman optio-oikeuksien osakemerkintäajat ovat päättyneet lukuun ottamatta 2003F-optio-oikeuksien osakemerkintäaikaa, joka päättyy 30.4.2010.

Hallituksella ei ole muita voimassaolevia valtuuksia osakkeiden antamiseen tai osakepääoman korottamiseen eikä omien osakkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen.

Kesko Oyj:llä tai sen tytäryhtiöillä ei ollut hallussaan Kesko Oyj:n osakkeita.

Osakkeenomistajat

Euroclear Finland Oy:n pitämän Kesko Oyj:n osakasluettelon mukaan osakkeenomistajia oli vuoden 2009 lopussa 38 888 (vuoden 2008 lopussa 38 080). Hallintarekisteröityjen osakkei-

den kokonaislukumäärä oli 19 352 409 ja osuus osakkeista 19,68 % (vuoden 2008 lopussa vastaavasti 18 909 587 ja 19,33 %). Näiden osakkeiden tuottama äänimäärä oli 19 875 903 eli 5,18 % koko äänimäärästä (vuoden 2008 lopussa vastaavasti 19 535 132 eli 5,09 %). Kuukausittain päivitettävä luettelo Kesko Oyj:n suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajat.

Vuoden 2003 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous päätti 31.3.2003 antaa vastikkeetta yhteensä 1 800 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville henkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintätuo-oikeudesta poikettiin, koska optio-oikeudet ovat osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-ohjelman piirissä on ollut noin 60 henkilöä. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet merkittiin tunnuksilla 2003D (KESBVEW103, ISIN-koodi: FI0009609317), 2003E (KESBVEW203, ISIN-koodi: FI0009609325) ja 2003F (KESBVEW303, ISIN-koodi: FI0009609333) siten, että kussakin merkityssä erässä on 600 000 optio-oikeutta.

Osakkeiden merkintä-ajat ovat optio-oikeudella:

- 2003D 1.4.2005–30.4.2008,
- 2003E 1.4.2006–30.4.2009, ja
- 2003F 1.4.2007–30.4.2010.

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2003D oli Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.–30.4.2003 (9,63 euroa), optio-oikeudella 2003E ajanjaksolla 1.4.–30.4.2004 (15,19 euroa) ja optio-oikeudella 2003F ajanjaksolla 1.4.–30.4.2005 (19,08 euroa). Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Vuoden 2009 lopussa B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003F oli 13,88 euroa. Merkintäaika optio-oikeudella 2003D päättyi 30.4.2008 ja optio-oikeudella 2003E päättyi 30.4.2009. Optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajan oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Vuoden 2007 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2007 antaa vastikkeetta yhteensä 3 000 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johdolle ja muille avainhenkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optio-oikeuksien antamiselle oli yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi Keskon osakepohjaista kannustinjärjestelmää.

Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet merkittiin tunnuksilla 2007A,

2007B ja 2007C siten, että kussakin merkityssä erässä on 1 000 000 optio-oikeutta.

Osakkeiden merkintä-ajat ovat optio-oikeudella:

- 2007A 1.4.2010–30.4.2012,
- 2007B 1.4.2011–30.4.2013 ja
- 2007C 1.4.2012–30.4.2014.

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2007A on Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.–30.4.2007 (45,82 euroa), optio-oikeudella 2007B ajanjaksolla 1.4.–30.4.2008 (26,57 euroa) ja optio-oikeudella 2007C ajanjaksolla 1.4.–30.4.2009 (16,84 euroa). Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien voiton- ja muun varojenjaon määrällä kunkin varojenjaon täsmäytyspäivänä.

Jos kaikilla toteutettavissa olevilla optioilla merkittäisiin osakkeita, olisi kaikkien vuoden 2003 ja 2007 optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 4,67 % osakkeista ja 1,23 % kaikista äänistä. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena 101 688 793 osakkeeseen. Merkintöjen seurauksena kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä voi nousta 387 321 856 ääneen.

Optio-oikeuksilla tehty osakemerkinnät

Osakepääomaa on korotettu vuoden 2009 aikana neljä kertaa vuoden 2003 optio-ohjelmaan perustuvilla optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti. Korotukset on tehty 11.2.2009 (52 392 euroa), 5.5.2009 (51 250 euroa), 5.6.2009 (673 146 euroa) ja 17.12.2009 (216 562 euroa). Yhteensä vuoden 2009 aikana osakepääomaa korotettiin 993 350 eurolla (496 675 osaketta).

Kaikkiaan 2003-sarjan optio-ohjelmalla on vuoden 2009 loppuun mennessä merkitty B-osakkeita 2003D-optio-oikeuksilla (merkintäaika päättynyt) 574 088 kpl, 2003E-optio-oikeuksilla 576 000 kpl (merkintäaika päättynyt) ja 2003F-optio-oikeuksilla 232 736 kpl eli yhteensä 1 382 824 B-osaketta. Merkityt osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy Helsingin Pörssin päälistalla.

Muut erityiset oikeudet osakkeisiin

Yhtiöllä ei ole muita sen liikkeeseen laskemia optio-oikeuksia, vaihtovelkakirja- tai optiolainoja taikka muita erityisiä oikeuksia yhtiön osakkeisiin.

Johdon osake- ja optio-oikeusomistus

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet, pääjohtaja ja sekä edellä mainittujen määräysvallassa olevat yhteisöt omistivat vuoden 2009 lopussa 224 720 Kesko Oyj:n A-osaketta (vuoden 2008 lopussa 202 910 A-osaketta) ja 100 820 Kesko Oyj:n B-osaketta (210 370), eli yhteensä 325 540 osaketta (413 280), mikä

edustaa yhteensä 0,33 % (0,42 %) yhtiön koko osakekannasta ja 0,61 % (0,58 %) äänistä.

Yhtiön pääjohtajalla oli vuoden 2009 lopussa yhteensä 150 000 Kesko Oyj:n optio-oikeutta (vuoden 2008 lopussa 100 000 optio-oikeutta), mikä edustaa 0,15 % (0,10 %) yhtiön koko osakekannasta ja 0,04 % (0,03 %) äänistä, kun kaikilla mainituilla optio-oikeuksilla oletetaan merkityn osakkeita. Hallituksen jäsenillä ei ollut optio-oikeuksia vuoden 2009 (tai 2008) lopussa.

Johdon osake- ja optio-oikeusomistus vuoden 2009 alussa ja lopussa on eritelty tarkemmin sivuilla 66–69.

Kaupankäynti Kesko Oyj:n osakkeilla ja optio-oikeuksilla vuonna 2009

Kesko Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy Helsingin Pörssissä. Vuoden 2009 keskeiset osakkeiden kaupankäyntitiedot on esitetty tämän aukeaman taulukossa ja graafeissa. Molempien osakkeiden kurssikehitys oli yleisen kurssikehityksen mukainen.

Likvidien B-osakkeiden kurssi nousi 30 prosenttia ja vähemmän vaihdettujen A-osakkeiden 7 prosenttia NASDAQ OMX Helsinki -yleisindeksin noustessa 19 prosenttia. B-osakkeen vaihtomäärä laski reilun kolmanneksen. Myös osakkeiden vaihtoarvo lähes puolittui. A-osakkeen vaihtomäärä laski myös noin 30 % edellisvuodesta, ja vaihtoarvokin jäi vain noin puoleen edellisestä vuodesta. Vuoden lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 749 miljoonaa euroa ja B-osakkeiden 1 537 miljoonaa euroa. Koko osakekannan markkina-arvo oli yhteensä 2 286 miljoonaa euroa, jossa oli nousua vuoden aikana 411 miljoonaa euroa ja 22 prosenttia.

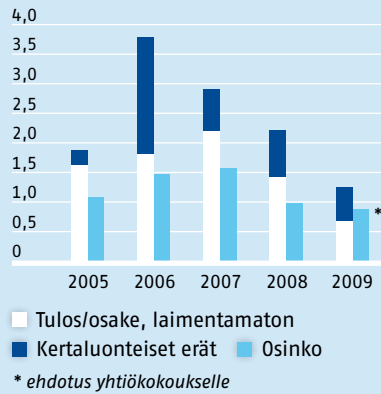
Liputusilmoitukset

Kesko Oyj ei saanut liputusilmoituksia vuoden 2009 aikana.

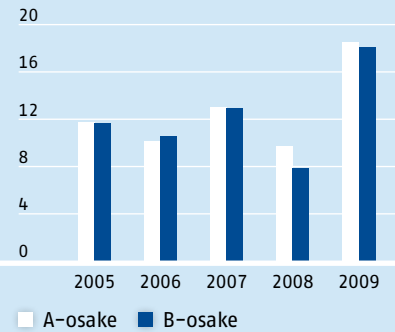
Yhtiön tiedossa ei ole osakkeen omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä sopimuksia.

Keskeiset osakekohtaiset tunnusluvut

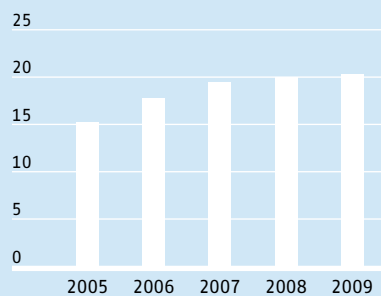
Tulos/osake ja osinko/osake, €

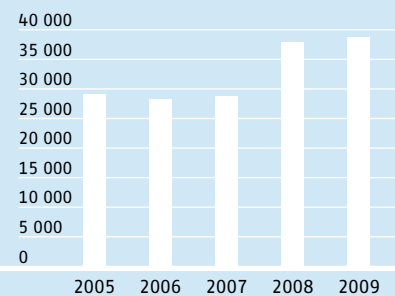
Osakkeiden hinta/voitto, P/E, 31.12., oikaistu

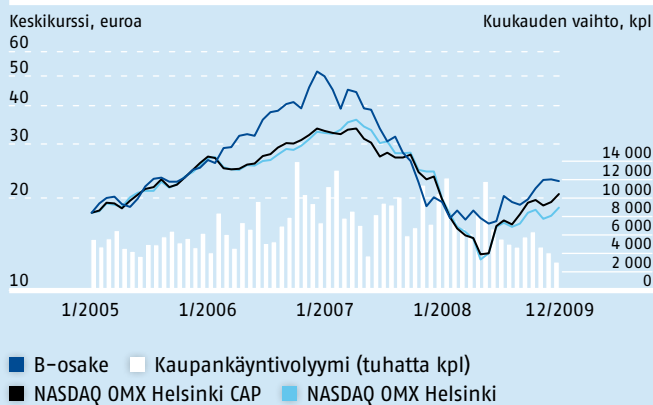
Oma pääoma/osake, €, 31.12., oikaistu

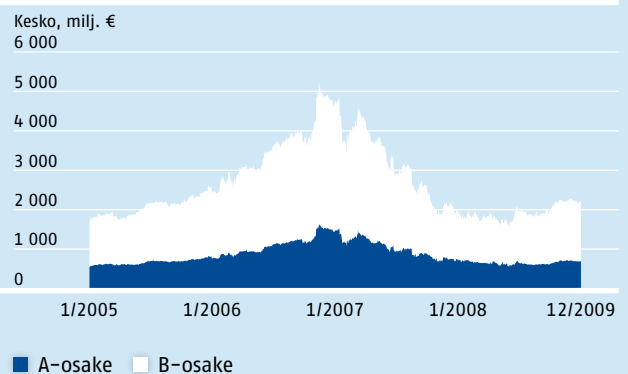
Osakkeenomistajien lukumäärä, 31.12.

Keskon B-osakkeen vaihtomäärät

Keskon osakkeen markkina-arvo

Viimeisimmät osakepääoman muutokset

Vuosi	Rekisteröintiaika	Optiomerkintä/vaihtosuhte ja hinta/optiolaji	Muutos	Uusi osakepääoma
2005	15.2.2005	1:1 à 8,87 € B-optio 1:1 à 7,11 € C-optio	2 656 500 €	190 337 584 €
2005	4.5.2005	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	912 390 €	191 249 974 €
2005	8.6.2005	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	536 600 €	191 786 574 €
2005	3.8.2005	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	172 676 €	191 959 250 €
2005	28.9.2005	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	588 700 €	192 547 950 €
2005	2.11.2005	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	97 960 €	192 645 910 €
2005	20.12.2005	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	321 942 €	192 967 852 €
2006	13.2.2006	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,63 € D-optio	640 500 €	193 608 352 €
2006	4.5.2006	1:1 à 7,87 € B-optio 1:1 à 6,77 € B-optio 1:1 à 6,11 € C-optio 1:1 à 5,01 € C-optio 1:1 à 4,53 € D-optio	938 058 €	194 546 410 €
2006	9.6.2006	1:1 à 4,53 € D-optio 1:1 à 12,09 € E-optio	59 200 €	194 605 610 €
2006	7.8.2006	1:1 à 4,53 € D-optio 1:1 à 12,09 € E-optio	118 000 €	194 723 610 €
2006	3.10.2006	1:1 à 4,53 € D-optio 1:1 à 12,09 € E-optio	94 800 €	194 818 410 €
2006	1.11.2006	1:1 à 4,53 € D-optio 1:1 à 12,09 € E-optio	157 200 €	194 975 610 €
2006	21.12.2006	1:1 à 4,53 € D-optio 1:1 à 12,09 € E-optio	64 240 €	195 039 850 €
2007	12.2.2007	1:1 à 4,53 € D-optio 1:1 à 12,09 € E-optio	46 376 €	195 086 226 €
2007	26.4.2007	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 10,59 € E-optio	86 800 €	195 173 026 €
2007	29.5.2007	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 10,59 € E-optio 1:1 à 16,48 € F-optio	298 572 €	195 471 598 €
2007	24.7.2007	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 10,59 € E-optio	9 000 €	195 480 598 €
2007	26.9.2007	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 16,48 € F-optio	39 032 €	195 519 630 €
2007	19.12.2007	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 10,59 € E-optio	15 900 €	195 535 530 €
2008	11.2.2008	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 10,59 € E-optio	210 €	195 535 740 €
2008	28.4.2008	1:1 à 3,03 € D-optio 1:1 à 2,00 € D-optio 1:1 à 8,99 € E-optio	38 168 €	195 573 908 €
2008	9.6.2008	1:1 à 2,00 € D-optio 1:1 à 14,88 € F-optio	42 200 €	195 616 108 €
2008	28.7.2008	1:1 à 8,99 € E-optio	8 600 €	195 624 708 €
2008	1.10.2008	1:1 à 8,99 € E-optio	4 000 €	195 628 708 €
2008	27.10.2008	1:1 à 8,99 € E-optio	6 000 €	195 634 708 €
2008	18.12.2008	1:1 à 8,99 € E-optio	7 500 €	195 649 708 €
2009	11.2.2009	1:1 à 8,99 € E-optio	52 392 €	195 702 100 €
2009	5.5.2009	1:1 à 8,99 € E-optio 1:1 à 7,99 € E-optio	51 250 €	195 753 350 €
2009	5.6.2009	1:1 à 7,99 € E-optio 1:1 à 13,88 € F-optio	673 146 €	196 426 496 €
2009	17.12.2009	1:1 à 13,88 € F-optio	216 562 €	196 643 058 €

Kesko Oyj:n A- ja B-osakkeiden pörssikurssi ja vaihto vuonna 2009 NASDAQ OMX Helsinki Oy Helsingin Pörssissä

Osake	Pörssikurssi, € 31.12.08	Pörssikurssi, € 31.12.09	Muutos, %	Alin kurssi, €	Ylin kurssi, €	Vaihto-määrä, 1000 kpl	Vaihto-arvo, 1 000 €
A-osake	22,00	23,60	+7,3	18,73	25,00	993	21 955
B-osake	17,80	23,08	+29,7	14,99	24,00	78 189	1 500 605

NASDAQ OMXHelsinki -yleisindeksi nousi vuoden aikana 19,5 % ja NASDAQ OMXHelsinkiCAP-indeksi 36,2 %. Helsingin Pörssin Päivittäistavarat-toimialaindeksi nousi 30,8 %. Ajantasaista tietoa osakkeista ja osakkeenomistajista www.kesko.fi

10 suurinta osakkeenomistajaa osakelukumäärän (A- ja B-sarja) perusteella 31.12.2009

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %
1 Keskon Eläkekassa	4 438 885	4,51	35 388 850	9,22
2 K-Kauppiasliitto ry	3 400 724	3,46	33 639 590	8,76
3 Vähittäiskaupan Takaus Oy	2 991 771	3,04	26 648 568	6,94
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 938 980	1,97	3 916 838	1,02
5 Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,36	13 404 390	3,49
6 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 210 986	1,23	1 210 986	0,32
7 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 019 858	1,04	1 019 858	0,27
8 Oy The English Tearoom Ab	1 008 400	1,03	1 008 400	0,26
9 Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	936 085	0,95	7 989 898	2,08
10 Valtion Eläkerahasto	850 000	0,86	850 000	0,22
10 suurinta yhteensä	19 136 128	19,45	125 077 378	32,58

Osakeomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2009

Kaikki osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	25 624 351	26,06
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 101 976	6,21
Julkisyhteisöt*	11 342 495	11,54
Kotitaloudet	28 889 275	29,38
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	6 238 327	6,34
Ulkomaat	772 696	0,79
Hallintarekisteröidyt	19 352 409	19,68
Yhteensä	98 321 529	100,00

A osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	18 335 606	57,77	18,65
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 384 377	4,36	1,41
Julkisyhteisöt*	3 662 847	11,54	3,73
Kotitaloudet	6 677 770	21,04	6,79
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	1 613 405	5,08	1,64
Ulkomaat	4 836	0,02	0,00
Hallintarekisteröidyt	58 166	0,18	0,06
Yhteensä	31 737 007	100,00	32,28

B osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yritykset ja asuntoyhteisöt	7 288 745	10,95	7,41
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4 717 599	7,09	4,80
Julkisyhteisöt*	7 679 648	11,53	7,81
Kotitaloudet	22 211 505	33,36	22,59
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	4 624 922	6,95	4,70
Ulkomaat	767 860	1,15	0,78
Hallintarekisteröidyt	19 294 243	28,98	19,62
Yhteensä	66 584 522	100,00	67,72

* Julkisyhteisöt = esim. kunnat, Ahvenanmaan maakuntahallinto, työeläkelaitokset ja sosiaaliturvarahastot.

** Voittoja tavoittelemattomat yhteisöt = mm. apurahoja jakavat säätiöt, edunvalvontajärjestöt ja erilaiset yleishyödylliset yhdistykset.

10 suurinta osakkeenomistajaa äänimäärän perusteella 31.12.2009

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %
1 Keskon Eläkekassa	4 438 885	4,51	35 388 850	9,22
2 K-Kauppiasliitto ry	3 400 724	3,46	33 639 590	8,76
3 Vähittäiskaupan Takaus Oy	2 991 771	3,04	26 648 568	6,94
4 Valluga-sijoitus Oy	1 340 439	1,36	13 404 390	3,49
5 Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	936 085	0,95	7 989 898	2,08
6 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 938 980	1,97	3 916 838	1,02
7 Ruokacity Myyrmäki Oy	389 541	0,40	3 895 410	1,01
8 K-Ruokakauppiasyhdistys ry	351 822	0,36	3 518 220	0,92
9 Heimo Välinen Oy	313 707	0,32	2 961 570	0,77
10 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	350 000	0,36	2 150 000	0,56
10 suurinta yhteensä	16 451 954	16,73	133 513 334	34,77

Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2009

Kaikki osakkeet Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakkeita yhteensä	Osuus Osakkeista
1-100	11 057	28,43	649 923	0,66
101-500	14 363	36,93	3 994 056	4,06
501-1 000	5 689	14,63	4 466 636	4,54
1 001-5 000	5 992	15,41	13 313 691	13,54
5 001-10 000	955	2,46	6 812 170	6,93
10 001-50 000	688	1,77	14 227 131	14,47
50 001-100 000	80	0,21	5 661 411	5,76
100 001-500 000	49	0,13	9 906 666	10,08
500 001-	15	0,04	39 289 845	39,96
Yhteensä	38 888	100,00	98 321 529	100,00

A-osakkeet Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeiden omistajista, %	A-osakkeet yhteensä	Osuus A-osakkeista, %
1-100	1 707	26,41	86 919	0,27
101-500	1 378	21,32	365 747	1,15
501-1 000	977	15,11	841 461	2,65
1 001-5 000	1 610	24,91	3 973 792	12,52
5 001-10 000	405	6,27	2 856 168	9,00
10 001-50 000	334	5,17	7 030 846	22,15
50 001-100 000	35	0,54	2 471 378	7,79
100 001-500 000	13	0,20	2 559 208	8,06
500 001-	5	0,08	11 551 488	36,40
Yhteensä	6 464	100,00	31 737 007	100,00

B-osakkeet Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeiden omistajista, %	B-osakkeet yhteensä	Osuus B-osakkeista, %
1-100	10 270	29,49	612 459	0,92
101-500	13 819	39,68	3 846 514	5,78
501-1 000	5 000	14,36	3 864 363	5,80
1 001-5 000	4 719	13,55	10 123 854	15,20
5 001-10 000	554	1,59	4 032 498	6,06
10 001-50 000	379	1,09	7 589 624	11,40
50 001-100 000	38	0,11	2 683 974	4,03
100 001-500 000	32	0,09	6 925 951	10,40
500 001-	11	0,03	26 905 285	40,41
Yhteensä	34 822	100,00	66 584 522	100,00

* Julkisyhteisöt = esim. kunnat, Ahvenanmaan maakuntahallinto, työeläkelaitokset ja sosiaaliturvarahastot.

** Voittoja tavoittelemattomat yhteisöt = mm. apurahoja jakavat säätiöt, edunvalvontajärjestöt ja erilaiset yleishyödylliset yhdistykset.

Osakepääoma ja osakkeet

		2005	2006	2007	2008	2009
Osakepääoma	milj. €	193	195	196	196	197
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	96 483,9	97 519,9	97 767,8	97 824,9	98 321,5
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	96 483,9	97 519,9	97 767,8	97 824,9	98 321,5
Keskimääräinen oikaistu lukumäärä vuoden aikana,	1 000 kpl	97 215,5	98 027,0	98 395,3	98 256,2	98 382,2
joista A-osakkeita	%	33	32	32	32	32
joista B-osakkeita	%	67	68	68	68	67
Osakekannan markkina-arvo, A-osake	milj. €	768	1 220	1 201	698	749
Osakekannan markkina-arvo, B-osake	milj. €	1 551	2 632	2 491	1 176	1 537
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	kpl	29 339	28 414	28 925	38 080	38 888
Pörssivaihto						
A-osake	milj. €	29	61	161	41	22
B-osake	milj. €	1 383	2 410	5 294	2 859	1 501
Pörssivaihto						
A-osake	milj. kpl	1	2	4	1	1
B-osake	milj. kpl	66	77	122	121	78
Suhteellinen vaihto						
A-osake	%	4,1	6,4	11,5	4,5	3,1
B-osake	%	101,5	117,1	185,3	183,3	117,4
Pörssivaihdon kehitys						
A-osake	%	7,6	57,2	78,8	-61,0	-30,4
B-osake	%	-24,0	15,4	58,8	-1,0	-35,4
Osakkeen kurssi 31.12.						
A-osake	€	24,19	38,43	37,85	22,00	23,60
B-osake	€	23,95	40,02	37,72	17,80	23,08
Osakkeen keskipurssi						
A-osake	€	21,93	30,10	43,85	28,30	21,92
B-osake	€	21,04	31,34	43,36	23,51	19,18
Vuoden ylin kurssi						
A-osake	€	24,60	38,99	53,44	38,20	25,00
B-osake	€	24,44	40,48	54,85	38,12	24,00
Vuoden alin kurssi						
A-osake	€	18,61	23,72	34,52	21,33	18,73
B-osake	€	17,80	23,80	34,40	15,31	14,99
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella						
oikaistu	€	1,87	3,76	2,90	2,24	1,27
Tulos/osake, laimentamaton	€	1,89	3,80	2,92	2,25	1,28
Oma pääoma/osake, oikaistu	€	15,35	17,94	19,53	20,09	20,39
Osinko/osake	€	1,10	1,50	1,60	1,00	0,90*
Osinko tuloksesta	%	58,1	39,5	54,8	44,5	70,5*
Osinko tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä	%	66,7	82,0	72,4	69,4	126,8*
Liiketoiminnan rahavirta/osake, oikaistu	€	3,07	3,35	2,52	1,37	3,86
Hinta/voitto-suhde (P/E), A-osake, oikaistu		11,86	10,22	13,07	9,84	18,54
Hinta/voitto-suhde (P/E), B-osake, oikaistu		11,74	10,64	13,02	7,96	18,13
Efektiiivinen osinkotuotto, A-osake	%	4,6	3,9	4,2	4,6	3,8*
Efektiiivinen osinkotuotto, B-osake	%	4,6	3,8	4,2	5,6	3,9*
A-osakkeen tuotto viideltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	15,4	29,3	26,6	10,9	9,2
B-osakkeen tuotto						
viideltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	29,2	42,8	36,1	12,9	10,3
kymmeneltä viimeeksi kuluneelta tilikaudelta	%	18,6	22,7	18,7	11,7	14,9

* ehdotus yhtiökokoukselle

Tietoa osakkeenomistajille

Tulosjulkistusaikataulu ja keskeiset tapahtumat 2010

Vuoden 2009 tilinpäätöstiedote	05.02.2010
Vuoden 2009 vuosikertomus ja tilintarkastettu tilinpäätös	Viikko 9
Vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous	29.03.2010
Vuoden 2010 3 kk:n osavuosikatsaus	27.04.2010
Vuoden 2010 6 kk:n osavuosikatsaus	23.07.2010
Vuoden 2010 9 kk:n osavuosikatsaus	26.10.2010

Lisäksi julkistetaan konsernin myynti kuukausittain ja K-ryhmän vähittäismyynti osavuosikatsausten yhteydessä.

Yhtiökokous

Kesko Oyj:n yhtiökokous pidetään 29.3.2010 klo 13.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä, Messuaukio 1 (kongressisiiven sisäänkäynti), Helsinki.

Yhtiökokoukseen on oikeus osallistua osakkeenomistajalla, joka on 17.3.2010 (yhtiökokouksen täsmäytyspäivä) merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Kesko Oyj:n osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua kokoukseen, on ilmoittauduttava viimeistään 24.3.2010 klo 16.00 joko postitse osoitteella Kesko Oyj/Lakiasiat, 00016 Kesko, faksilla numeroon 01053 23421, puhelimitse numeroon 01053 23211, sähköpostilla osoitteeseen taina.hohtari@kesko.fi tai Internet-sivujen kautta osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajat. Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Valtakirja, jonka nojalla valtuutettu osallistuu yhtiökokoukseen, pyydetään toimittamaan ilmoittautumisajan loppuun mennessä edellisessä kohdassa mainittuun postiosoitteeseen. Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen.

Yhtiökokouksesta, siihen osallistumisesta ja päätöksenteosta kerrotaan tarkemmin Hallinnointiperiaatteet-osiossa (Corporate Governance) sivuilla 54–65.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörssitiedotteella.

Osingonmaksu

Hallitus on päättänyt ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2009 maksetaan osinkoa 0,90 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 1.4.2010 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Kesko Oyj:n osakasluetteloon. Rekisteröintikäytäntö vaatii kolme pankkipäivää, joten osingon saajana on yhtiökokouspäivän 29.3.2010 päättyessä osakkeen omistava henkilö. Yhtiökokouspäivänä tehdyissä osakekaupoissa osingon saa siis osakkeiden ostaja.

Osingonmaksu alkaa hallituksen ehdotuksen mukaan 12.4.2010.

Taloudelliset julkaisut

Kesko julkaisee painetun vuosikertomuksen suomeksi ja englanniksi. Yhtiössä ylläpidetään listaa vuosikertomuksen postittamista varten. Postituslistalle voi ilmoittautua Internet-sivujen aineistopalvelussa www.kesko.fi/aineistot.

Tilinpäätöstiedote, kolme osavuosikatsausta sekä kuukausittaiset myynti- ja muut keskeiset tiedotteet ovat luettavissa yhtiön Internet-sivuilla www.kesko.fi/media.

Kesko julkaisee painetun yhteiskuntavastuuraportin suomeksi ja englanniksi.

Julkaisuja voi tilata osoitteesta

Kesko Oyj/konsernin viestintä ja yhteiskuntavastuu
Satomakatu 3
00016 Kesko
Puhelin: 01053 22404
www.kesko.fi/aineistot

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan siihen pankkiin, pankkiiriliikkeeseen tai muuhun tilinhoitajayhteisöön, joka hoitaa osakkeenomistajan arvo-osuustiliä.

Tietoa Keskosta sijoituskohteena

Viestintäpolitiikka ja -periaatteet

Keskon viestinnän tehtävänä on edistää konsernin ja yhteistyökumppaneiden liiketoimintaa välittämällä oma-aloitteisesti sidosryhmille oikeaa tietoa konsernin tavoitteista ja toiminnasta. Viestinnän yleisiä periaatteita ovat lisäksi avoimuus, ajankohtaisuus ja totuudenmukaisuus. Yhtiön toiminnan kannalta luottamuksellisia tai keskeneräisiä liiketoimia ja kilpailijoiden asioita ei kommentoida.

Viestinnän ensisijaisena tavoitteena on kertoa, mitä lisäarvoa Kesko ja sen yhteistyökumppanit tuottavat kuluttajille ja muille asiakkaille, joiden mielikuvat ja käyttäytyminen ratkaisevat viime kädessä Keskon menestyksen.

Sijoittajaviestintä (Investor Relations)

Kesko tuottaa sijoittajasuhdestrategiansa mukaisesti markkinoille jatkuvasti oikeaa ja ajan tasalla olevaa tietoa Kesko Oyj:n osakkeiden hinnanmuodostuksen perustaksi. Tavoitteena on parantaa Keskon toiminnan tunnettuutta, lisätä sijoitusinformaation avoimuutta ja siten Keskon kiinnostavuutta sijoituskohteena.

Kesko noudattaa sijoittajaviestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajatiedon internet-sivuillaan suomeksi ja englanniksi.

Kesko julkaisee painetun vuosikertomuksen suomeksi ja englanniksi. Tilinpäätöstiedote ja kolme osavuosisikatsausta ovat luettavissa yhtiön internet-sivuilta. Yhtiössä ylläpidetään listaa vuosikertomuksen postittamista varten. Postituslistalle voi ilmoittautua internet-sivujen aineistopalvelussa www.kesko.fi/aineistot. Sähköpostitse lähetettäviä Keskon pörssi- ja lehdistötiedotteita voi tilata internet-sivujen aineistopalvelusta www.kesko.fi/aineistot.

Kesko järjestää analyytikoille ja medialle tiedotustilaisuuksia tulostulokistusten ja merkittävien uutisointien yhteydessä sekä taustatietotilaisuuksia analyytikoille ja institutionaalisille sijoittajille (Capital Market Day) eri teemoista 1–2 kertaa vuodessa.

Kesko noudattaa kahden viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien kyselyihin vastataan puhelimitse, sähköpostilla ja järjestämällä sijoittajatapaamisia.

IR-yhteyshenkilöt

Sijoittajasuhdepäällikkö Riikka Toivonen

Puhelin 01053 23495

Gsm 0500 708 337

Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO Arja Talma

Puhelin 01053 22113

Sähköposti: IR@kesko.fi

Konsernin viestintä ja yhteiskuntavastuu

Viestintäjohtaja Paavo Moilanen

Puhelin 01053 22764

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kesko.fi

Keskoa analysoivat pankkiiriliikkeet:

ABG SUNDAL COLLIER, TUKHOLMA

Christian Anderson
Puhelin +46 8 5662 8651
etunimi.sukunimi@abgsc.se

CARNEGIE INVESTMENT BANK AB, FINLAND BRANCH, HELSINKI

Tia Lehto
Puhelin (09) 6187 1236
etunimi.sukunimi@carnegie.fi

CHEUVREUX, TUKHOLMA

Daniel Ovin
Puhelin +46 8 723 5175
dovin@cheuvreux.com

DANSKE MARKETS EQUITIES, HELSINKI

Kalle Karppinen
Puhelin 010 236 4794
etunimi.sukunimi@danskebank.com

DEUTSCHE BANK, HELSINKI

Manu Rimpelä
Puhelin (09) 2525 2550
etunimi.sukunimi@db.com

EVLI PANKKI OYJ, HELSINKI

Mika Karppinen
Puhelin (09) 476 690
etunimi.sukunimi@evli.com

FIM PANKKI OY, HELSINKI

Jonas Spohr
Puhelin (09) 6134 6508
etunimi.sukunimi@fim.com

HANDELSBANKEN

CAPITAL MARKETS, HELSINKI

Maria Wikström
Puhelin 01044 42425
mawi05@handelsbanken.se

ICECAPITAL SECURITIES OY, HELSINKI

Robin Santavirta
Puhelin (09) 6220 5092
etunimi.sukunimi@icecapital.fi

NORDEA MARKETS, HELSINKI

Hanna-Maria Heikkinen
Puhelin (09) 1655 9926
etunimi.sukunimi@nordea.com

POHJOLA PANKKI OYJ, HELSINKI

Jari Räisänen
Puhelin 01025 24504
etunimi.sukunimi@pohjola.fi

SEB ENSKILDA, HELSINKI

Jutta Rahikainen
Puhelin (09) 6162 8713
etunimi.sukunimi@seb.fi

SOFIA PANKKI OYJ, HELSINKI

Paavo Ahonen
Puhelin 010 241 5192
etunimi.sukunimi@sofia.fi

STANDARD & POOR'S EQUITY RESEARCH, LONTOO

James Monro
Puhelin +44 20 7176 7798
etunimi_sukunimi@sandp.com

SWEDBANK MARKETS, HELSINKI

Jarkko Soikkeli
Puhelin 020 746 9152
etunimi.sukunimi@swedbank.fi

ÅLANDSBANKEN OYJ, HELSINKI

Martin Sundman
Puhelin 0204 293 777
etunimi.sukunimi@alandsbanken.fi

PANKKIIRILIIKE E. ÖHMAN J:OR SUOMI OY, HELSINKI

Elina Pennala
Puhelin (09) 8866 6043
etunimi.sukunimi@ohmangroup.fi

Organisaatio, johto ja yhteystiedot

Kesko Oyj:n hallitus ja konsernijohtoryhmä on esitelty sivuilla 66–67 ja 68–69.

Kesko Oyj

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, faksi (09) 174 398
Sähköposti (ellei ole toisin mainittu):
etunimi.sukunimi@kesko.fi

Pääjohtaja Matti Halmesmäki

Talous ja rahoitus: Talous- ja rahoitus-
johtaja, CFO Arja Talma

Konsernitalous: Talousjohtaja Jukka Erlund
Rahoitus:

Rahoitusjohtaja Heikki Ala-Seppälä

Talospalvelut: Johtaja Eija Jantunen

Tietohallinto-ohjaus:

Tietohallintojohtaja Arto Hiltunen

Henkilöstö:

Henkilöstöjohtaja Riitta Laitasalo

**Lakiasiat, riskienhallinta ja sisäinen
tarkastus:**

Lakiasiaintojohtaja Anne Leppälä-Nilsson

Tarkastusjohtaja Pasi Mäkinen

Konsernin viestintä ja yhteiskuntavastuu:

Viestintäjohtaja Paavo Moilanen

Tytäryhtiöt

K-instituutti Oy

Siikajärventie 88–90, 02860 Espoo
Puhelin: asiakaspalvelu 01053 37370,
vastaanotto 01053 37271
www.k-instituutti.fi
Toimitusjohtaja Juha Dahlman

K-Plus Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 53020
www.plussa.com
Toimitusjohtaja Niina Ryyänen

K-talospalvelukeskus Oy

PL 330, 33101 Tampere
Puhelin 010 5311
Toimitusjohtaja Eija Jantunen

Aluetoiminnot

PÄÄKAUPUNKISEUTU, HELSINKI

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Antti Palomäki

UUSIMAA, HELSINKI

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Timo Huurtola

ITÄ-SUOMI, KUPIO

Siunauskappelintie 2, PL 46, 70701 Kuopio
Puhelin 010 5311

JÄRVI-SUOMI, JYVÄSKYLÄ

c/o K-citymarket Seppälä
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Merja Haverinen

KAAKKOIS-SUOMI, LAHTI

c/o K-citymarket Lahti Laune
Ajokatu 53, 15500 Lahti
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Timo Heikkilä

LOUNAIS-SUOMI, TURKU

Lemminkäisenkatu 50, PL 116, 20101
Turku

Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Olli Setänen

PIRKANMAA, TAMPERE

Jokipohjantie 28, PL 330, 33101 Tampere
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Jari Alanen

POHJANMAA, SEINÄJOKI

c/o K-maatalous Seinäjoki
Hautomonkatu 2, 60100 Seinäjoki
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Heikki Tynjälä

POHJOIS-SUOMI, OULU

Äimäkuja 6, PL 16, 90401 Oulu
Puhelin 010 5311

Aluejohtaja Jari Saarinen

(sähköposti: jari.k.saarinen@kesko.fi)

Ruokakesko Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 53030

Toimitusjohtaja Terho Kalliokoski

K-citymarket, elintarvike:

Johtaja Mika Rautiainen

K-supermarket: Johtaja Jaana Hertsberg

K-market (K-market, K-extra):

Johtaja Ari Svensk

Tavarakauppa: Johtaja Minna Kurunsaari

Asiakkuus: Johtaja Niina Ryyänen

Kenttä: Johtaja Kari Heiskanen

(sähköposti: kari.j.heiskanen@kesko.fi)

Logistiikka ja talous: Johtaja Petteri Niemi

TYTÄRYHTIÖT

Kespro Oy

Sähkötie 1, Vantaa, PL 15, 00016 Kesko
Puhelin 010 53040

www.kespro.com

Toimitusjohtaja Jorma Rauhala

Pikoil Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 020 742 2000

Toimitusjohtaja Harri Ojala

Keslog Oy

Jokiniementie 31, PL 47, 01301 Vantaa
Puhelin 010 53050

www.keslog.fi

Toimitusjohtaja Mika Salmijärvi

Anttila Oy

Valimotie 17, Helsinki, PL 1060,
00016 Kesko

Puhelin 010 5343

www.anttila.fi

Toimitusjohtaja Matti Leminen

TYTÄRYHTIÖT

Viro

Anttila AS

Uus 33, EE-71033 Viljandi, Viro
Puhelin +372 43 53 360

Sähköposti: anttila@anttila.ee

www.anttila.ee

Toimitusjohtaja Tauno Tuula

Latvia

SIA Antti

Jersikas iela 12/14, LV-1003 Riika, Latvia
Puhelin +371 703 3301

Sähköposti: anttila@anttila.lv

www.anttila.lv

Johtaja Kalle Lill

K-citymarket Oy

Kutojantie 4, 02630 Espoo
Puhelin 010 5311

www.k-citymarket.fi

Toimitusjohtaja Ari Akseli

Indoor Group Oy

Tikkurilantie 10, 01380 Vantaa
Puhelin 01053 46600

www.indoorgroup.fi

Toimitusjohtaja Seppo Hämäläinen

Intersport Finland Oy

Kutojantie 4, 02630 Espoo
Puhelin 010 5311

www.intersport.fi

Toimitusjohtaja Juha Nurminen

Musta Pörssi Oy

Kutojantie 4, 02630 Espoo
Puhelin 010 5311

www.mustaporssi.fi

Toimitusjohtaja Jussi Mikkola

Kenkäkesko Oy

Kutojantie 4, 02630 Espoo
Puhelin 010 5311

www.andiamo.fi, www.k-kenka.fi

Toimitusjohtaja Martti Toivanen

Rautakesko Oy

Tikkurilantie 10, PL 75, 01301 Vantaa
 Puhelin 010 53032
 Sähköposti: rautakesko.info@kesko.fi
 www.rautakesko.com
 Toimitusjohtaja Jari Lind
 Henkilöstö: Henkilöstöjohtaja Anu Wiikeri
 Konseptit:
 Konseptijohtaja Jaakko-Pekka Vehmas
 Tytäryhtiöt ja talous:
 Johtaja Jouko Björkman
 Kauppapaikat, riskienhallinta ja lakiasiat:
 Kehitysjohtaja Juhani Järvi
 Prosessien kehitys & IT:
 Kehitysjohtaja Johannes Milén
 Tavarakauppa (Rauta ja Maatalous):
 Johtaja Antti Ollila
 K-rauta-ketju: Johtaja Jani Karotie
 Rautia-ketju, K-maatalous-ketju ja
 K-asiakassopimuskaupat:
 Johtaja Kimmo Vilppula
 Yrityspalvelu: Johtaja Olli Honkasaari
 Norja ja Ruotsi: Aluejohtaja Jarmo Turunen
 Baltia ja Venäjä: Aluejohtaja Raul Kadaru
 Venäjän maajohtaja: Mikko Pasanen

K-MAATALOUDEN KOETILA

Hahkialantie 57, 14700 Hauho
 Puhelin 010 53032
 www.k-koetila.fi

TYTÄRYHTIÖT*Norja***Bygghmakker Norge AS**

Snipetjernveien 7, Postboks 650,
 NO-1401 Ski, Norja
 Puhelin +47 6491 4000
 Sähköposti: firmapost@byggmakker.no
 www.byggmakker.no
 Toimitusjohtaja Espen Hoff

*Ruotsi***K-rauta AB**

Bagarbyvägen 61,
 SE-19134 Sollentuna, Ruotsi
 Puhelin +46 8 588 18 900
 Sähköposti: info@k-rauta.se
 www.k-rauta.se
 Toimitusjohtaja Jani Jylhä

*Viro***Rautakesko AS**

Tähetorni 100a, EE-11625 Tallinna, Viro
 Puhelin +372 6 257 501
 Sähköposti: info@rautakesko.ee
 www.rautakesko.ee
 Toimitusjohtaja Alo Ivask

*Latvia***AS Rautakesko**

Tiraines st. 15, LV-1058 Riika, Latvia
 Puhelin +371 7 810 090
 Sähköposti: rautakesko@rautakesko.lv
 www.k-rauta.lv
 Toimitusjohtaja Peteris Stupans

*Liettua***UAB Senuku prekybos centras**

Pramones pr. 6,
 LT-51500, Kaunas-31, Liettua
 Puhelin +370 37 304 999
 Sähköposti: marketing@senukai.lt
 www.senukai.lt
 President Arturas Rakauskas

*Venäjä***ZA O Stroymaster**

Bolshoi Sampsonievskij Prospekt 68,
 lit N, RU-194100 Pietari, Venäjä
 Puhelin +7 812 326 9231
 Sähköposti: info@kesko.ru
 www.k-rauta.ru
 Toimitusjohtaja Aleksandr Rudenko

*Valko-Venäjä***OOO OMA**

Office 36, Per. Promyshlenny 12a
 Minsk 220075, Valko-Venäjä
 Puhelin +375 17 244 9303
 Sähköposti: mh@oma.by
 Toimitusjohtaja Mikhail Khamichonak

VV-Auto Group Oy

Hitsaajankatu 7 B, PL 80, 00811 Helsinki
 Puhelin (09) 75 831
 www.audi.fi, www.volkswagen.fi
 Toimitusjohtaja Pekka Lahti
 Audi: Johtaja Eljas Saastamoinen (1.4.2010 alk.)
 Volkswagen-henkilöautot:
 Johtaja Lauri Haapala
 Volkswagen-hyötyautot:
 Johtaja Carl-Gustaf Sergejeff (1.6.2010 asti)
 Johtaja Heikki Leskinen (1.5.2010 alk.)
 Jälkimarkkinointi: Johtaja Jarmo Toivanen
 Liiketoiminnan tuki:
 Talousjohtaja Arto Manninen
 Liiketoiminnan kehitys:
 Kehitysjohtaja Mia Miettinen

TYTÄRYHTIÖT**Auto-Span Oy**

Hitsaajankatu 7 C, PL 80, 00811 Helsinki
 Puhelin (09) 75 831
 www.seat.fi
 Toimitusjohtaja Kimmo Vainio

VV-Autotalot Oy

Mekaanikonkatu 10, 00880 Helsinki
 Puhelin 01053 33200
 www.vv-auto.fi
 Toimitusjohtaja Timo Virtanen
Turun VV-Auto Oy
 Rieskalähteentie 89, 20300 Turku
 Puhelin (02) 338 881
 www.vv-auto.fi
 Toimitusjohtaja Timo Virtanen

Konekesko Oy

Vanha Porvoontie 245, PL 145,
 01301 Vantaa
 Puhelin 010 53034
 www.konekesko.com
 Toimitusjohtaja Aatos Kivelä

TYTÄRYHTIÖT**Konekesko Eesti AS**

Põrguvälja tee 3 a, Pildiküla, Rae vald,
 EE-75301 Harju mk, Viro
 Puhelin +372 605 9100
 www.konekesko.com/ee/
 Toimitusjohtaja Tõnu Kelder

Konekesko Latvija SIA

Tiraines iela 15, LV-1058 Riika, Latvia
 Puhelin +371 6706 4304
 www.konekesko.com/lv/
 Toimitusjohtaja Antra Spickus

UAB Konekesko Lietuva

Savanoriu pr. 191, LT-02300 Vilna, Liettua
 Puhelin +370 5 247 7400
 www.konekesko.com/lt/
 Toimitusjohtaja Lina Morkunaite

OOO Konekesko

Urhov pereulok, 7 A,
 198095 Pietari, Venäjä
 Puhelin +7 812 326 4653
 Aluejohtaja Pekka Mankinen

Palvelunumerot**K-PLUSSAN ASIAKASPALVELU**

ma-pe klo 8.00-18.00
 0100 86044
 Sähköposti: plussa@kesko.fi

RUOKAKESKON KULUTTAJAPALVELU

ma-pe klo 9.00-13.00
 0800 0 1000 (maksuton numero)
 Sähköposti:
 ruokakesko.kuluttajapalvelu@kesko.fi

Sanasto

Tähän sanastoon on koottu joitakin keskeisiä vuosikertomuksessa käytettyjä termejä.

AMS (AMS Sourcing B.V) Ruokakesko on mukana AMS-ostoyhteistyössä merkittävien eurooppalaisten päivittäistavaraketjujen kanssa.

Brändi tarkoittaa merkkiä, tuotemerkkiä ja merkkituotetta. Se on kaiken sen tiedon ilmentymä, joka liittyy yrityksen tuotteen tai palveluun. Brändi on mielikuva, joka syntyy tavasta tehdä asioita, laadusta ja halusta pyrkiä määriteltyn tavoitettiin.

Etäkauppa on kaupankäyntitapa, jossa asiakas ei fyysisesti vieraile liiketiloissa. Kaupankäynti tapahtuu esim. Internetin, postimyyntin tai muun sähköisen välineen kautta.

HoReCa on elintarvikekaupan suurasia-ryhmä, joka sisältää hotelleja, ravintoloita ja muita ruokapalveluyrityksiä.

Hypermarket on monen alan tavaroita myyvä pääosin itsepalveluperiaatteella toimiva vähittäismyymälä, jonka myyntipinta-ala on yli 2 500 m². Hypermarketeissa elintarvikkeiden osuus on noin puolet kokonaispinta-alasta, mutta myyntin painopiste on päivittäistavaroissa.

Jälkemarkkinointi on etenkin auto- ja konekaupan termi, jolla tarkoitetaan myyntin jälkeiseen ylläpitoon liittyvää toimintaa kuten huoltoa, korjauksia, varaosa-, lisävaruste- ja -tarvikekauppaa.

Jälleenmyyjä on esimerkiksi autokaupassa yritys, joka myy ja huoltaa maahantuojan valtuuttamana merkkituotteita. Jälleenmyyjä täyttää valmistajan ja maahantuojan asettamat laatustandardit.

Kaupan tuotteiden sertifiointi on riippumattoman kolmannen osapuolen suorittama tarkastus, jossa todetaan toimintajärjestelmän kriteerien (esim. ISO-standardi) mukaisuus.

Kauppakeskus on usean kauppayrityksen keskus, jolla on yhteinen johto ja markkinointi. Keskuksessa on yksi tai useampia ankkuriyrityksiä. Yksittäinen liike ei ole yli 50 % liiketilan kokonaismäärästä. Kauppakeskuksessa on vähintään 10 liikettä ja useimmiten liikkeet avautuvat yhteiseen sisätilaan.

Kauppakohtainen valikoima on K-ryhmässä se osa valikoimaa, jolla kauppa sopeuttaa kokonaisvalikoimansa vastamaan paikallista markkinatilannetta.

Kauppapaikka on liikekiinteistö tai -huoneisto, jossa toteutetaan ketjukonseptia sekä siihen liitettäviä oheispalveluja.

Kauppapaikkamaksu on maksu, jonka kauppias maksaa Keskolle korvauksena ketjusopimuksella käyttöönsä saaman kauppaikan käytöstä ja siihen liittyvistä Keskon tarjoamista palveluista. Kauppapaikkamaksu lasketaan prosentteina kauppiaan myyntikatteesta tai liikevaihdosta.

Ketjukonsepti on kokonaisvaltainen kuvaus ja ohjeistus vähittäiskaupan liiketoiminnan toteuttamisesta ketjun kaikissa kaupoissa yhtenevällä tavalla.

Ketjusopimus on kauppiaan ja Keskon välinen sopimus, jolla kauppias liittyy tiettyyn Keskon vähittäiskauppaketjuun. Ketjusopimuksella sovitaan kauppiaan ja Keskon välisistä ketjutoimintaa koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista.

Ketjuyksikkö on K-ryhmässä kauppakettjun toiminnasta sekä ketjukonseptin kehittämisestä ja ohjauksesta vastaava Keskon yksikkö. Se käyttää päätösvaltaa ketjua koskevissa asioissa.

Ketjuvalikoima on K-ryhmässä se osa valikoimaa, joka on sama kaikissa ketjuun kuuluvissa kaupoissa. Valikoimasta päätetään ketjuyksikkö.

K-kauppiasliitto on K-kauppiaiden yhteistoiminta- ja edunvalvontajärjestö. Sen perustehtävänä on K-kauppiasyrittäjyyden kehittäminen ja vahvistaminen. Kaikki noin 1 302 K-kauppiasta ovat K-kauppiasliiton jäseniä.

K-kauppias on itsenäinen ketjuyritystä, joka hyvän palvelun, osaamisen ja paikallistuntemuksen kautta tuo lisävoimaa ketjutoimintaan. K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa asiakastytyvyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.

K-ryhmän muodostavat K-kauppiat, K-kauppiasliitto ja Kesko-konserni.

Käyttötavarakauppa kattaa vaate-, kenkä-, urheilu-, kodintekniikka-, kodintuote-, huonekalu- ja sisustustarvikekaupan.

Logistiikka on prosessi, jossa tiedonhallinnan avulla ohjataan tavaravirtaa ja siihen liittyviä palveluja koko toimitusketjussa. Logistiikan avulla toiminnan laatu ja kustannustehokkuus voidaan optimoida.

Luomutuote on EU:n luomusäätöjen mukaan tuote, jonka maatalousperäisistä raaka-aineista vähintään 95 % on luonnonmukaisesti tuotettu.

Lähikauppa on tavallisesti pieni, kuluttajia lähellä oleva ja helposti myös jalan saavutettavissa oleva asuinalueella sijaitseva päivittäistavaramyymälä. Se on yleensä alle 400 m²:n valintamyymälä. Suomessa aukiolo on vapaa myös asema-kaava-alueilla.

Myyntipinta-ala käsittää myymälässä sen pinta-alan, jossa myyntitoimintaa harjoitetaan, kuten tavara-alueet, käytävät, palvelutiskit, kassa-alueen ja tuulikaapit.

Oma merkkituote kts. Private label.

Omavalvonta on toiminnanharjoittajan oma valvontajärjestelmä, jonka tarkoituksena on estää elintarvikehygieenisten epäkohtien syntyminen. Hygienialain mukainen omavalvonta perustuu ns. HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) -periaatteille. Tuotteisiin liittyvät vaarat arvioidaan, vaarojen hallintaan tarvittavat kriittiset valvontapisteet tunnistetaan ja niitä valvotaan. Esimerkkejä valvottavista kohteista ovat laitosten koneiden ja laitteiden hygieniä, raaka-aineiden ja tuotteiden laatu, valmistusprosessin toimivuus sekä kuljetus- ja varastointiolosuhteet.

Palveluyritys on yritys, joka tarjoaa asiakkailleen yhtenä kokonaisuutena ja yhdellä kertaa asiakkaiden haluamat tai odottamat tuotteet ja palvelut. Palveluyritys kokoaa yhteen asiakkaan puolesta tuotteet ja niiden käyttöön liittyvät palvelut sekä hoitaa tarvittaessa asiakkaiden puolesta tuotteiden asennuksen ja muun käyttöönoton valmistelun.

Private label on kaupan sopimusvalmistajalla teettämä oma merkkituote, jota markkinoidaan osana laajempaa tuoteperhettä samalla tuotemerkillä. Yritys itse vastaa oman merkkituotteen markkinoinnista oman verkostonsa kautta.

Päivittäistavaralla tarkoitetaan elintarvikkeiden ohella sellaisia tuotteita, joita ihmiset ovat tottuneet hankkimaan elintarvikeostosten yhteydessä. Päivittäistavaroihin luetaan siten ruoka, juomat, tupakkatuotteet, teknokemian tuotteet, kodin paperit, lehdet sekä kosmetiikka.

Päivittäistavarakauppa on yleisimmin edellä mainittujen päivittäistavaroiden koko lajitelmaa myyvä, pääasiassa itsepalveluperiaatteella toimiva market-tyyppinen elintarvikemyymälä. Ruonan osuus päivittäistavaramyymälöiden kokonaismyynnistä on noin 80 %.

Reilu kauppa on kansainvälinen kaupan muoto, jota kuvaa yhtenäisesti tyylitelty papukaija-logo. Merkki kertoo, että kaupaa käydään suoraan kolmannen maailman pientuottajien kanssa välikäsiä välttäen. Tuottajat saavat tuotteistaan takuuhinnan, joka on yleensä selvästi korkeampi kuin maailmanmarkkinahinta. Heille taataan myös pitkät sopimukset ja mahdollisuus ennakkorahoitukseen.

Strategia on kokonaissuunnitelma keinoista, joilla organisaatio aikoo saavuttaa visionsa ja päämääränsä.

Supermarket on pääosin itsepalveluperiaatteella toimiva ruoan myyntiin keskitetty päivittäistavaramyymälä, jonka myyntipinta-ala on vähintään 400 m² ja jossa elintarvikkeiden osuus on yli puolet myyntipinta-alasta.

Tavaratalo on monen alan tavaroita myyvä vähittäismyymälä, jonka myyntipinta-ala on vähintään 2 500 m². Tavaratalossa minkään tavararyhmän osuus myyntipinta-alasta ei ylitä puolta kokonaismyyntipinta-alasta.

Toiminnanohjausjärjestelmä (ERP – Enterprise Resource Planning system) on liiketoiminnan suunnittelua ja ohjausta palveleva tietojärjestelmä. Se on yrityksen tärkeimpiä prosesseja palvelevien tietojärjestelmien kokonaisuus (kaupan alalla mm. tavararyhmähallintaa, ostologistiikka ym. palveleva tietojärjestelmä) – esim. SAP R3.

Tukkukauppa on valmistajilta suurissa erissä tapahtuvaa hankintaa ja myyntiä vähittäiskauppaa harjoittaville yrityksille.

Uusperustanta tarkoittaa uusien kauppa- paikkojen ja kauppakiinteistöjen perustamista.

Valikoima on samaan käyttötarkoitukseen myytävien tuotteiden määrä, esimerkiksi leipävalikoima. Erikoisliikkeissä valikoima on syvä.

Vähittäiskauppa on kuluttaja-asiakkaille suuntautuvaa kauppaa.

Yhteiskuntavastuu on yrityksen arvoihin ja tavoitteisiin perustuva, mitattavissa oleva omaehtoinen vastuullisuus keskeisiä sidosryhmiä kohtaan, jakautuen taloudelliseen, sosiaaliseen ja ympäristövastuuseen.

Valokuvat:

Numi Nummelin,
Rami Hanafi,
Mats Vuorenjuuri,
Antti Vettenranta ja
Keskon kuvapankit

Paino:

Libris Oy

441

014

Painotuote

